

การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ไม่สังกัดภาควิชา/เทียบเท่า
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATING ONLINE WITCH-HUNT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) in Communication Arts

Common Course

FACULTY OF COMMUNICATION ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์
โดย	นายจักรพันธ์ ชูสง
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา อัครจันทโชติ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พนม คลี่ฉายา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ ไชยนันท์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จักรพันธ์ ชูสง : การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์. (COMMUNICATING ONLINE WITCH-HUNT) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ศ. ดร.พิรงรอง รามสูต

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) องค์ประกอบด้านการสื่อสารของกอล่าแม่มดและศาลเตี้ยออนไลน์ (2) ผลกระทบต่อชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกของปัญหา โดยศึกษาตามกรณีศึกษาที่ปรากฏอยู่บนจำนวน 3 กรณีศึกษาผ่านเพจเฟซบุ๊กที่มีแนวโน้มจะเกิดการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ในประเด็นที่ถูกโจมตี คือประเด็นเรื่องการเมืองผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นการกระทำมิบังควรต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ประเด็นเรื่องศีลธรรมผู้ที่ถูกตั้งคำถามเรื่องความสัมพันธ์กับพระเอกชื่อดัง และประเด็นเรื่องเพศสภาพผู้ที่ถูกตั้งคำถามถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือการวิเคราะห์เนื้อหาประเด็นที่เพจนำเสนอและการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ อีกทั้งยังทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีถึงผลกระทบและวิธีการแสวงหาทางออกของปัญหาจากการถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยผู้คนในโลกออนไลน์ ผลการศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่ประกอบไปด้วย การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง การกลั่นแกล้งออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว โดยการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่าประเด็นที่เพจนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจมีการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์เกิดขึ้น การสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษาพบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ 1) ผลกระทบด้านสิทธิเสรีภาพ 2) ผลกระทบต่อครอบครัว 3) ผลกระทบต่อหน้าที่การงาน 4) ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น และวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหา คือ 1) การชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านเฟซบุ๊ก 2) การชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อมวลชน 3) การดำเนินคดีทางกฎหมาย ทั้งนี้การล่าแม่มดในโลกออนไลน์ที่พบในแต่ละกรณีศึกษามีความแตกต่างกัน ความรุนแรงอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประเด็นที่ถูกโจมตี ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับบริบทของสังคมไทยบรรทัดฐานหรือค่านิยมที่สังคมยึดถือปฏิบัติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6084652728 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORD:

Jakkapant Choosong : COMMUNICATING ONLINE WITCH-HUNT. Advisor: Prof. Dr.
PIRONGRONG RAMASOOTA

This research examines (1) communicative components of online Witch-hunt and Kangaroo Court, (2) impacts on the live of an individual or a group of individuals fallen prey to these phenomena as well as their approach in managing problem. Three individuals were selected to be case studies as part of an investigation on Facebook posts and comments with a tendency toward the occurrence of the phenomena. These case studies were chosen due to their involvement with criticism against the Thai monarchy, the immorality of celebrities committing adultery, and gender and transsexuality. Content analysis was carried out to examine Facebook pages, posts, and followers' the comments. An in-depth interview was, then, performed on affected individuals in an attempt the identify their approach in managing the Witch-hunt situation they faced. The results revealed that communicative components were Hate Speech, Cyber-bullying, and Doxing. Furthermore, the analysis of Facebook pages' content and followers' comments indicated the activities of online witch hunting. Lastly, the results of the in-depth interview detected these following impacts; (1) an impact in terms of human rights, (2) negative influence on family members, (3) negative influence on professionalism, (4) negative influence on relationship with surrounding individuals. In addition, these case studies exhibited 3 main approaches to tackle the problem; (1) by clarifying the allegation on Facebook, (2) by the allegation to mass media, and (3) by prosecution. Furthermore, Online Witch-Hunt differed in detail depending on each case. The severity level of the attack appeared in close relation with different allegations. All in all, these phenomena could be a result of cultural norms and values held dearly in Thailand.

Field of Study: Communication Arts

Student's Signature

Academic Year: 2019

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะประสบความสำเร็จไม่ได้เลย ถ้าขาดบุคคลสำคัญผู้ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอาจารย์พิรงรอง รามสูต ผู้ที่เป็นหลักค้ำยันให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี ขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอดระยะเวลาการศึกษา และหวังว่าความสำเร็จที่ผู้วิจัยมอบให้ครั้งนี้จะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข

ขอบคุณนายวิศรุต วงษ์น้อมเพื่อนที่แสนดีอยู่ข้างๆ ผู้วิจัยมาโดยตลอด นายชัยวิชิต พงษ์พากเพียร ผู้ที่นำเล่มวิจัยไปส่งให้ครั้งที่ผู้วิจัยไม่สามารถไปด้วยตนเองได้ นายณัฐวุฒิ นาคง ผู้แปลบทคัดย่อจากไทยเป็นอังกฤษได้อย่างรวดเร็วสมบูรณ์ และยังเป็นเพื่อนไปสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ นายพชรพล เกตุจินากุล ผู้ที่ส่งตัวอย่างต่างๆ ให้ผู้วิจัยมาตลอดไม่เคยปฏิเสธคำขอสักครั้ง นายภาณุวัฒน์ บุหงาแดงผู้ที่นั่งทำงานเป็นเพื่อนผู้วิจัยที่ห้องสมุดเป็นประจำ นางสาวภัทรสร หัวใจฉ่ำ ผู้ที่ผู้วิจัยโทรหามากที่สุดเมื่อรู้สึกท้อหรือเหนื่อยในการทำวิจัย นางสาวทัศนวรรณ กุลชรรัตน์ ผู้ที่ขับรถพาผู้ไปเก็บข้อมูล นางสาวพิมพ์พิจิ เย็นอุรา ผู้ที่คอยสอบถามความคืบงานวิจัยและเป็นผู้ช่วยคิดหาผู้ให้ข้อมูล และเพื่อนๆ ป.โทนิเทศจุฬาฯ ทุกคน

ขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการทำวิจัยครั้งนี้ คุณพรณิการ์ วานิช คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล และคุณพินิจ งามพริ้งที่อนุญาตให้นำเรื่องราวส่วนตัวมาศึกษาพร้อมทั้งให้สัมภาษณ์แบบเป็นกันเอง ขอบคุณมากๆ ค่ะ

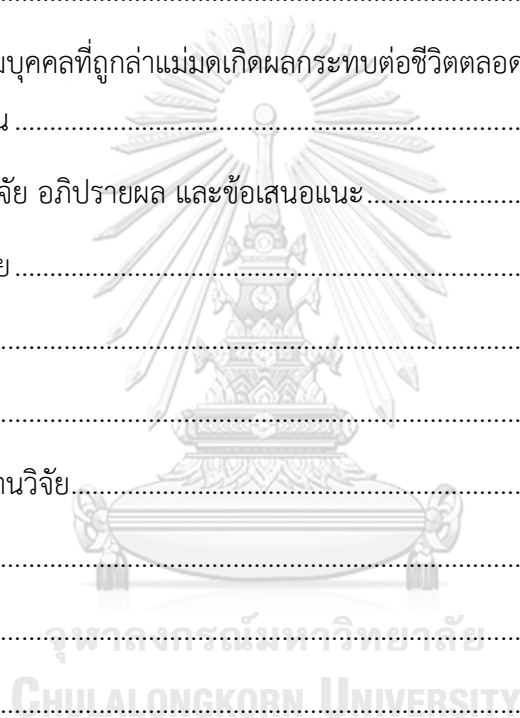
สุดท้ายขอบคุณตัวผู้วิจัยเองหลายครั้งที่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยท้อถอยร้องไห้ แต่ก็เอาชนะผ่านมาได้ด้วยความพยายามความอดทนฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มากมายจนมาถึงความสำเร็จครั้งนี้

จักรพันธ์ ชูสง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	5
1.6 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดการล่าแม่มด (Witch Hunting).....	8
2.2 แนวคิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction).....	12
2.3 แนวคิดเรื่องห้องแห่งเสียงสะท้อน (Echo Chamber).....	16
2.4 แนวคิดการสื่อสารที่เป็นอันตราย	19
2.5 แนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity).....	29
2.6 แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network and Facebook).....	33
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	38

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
3.1 วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ปัญหาวิจัยข้อที่ 1	39
3.2 วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ปัญหาวิจัยข้อที่ 2	41
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	42
บทที่ 4 ผลการวิจัย	44
4.1 องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดและศาลเตี้ยออนไลน์บนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก	44
4.2 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้น	111
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	129
5.1 สรุปผลการวิจัย	129
5.2 อภิปรายผล	135
5.3 ข้อเสนอแนะ	141
5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	143
บรรณานุกรม.....	144
ภาคผนวก.....	149
ประวัติผู้เขียน.....	152

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สรุปเปรียบเทียบระหว่างการค้าแม่ตมในประวัติศาสตร์และการค้าแม่ตมในโลกออนไลน์	10
ตารางที่ 2	สรุปแนวคิดการสื่อสารที่เป็นอันตราย	29
ตารางที่ 3	สรุประเบียบวิธีวิจัย	43
ตารางที่ 4	สรุปข้อเท็จจริงเรื่องคุณพรณิการ์ วาณิช ที่นำไปสู่การค้าแม่ตมออนไลน์	45
ตารางที่ 5	สรุปข้อเท็จจริงเรื่องคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ที่นำไปสู่การค้าแม่ตมออนไลน์	50
ตารางที่ 6	สรุปข้อเท็จจริงเรื่องคุณพินิจ งามพริ้ง ที่นำไปสู่การค้าแม่ตมออนไลน์	55
ตารางที่ 7	สรุปเหตุการณ์ของกรณีศึกษาที่นำไปสู่การค้าแม่ตมออนไลน์	59
ตารางที่ 8	สรุปแนวคิดและเนื้อหาของเพจที่เลือกมาศึกษา	61
ตารางที่ 9	สรุปจำนวนโพสต์ในแต่ละเพจที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา	70
ตารางที่ 10	สรุปจำนวนคอมเมนต์ในแต่ละเพจที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา	70
ตารางที่ 11	สรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช	71
ตารางที่ 12	สรุปประเด็นการแสดงความคิดเห็นที่เลือกมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช	72
ตารางที่ 13	สรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล	77
ตารางที่ 14	สรุปประเด็นการแสดงความคิดเห็นที่เลือกมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล	78
ตารางที่ 15	สรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์กรณีศึกษาพินิจ งามพริ้ง	79
ตารางที่ 16	สรุปประเด็นการแสดงความคิดเห็นที่เลือกมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง	80
ตารางที่ 17	สรุปองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการค้าแม่ตมออนไลน์ในกรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช	82
ตารางที่ 18	สรุปองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการค้าแม่ตมออนไลน์ในกรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล	83

ตารางที่ 19 สรุปองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ในกรณีศึกษาคุณพินิจ งาม
 พริ้ง 84

ตารางที่ 20 สรุปการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่พบมากที่สุดในแต่ละกรณีศึกษา..... 131

ตารางที่ 21 สรุปการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่พบในการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น
 132

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงยอดผู้ใช้งานเฟซบุ๊ก.....	34
ภาพที่ 2 แสดงอันดับยอดจำนวนยอดผู้เข้าใช้เฟซบุ๊ก	35
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดงานวิจัย	38
ภาพที่ 4 หน้าเพจThai PBS	62
ภาพที่ 5 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจThai PBS.....	63
ภาพที่ 6 หน้าเพจอีจัน.....	64
ภาพที่ 7 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจอีจัน	65
ภาพที่ 8 หน้าเพจThe Mettad.....	66
ภาพที่ 9 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจThe Mettad	67
ภาพที่ 10 หน้าเพจPoetry of Bitch.....	68
ภาพที่ 11 โปสต์ของเพจ	86
ภาพที่ 12 โปสต์ของเพจThe Mettad	88
ภาพที่ 13 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad.....	89
ภาพที่ 14 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad.....	90
ภาพที่ 15 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	91
ภาพที่ 16 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	91
ภาพที่ 17 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	92
ภาพที่ 18 โปสต์ของเพจThe Mettad	94
ภาพที่ 19 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad.....	95
ภาพที่ 20 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	96
ภาพที่ 21 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	97

ภาพที่ 22	โพสต์ของเพจPoetry of Bitch	98
ภาพที่ 23	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch	99
ภาพที่ 24	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch	100
ภาพที่ 25	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch	101
ภาพที่ 26	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	102
ภาพที่ 27	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	102
ภาพที่ 28	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจอีจัน	103
ภาพที่ 29	โพสต์ของเพจThe Mettad	105
ภาพที่ 30	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad.....	106
ภาพที่ 31	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS.....	107
ภาพที่ 32	โพสต์ของเพจPoetry of Bitch	109
ภาพที่ 33	คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch	110
ภาพที่ 34	คุณพรณิการ์ วานิช.....	112
ภาพที่ 35	คุณพัชมน ธานีวิชกรกุล	113
ภาพที่ 36	คุณพินิจ งามพริ้ง.....	114
ภาพที่ 37	โพสต์ชี้แจงเฟซบุ๊กส่วนตัวของคุณพรณิการ์ วานิช.....	121
ภาพที่ 38	โพสต์ชี้แจงเฟซบุ๊กส่วนตัวของคุณพินิจ งามพริ้ง	123
ภาพที่ 39	คุณพรณิการ์ วานิชชี้แจงต่อสื่อมวลชน	124
ภาพที่ 40	คุณพัชมน ธานีวิชกรกุลชี้แจงต่อสื่อมวลชน.....	125
ภาพที่ 41	คุณพรณิการ์ วานิชยื่นฟ้องดำเนินคดีทางกฎหมาย	126
ภาพที่ 42	คุณพัชมน ธานีวิชกรกุลเข้าแจ้งความดำเนินคดี.....	128

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในความหมายดั้งเดิมการล่าแม่มด (Witch-hunting) หมายถึงการล่าคนที่อวดอ้างว่ามีพลังอำนาจวิเศษ รวมถึงพวกที่เชี่ยวชาญในการรักษาคนด้วยสมุนไพร หรือวิธีโบราณต่างๆ บุคคลที่เชื่อว่ามีเวทมนต์ ส่วนความหมายอีกนัยหนึ่ง คือข้ออ้างเพื่อลงโทษผู้ที่เอาใจออกห่างศาสนา บุคคลที่ต้องสงสัยว่าเป็นแม่มดอาจจะมีหลายกลุ่มทั้งผู้หญิงและผู้ชาย แต่ส่วนมากจะเป็นผู้หญิงโดยเฉพาะผู้ หญิงหม้าย และผู้ที่ขาดบุคคลปกป้องรวมถึงบุคคลด้อยโอกาส หรือแม้กระทั่งบุคคลสูงศักดิ์ บุคคลที่ถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องมีหลักฐาน เพียงแค่เชื่อหรือรับสารภาพด้วยวิธีการต่างๆ ก็ถือว่าเป็นแม่มดแล้ว (ภริกาญจน์ ไคนุ่นนา, 2559) คนพวกนี้จะถูกมองเป็นแม่มด และถูกจับมาประหารทันที

การล่าแม่มดแบบที่ถูกกฎหมาย เกิดขึ้นในยุคกลางของทวีปยุโรป (ค.ศ.1480–1750) หรือที่เรียกกันว่ายุคมืด ยุคที่อยู่ใต้การปกครองของคริสตจักร หรือยุคที่คริสตจักรรุ่งเรืองที่สุด แม่มดถูกประณามว่าเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้ายเป็นคนของซาตาน จึงมีการไล่ล่าเพื่อกวาดล้างแม่มดอย่างเอาเป็นเอาตายจากบรรดาบาทหลวง ไม่ว่าจะเกิดเหตุร้ายผิดปกติดังไร เช่น ภัยธรรมชาติ โรคระบาด หรือคนตาย โดยไม่ทราบสาเหตุจะโทษว่าเป็นฝีมือของแม่มดทั้งหมด (MonoshFiz, 2018) คาดว่ามีผู้เสียชีวิตราว 4-6 หมื่นคนการออกล่าแม่มดนั้นเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักการทางศาสนา บุคคลที่ฆ่าผู้อื่นด้วยข้อหาการเป็นแม่มดจะไม่รู้สึกว่าเป็นความผิด เพราะเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อปกป้องศีลธรรม ศาสนาและสังคม การล่าแม่มดเป็นตัวอย่างของความแตกตื่นที่ผู้คนจำนวนมากลุกขึ้นมาออกตามล่า ผู้ที่เชื่อว่าเป็นแม่มดเพื่อนำมาพิพากษาส่วนใหญ่จบลงด้วยการฆ่า (ภริกาญจน์ ไคนุ่นนา, 2559)

พวกแม่มดจะถูกทรมานก่อนถูกฆ่าจำนวนผู้บริสุทธิ์ที่ถูกสังหารด้วยข้อหาแม่มดมีจำนวนมหาศาล การประกาศยุติการล่าแม่มดเกิดขึ้นใน ค.ศ.1610 (MonoshFiz, 2018) อย่างไรก็ตามการล่าแม่มดลดลงอาจด้วยเหตุผลหลากหลาย เป็นต้นว่าสังคมมีแนวโน้มลดความบ้าคลั่งและความรุนแรงต่อปัญญาชนในยุค “พุทธิปัญญา” (Enlightenment)¹ มองความเชื่อแม่มดว่าไร้รากฐาน ปัจจัยสำคัญอีกประการที่ทำให้การล่าแม่มดยุติลง นั่นคือการปฏิรูประบบกฎหมายในยุโรป การได้

¹ Age of Enlightenment ยุคพุทธิปัญญา หรือยุคแห่งเหตุผล เกิดขึ้นในยุโรปช่วงปลายศตวรรษที่ 18 ซึ่งถือเป็นศตวรรษแห่งปัญญาเป็นยุคที่ผู้คนยึดถือเหตุผลตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

สวนคดีได้รับการเปลี่ยนแปลงจาก “ระบบกล่าวหา (accusation)” เป็น “ระบบสืบสวน (inquisition)” กล่าวคือเป็นระบบที่พิสูจน์ความจริงด้วยหลักฐานข้อเท็จจริง มิใช่ด้วยการกล่าวหา และสอบปากคำให้จำเลยแก้ตัว หรือการทรมานให้รับสารภาพ

เมื่อโลกเข้าสู่ยุคสมัยใหม่และวิทยาศาสตร์ได้เข้ามาแทนที่ ความสงสัยในปรากฏการณ์ต่างๆ ก็ค่อยเริ่มคลี่คลายลง คำตอบของวิทยาศาสตร์ได้เข้ามาแทนที่องค์ความรู้แบบเดิม ทำให้การล่าแม่มดนั้นค่อยๆ หายไป จนถึงศตวรรษที่ 21 ปรากฏการณ์ล่าแม่มดได้คืนชีพขึ้นมาใหม่ โดยศตวรรษที่ 21 การล่าแม่มดกลายเป็นคำ ที่ใช้แทนความหมายการสืบค้นข้อมูลของผู้ที่กระทำผิดแล้วนำมาเผยแพร่ในโลกออนไลน์ การล่าแม่มดในศตวรรษนี้ไม่ได้เป็นการจับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าทำให้เกิดเหตุผิดธรรมชาติเหมือนในศตวรรษที่ 16 และ 17 แต่จะเป็นการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) กล่าว คือวิธีสร้างระบบการควบคุม และลงโทษทางสังคมที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อให้คนในสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่ถูกต้องดีงาม หากไม่ทำตามบรรทัดฐานซึ่งมีพื้นฐานมาจากผู้คนในโลกออนไลน์ เมื่อเกิดการไม่พอใจไม่พอใจที่สังคมยอมรับก็จะถูกสังคมลงโทษ โดยมีวิธีการลงโทษหลายรูปแบบ ง่ายที่สุดคือถูกต่อต้านจากสังคม ไม่ยอมรับ ไม่ร่วมสังฆกรรม หรือการคว่ำบาตรทางสังคม และเมื่อเกิดกลุ่มคนที่ไม่พอใจในเรื่องเดียวกันจำนวนมากขึ้น ก็จะกลายเป็นปรากฏการณ์ล่าแม่มด (พงศสุช หิรัญพฤกษ์ อ้างถึงในสิริวุฒิ รวีไชยวัฒน์, 2555) สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาอีกอย่างคือ จะมีการก่อตัวขึ้นของเพจ กลุ่ม องค์กร ในเฟซบุ๊กเพื่อใช้ในการลงโทษของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เชื่อว่าได้กระทำความผิดสิ่งที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมหรือสร้างความไม่พอใจให้กับคนส่วนมาก

การลงโทษบุคคล หรือกลุ่มบุคคลของเพจ กลุ่มองค์กรในเฟซบุ๊ก เป็นเสมือนเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของผู้คนในสังคมผ่านสิ่งที่เรียกว่าบรรทัดฐานของสังคมที่ทำหน้าที่เรียกร้องความเป็นธรรมหรือเรื่องราวร้องทุกข์นำมาขยายให้สังคมได้รับรู้ ผลิตซ้ำและมีการแชร์ออกไปอย่างกว้างขวางจนกลายเป็นกระแสสังคม เท่ากับว่าผู้คนในโลกออนไลน์เปรียบเสมือนผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่พิพากษาเรื่องราวต่างๆ ที่เพจได้นำเสนอ (พระบาท นามเมือง, 2560) การลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์จึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการเรียกร้องความเป็นธรรม แต่อีกแง่มุมหนึ่งกระบวนการยุติธรรมโดยการลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์นี้ก็เปรียบเสมือนการใช้ “ศาลเตี้ยในโลกออนไลน์” (Kangaroo court online) ที่มองว่าละเมิดสิทธิส่วนตัวของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นฝ่ายถูกกล่าวหาหรือกระทำความผิด ซึ่งการลงโทษทางสังคมหรือการตัดสินโดยศาลเตี้ยในโลกออนไลน์นี้ บางครั้งก็เกิดสัดส่วนความผิดหรืออาจไม่ผิดก็ได้

สื่อสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบการสื่อสารที่รวมเอาคุณสมบัติของการสื่อสารปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสร้างเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน เฟซบุ๊กคือสื่อออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบัน ลักษณะวิธีการของเฟซบุ๊ก คือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วย เพื่อให้เกิดเครือข่ายสังคม มีการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น ข้อความต่างๆ ในกลุ่มของผู้เล่นด้วยกัน

ลักษณะการมีส่วนร่วมต่อกระบวนการสื่อสารจนเกิดเป็นสภาพแวดล้อมที่มีการโต้ตอบขึ้น คือเมื่อมีการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารไปสู่สมาชิกคนอื่นจะเกิดการปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกัน

นอกจากนี้ สาวตรี สุขศรี (2553) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการล่าแม่มดออนไลน์ซึ่งเกิดขึ้นในปี 2010 ในแวดวงผู้เล่นเฟซบุ๊กนับเป็นเวทีสำคัญในยุคข้อมูลข่าวสารที่ใช้เป็นการสื่อสาร เรียนรู้ ระบายเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวัน โดยระบุเพิ่มเติมเกี่ยวกับการล่าแม่มดในโลกออนไลน์ว่ามีำนำนำ ชื่อจริง นามสกุลจริง ประวัติส่วนตัว การศึกษา ชื่อบิดามารดา สถานที่ทำงาน และรสนิยมส่วนตัวมาเปิดเผยต่อสาธารณะมีการรุมด่าด้วยคำพุดหยาบคาย ถูกสมาชิกของเพจ กลุ่ม หรือองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นในเฟซบุ๊กร่วมกันล่าแม่มด วิเคราะห์ในเชิงดูถูก ดูหมิ่น ซึ่งการล่าแม่มดนี้นำมาซึ่งปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การใช้ประทุษวาจา (Hate Speech) การรังแกทางโลกไซเบอร์ (Cyberbullying) หรือการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว (Doxxing) ในการเรียกกลุ่มคนที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มด เป็นต้น ปรากฏการณ์ล่าแม่มดนี้จึงเปรียบเสมือนการใช้ศาลเตี้ยในโลกออนไลน์ถือเป็นการรังแกผ่านโลกออนไลน์รูปแบบหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในสังคม (นิภาพร ทับหุ่น, 2555)

ในต่างประเทศการล่าแม่มดในรูปแบบออนไลน์มีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มด ได้หลายรูปแบบ เช่นตัวอย่างบทความของ (Fortey, 2009) ได้ศึกษาปรากฏการณ์ล่าแม่มดในประเทศสหรัฐอเมริกา ร้านจำหน่ายช็อคโกแลต Rocky Mountain Chocolate Factory ปฏิเสธการขอเข้าห้องน้ำของเด็กหญิงอายุ 5 ขวบที่มีอาการท้องเสียด้วยสถานการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวยเด็กหญิงไม่สามารถกลั้นได้จนส่งผลให้พื้นที่ส่วนหนึ่งของหน้าร้านเลอะเทอะเป็นวงกว้าง พนักงานในร้านนั่งเฉยจนกระทั่งแม่ของเด็กเข้ามาต่อว่าผู้จัดการร้านที่ไม่ยอมให้ใช้ห้องน้ำ เรื่องนี้เริ่มต้นที่การโพสต์เหตุการณ์ลงในเว็บไซต์ Consumerist.com และกระจายออกไปในหลายๆ เว็บไซต์ จากนั้นข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลการติดต่อของผู้จัดการร้านถูกโพสต์ขึ้นในอินเทอร์เน็ต แม้กระทั่งการแชร์ตำแหน่งที่อยู่อาศัยของผู้จัดการร้านดังกล่าว รวมถึงภาพถ่ายผ่านทาง Google Earth ทำให้มีผู้คนนำสิ่งปฏิกูลไปขว้างไว้หน้าบ้านของผู้จัดการ จนกระทั่งผู้บริหารต้องออกมาขอโทษและปรับเปลี่ยนนโยบายให้อนุญาตให้ใช้ห้องน้ำของทางร้านได้ ในสังคมไทยมีการล่าแม่มดส่วนมากเกิดขึ้นในโลกออนไลน์ โดยมีการก่อตัวของเพจ กลุ่มองค์กรต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการล่าแม่มดในโลกออนไลน์ รวมถึงการถูกใช้เป็นพื้นที่ในการล่าแม่มดของเพจต่างๆ ในเฟซบุ๊ก โดยที่องค์กรเจ้าของเพจ และผู้ดูแลไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการล่าแม่มดด้วย

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษากระบวนการทำงานของเพจที่มีการนำเสนอดีแต่ข่าวสารเรื่องราวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้กระทำการขัดแย้งต่อสิ่งที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม หรือสร้างความไม่พอใจให้กับคนบางกลุ่มในสังคม โดยที่บางเพจมีการนำข้อมูลส่วนตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าว เพื่อตกเป็นเป้าหมายในการโจมตี หรือรอให้สมาชิกของเพจเข้ามาเพื่อแสดงความ

คิดเห็นต่างๆด้วยถ้อยคำรุนแรงแม้กระทั่งมีการแชร์ข้อมูลต่อกันไปในวงกว้าง หรือบางเพจที่มีรูปแบบการนำเสนอข้อเท็จจริงก็อาจถูกใช้เป็นพื้นที่ในการกลั่นแกล้งกัน ส่วนผลที่ตามมาคือก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ตกเป็นจำเลยของสังคม ซึ่งอาจเป็นผู้กระทำความผิดจริงหรืออาจเป็นผู้บริสุทธิ์ก็ได้เรียกพฤติกรรมเหล่านี้ว่าการล่าแม่มด

ปรากฏการณ์ล่าแม่มดดังกล่าวเกิดจากพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เป็นหลัก ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มด การล่าแม่มดในโลกออนไลน์ไม่ได้เกิดความเสียหายเฉพาะแก่ตัวผู้ถูกกระทำ แต่อาจส่งผลไปถึงครอบครัวหน่วยงานหรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องด้วย สื่อมวลชนเองก็เข้าไปมีบทบาทนำเสนอข่าวสารในลักษณะปลุกปั่นสร้างอารมณ์เกลียดชังของผู้คน หรือแม้แต่เผยแพร่ข้อมูลรายละเอียดของผู้ถูกกระทำ ฉะนั้นผู้ใช้สื่อออนไลน์เองจึงต้องมีความตระหนักพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้งานสื่อออนไลน์ด้วย การรู้เท่าทันสื่อก่อนจะโพสต์หรือแชร์ข้อมูลใดๆ เพื่อที่จะไม่ให้เกิดความเสียหายมากเกินไป

งานวิจัยนี้สืบตวจึงเห็นความสำคัญเรื่องการล่าแม่มด และการใช้ศาลเตี้ยออนไลน์ โดยมุ่งศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มด และศาลเตี้ยออนไลน์ที่เกิดขึ้นบนเฟซบุ๊ก ตลอดจนผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์ที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตและการแสวงหาทาง ออกของปัญหาของคนกลุ่มนี้

1.2 ปัญหาวิจัย

1. องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ และศาลเตี้ยออนไลน์เป็นอย่างไร
2. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารของการล่าแม่มดและศาลเตี้ยออนไลน์
2. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกของปัญหา

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการสื่อสารในล่าแม่มดออนไลน์ที่ปรากฏอยู่บนเฟซบุ๊ก ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ และผลกระทบต่อชีวิตผ่านประสบการณ์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์

1.5 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

การล่าแม่มดออนไลน์ หมายถึงกระบวนการที่กลุ่มคนในโลกออนไลน์เลือกที่จะโจมตีหรือลงโทษบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการกระทำความผิดบรรทัดฐานของสังคมหรือสร้างความไม่พอใจให้กับคนบางกลุ่มในสังคม โดยมีการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวทำให้เกิดความเสียหาย การด่าทอ การใช้ด้วยถ้อยคำรุนแรง รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวประจานในโลกออนไลน์ ซึ่งอาจร้ายแรงจนส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้ที่ถูกกล่าวหา

ศาลเตี้ยออนไลน์ หมายถึงกระบวนการที่กลุ่มคนในโลกออนไลน์ที่ใช้วิธีการลงโทษทางสังคมต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความคิดหรือการกระทำขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม หรือสิ่งที่กลุ่มตนเองยึดถือ โดยมีการตัดสินกันเองกล่าวหาด้วยความรู้สึก ความคิดเห็นของกลุ่มเป็นหลักไม่ได้ผ่านกระบวนการทางกฎหมายที่ถูกต้อง

องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มด หมายถึงการสื่อสารในเพจอันประกอบด้วยประทุษวาจา รูปแบบภาษาที่ใช้ในการการกลั่นแกล้งออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

ประทุษวาจา หมายถึงการสื่อสารที่แสดงความเกลียดชังสามารถแบ่งระดับความรุนแรงของการแสดงความเกลียดชังแบ่งออกเป็น 4 ระดับจากน้อยสุดไปหามากสุดประกอบไปด้วย

ระดับที่ 1 การแบ่งแยกแบบไม่ตั้งใจต่อกลุ่มเป้าหมาย หมายถึงการเกิดจากความไม่ตั้งใจหรือ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ อยู่ในรูปของการกระทำหรือทัศนคติในเชิงแบ่งแยกโดยไม่ตั้งใจ

ระดับที่ 2 การยั่วยุให้เกิดความเกลียดชังต่อกลุ่มเป้าหมาย หมายถึงการกล่าวโทษอย่างรุนแรง ประณาม แฉ ว่าร้าย พุดดูถูกดูหมิ่น เหยียดหยาม สบประมาท ทำให้น่าขบขัน ลดคุณค่าลง ทำให้ด้อยในสายตาผู้อื่น เหยะเหย้ยที่รุนแรง สมน้ำหน้าหรือทับถม

ระดับที่ 4 การยั่วยุให้มีการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มเป้าหมาย หมายถึงการปฏิเสธการอยู่ร่วมกัน การยั่วยุปลุกปั่นให้เกิดการกระทำผิดที่ผิดกฎหมาย ชักชวนให้ทำลายคนที่มีความเชื่ออุดมการณ์ที่แตกต่างเพื่อป้องกันกลุ่มตนเอง

ระดับที่ 3 การตั้งใจแบ่งแยก/กีดกัน/สร้างความเป็นเขา-เราต่อกลุ่มเป้าหมาย หมายถึงการแสดงความเกลียดชังบนฐานอคติรุนแรง แบ่งแยกกีดกันพวกเขาพวกเรา ชักชวนกีดกันทางสังคม เปรียบเทียบลักษณะทำให้ผู้อื่นไม่ใช่คน

- **ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์** หมายถึงประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้ง โจมตีกันในโลกออนไลน์ประกอบไปด้วย

1. การโจมตีบุคคล/กลุ่มคน หมายถึงการกล่าวหาโจมตีผู้ที่แสดงความคิดเห็นเพื่อลดความน่าเชื่อถือในการให้เหตุผลของผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

2. การอ้างความรู้สึกคนส่วนมาก หมายถึงเป็นการให้เหตุผลที่คนส่วนใหญ่กระทำ โดยไม่คำนึงว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่

3. การอ้างการใช้กำลัง หมายถึงการให้เหตุผลโดยการข่มขู่ผู้ฟังให้กลัว และเชื่อฟังคล้อยตามคำกล่าวอ้างของผู้พูด

4. การมองข้ามกฎ หมายถึงการให้เหตุผลในการสนับสนุนข้อโต้แย้ง โดยมีการจงใจมองข้ามกฎซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับตัวกฎหมายหรือบริบทสังคม

5. การใช้ประโยชน์คลุมเครือ หมายถึงการใช้ประโยชน์ที่มีความคลุมเครือ และจงใจใช้อย่างไม่ถูกต้อง

6. การเน้นเพียงบางส่วน หมายถึงการให้เหตุผลโดยมีการตัดข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งมาวิพากษ์ โดยไม่พิจารณาบริบทแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดการสรุปความแบบผิดๆ

7. การใช้ทางลวง หมายถึงการให้เหตุผลโดยชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับประเด็นข้อโต้แย้งของตน

- **การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว** หมายถึงการนำข้อมูลส่วนตัวที่ไม่เปิดเผยนำมาเผยแพร่กันในโลกออนไลน์ โดยแบ่งรูปแบบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่

1. การขุดคุ้ยเพื่อเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง หมายถึงการเผยแพร่ข้อมูลของบุคคลที่ไม่แสดงตัวตน มีการใช้นามสมมุติ ซึ่งบุคคลนั้นอาจตั้งใจปิดบังตัวตนที่แท้จริง การเผยแพร่ในลักษณะนี้ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลดังกล่าวแต่เป็นการทำไปเพื่อประโยชน์ของสังคม

2. การขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย หมายถึงการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว เช่น ประวัติส่วนตัว เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่อาศัย เพื่อเป็นเป้าหมายให้บุคคลอื่นเข้าถึงตัวได้ ซึ่งอาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

3. การขุดคุ้ยเพื่อทำลาย หมายถึงการเผยแพร่ข้อมูลของบุคคลเพื่อทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความน่าอับอาย ชื่อเสียงเกียรติยศของบุคคลนั้น ด้วยการนำข้อมูลหรือเรื่องราวต่างๆที่ได้กระทำผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคมที่วางไว้เผยแพร่ให้สังคมได้รู้ ซึ่งอาจเป็นเรื่องจริงหรือไม่เป็นจริงก็ได้

ผลกระทบต่อชีวิต หมายถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจากการล่าแม่มดที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ ครอบครัว คนรอบข้าง หน้าที่การงาน โดยผลกระทบไม่ใช่เกิดแค่ตัวผู้ถูกกล่าวหาเพียงอย่างเดียวแต่อาจส่งผลกระทบต่อครอบครัวบุคคลแวดล้อมได้รับผลกระทบตามไปด้วย

การแสวงหาทางออกจากปัญหา หมายถึงวิธีการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เช่นการชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม และการดำเนินการใดๆ ก็ตามเพื่อลดผลกระทบหรือให้หลุดพ้นจากปัญหาดังกล่าว

1.6 ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการสื่อสารเกี่ยวกับการล่าแม่มด และศาลเตี้ยออนไลน์
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่อชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดจากการสื่อสารในพื้นที่ออนไลน์และวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้น

บทที่ 2

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยโดยแบ่งหัวข้อดังนี้

- 2.1 แนวคิดการล่าแม่มด (Witch Hunting)
- 2.2 แนวคิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction)
- 2.3 แนวคิดห้องแห่งเสียงสะท้อน (Echo Chamber)
- 2.4 แนวคิดการสื่อสารที่เป็นอันตรายประกอบด้วย
 - 2.4.1 แนวคิดประทุษวาจา (Hate Speech)
 - 2.4.2 แนวคิดการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying)
 - 2.4.3 แนวคิดการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว (Doxxing)
- 2.5 แนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity)
- 2.6 แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network and Facebook)

2.1 แนวคิดการล่าแม่มด (Witch Hunting)

2.1.1 การล่าแม่มดในประวัติศาสตร์ และในออนไลน์

การล่าแม่มด หรือ Witch Hunting เป็นปรากฏการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเชื่อที่ไม่สามารถ อธิบายได้ของมนุษย์โดยเฉพาะเพศหญิง คือ มีการเชื่อมโยงความเป็นเพศหญิงเข้ากับความไม่สมบูรณ์ การหย่าร้าง การขาดซึ่งความครบถ้วนทางเพศ ตลอดจนผู้หญิงที่มี ปาน ไข่ บนร่างกายหรือจุดต่างดำ ต่างๆบนร่างกายเข้ากับเครื่องหมายแห่งปีศาจ หรือหญิงใดก็ตามที่พลาดพลั้งในเรื่องเพศและเกิดการ ทำแท้ง จนแม้แต่การทำแท้งให้กับสัตว์เลี้ยงของตนเองก็จะถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดได้ หญิงที่ถูก กล่าวหาว่าเป็นแม่มดคือ หญิงที่ไม่เป็นที่ปรารถนาของชุมชนจะถูกขจัดปราบปราม ทรมาน ตัดสินด้วยการประจาน แขนวคอกหรือเผาทั้งเป็นด้วยเหตุผลที่ไม่อาจหาหลักฐานใดๆมาปฏิเสธได้ (Lambert, 2015)

คดีซาเล็ม (Salem Witch Trials) คดีนี้เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 17 ถือเป็นคดีใหญ่และโด่งดังสุด ในประวัติศาสตร์การการล่าแม่มด มีผู้ถูกกล่าวหาว่า 200 คน ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดหรือพอมดใน จำนวนนี้ราว 20 คนถูกประหาร ถูกแขวนคอก บางก็ถูกทรมานอย่างหนักเพื่อให้รับสารภาพ สิ่งที่สำคัญ มีการใช้หลักฐานที่กล่าวถึงปีศาจในศาล สิ่งที่น่าสนใจในกรณีนี้คือ มีการสารภาพพูดถึงการพบปะกับ ปีศาจ หรือตกเป็นทาสของปีศาจ เพราะเหตุใดจึงสารภาพในสิ่งที่ดูไม่เป็นจริงและแลดูฝันเฟื่องเช่นนั้น

คำตอบคือการทรมาน ในการสอบสวนและระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดถูกคุมขัง จะมีการใช้วิธีการทรมานหลากหลายรูปแบบ (อัคนี มูลเมฆ, 2561) ได้กล่าวการทรมานโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น การทรมานทางจิตวิทยา และการทรมานทางร่างกาย

จนกระทั่งเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การล่าแม่มดกลายเป็นคำที่ใช้แทนความหมายของผู้กระทำความผิดบางอย่างทางสังคม โดยชุดข้อมูลของผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดประจានในโลกออนไลน์ นอกจากนี้ปรากฏการณ์การล่าแม่มดยังเป็นการ “ประจானความยุติธรรมในสังคม” นั้น กลายๆ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) อย่างหนึ่งที่มีความรวดเร็วกว่ากระบวนการทางกฎหมาย ซึ่ง (ชล บุนนาค, 2554) ได้กล่าวถึง Social Sanction ไว้ว่า มักจะเริ่มต้นจากการสร้างเพจในเฟซบุ๊ก เพื่อการประณาม ประจான ทำให้เกิดความอับอาย เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากภาวะของสังคม ที่เชื่อว่าบ้านเมือง ไม่มีความยุติธรรม กลไกของรัฐของบ้านเมืองไม่ทำงาน ทำให้ต้องเกิดปรากฏการณ์การลงโทษทางสังคมในลักษณะนี้ขึ้นบนโลกออนไลน์

ตัวอย่างกรณีอุบัติเหตุจากรถยนต์ที่มีผู้เสียชีวิตถึง 9 ศพ ในปี 2553 เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นวันที่ 27 ธันวาคม 2553 เวลา 21.45 น. เมื่อเยาวชนอายุ 16 ปี ขับรถยนต์ฮอนด้าซีวิกสีขาวพุ่งชนท้ายรถตู้สาธารณะบนทางด่วนโทลล์เวย์จนทำให้มีผู้เสียชีวิตถึง 9 ราย บาดเจ็บอีก 7 ราย หลังจากนั้นมีการแต่งตั้งทนายจากทั้งฝ่ายผู้เสียหาย และฝ่ายผู้ก่อเหตุเพื่อต่อสู้กันในชั้นศาล และทำให้ผู้ก่อเหตุมีการรอลงอาญา โดยต้องบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะเป็นระยะเวลา 48 ชั่วโมง ด้วยเงื่อนไขข้อย่างอยู่ในความเป็นเยาวชน (ข้อมูล 24 พฤษภาคม 2559) รวมถึงกระแสในโลกอินเทอร์เน็ตที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว เทพหัสดิน ณ อยุธยาจนกลายเป็นประเด็นว่าสังคมในปัจจุบันใช้อะไรเป็นตัวตัดสินระหว่างอาชญากรรมและเหตุผล (ไทยรัฐออนไลน์, 2554) จากนั้นโลกโซเชียลมีการติดตามชีวิตผู้ต้องหาเป็นระยะมีการตั้งกระทู้ในเว็บไซด์ต่างๆ มากมายถึงบทลงโทษที่ควรจะได้รับ มีการนำภาพการศึกษาต่อของเธอมาเผยแพร่พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นกันอย่างมากมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะกฎหมายไม่สามารถเอาผิดคนที่มีฐานะชาติตระกูลได้

นอกจากนี้ในปี 2559 กรณีมีการเผยแพร่คลิปวิดีโอรถกระบะสีดำถอยทับรถโตโยต้ายาริสสีแดง จากนั้นมีภาพชายหนุ่มเจ้าของรถทั้งสองยืนโต้เถียงกันไปมา โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ทั้งนี้ชายผู้เป็นเจ้าของรถกระบะสีดำได้มีการพูดกับตำรวจเพื่อขอความเป็นธรรมว่า เหตุการณ์ดังกล่าวตนไม่ได้เป็นฝ่ายผิดให้เหตุผลว่าทางรถโตโยต้ายาริสขับมาชนท้ายเอง หลักจากนั้นมีการเผยแพร่คลิปวิดีโอดังกล่าว สรุปรว่ารถกระบะสีดำถอยมาเพื่อชนรถโตโยต้ายาริสสีแดงที่อยู่ด้านหลัง ซึ่งตรงกันข้ามกับการให้ข้อมูลของชายเจ้าของรถกระบะสีดำ ปรากฏการณ์ล่าแม่มดก็ได้เริ่มขึ้นมีการนำข้อมูลส่วนตัว สถาบันการศึกษา สถานที่ทำงานของชายเจ้าของรถกระบะสีดำถูกเผยแพร่ส่งต่อกันในโลกออนไลน์อย่างกว้างขวาง และจากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้คนที่ไม่พอใจเข้า

ไปแสดงความคิดเห็นหน้าเฟซบุ๊กของหน่วยงานที่ชายเจ้าของรถกระบะสีดำทำงานอยู่ โดยกดดันในทางหน่วยงานไล่ออก และเรียกร้องให้มีการยึดใบอนุญาตขับขี่ รวมถึงให้มีการลงโทษทางกฎหมายกับบุคคลดังกล่าวอีกด้วย

ในเหตุการณ์ทั้ง 2 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากข้อคิดเห็นดังกล่าว เป็นเหตุการณ์ที่สะท้อนถึงปรากฏการณ์ล่าแม่มดได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาแนวคิดการล่าแม่มดดังกล่าวเกิดจากพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เป็นหลัก สำหรับบริบทในประเทศไทย ปรากฏการณ์การล่าแม่มดทำให้เกิดความเสียหายเป็นวงกว้างมากกว่าตัวแม่มดเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มด การล่าแม่มดในโลกออนไลน์ไม่ได้เกิดความเสียหายเฉพาะแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดแต่อาจส่งผลไปถึงครอบครัวหน่วยงานหรือส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย สื่อมวลชนเองก็เข้าไปมีบทบาทนำเสนอข่าวสารในลักษณะปลุกปั่นสร้างอารมณ์เกลียดชังของผู้คนหรือแม้แต่เผยแพร่ข้อมูลรายละเอียดของผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดก็ตาม ดังจะเห็นได้จากกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นตามสื่อออนไลน์ทั่วไป

ตารางที่ 1 สรุปเปรียบเทียบระหว่างการล่าแม่มดในประวัติศาสตร์และการล่าแม่มดในโลกออนไลน์

องค์ประกอบ การล่าแม่มด	การล่าแม่มดใน ประวัติศาสตร์	การล่าแม่มดในโลกออนไลน์
ผู้ถูกกล่าวหา (แม่มด)	เหยื่อเกือบทั้งหมดในการ ล่าแม่มด นั้นเป็นผู้หญิง	บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมกระทำความ ความผิดสิ่งที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม
ผู้ล่า	ผู้คนในหมู่บ้าน กลุ่มบุคคล ที่มีความเห็นพ้องต้องกัน	บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกิดไม่พอใจในเรื่อง เดียวกันมีการรวมตัวกันรวมถึงเพจและกลุ่มองค์กร ในเฟซบุ๊ก
ข้อกล่าวหา	เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ผิด ธรรมชาติเป็นข้อกล่าวหา หลัก	การกระทำความผิดซึ่งมีพื้นฐานมาจากผู้คนใน โลกออนไลน์ หรือสร้างความไม่พอใจให้กับคน ส่วนมาก
การล่า	แฝงไปด้วยความรุนแรง	ประจาน ตำทอ ทำให้อับอาย ชุติภัยประวัติ ส่วนตัว แชรเผยแพร่ในโลกออนไลน์
การลงโทษ	การทรมาน ทรมาน ทางด้านจิตใจทรมาน ทางด้านร่างกายจนถึง การประหารแขวนคอ หรือ เผาทั้งเป็น	การลงโทษทางสังคม (Social Sanction) เครื่องมือที่สังคมใช้ควบคุมพฤติกรรมของคนผ่าน บรรทัดฐานของสังคมในโลกออนไลน์ซึ่งเปรียบเสมือน การใช้ศาลเตี้ย

องค์ประกอบ การล่าแม่มด	การล่าแม่มดใน ประวัติศาสตร์	การล่าแม่มดในโลกออนไลน์
การสิ้นสุด กระบวนการล่า	การจบชีวิต	ได้รับการลงโทษจากสังคม ก่อให้เกิดความ เดือดร้อน อับอาย ไม่สามารถทนอยู่ในสังคมได้ และถูกกีดกัน การรังแกข่มขู่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ที่มา : องค์ประกอบการล่าแม่มดในโลกออนไลน์ข้อมูลบางส่วน (อ้างอิงในวารสารคนอง อุทยาน, 2560)

สรุปหากเปรียบเทียบการล่าแม่มดความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการล่าแม่มดในประวัติศาสตร์ที่แฝงไปด้วยความรุนแรงและไร้ซึ่งเหตุผลจะสิ้นสุดก็ต่อเมื่อสูญเสียชีวิตของผู้ถูกกล่าวหา แต่การล่าแม่มดในโลกออนไลน์จะเกิดผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆด้วย เช่นมีการรับโทษทางกฎหมายและบางครั้งการล่าแม่มดในโลกออนไลน์ก็ไม่สามารถทำอะไรได้เลยนอกจากขุดคุ้ยประวัติส่วนตัว ด่าทอ ประจานในโลกออนไลน์ ผู้วิจัยนำแนวคิดการล่าแม่มดตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 ในส่วนของการวิเคราะห์องค์ประกอบการล่าแม่มดเป็นอย่างไร และตอบคำถามวิจัยข้อที่ 2 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์ได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตและแสวงหาทางออกของปัญหาอย่างไร

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Lan Fortey (2009) บทความกรณีศึกษาปรากฏการณ์การล่าแม่มดในต่างประเทศ ในปี ค.ศ. 2005 ประเทศเกาหลีใต้ หญิงคนหนึ่งนำสุนัขขึ้นโดยสารรถไฟใต้ดิน สุนัขได้ขับถ่ายลงพื้น แต่หญิงสาวไม่ทำความสะอาดสิ่งที่สุนัขทิ้งไว้ เหตุการณ์เริ่มต้นที่มีผู้โดยสารบันทึกภาพของหญิงสาวผู้นั้น สุนัข และสิ่งปฏิกูลแล้วส่งต่อไปในโลกออนไลน์ เพียงไม่กี่ชั่วโมงเว็บไซต์ของเกาหลีจำนวนมากนำเสนอภาพนี้พร้อมด้วยชื่อ “Dog Shit Girl” หลังจากนั้น ข้อมูลส่วนตัวของหญิงสาวถูกขุดคุ้ยและเขียนขึ้นในหลายๆ ที่ มีการทำโปสเตอร์ขึ้นล้อเลียน อีกทั้งมีการแชร์ข้อมูลนี้ออกไปในวงกว้าง (เป็นลักษณะการรังแกทางออนไลน์ หรือ Cyber Bullying) ไม่ช้าหญิงสาวธรรมดากลายเป็นที่รู้จักของสังคม ถูกด่าทอและใช้ถ้อยคำหยาบคายในทุกที่ที่เธอเดินไป ครอบครัวเริ่มได้รับผลกระทบ หญิงสาวถูกขอร้องให้ลาออกจากมหาวิทยาลัย และพยายามที่จะฆ่าตัวตาย ซึ่งเรื่อง Dog Shit Girl ยังมีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ Washington Post ในเวลาต่อมาอีกด้วย

ภิมลพรรณ อุ้นแก้ว (2558) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องและจิตสำนึกแห่งความคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมและภาพยนตร์เรื่องสโนว์ไวท์ ซึ่งการวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องโดยเน้นที่ผู้เล่าเรื่อง และวิเคราะห์จิตสำนึกแห่งความคิดที่ปรากฏใน

วรรณกรรมและภาพยนตร์เรื่องสโนว์ไวท์ ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดหลักและแนวคิดรองที่มีร่วมกันคือ เรื่องความดีความชั่ว และการตามหาตัวตนและการพิสูจน์ตัวเอง ในเรื่องจิตสำนึกแห่งความคิดนั้นและการตามหาตัวตนและการพิสูจน์ตัวเอง ในเรื่องจิตสำนึกแห่งความคิดนั้นสิ่งที่ปรากฏเป็นลักษณะร่วม และมีความเป็นสากล ได้แก่ เรื่องครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัว เพศภาวะ การเป็นคู่แข่งทางเพศ อำนาจแห่งความงาม การค้นพบตัวตน ความเท่าเทียมในสังคม และวัฏจักรชีวิต

2.2 แนวคิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction)

Radcliffe-Brown (1952) ได้ให้ความหมายของการลงโทษทางสังคมไว้ว่าการลงโทษโดยสังคม ว่าเป็นปฏิกริยาตอบสนองทางสังคมอย่างหนึ่ง และเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เป็นด้านตรงกันข้ามระหว่างการเห็นชอบกับการไม่เห็นชอบ พุทธอีกอย่างหนึ่งก็คือการลงโทษโดยสังคมนั้นมีคุณลักษณะวิภาษณ์ (Dialectic²) คือมีทั้งด้านบวกและด้านลบอยู่ภายในความหมายของตัวเอง สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกจะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจให้แก่ปัจเจกบุคคลและสังคมให้ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับปทัสถานของชุมชนหรือของสังคม

จากการศึกษายังพบว่าการลงโทษโดยสังคมนั้น อาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่สังคมเพื่อยกระดับบรรทัดฐานของสังคมในระดับท้องถิ่นให้ไปสอดคล้องกับบรรทัดฐานใหม่ในระดับระหว่างประเทศได้ด้วยส่วนการลงโทษโดยสังคมในเชิงลบจะเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบสังคม โดยการใช้มาตรการต่างๆ เช่นการว่ากล่าวตักเตือนซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุด เรื่อยไปจนถึงการกีดกันและปิดกั้นทางจิตใจ จนกระทั่งถึงการต่อต้านและการประท้วงในรูปแบบต่างๆ ทั้งโดยปัจเจกบุคคลจนถึงการชุมนุมสำแดงกำลังของมวลชน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นสูงสุด เพื่อให้ปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล ต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐานที่ชุมชนหรือสังคมยึดถืออยู่ ปฏิบัติการทางสังคมนีเป็นส่วนหนึ่งของประเพณีและการสร้างการยอมรับของสังคม ตลอดจนจนเป็นการสร้างสัญญาผูกมัดหรือการมีหน้าที่ทางสังคมเหมือนกับเป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมเพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดฝ่าฝืน ซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับการสร้างจารีตประเพณีและการปฏิบัติแบบไม่มีพันธะสัญญาตามหลักกฎหมาย

การลงโทษทางสังคมตามพจนานุกรมสังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2532: 361-362) ว่าสิทธิฐานุมัติทางสังคม ซึ่งหมายถึงการขู่ว่าจะลงโทษหรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก เพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและ

² Dialectic วิภาษวิธีเป็นวิธีการถกเถียงระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีมุมมองต่างกันเกี่ยวกับหัวเรื่องหนึ่ง ซึ่งปรารถนาสถาปนาความจริงของสสารที่มีการถกเถียงด้วยเหตุผลชี้แนะ

กฎเกณฑ์ของกลุ่ม ซึ่งความหมายตามพจนานุกรมสังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถานสอดคล้องกับนักวิชาการอย่าง Radcliffe-Brown และ Whitemeyer โดยนักวิชาการชาวไทยอีกท่านหนึ่งคือ ปภาณี ฐิติวัฒนา (2523:64) ได้อธิบายขยายความการลงโทษทางสังคมเชิงบวกว่าเป็นการกระทำเช่น ยกย่อง ชมเชย การประกาศเกียรติคุณ การให้ความดีความชอบ การยอมรับ และการได้สถานภาพที่สูงขึ้น ส่วนการลงโทษทางสังคมเชิงลบเป็นการลงโทษโดยสามารถแบ่งย่อยลงไปได้อีก เช่น การลงโทษทางวัฒนธรรม การลงโทษด้านศาสนา การลงโทษด้านคุณธรรมและจริยธรรมหรือไม่ว่าจะเป็นการลงโทษด้านเศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น

สังคิต พิริยะรังสรรค์ (2559) ได้กำหนดนิยามให้กับการลงโทษทางสังคมโดยเริ่มต้นจากการศึกษาพิจารณาปรากฏการณ์ โดยดูจากที่มาที่ไปของสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมองทั้งการเคลื่อนไหวทั้งในระดับปัจเจก และเป็นกลุ่มก้อนซึ่งเป็นการมองพลวัตและนิยามของการลงโทษทางสังคมที่แตกต่างไปตามเวลาสถานที่และสังคม ซึ่งอาจมีความหมายคล้ายคลึงเหมือนกันหรือแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับปฏิบัติการเชิงวาทกรรมของบุคคลที่มีอำนาจในสังคมในบริบทนั้นๆ ที่ผู้กระทำการทางสังคมผลิตหรือสร้างความหมายหรือตีความหมายจากปรากฏการณ์หนึ่งให้เป็นความหมายใหม่ที่จะเข้าไปให้การสนับสนุนบรรทัดฐานทางสังคมที่ก่อประโยชน์ ส่วนใหญ่ให้แก่สังคมอยู่หรืออาจเป็นการนำเสนอความรู้ใหม่หรือความคิดใหม่เพื่อแข่งขันคัดค้าน โต้แย้งหรือเผชิญหน้าเพื่อเข้าไปช่วงชิงเบียดขับหรือแย่งยึดพื้นที่ทางความคิดพื้นที่ทางอุดมการณ์ และพื้นที่สาธารณะในสังคมที่ถูกความคิด ความเชื่อ และอุดมการณ์ดั้งเดิมครอบงำอยู่ซึ่งปฏิบัติการเชิงวาทกรรมนี้มักเป็นไปเพื่อสร้างความอับอาย ขายหน้าให้แก่ปัจเจกบุคคลองค์กรและสถาบันทั้งที่มีอำนาจหรือไม่มีอำนาจในสังคมก็ได้ นิยามของการลงโทษทางสังคมจึงขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้กำหนดความหมายของปฏิบัติการดังกล่าว ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีลักษณะรื้อถอนกับนิยามต่างๆ ที่นักวิชาการในอดีตเคยอ้างไว้ และเป็นการศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ที่อธิบายถึงนิยามของการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) ในลักษณะสหวิทยาการเช่นเดียวกัน

การลงโทษโดยสังคม (Social Sanction) กรณีศึกษาฟิลิปปินส์จากการศึกษาประสบการณ์การลงโทษโดยสังคมของประเทศฟิลิปปินส์จะพบว่า การลงโทษโดยสังคมต่อมาร์กอสและเอสตราดา ซึ่งเป็นรัฐบาลอำนาจนิยมเหมือนกัน ไม่สามารถกระทำสำเร็จด้วยองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่เกิดจากการทำงานในลักษณะที่เป็นเครือข่ายพันธมิตรของคนกลุ่มอาชีพต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งเป็นลักษณะของพลังการร่วมมือหลายฝ่ายที่ครอบคลุมตั้งแต่ นักศึกษา อาจารย์สื่อมวลชน แพทย์วิศวกร สถาปนิก พนักงานในภาคเอกชน นักธุรกิจ นักการเมืองทหาร ข้าราชการ ตลอดจนจนถึงคริสตจักรในฟิลิปปินส์ และที่वादิกัน การต่อต้านของพวกเขาไม่ได้มีลักษณะที่เป็นชนชั้น แต่เป็นการรวมตัวของผู้คนที่หลากหลายทั้งในแง่ของอาชีพและรายได้แต่มีผลประโยชน์ร่วมกันคือการไม่ยอมรับระบอบการปกครองแบบเผด็จการของมาร์กอส และระบอบเผด็จการเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรและ

วุฒิสภาของเอสตราดา ที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันของผู้นำทั้งสองคนนี้เป็นหลักกล่าวได้ว่าความสำเร็จของภาคประชาสังคมของฟิลิปปินส์ที่สามารถเอาชนะรัฐบาลที่คอร์รัปชันได้ทั้งรัฐบาลมาร์กอสและเอสตราดา เกิดจากการทำงานร่วมกันในลักษณะที่เป็นเครือข่ายระหว่างฝ่ายคริสตจักร นักศึกษา ปัญญาชนนักคิด นักวิจารณ์สังคม สื่อมวลชน นักธุรกิจ ชาวบ้าน ประชาชนทั่วไป นักการเมืองฝ่ายค้าน และทหารส่วนหนึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจัยชี้ขาดของชัยชนะมาจากการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมร่วมกันส่วนการล้มลงของรัฐบาลเอสตราดามาจากข่าวอื้อฉาวเรื่องการคอร์รัปชันของเขาเช่นเดียวกันที่เรียกกันว่า “EDSA 2” นั้น ก็เพราะมีการใช้การลงโทษโดยสังคมร่วมกับการลงโทษในรูปแบบอื่นๆ ประกอบกันไปด้วย กล่าวคือมีการใช้มาตรการถอดถอนเอสตราดาให้พ้นไปจากตำแหน่งประธานาธิบดีโดยสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการลงโทษโดยกฎหมาย รวมทั้งมีการใช้การลงโทษทางศาสนาโดยคริสตจักรของฟิลิปปินส์อีกด้วยจากการศึกษาประสบการณ์การลงโทษโดยสังคมของประเทศฟิลิปปินส์จะพบว่า การลงโทษโดยสังคมต่อมาร์กอสและเอสตราดา ซึ่งเป็นรัฐบาลอำนาจนิยมเหมือนกันไม่สามารถกระทำสำเร็จด้วย (สังคีตพิริยะรังสรรค์และคณะ, 2559)

2.2.1 การลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์ (Social Sanction online)

พระบาท นามเมือง (2560) ปรากฏการณ์ในโลกออนไลน์อย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่ออำนาจรัฐและกฎหมายบ้านเมือง คือการที่ผู้คนในสังคมออนไลน์เริ่มมีลักษณะเป็นกระบวนกรายุติธรรมเชิงสังคม กล่าวคือเป็นศาลในโลกออนไลน์อย่างเพจในเฟซบุ๊กที่ใช้ตัดสินการทำความผิดแทนกระบวนกรทางกฎหมายที่ปัจจุบันมีอิทธิพลหรือเป็นที่พึ่งของประชาชนเพื่อใช้เรียกร้องความเป็นธรรมให้กับสังคมและนำผู้กระทำความผิดมารับโทษ เช่นกรณีตัวอย่างนักธุรกิจคนหนึ่งที่ได้ขับรถเบนซ์ และถูกเด็กคนชี่รัดจักยานยนต์ชนท้าย โดยเป็นความผิดฝ่ายของนักธุรกิจที่ขับรถเบนซ์แต่ไม่ได้เปิดไฟ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสร้างความไม่พอใจให้กับนักธุรกิจที่ขับรถเบนซ์ดังกล่าวมีการแสดงอารมณ์ที่รุนแรงกับเด็กถึงขั้นมีการใช้กำลังเกิดขึ้น นักธุรกิจได้กระชากคอเสื้อและตบหน้าเด็กโดยมีการอัดคลิปวิดีโอตั้งกล่าวลงในโลกออนไลน์ทันทีส่งผลให้เกิดกระแสโจมตีต่างๆมากมาย พร้อมเรียกร้องให้มีการดำเนินคดี จนทำให้นักธุรกิจที่ขับรถเบนซ์ต้องอัดคลิปมาขอโทษสังคม สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถ้าย้อนเวลากลับไปสัก 5-10 ปี ที่คนเล่นโซเชียลอย่างเฟซบุ๊กยังไม่ค่อยได้รับความนิยมเหมือนปัจจุบัน เราคงพอเดาได้ว่านักธุรกิจที่ขับรถเบนซ์คงลอยนวลต่อไป ไม่มีใครเอาเรื่องได้ด้วยสถานะทางสังคมที่เป็นเหมือนเกราะป้องกันแม้ว่าตัวเองจะเป็นฝ่ายผิดก็ตาม

แต่ด้วยพลังของผู้คนในโลกออนไลน์ที่เป็นเสมือนเครื่องมือในการควบคุมตรวจสอบความประพฤติของผู้คนในสังคมผ่านสิ่งที่เรียกว่าเป็นบรรทัดฐานของสังคม หากใครไม่ได้รับความเป็นธรรมไม่ว่าจะจากผู้มีอิทธิพลหรือกระบวนกรายุติธรรมก็สามารถขอความยุติธรรมได้จากผู้คนในโลก

ออนไลน์ผ่านพวกเพจในเฟซบุ๊กที่ทำหน้าที่เรียกร้องความเป็นธรรมทำหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ เรื่องเหล่านั้นก็จะถูกนำมาขยายให้สังคมรับรู้ มีการผลิตซ้ำและมีการแชร์ออกไปในวงกว้างจนกลายเป็นกระแสสังคมเท่ากับว่าผู้คนในโลกออนไลน์เป็นเสมือนผู้พิพากษาในตัวเองทำหน้าที่ทำหน้าที่พิพากษาคดีต่างๆที่เพจได้แชร์ว่าควรมีความคิดเห็นอย่างไร

การลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์จึงเป็นเหมือนเครื่องมือที่ใช้เรียกร้องความเป็นธรรมให้กับคนที่ด้อยโอกาสหรือสามารถใช้เรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตัวเองก็ได้หากมั่นใจว่าเป็นฝ่ายถูก แต่ในอีกมุมหนึ่งกระบวนการยุติธรรมโดยการลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์นี้ก็เปรียบเหมือนการใช้ “ศาลเตี้ยในโลกออนไลน์” (Kangaroo court online)³ ที่มองว่าละเมิดสิทธิส่วนตัวของคนที่เป็ฝ่ายผิด แต่การลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์บางครั้งก็เกิดสัดส่วนความผิดหรือไม่ผิดก็ได้ รวมถึงเพจต่างๆในเฟซบุ๊กทั้งหลายก็กลายเป็นผู้ทรงอิทธิพลและมีอำนาจขึ้นมาชี้นำสังคมเข้ามาแทนที่กระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายก็ได้

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนที่ 2.2 แนวคิดเรื่องการลงโทษทางสังคม เปรียบเสมือนเครื่องมือที่นอกเหนือไปจากกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม เป็นการแสดงออกที่ไม่เห็นชอบด้วยการลงโทษทางสังคมในเชิงลบกับบุคคลที่ได้กระทำความผิดสิ่งที่เรียกว่าเป็นบรรทัดฐานของสังคม อีกทั้งการทบทวนแนวคิดการลงโทษทางสังคมเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นกรอบในการวิเคราะห์ศาลเตี้ยออนไลน์เพื่อเก็บข้อมูลเพจ และผู้ติดตามเพจมีการลงโทษบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอย่างไร

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นพพล อาชามาส (2558) ศึกษาเรื่องความเคลื่อนไหวทางสังคมของขบวนการฝ่ายขวากับการประกอบสร้างความหวาดกลัวศึกษาผ่านปฏิบัติการใช้ช้อกล่าวหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในความขัดแย้งทางการเมืองไทยในปัจจุบันโดยศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวฝ่ายขวาอนุรักษ์นิยมขับเคลื่อนด้วยวาทกรรมปกป้องสถาบันกษัตริย์ในความขัดแย้งทางการเมืองที่ผ่านมาเกิดขึ้น โดยการ

³ Kangaroo court หรือ kangaroo trial หมายถึงศาลที่ละเลยหรือบิดเบือนหลักการทางกฎหมาย และ ความยุติธรรม คำว่า “kangaroo court” ไม่ได้มีที่มาจากประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของจิงโจ้ (kangaroo) แต่มีการใช้ครั้งแรกสุดในการขุดทองที่แคลิฟอร์เนียเมื่อ พ.ศ.2396 โดยครั้งนั้นเรียกว่า “mustang court” หรือศาลม้าเถื่อน เพราะศาลได้ดำเนินกระบวนการยุติธรรมไปอย่างเร่งรีบประดุจม้าเถื่อนกระโดด และต่อมาก็เปรียบกับการกระโดดของจิงโจ้

โต้กลับขบวนการเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดง ทำให้กลุ่มคนที่มีอุดมการณ์ชาตินิยมมีการรวมตัวเคลื่อนไหวโต้ตอบคนเสื้อแดงที่เป็นปรปักษ์ มีการใช้วาทศิลป์ของความกลัวและภัยคุกคามในการรวมตัวใช้วาทกรรมการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ในการสร้างความชอบธรรมในการเคลื่อนไหวใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและการลงโทษทางสังคมใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามฝ่ายตรงข้าม

Helen Merrill Lynd (1958 อ้างถึงใน Bechtel, 1991 : 49) ศึกษาเรื่องของความอับอาย (Shame) โดยชี้ให้เห็นว่าความอับอายชายหน้าเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่สอดคล้องต้องกันระหว่างสังคมกับปัจเจกบุคคลกล่าวคือในขณะที่สังคมมีความคาดหวังแบบหนึ่งแต่ปัจเจกบุคคลกลับประพฤติปฏิบัติตัวไปอีกแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับความคาดหวังของสังคม ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้บุคคลผู้นั้นต้องเผชิญกับภาวะที่รู้สึกอับอายชายหน้าที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นภาวะที่ยุ่ยากลำบากใจจนกลายเป็นวิกฤติของชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2.3 แนวคิดเรื่องห้องแห่งเสียงสะท้อน (Echo Chamber)

การเกิดขึ้นของ Social Media อย่างเฟซบุ๊กทำให้เครือข่ายสังคมบนโลกออนไลน์มีการขยายตัวอย่างกว้าง จึงทำให้สังคมออนไลน์เป็นสื่อกลางของการสื่อสารที่เป็นอิสระ และมีเสรีทางความคิด แต่ในทางกลับกันก็มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเว็บทางสังคมอย่างเฟซบุ๊กเอื้อต่อพฤติกรรมการเสฟสื่อด้านเดียว ซึ่งนำไปสู่ปรากฏที่เรียกว่าห้องแห่งเสียงสะท้อน “Echo Chamber” ที่จะทำให้ผู้คนมีความคิดคับแคบ และนำไปสู่ปัญหาสังคมต่างๆ ตามมา

2.3.1 ความหมายของห้องแห่งเสียงสะท้อน

Echo Chamber หมายถึงการที่ข้อมูล ข่าวสาร ความคิด ความเชื่อ ถูกย้ำหรือมีการผลิตซ้ำภายในระบบปิด การมีความเห็นต่างหรือการโต้แย้งจะถูกปิดกั้น ปฏิเสธ โดยจะเลือกรับข้อมูลข่าวสารเฉพาะที่ถูกต้อง และปิดกั้นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องขัดต่อความรู้สึก

พิรธรอง รามสูต (2556) ได้กล่าวถึงปรากฏการณ์ Echo Chamber ในสังคมไทยไว้ว่า การใช้สื่อสมัยใหม่อย่างเฟซบุ๊ก ของผู้คนในสังคมที่แตกแยกอย่างรุนแรง ก็อาจจะเป็นช่องทางในการเลือกรับเฉพาะข้อมูลที่เป็นบุคคลแต่ละคนนั้นๆ ต้องการที่จะได้ยิน ฟัง ในส่วนของความคิดเห็นที่ไม่ต้องการนั้นก็ถูกปิดตาย เช่น การอันเฟรนด์คนที่มีความคิดเห็นต่าง การใช้สื่อใหม่จึงเป็นเพียงเสียงสะท้อนของของความคิดเห็นที่ตรงกับเราอยากได้ยิน ฟัง ซ้ำๆ กลุ่มเพื่อนในเฟซบุ๊กจึงเป็นคนที่ความคิดเห็นเหมือนกัน และอาจเป็นไปได้ที่ จะผลิตสร้างความเห็นที่มีเนื้อหาสร้างความเกลียดชังต่อกลุ่มที่คิดเห็นต่างออกไป

โตมร ศุขปรีชา (2556) ได้ให้คำนิยาม Echo Chamber ว่า ห้องที่สะท้อนแต่เสียงตัวเอง Social มีความไม่เป็นกลางในการคัดเลือกข้อมูลให้กับเรา และอาจส่งผลให้เราไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้หลากหลายเป็นเหมือนการตอกย้ำโลกทัศน์เดิมของเราแทนที่จะเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้นเป็นเหมือน Echo Chamber เวลาเราพูดออกไป ยิ่งแรงเท่าไร เสียงสะท้อนกลับมายิ่งชัด และเมื่อไม่มีการถกเถียงแลกเปลี่ยนกันอาจทำให้เราเชื่อว่าคนส่วนใหญ่ในสังคมคิดเหมือนเรา ซึ่งไม่ใช่เป็นการเปิดโลกทัศน์ที่เราอยากจะทำให้เกิดขึ้น

2.3.2 การเกิดห้องแห่งเสียงสะท้อน

Sunstein (อ้างใน วรารณาง อุ้ยนอก, 2560) ได้สรุปลักษณะการสื่อสารในห้องเสียงสะท้อน ไว้ 3 ประการดังนี้

1) การกรองเพื่อรับข้อมูล หมายถึงตัวกรองข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ซึ่งช่วยในการกรองข้อมูลก่อนผู้ใช้จะได้รับ แต่ปัญหาที่ตามมาคือผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะกรองข้อมูลข่าวสารที่ตัวเองเห็นด้วยมากที่สุด เลือกรับชุดข้อมูลไม่ขัดแย้งกับมุมมองของตัวเอง เลือกอ่านหรือเชื่อเฉพาะที่ตัวเองสนใจส่วนข้อมูลข่าวสารที่ตัวเองไม่สนใจก็จะปิดรับเป็นการแยกตัวออกจากข้อมูลที่ตัวเองไม่ต้องการ

การตั้งกำแพงการรับรู้ให้ตัวเองประกอบไปด้วย 2 จุดประสงค์

1. เพื่อทำให้วิถีชีวิตรู้สึกสบาย กลุ่มที่ตั้งกำแพงให้ตัวเอง มีการป้องกันตัวเองและค่อนข้างจะมีความอดทนที่หลากหลายหรือไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงใคร
2. เพื่อต้องการต่อสู้ มีความต้องการคนเข้ากลุ่มเลยต้องสร้างความเชื่อมั่นและเปลี่ยนแปลงแนวคิดสมาชิกภายในกลุ่ม

2) การสร้างกลุ่มแบ่งขั้ว หมายถึงมีการสร้างกลุ่มแบ่งขั้วเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างคนที่มี ความคิดเหมือนกัน เชื่อในแบบเดียวกันและอยู่บนพื้นฐานความคิดแบบเดิม อินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนเทคโนโลยีที่เชื่อมต่อกับคนที่มีความคิดแบบเดียวกันได้พบปะกันไม่ว่าจะเป็นการระหว่างบุคคลหรือแบบกลุ่มได้ง่ายขึ้น

Sunstein ได้อธิบายลักษณะ 3 ประการของการสร้างกลุ่มแบบแบ่งขั้วไว้ดังนี้

การถกเถียงและให้ข้อมูลแบบโน้มน้าว คือการให้ข้อมูลในลักษณะโน้มน้าวใจภายในกลุ่มให้มุมมองความคิดไปในทิศทางเดียวกันเนื่องจากมีบ่อเกิดแห่งการถกเถียงอยู่ เพราะถ้ามีสมาชิกในกลุ่มมีการเบี่ยงไปทางใดทางหนึ่งอยู่แล้ว ก็จะมีการเสนอข้อมูลไปในทางนั้นส่วนใหญ่และทำให้มีการนำเสนอข้อมูลที่ตรงกันข้ามเป็นส่วนน้อย ผลลัพธ์การพูดคุยก็จะเบี่ยงไปในทางนั้น

การเปรียบเทียบทางสังคม คือมีการแข่งขันภายในกลุ่มถ้าเราอยากให้คนในกลุ่มชื่นชม ชื่นชอบภายในกลุ่มและเมื่อรู้ว่าคนในกลุ่มเชื่ออะไรก็จะปรับจุดยืน ความคิดของตัวเองไปในทิศทางนั้น

ความมั่นใจ ยึดมั่น และสุดโต่ง คือเมื่อมีความเชื่อเดิมของผู้แสดงความคิดเห็นคิดและได้รับการยืนยันจากกลุ่มเขาก็จะมีความมั่นใจมากขึ้น พร้อมความคิดเห็นของคนอื่นที่คิดเหมือนกันจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เราเชื่อว่าเขาคิดถูก

3) การกระจาย หมายถึงการส่งต่อความเชื่อ ข้อมูลข่าวสารอย่างไม่หยุดหยั่งกระจาย ข้อมูลที่ผู้คนรู้ ความเชื่อแล้วให้ไปตามๆกัน

การกระจายแบ่งออกเป็น 2 แบบดังนี้

1. Informational Cascade คือการเลือกฟังข้อมูลจากบุคคลอื่น แม้จะเกิดความไม่แน่ใจในข้อมูลนั้นก็ตามแต่ถ้ามีคนเชื่อเหมือนกัน ถึงแม้ข้อมูลจะออกมาจากคนส่วนน้อยแต่สามารถทำให้คนส่วนมากทำตาม เพราะมีการส่งต่อกันอย่างรวดเร็วภายในกลุ่ม

2. Reputational Cascade คือเป็นภาวะที่เกิดจากคนที่มีความคิดเห็นเป็นของตัวเอง และรู้ว่าสิ่งไหนถูกและสิ่งไหนไม่ถูก แต่จะไม่กล้าพูดออกมาเพราะต้องรักษาความคิดเห็นของคนรอบข้างตนเองไว้ และถึงแม้จะมีความมั่นใจในเรื่องนั้นมากก็สามารถทนอยู่ภายใต้ความกดดันนี้เลยต้องเงียบเสียงของตัวเอง เพราะกลัวที่จะโดนโกรธเกลียดจึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตัวเองออกไป

2.3.3 ห้องแห่งเสียงสะท้อนกับผลกระทบทางสังคมบนเฟซบุ๊ก

อัลเบอท ปอทเจส (ม.ป.ป.) ศึกษากรณีในสังคมไทยสื่อออนไลน์อย่างเฟซบุ๊ก ปรากฏการณ์ Echo Chamber บนโลกออนไลน์ในไทยเริ่มปรากฏเด่นชัดในปี พ.ศ. 2553 ที่ได้มีการแบ่งขั้วการเมืองเกิดขึ้น เหลือง-แดง โดยใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลทางการเมือง มีรูปแบบการนำเสนอต่างๆ เช่น การนำเสนอความจริงเพียงด้านเดียว การตัดต่อภาพ การใช้ประชุขวาจา (Hate Speech) มีการอ้างหลังคุณธรรม แบ่งฝักแบ่งฝ่าย หรือแม้แต่ใช้หลักจิตวิทยาอย่าง (Peer Pressure) จนนำไปสู่การอันเฟรนด์เพื่อนในเฟซบุ๊ก เพราะมีความคิดเห็นที่แตกต่างบางครั้งความขัดแย้งในโลกออนไลน์นี้อาจนำไปสู่ชีวิตจริง

สภาวะ Echo Chamber ในสื่อออนไลน์อย่างเฟซบุ๊กเป็นสิ่งที่ผู้คนจำนวนมากยังขาดการรู้เท่าทันสื่อ เพราะเรามักคิดว่าเราเป็นผู้เสพสื่อ แต่ที่จริงแล้วสื่อกำลังเสพเราอยู่ด้วยระบบสัญญาณศแห่งการกลั่นกรอง (Filter Bubble)⁴ ของเว็บต่างๆ สื่อกำลังยึดเหยียดชุดข้อมูลข่าวสารแบบจำเพาะเจาะจงโดยที่เราเองไม่รู้ตัว นอกจากจากเราจะมีการอันเฟรนด์หรือบล็อกคนที่เห็นต่าง ยิ่งทำให้เกิดการกีดกันชุดข้อมูลความคิดที่แตกต่างออกไปจากสารระบบการรับรู้

⁴ Filter Bubble หมายถึงการที่เราใช้ Social Media เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินตราแกรม หรือยูทูป ติดอยู่ในโลกของตัวเอง โดยมีกำแพงเป็น Filter Algorithm ของ Social Media พยายามกรองแต่สิ่งที่ผู้ใช้งานสนใจ

กรณีในต่างประเทศอย่างอเมริกาก็มีคดีสะเทือนขวัญอย่าง คดี SLENDER MAN เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับชายไร้ใบหน้า ตัวสูงใส่สูทที่ชอบลักพาตัวเด็กๆ จนกลายเป็นแรงบัลดาลใจให้นักเรียนหญิงวัย 12 ปี 2 คน ก่อเหตุแทงเพื่อนร่วมชั้นเพื่อที่จะได้กลายเป็นสาวกของ Slender Man ด้าน Dr. Robert Heasley จากมหาวิทยาลัย Indiana University of Pennsylvania ได้กล่าวถึงโทษในสังคมอินเทอร์เน็ตไว้ว่าปรากฏการณ์ในโลกออนไลน์เหล่านี้เกิดขึ้นภายในระบบที่ปิดกั้น อย่างกรณีเด็กสาวที่ก่อเหตุแทงเพื่อนร่วมชั้นเรียน เนื่องจากต้องการเป็นสาวกของ Slender Man ไม่ได้เปิดรับข้อมูลรอบด้านหรือเล่าแผนการให้คนอื่นๆ รับฟังเลย

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนที่ 2.3 แนวคิดเรื่องห้องแห่งเสียงสะท้อนผู้วิจัยได้นำมาตั้งคำถามเพื่อเก็บข้อมูลเพจและผู้ติดตามเพจเป็นกรอบในการวิเคราะห์ศาลเตี้ยออนไลน์ เพื่อดูว่าเพจและผู้ติดตามเพจมีการนำเสนอข้อมูลแบบมีการกลั่นกรองหรือสร้างกลุ่มแบ่งขั้วและมีการส่งต่อของข้อมูลอย่างไร

2.3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Nicholas Difonzo (ม.ป.ป.) ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยา จากสถาบันเทคโนโลยีโรเซสเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการวิจัยพูดถึงผลกระทบสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อมิติทางการเมือง โดยระบุว่า อินเทอร์เน็ตกลายเป็นแหล่งช่องสุ่มของกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นคล้ายกัน โดยเฉพาะกลุ่มเกี่ยวกับการเมืองพวกฝ่ายขวาจะจับกลุ่มเฉพาะฝ่ายขวา ฝ่ายซ้ายจะจับกลุ่มกับฝ่ายซ้าย เขาได้ทำการแบ่งสาวกพรรคฝ่ายขวากับซ้ายให้อยู่กลุ่มเดียวกัน และได้มีการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวลือในด้านลบของอีกพรรคหนึ่ง ตัวอย่างเช่น พวกไร้การศึกษา บริจาคเงินน้อย เป็นต้น พวกเขาจะแสดงความคิดเห็นไปในทางที่คาดเดาได้แต่เมื่อให้คน 2 กลุ่มนี้มาอยู่รวมกันเหตุการณ์นี้จะไม่เกิดขึ้น ในกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นคล้ายกันมันเป็นเรื่องยากที่พวกเขาจะทำใจยอมรับข้อโต้แย้งที่ทำทลายความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ สมาชิกของกลุ่มจะรับฟังข้อโต้แย้งในทิศทางเดียวเท่านั้น คนส่วนใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะหาหลักฐานความเป็นจริงเพื่อพิสูจน์ข่าวลือจากเพื่อนหรือแหล่งข้อมูลที่เขาสนใจ ในเชิงการเมืองคนอเมริกามักจะเชื่อถือข่าวสารจากสื่อมวลชนน้อยกว่ากลุ่มทางสังคมของตนเอง

2.4 แนวคิดการสื่อสารที่เป็นอันตราย

เป็นเนื้อหาที่ก่อให้เกิดอันตราย ปลูกปั่นอารมณ์สร้างความเกลียดชังของผู้คน มีการพูดในลักษณะถ้อยคำหยาบคาย หรือการเผยแพร่ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวทำให้อับอายและเกิดความเสียหายตามมา โดยประกอบไปด้วย 3 แนวคิด คือแนวคิดประทุษวาจา แนวคิดการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ และแนวคิดการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

2.4.1 แนวคิดประทุษวาจา (Hate Speech)

2.4.1.1 นิยามความหมายของประทุษวาจา

พินิจ รามสูต (2558) ได้ให้ความหมายความหมายของคำว่า “ประทุษวาจา” หรือ Hate Speech หมายถึงการสื่อสารที่แสดงถึงความเกลียดชังผ่านรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยาม ใส่ร้ายป้ายสี รวมไปถึงการด่าทออย่างหยาบคาย โดยมีลักษณะการปลุกปั่น ยุยง หรือปลุกกระดมให้เกิดความเกลียดชังต่อบุคคลหรือกลุ่มคนใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งประเด็นการโจมตีพุ่งเป้าไปที่ “ลักษณะเฉพาะ” ทั้งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เช่น ศาสนา อุดมการณ์ โดยการสื่อสารดังกล่าวนั้นอาจก่อให้เกิดผลลัพธ์ในการแบ่งแยกไปจนถึงการจัดบุคคลกลุ่มดังกล่าวออกจากสังคม ไม่ว่าจะใช้ความรุนแรงทางกายภาพ หรือความรุนแรงในเชิงนามธรรมก็ตาม ทั้งนี้เพียงแค่ว่าออกมาเพื่อให้อีกฝ่ายเกิดความเจ็บปวดได้ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลลัพธ์จาก Hate Speech

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2555) ได้บัญญัติศัพท์ใหม่สำหรับ Hate Speech เป็นภาษาไทยว่า “โทสวาท” และให้คำนิยามว่าเป็นการจุดประกายความเกลียดชังแก่กลุ่มศาสนา ชาติพันธุ์ สีผิว ประเทศอื่น ลัทธิอื่น เป็นต้น ไม่ใช่กับบุคคลเป็นกรณีไป ฉะนั้นนิยามอย่างหนึ่งของโทสวาท Hate Speech คือต้องมุ่งสร้างความเกลียดแก่กลุ่มไม่ใช่บุคคล และความเป็นกลุ่มมักเกิดขึ้นแก่เหยื่อของความเกลียดโดยเขาเลือกไม่ได้ เช่น เกิดมาในศาสนาต่างๆ เกิดมาในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ หรือเกิดมาเป็นพลเมืองประเทศนั้นๆ และนอกจากสร้างความเกลียดชังแล้ว ยังรวมถึงการให้เหยื่อสูญเสียความเป็นมนุษย์ไปด้วย หน้าที่ทางสังคมของโทสวาท คือการจัดกลุ่มคนบางกลุ่มออกไป จะจัดโดยการฆ่าทิ้ง โดยการลิดรอนสิทธิ หรือโดยการทำให้ความคิดเห็น คำพูด หรือการกระทำของเขาไร้ความหมายก็เหมือนกัน ล้วนเป็นการจัดทั้งสิ้น

2.4.1.2 องค์ประกอบของประทุษวาจา

พินิจ รามสูต (2558) ได้สรุปองค์ประกอบของประทุษวาจาไว้ดังนี้

- 1) ลักษณะการใช้ถ้อยคำทางการสื่อสาร หรือการสื่อสารใดๆ ที่แสดงความเกลียดชังต่อบุคคลอื่น
- 2) อาจจะเป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคลก็ได้
- 3) ฐานความคิดมีลักษณะชี้นำไปในทางการแสดงความเกลียดชังต้องมีลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่ม โดยที่อัตลักษณ์หรือฐานของกลุ่มจะต้องมีมาแต่กำเนิด หรือจงใจเลือกภายหลัง
- 4) การแสดงความเกลียดชังนั้นมีการยั่วยุบทำให้เกิดผลร้ายต่อผู้ใดผู้หนึ่งได้ในระดับทันทีหรือ การแสดงความเกลียดชังและชักชวนให้ปฏิบัติต่อกันในลักษณะไม่เป็นที่ต้องการของสังคม หรือในลักษณะกดทับผลักดันให้กลุ่มคนดังกล่าวจนเสมือนไม่มีตัวตนในสังคม
- 5) จุดมุ่งหมายหลักของการแสดงความเกลียดชัง คือการแบ่งแยกทางสังคม และจัดคนอีก กลุ่มออกไปไม่ว่าจะเป็นเชิงรูปธรรมและเชิงนามธรรม

2.4.1.3 ระดับความรุนแรงของประทุษวาจา

Anthony Cortese (อ้างในพิรกรรอง รามสูต, 2558) ได้ระบุความรุนแรงของประทุษวาจาไว้ 4 ระดับจากน้อยสุดไปหามากสุดไว้ดังนี้

ระดับที่ 1 การแบ่งแยกแบบไม่ตั้งใจต่อกลุ่มเป้าหมาย (Unintentional discrimination) คือเกิดจากความไม่ตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อยู่ในรูปของการกระทำหรือทัศนคติในเชิงแบ่งแยกโดยไม่ได้ตั้งใจ

ระดับที่ 2 การตั้งใจแบ่งแยก/กีดกัน/สร้างความเป็นเขา-เราต่อกลุ่มเป้าหมาย (Conscious discrimination) คือการแสดงความเกลียดชังบนฐานอคติรุนแรง (intense dislike) แบ่งแยกกีดกันพวกเขาพวกเรา ชักชวนกีดกันทางสังคม เปรียบเทียบลักษณะทำให้ผู้อื่นไม่ใช่คน (demonizing) นำเสนอเรื่องราวกลุ่มอื่นคุกคามกลุ่มตนเองอย่างไร

ระดับที่ 3 การยั่วยุให้เกิดความเกลียดชังต่อกลุ่มเป้าหมาย (Inciting discriminatory hatred) คือการกล่าวโทษอย่างรุนแรง ประณาม แฉ ว่าร้าย พุดดูถูกดูหมิ่น เหยียดหยาม สบประมาท ทำให้น่าขบขัน ลดคุณค่าลง ทำให้ด้อยในสายตาผู้อื่น เยาะเย้ยที่รุนแรง สมน้ำหน้าหรือทับถม

ระดับที่ 4 การยั่วยุให้มีการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มเป้าหมาย (Inciting discriminatory violence) คือการปลุกเร้าการอยู่ร่วมกัน การยั่วยุปลุกปั่นให้เกิดการกระทำผิดที่ผิดกฎหมาย ชักชวนให้ทำลายคนที่มีความเชื่ออุดมการณ์ที่แตกต่างเพื่อป้องกันกลุ่มตนเอง

2.4.1.4 ประทุษวาจาในโลกออนไลน์

สื่อออนไลน์ที่อาศัยโครงสร้างพื้นฐานของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ความเกลียดชังสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วและขยายผลกว้างขวาง การแพร่กระจายความเกลียดชังในโลกออนไลน์จึงจำเป็นต้องหาหนทางควบคุม เพราะหากปล่อยให้มีการสื่อสารลักษณะดังกล่าว ก็ย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งระดับปัจเจกบุคคล กลุ่มคนในสังคม หรือแม้กระทั่งในวงกว้างระดับโลกก็เป็นได้

Audrey Guichard (อ้างในพิรกรรอง รามสูต, 2558) ได้กล่าวถึงประทุษวาจาในโลกออนไลน์ เนื่องจากลักษณะของอินเทอร์เน็ตดังต่อไปนี้

พลังของการแพร่กระจายซึ่งมีมากกว่าสิ่งพิมพ์หลายเท่า เพราะแพร่หลายจนสามารถเข้าได้ทุกแห่งหน

ยากแก่การควบคุมในการแพร่กระจาย

ผู้เข้าถึงได้ง่ายและเนื้อหาสามารถขยายวงกว้างมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะสังคมสมัยใหม่ที่มีอินเทอร์เน็ต

ลักษณะของการสื่อสารที่มีลักษณะไม่เป็นเส้นตรง คือมีการกระจายไปทั่วไม่มีระบบที่แน่ชัด และสามารถเข้าถึงคนที่โดยปกติแล้วในโลกออฟไลน์ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

ลักษณะการสื่อสารเป็นไปในหลายทิศทาง ทำให้ผู้รับสารเข้ามามีส่วนร่วมในการสื่อสารได้นอกจากนี้ลักษณะของเวลา และพื้นที่ยังมีส่วนเกี่ยวข้อง คือความสัมพันธ์ของข่าวสารและการก่ออันตรายที่ตามมาไม่ได้ดำเนินไปอย่างเป็นแบบแผนปกติ ยกต่อการจำแนกว่าข่าวสารนั้นก่อให้เกิดอันตรายหรือไม่ อีกทั้งประทุษวาจาออนไลน์นั้นยังยากที่จะเป็นตัวชี้ที่จะนำไปสู่การก่ออาชญากรรมตามมาหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามการแพร่กระจายหรือปลุกกระดมความเกลียดชังถือว่าผิดแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมารองรับ เพราะแค่มีการกระทำก็ถือว่าได้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นแล้วอาจกล่าวได้ว่าประทุษวาจาสามารถนำไปสู่ความรุนแรงได้ ไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายจิตใจโดยตรง หรือการปลุกกระดม ปลุกปั่นให้เกิดความเกลียดชัง และนำไปสู่การใช้ความรุนแรงต่อกันในที่สุด

2.4.1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Mohan Gopalan (ม.ป.ป.) ได้รายงานในวิจัยเรื่อง “Evaluating, Re-Interpreting and Reform-ing Hate Speech Regulation in Singapore” ได้กล่าวถึงวิธีการกำกับดูแลประทุษวาจาในสิงคโปร์ว่ามีด้วยกัน 3 วิธีได้แก่ 1. วิธีการลงโทษ (Punitive) ได้แก่การลงโทษตามที่กฎหมายอาญา (Pecal Code) และ Sadition Act ระบุไว้ 2. วิธีการป้องกัน (Preventative) ได้แก่การป้องกันก่อนที่จะเกิด เช่นกฎหมายที่ว่าด้วยการธำรงความสมัครสมานทางศาสนา (Maintenance of Religious Harmony Act) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการยับยั้งสิ่งใดก็ตามที่เป็นสาเหตุให้เกิดความเกลียดชังระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่มีความเชื่อทางศาสนาแตกต่างกัน 3. วิธีการได้รับการอนุญาต (Licensing) ในรายงานวิจัยดังกล่าวประทุษวาจาสามารถถูกกำกับดูแลภายใต้ licensing regimes ได้เช่นเดียวกัน

2.4.2 แนวคิดการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying)

พฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying) ถือเป็นารังแกรูปแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากการรังแกรูปแบบเดิมที่เป็นการรังแกทางด้านร่างกาย ทางด้านวาจา และทางด้านสังคม

2.4.2.1 ความหมายของการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์

ณัฐวัชต์, พิมพวัลย์, และธรรณภูมิ (2557) ได้ให้ความหมายการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ หมายถึงเป็นการโจมตีมีการใช้วาจาหยาบคายผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรืออาจมีสายจากโทรศัพท์นิรนามโทรว่ากล่าวด้วยวาจาหยาบคาย หรือมีการแอบอ้างชื่อของผู้อื่นโดยการแสกรหัสผ่านบัญชีของผู้อื่น หรือมีการรวมกลุ่มในสังคมออนไลน์เพื่อโจมตีบุคคลที่ตนไม่ชอบ

สุภาวดี เจริญวานิช (2560) ได้ให้ความหมายการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ หมายถึงการรังแกบนพื้นที่ออนไลน์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคน โดยมีรูปแบบการรังแกที่หลากหลาย เช่น การด่าทอใส่ร้ายป้ายสี การทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายโดยการส่งข้อมูลลับไม่ว่าจะเป็นการส่งทางข้อความ อีเมล หรือแอปพลิเคชันต่างๆ ทำให้อีกฝ่ายได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจ ซึ่งผู้กระทำสามารถทำกับใครก็ได้ ที่ไหน เมื่อไรก็ได้ และสามารถกระทำได้ตลอดเวลาผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

Strom, Paris S. and Strom, Robert D. (2005) ได้ให้ความหมายของการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ (Cyberbullying) หมายถึงการใช้เครื่องมือทางอินเทอร์เน็ตเพื่อคุกคามทำลายผู้อื่น เช่น การส่งข้อความผ่านอีเมล ผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือข้อความ (SMS) หรือห้องสนทนาออนไลน์ เพื่อให้ผู้เสียหายรู้สึกกระทบต่อจิตใจและเกิดความหวาดกลัว

Smith, Peter K. et. al. (2008) ได้กล่าวว่าการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ คือพฤติกรรมที่เกิดจากความก้าวร้าวของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ทำร้ายบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และเกิดการกระทำซ้ำๆ โดยเกิดขึ้นมากที่สุดทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

2.4.2.2 ประเภทของพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์

ฉัตรรัชต์ สาเมาะ, พิมะวัลย์ บุญยกุล และ รณภูมิ สามัคคีคารมย์ (อ้างใน พรชนก ดาวประดับ, 2561) ได้กล่าวถึงรูปแบบการกลั่นแกล้งบนพื้นที่ออนไลน์ไว้ดังนี้

1) การโจมตีหรือใช้วาจาหยาบคายผ่านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ หมายถึงเป็นการด่าทอพูดจาใส่ร้ายผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และอาจมีสายโทรศัพท์นิรนามโทรมาว่ากล่าวด้วยถ้อยคำหยาบคายเพื่อความสะใจ

2) การคุกคามทางเพศออนไลน์ หมายถึงการพูดคุยกุ๊กกุกทางเพศผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีการบีบบังคับให้แสดงพฤติกรรมทางเพศผ่านกล้อง มีการส่งรูปภาพ วีดีโอ ในลักษณะโป๊เปลือยโดยที่ผู้รับไม่ต้องการ

3) การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น หมายถึงมีการขโมยรหัสผ่านบัญชีของผู้อื่น รวมทั้งมีการแอบอ้างชื่อของผู้อื่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ร้าย ด่าทอ หรือการกระทำประสงคร้ายเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายในรูปแบบต่างๆ

4) การแบล็คเมลกัน หมายถึงมีการนำข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเผยแพร่รวมถึงมีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างสนุกสนาน มีการใส่ร้ายป้ายสี ตัดต่อรูปภาพทำให้เกิดความเสียหาย

5) การหลอกหลวงในรูปแบบต่างๆ หมายถึงการหลอกหลวงให้หลงเชื่อ การหลอกหลวงให้โอนเงิน การหลอกหลวงเพื่อเจอกัน และการกระทำในลักษณะที่อีกฝ่ายไม่ยินยอม

6) การสร้างกลุ่มในเครือข่ายสังคมเพื่อโจมตีบุคคลที่ตัวเองไม่ชอบ หมายถึงมีการสร้างกลุ่มเพื่อโจมตี เช่น โจมตีเพื่อนด้วยตัวเอง นักการเมืองที่ตนเองไม่ชอบ เป็นต้น

ฤทัยชนนี สิทธิชัย (2560) ได้จำแนกพฤติกรรมการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ของวัยรุ่นที่มีทั้งหมด 5 ประเภทไว้ดังนี้

1) การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น หมายถึงเป็นการกระทำระหว่างคนสองคน หรือมากกว่านั้น ที่มีการเริ่มต้นด้วยการแลกเปลี่ยนอีเมลหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆที่สามารถใช้สื่อสารกันได้ (Turnage, 2007: Landry, 2000) ซึ่งลักษณะการนินทาหรือด่าทอในที่นี้ คือการส่งข้อความในลักษณะ ดูถูก ดูหมิ่น เสียดสี พร้อมทั้งมีการส่งข้อความนั้นซ้ำๆ

2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น หมายถึงการที่บุคคลมีการโพสต์หรือแชร์สิ่งที่ไม่เป็นความจริง โดยที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือโปรแกรมต่างๆที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน (Kowalaki, 2009) ซึ่งผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไม่สามารถลบข้อมูลนั้นๆได้ การหมิ่นประมาทผู้อื่นนี้รวมไปถึง การตัดต่อภาพ การเผยแพร่คลิปวิดีโอโดยไม่ได้รับอนุญาต (Smit, Mahdavi, Carvalho & Tippett, 2006)

3) การแอบอ้างชื่อผู้อื่น หมายถึงเป็นลักษณะของการระบุตนเองเป็นอีกคนหนึ่งบนโลกออนไลน์ มีการปลอมตัวเป็นบุคคลอื่นเพื่อจุดประสงค์ที่ไม่ดี

4) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผย หมายถึงการส่งต่อข้อมูลของบุคคลอื่นบนโลกออนไลน์ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย ความอับอายต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ และถือเป็นการกระทำที่หลอกหลวงจงใจอีกด้วย (ฤทัยชนนี สิทธิชัย และ ธันยาร, 2558)

5) การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่มบนโลกออนไลน์ หมายถึงเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ทำการลบ หรือปิดกั้นบุคคลจากรายชื่อ ห้องสนทนา หรือกลุ่มต่างๆบนสังคมออนไลน์ ทั้งนี้ การศึกษาของ Williams. (1997, 2001) พบว่าการโดนปิดกั้น ลบหรือบล็อกออกจากกลุ่มบนโลกออนไลน์เป็นการกระทำที่มีประสิทธิภาพมากในความหมายของการข่มขู่

2.4.2.3 รูปแบบภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์

Copi; & Cohen (อ้างใน นิพัทธ์ ผึ้งไผ่งาม, 2557) ได้ระบุประเภทของเหตุผลวิบัติในการแสดงความคิดเห็นบนกระดานสนทนาไว้ทั้งหมด 21 ประเภท

1. การอ้างความไม่รู้ หมายถึงเป็นการอ้างที่ไม่มีการพิสูจน์ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นจริงหรือไม่
2. การอ้างอำนาจโดยไม่ชอบ หมายถึงการอ้างคำพูดของคนที่มีชื่อเสียง เป็นที่นับหน้าถือตาโดยจะนำมาสนับสนุนความคิดของผู้อ้าง

3. การโจมตีบุคคล/กลุ่มคน หมายถึงการกล่าวโจมตีผู้ที่แสดงความคิดเห็นเพื่อลดความน่าเชื่อถือในการให้เหตุผลของผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น
4. การอ้างความรู้สึกของคนส่วนมาก หมายถึงเป็นการให้เหตุผลที่คนส่วนใหญ่กระทำ โดยไม่คำนึงว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่
5. การอ้างความเห็นใจ หมายถึงเป็นการให้เหตุผลให้ผู้ฟังเห็นใจมากกว่าจะแสดงเหตุผลที่มีเนื้อหาที่ถูกต้อง
6. การอ้างการใช้กำลัง หมายถึงเป็นการให้เหตุผลโดยการข่มขู่ผู้ฟังให้กลัว และเชื่อฟัง คล้อยตามคำกล่าวอ้างของผู้พูด
7. การสรุปแบบไม่เหมาะสม หมายถึงเป็นการนำประเด็นใดประเด็นหนึ่งมาสรุปผล โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่กำลังอภิปราย
8. การถามซ้ำซ้อน หมายถึงเป็นการตั้งคำถามให้ผู้ตอบสับสน โดยจะตั้งคำถามซ้อนคำถามเพื่อให้ผู้ตอบต้องตอบตามที่ผู้ถามได้ตั้งใจไว้
9. การระบุงสาเหตุผิด หมายถึงการให้เหตุผลต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้น โดยมีการสรุปจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนในความเป็นจริงเรื่องทั้งสองไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย
10. การทวนคำถาม หมายถึงการเอาสิ่งที่เป็นประเด็นของคำถามมาเป็นคำตอบ โดยไม่มีการพิสูจน์หรือนำเสนอหลักฐานแต่เป็นการตอบที่วนไปวนมา
11. การมองข้ามกฎ หมายถึงเป็นการให้เหตุผลในการสนับสนุนข้อโต้แย้ง โดยมีการจงใจมองข้ามกฎซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับตัวกฎหมายหรือบริบทสังคม
12. การใช้คำกำกวม หมายถึงคำที่สามารถให้ความหมายได้แตกต่างกันในแต่ละบริบท
13. การใช้ประโยคคลุมเครือ หมายถึงเป็นการใช้ประโยคที่มีความคลุมเครือ และจงใจใช้อย่างไม่ถูกต้อง
14. การเน้นเพียงบางส่วน หมายถึงเป็นการให้เหตุผลโดยมีการตัดข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งมาวิพากษ์ โดยไม่พิจารณาบริบทแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดการสรุปความแบบผิดๆ
15. การรวมหมู่ หมายถึงเป็นการให้เหตุผลที่ไม่สมเหตุสมผล เพราะมีการรวมคุณสมบัติของหน่วยย่อยจึงต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆด้วย
16. การแยกหมู่ หมายถึงเป็นการให้เหตุผลที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มใหญ่
17. การอ้างเหตุผลสู่ความบานปลาย หมายถึงเป็นการให้เหตุผลที่ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา และนำไปสู่ผลสรุปที่เลวร้าย ซึ่งอาจไม่เกิดขึ้นหรือไม่มีทางเกิดขึ้นก็ได้
18. การใช้ทางลวง หมายถึงเป็นลักษณะการใช้เหตุผลโดยชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับประเด็นข้อโต้แย้งของตนเอง

19. การแย้งที่มา หมายถึงเป็นการให้เหตุผลโต้แย้งปฏิเสธหรือไม่ยอมรับ เนื่องจากที่มาของผู้ให้เหตุผลไม่เป็นที่ยอมรับ

20. การเปรียบเทียบผิด หมายถึงการใช้เหตุผลโดยการเปรียบเทียบชุดของเหตุผลและผลที่มีความคล้ายคลึงอย่างไม่เหมาะสมทำให้ผลสรุปออกมาแบบไม่เหมาะสม

21. การอ้างเจตนา หมายถึงเป็นการใช้เหตุผลอ้างความไม่ตั้งใจที่ทำให้เกิดผล ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้อารมณ์ที่เกิดจากผู้กระทำ โดยการกระทำนั้นเกิดจากความหวังดี

ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์เนื้อหาของการล่าแม่มด ได้แก่ การโจมตีบุคคล/กลุ่มคน การอ้างความรู้สึกของคนส่วนมาก การอ้างการใช้กำลัง การมองข้ามกฎ และการใช้ทางลวง เพื่อนำมาตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 คือการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการสื่อสารของการล่าแม่มด

2.4.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรรัชต์ สาเมาะ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ในแง่ของความหมาย รูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการจัดการกับปัญหาการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ อีกทั้งวิเคราะห์ถึงบริบทสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ โดยผลวิจัยพบว่าเยาวชนที่ให้ความหมายต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ หมายถึงการใช้โทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตในการทำร้ายกันซึ่งได้สร้างความเสียหาย ความรำคาญต่อผู้ถูกรังแก มีการโจมตี ด่าทอ การคุกคามทางเพศ การแบล็คเมลล์ แอบอ้างเป็นบุคคลอื่นผ่านโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต

พรชนก ดาวประดับ (2561) ได้ศึกษารูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของประชากร รูปแบบ เนื้อหา และลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพจในเฟซบุ๊กจำนวน 4 เพจ ผลวิจัยพบว่าลักษณะของประชากรที่ถูกกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนรูปแบบการกลั่นแกล้งบนพื้นที่ออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นการล่อลวง เนื้อหาการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ที่ไม่คำพูดส่วนใหญ่จะเป็นภาพนิ่ง เนื้อหาที่ใช้คำพูดจะเป็นข้อความแสดงความรู้สึก ส่วนลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์จะพบว่าเป็นการกดถูกใจ การแชร์ การแสดงความคิดเห็นจากมากไปน้อยตามลำดับ

2.4.3 แนวคิดการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว (Doxxing)

Doxxing คือการรวบรวมและขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวของใครบางคนทางอินเทอร์เน็ตซึ่งมักทำโดยเจตนาที่จะก่อความเสียหายในชีวิตจริงและอาจนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมได้ การรวบรวมและขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวเกิดขึ้นในปี 1990 โดยมีจุดประสงค์ที่จะละเมิด จงใจ เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่น

นอกจากนี้ยังมีจุดประสงค์เพื่อนำข้อมูลนั้นไปสู่การเอาผิดในทางกฎหมายแก่บุคคลที่ได้กระทำผิด หรือผิดไปจากสิ่งที่เรียกว่าบรรทัดฐานของสังคม

2.4.3.1 ความหมายของการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

Honan (2014) ได้ให้ความหมาย Doxxing หมายถึงการรวบรวมและการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนบุคคล โดยได้มีการให้ความหมายของคำว่า Dox เป็นคำย่อของ Dropping Dox ซึ่งเป็นคำในวัฒนธรรมของพวก Hacker เพื่อเปิดเผยข้อมูลฝ่ายตรงข้าม

Dewey (2015) ได้ระบุไว้ว่า Doxxing คือการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของฝ่ายตรงข้าม เช่น ประวัติส่วนตัว ที่อยู่อาศัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความกลัว ก่อให้เกิดอันตรายแก่ฝ่ายตรงข้าม

Douglas (2016) ได้ให้ความหมาย Doxxing หมายถึงการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวในอินเทอร์เน็ตอาจเป็นประวัติส่วนตัวของบุคคลนั้นที่มีการจดบันทึกโดยรัฐ หรือหน่วยงานอื่นๆแต่อาจถูกปิดไม่ให้มีการเข้าถึงโดยคนทั่วไป ซึ่งภายหลังมีการหลุดของข้อมูลดังกล่าว ปรากฏการณ์ Doxxing สามารถเกิดกับใครก็ได้ไม่ว่าจะเป็นคนธรรมดาหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงโดยมีจุดประสงค์เพื่อโจมตี

Oxford (2017) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การค้นหาหรือขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลเฉพาะตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่งทางอินเทอร์เน็ตซึ่งมีเจตนาร้าย

2.3.4.2 รูปแบบของการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

Douglas (2016) ได้แบ่งรูปแบบของการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวออกเป็น 3 รูปแบบ

1) การขุดคุ้ยเพื่อเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง หมายถึงการเผยแพร่ข้อมูลของบุคคลที่ไม่แสดงตัวตน มีการใช้นามสมมุติ ซึ่งบุคคลนั้นอาจตั้งใจปิดบังตัวตนที่แท้จริง การเผยแพร่ในลักษณะนี้ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลดังกล่าวแต่เป็นการทำไปเพื่อประโยชน์ของสังคม

2) การขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย หมายถึงการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว เช่น ประวัติส่วนตัว เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่อาศัย เพื่อเป็นเป้าหมายให้บุคคลอื่นเข้าถึงตัวได้ ซึ่งอาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

3) การขุดคุ้ยเพื่อทำลาย หมายถึงการเผยแพร่ข้อมูลของบุคคลเพื่อทำลาย ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความน่าอับอาย ชื่อเสียงเกียรติยศของบุคคลนั้น ด้วยการนำข้อมูลหรือเรื่องราวต่างๆที่ได้กระทำผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคมที่วางไว้เผยแพร่ให้สังคมได้รู้ ซึ่งอาจเป็นเรื่องจริงหรือไม่เป็นจริงก็ได้

2.3.4.3 วิธีการหาข้อมูลและขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

Kong Ruksiamza (2018) ได้รวบรวมข้อมูลวิธีการที่สามารถขุดคุ้ยข้อมูลไว้หลายวิธีดังนี้

1) สืบค้นจากข้อมูลพื้นฐานทั่วไปไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊ก หรือเว็บไซต์อย่างกูเกิล

2) การเจาะระบบหรือแฮกเกอร์ (Hacker) เป็นการเจาะเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์อย่างผิดกฎหมายโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อที่จะหาวิธีการ ลักลอบเข้าสู่ระบบเพื่อแอบดูข้อมูลหรือทำความเสียหายให้เกิดขึ้น

3) สายลับ (Spy) บุคคลที่ถูกจ้างเพื่อสืบหาข้อมูลเป็นการเฉพาะเจาะจง พยายามไม่ให้บุคคลที่เป็นเหยื่อรู้ตัว

4) การปฏิบัติการทางจิตวิทยา (Social Engineering) โดยหลอกล่อให้หลงเชื่อส่วนใหญ่ใช้วิธีโทรศัพท์สอบถามข้อมูล หรืออาจใช้วิธีขโมยข้อมูลจากถังขยะ (Dumpster Diving) เพื่อค้นหาข้อมูลเอกสารที่นำมาทิ้ง

อาจสรุปได้ว่า Doxxing คือค้นหา การขุดคุ้ย เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวเป็นไปได้ง่ายในโลกอินเทอร์เน็ต โดยมีจุดประสงค์เพื่อทำลายฝ่ายตรงข้าม ไม่ว่าจะเป็นการทำให้เสียชื่อเสียงหรืออับอาย อาจส่งผลกระทบต่อในวงกว้างเพราะข้อมูลในอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงได้ง่ายและแพร่กระจายออกไปอย่างรวดเร็ว เช่นกรณีของ Redit ในปี 2013 เขาถูกกล่าวหาโดยบังเอิญว่าเป็นคนที่มีความผิดจากเหตุการณ์เครื่องบินทิ้งระเบิดที่บอสตัน เขาไม่ใช่คนขับเครื่องบินทิ้งระเบิดเขาเป็นเหยื่อที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ แต่ครอบครัวของเขาต้องรับมือกับกลุ่มคนโกรธแค้นจนพบผู้ต้องสงสัยตัวจริง รูปแบบเนื้อหาข้อมูลส่วนตัวของเขาในอินเทอร์เน็ตมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับคนในครอบครัวเขา

ในการทบทวนวรรณกรรมส่วนที่ แนวคิดเรื่องการสื่อสารที่เป็นอันตรายประกอบไปด้วย ประทศวาจา การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ของเพจ กลุ่ม องค์กรในเฟซบุ๊ก ว่ามีการนำเสนอลักษณะเนื้อหาในรูปแบบอย่างไรที่ทำให้การล่าแม่มดมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ตารางที่ 2 สรุปแนวคิดการสื่อสารที่เป็นอันตราย

แนวคิด	ลักษณะของแนวคิด	จุดประสงค์ของแนวคิด	กลุ่มเป้าหมาย
ประทุษวาจา (Hate Speech)	แบ่งแยก / ยั่วยุสร้างความ เกลียดชัง / ยั่วยุใช้ความรุนแรง	แบ่งแยก / คุกคาม	บุคคลหรือกลุ่ม บุคคล
การกลั่นแกล้งบนโลก ออนไลน์ (Cyberbullying)	ถ้อยหยาบคาย/ คำดูถูก ดูหมิ่น / เหยียดหยามศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์	กล่าวหา / ใส่ร้าย	บุคคลหรือกลุ่ม บุคคล
การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว (Doxing)	เผยแพร่ขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว	เปิดเผย ทำให้อัปอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง	บุคคลหรือกลุ่ม บุคคล

2.5 แนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity)

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียม ได้รับคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยไม่ต้องคำนึงถึงเรื่อง เพศ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ ฐานะ หน้าที่การงาน รวมถึงมีสิทธิเสรีภาพพบปะทบทวนหน้าที่ในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

2.5.1 ความหมายของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยแยกคำว่า ศักดิ์ศรี หมายถึงเกียรติศักดิ์ ชื่อเสียง การยกย่องนับถือ ส่วนคำว่ามนุษย์ หมายถึงสัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล สัตว์ที่มีจิตใจสูง

สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2540) ได้ให้ความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง การที่มนุษย์ทุกคนเป็นมนุษย์โดยอำนาจแห่งจิตวิญญาณของตนเอง ซึ่งทำให้แตกต่างจากความเป็นอยู่ในสภาวะธรรมชาติที่ปราศจากความเป็นส่วนบุคคล และทำให้บรรลุปเป้าหมายภายในขอบเขตส่วนบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของบุคคลนั้น ในการที่จะกำหนดสร้างสภาพแวดล้อมของตนเอง และยิ่งถือเป็นคุณค่าที่มีลักษณะเฉพาะเป็นคุณค่าที่ผูกพันกับความเป็นมนุษย์

ดร.สุรชัย ศรีสารคาม (2560) ได้ให้ความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึงคุณสมบัติจิตใจ สิทธิเฉพาะตัวที่พึงสงวนของมนุษย์ทุกคน และรักษาไว้ไม่ให้บุคคลอื่นมาล่วงละเมิด การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการคุ้มครอง

วณิ เตชชวานันท์ (2560) ได้ให้ความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึงสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่มีมาแต่กำเนิด และความเสมอภาคที่จะไม่สามารถถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สีผิว ภาษา เผ่าพันธุ์ หรือสถานะอื่นใด

สุตารัตน์ เฟิงคำ (2556) ได้ให้ความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึงคุณค่าของคนในฐานะที่เป็นมนุษย์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือคุณค่าที่ถูกกำหนดขึ้นในสังคม และคุณค่าที่ถูกกำหนดขึ้น โดยธรรมชาติ การกำหนดคุณค่าที่แตกต่างกันนั้นนำไปสู่การลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์

พรนภา คำสาสินธ์ (2555) ได้ให้ความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึงเป็นคำที่อธิบายความหมายของสิทธิมนุษยชนในแง่ของการให้คุณค่าความเป็นคน ทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกันมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดใครจะละเมิดไม่ได้ และไม่สามารถที่จะถ่ายโอนให้แก่กันได้

2.5.2 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Declaration of Human Right)

ประเทศสมาชิกสหประชาชาติซึ่งประกอบด้วยสมาชิกประเทศต่างๆ ได้รับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นหลักการสำคัญในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาคมโลก เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2491 ถือเป็นการกำหนดตามาตราการสากลด้านสิทธิมนุษยชน โดยปฏิญญาสากลฉบับนี้ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของสนธิสัญญาหรือกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนอื่นๆ อีกหลายฉบับ หลักการสำคัญที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้แก่ สิทธิต่อชีวิต เสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล ความเสมอภาคในทางกฎหมาย เสรีภาพทางความคิด การนับถือศาสนา เสรีภาพแห่งความคิด การแสดงออก การแสวงหาและได้รับการลี้ภัยในประเทศอื่น เป็นต้น ประเทศไทยก็เข้าร่วมกับประเทศต่างๆ ให้การรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และปัจจุบันประเทศไทยเป็นภาคีสถิติสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งสหประชาชาติถือเป็นสนธิสัญญาหลักจำนวน 5 ฉบับได้แก่

- 1) อนุสัญญาว่าด้วยเรื่องสิทธิเด็ก
- 2) อนุสัญญาว่าด้วยขจัดต่อการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงทุกรูปแบบ
- 3) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง
- 4) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
- 5) อนุสัญญาว่าด้วยเรื่องการจัดการเลือกปฏิบัติต่อเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

ทั้งนี้เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยหลักการแล้วแนวคิดเรื่องนี้อยู่ในข้อกฎหมายระหว่างประเทศอย่างชัดเจน กฎบัตรสหประชาชาติว่าด้วยปฏิญญาสากลสิทธิมนุษยชน ได้มีการระบุอย่างชัดเจนว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นรากฐานของสิทธิพื้นฐานความเป็นมนุษย์ ปฏิญญาสากลว่าด้วย

เรื่องสิทธิมนุษยชนถือเป็นกลไกสำคัญของระบบสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยระบุไว้ว่ามนุษย์ทุกคนล้วนเกิดมาด้วยความเท่าเทียมในศักดิ์ศรีและสิทธิเสรีภาพ คือมนุษย์จะมีศักดิ์ศรีเมื่อสามารถใช้เสรีภาพได้ หรือความเป็นอิสระภาพ อิสระภาพของมนุษย์แต่ละบุคคลจะต้องได้รับการปกป้องเนื่องจากเขาคือมนุษย์จะเห็นได้จากกระทำที่ละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่น การนำคนมาเป็นทาสรับใช้ การทรมาน หรือการลงโทษที่โหดร้าย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ผิดและห้ามกระทำ เพราะฉะนั้นมนุษย์แต่ละคนจึงต้องเคารพในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่นด้วย

2.5.3 การละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

หมายถึงการกระทำที่เหยียดหยามลดทอน หรือการปฏิบัติต่อบุคคลนั้นอย่างไม่เท่าเทียมของความเป็นมนุษย์ด้วยกัน รวมถึงการลดฐานะมนุษย์เปรียบเสมือนวัตถุหรือสิ่งของ (วีรวัดน์ อิศรานูวรรณ์, 2557) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ว่าเป็นการกระทำส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ตลอดจนส่งผลกระทบต่อจิตใจ มนุษย์จึงต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตนเองอย่างให้เกียรติกัน และเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมเป็นสิ่งที่ควรได้รับการปกป้อง ดังนั้นการกระทำใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อดังกล่าวถือเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2.5.4 รูปแบบการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(อ้างอิง Thailaws , 2557) ได้ระบุรูปแบบการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้ดังนี้

1. เมื่อมีพฤติกรรมที่มนุษย์กระทำให้กลายเป็นวัตถุโดยฝ่ายอำนาจรัฐ เท่ากับเป็นการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

เป็นมนุษย์

2. การกระทำที่แสดงออกถึงการเหยียดหยามต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์ผู้นั้น
3. การกระทำต่อมนุษย์ที่ทำให้คุณสมบัตของการเป็นผู้กระทำของมนุษย์นั้นต้องเสียไป
4. การเลือกปฏิบัติ
5. การทำลายชื่อเสียง
6. การตามล่า
7. การเหยียดหยาม
8. การตีตราบาป
9. การทำให้รู้สึกต่ำต้อย
10. การตัดสินอันไม่สมควร
11. การลงโทษทางอาญาที่มีลักษณะโหดร้ายรุนแรง
12. การบั่นทอนสิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
13. การห้ามมิให้ใช้สิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

14. การกระทำใดๆที่เป็นการขัดขวางไม่ให้บุคคลมีโอกาสดำเนินการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

15. การกระทำที่บั่นทอน ขัดขวาง เห็นตรงกันข้าม การกลั่นแกล้ง ละเว้นการปฏิบัติ การกระทำไปโดย

สุจริตเป็นการตัดสิทธิเสรีภาพตลอดจนการเลือกปฏิบัติจากหน่วยงานของรัฐ โดยที่ประชาชนไม่อาจ

ใช้สิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญถือเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

16. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความหมายอีกมากมาย เพราะเป็นพื้นฐานที่มาของสิทธิเสรีภาพนั่นเอง

ผู้วิจัยเลือกรูปแบบการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มาประกอบในการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลถูกกล่าวแหม่มที่ให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตสร้างชีวิตที่ไม่ชอบธรรมที่ได้รับจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การกระทำที่แสดงออกถึงการเหยียดหยามต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์ผู้นั้น การเลือกปฏิบัติ การตามล่า การเหยียดหยาม และการบั่นทอนสิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 2

2.5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทียนเงิน อุดระชัย (2557) ได้ศึกษาเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์กับขอบเขตการใช้สื่อเสรีภาพในการนำเสนอภาพข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ การใช้เสรีภาพในการนำเสนอภาพข่าวจะต้องไม่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยต้องมีขอบเขตในการใช้เสรีภาพในการนำเสนอภาพข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ผลวิจัยพบว่าปัญหาการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสื่อหนังสือพิมพ์มีสาเหตุหลายปัจจัยด้วยกัน ทั้งความไม่ชัดเจนของความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การไม่ตระหนักถึงปัญหาที่มีการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อการนำเสนอภาพข่าวของสื่อมวลชน มาตรการควบคุมของภาครัฐและภาควิชาชีพที่มีต่อการนำเสนอภาพข่าวละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่มีประสิทธิภาพมากพอ รวมถึงปัญหาการไม่เข้มแข็งของภาคประชาชน ดังนั้นจึงต้องมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วีรวัฒน์ อิศรานูวรรธน์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนไร้สัญชาติและคนไร้รัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้พบปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อกฎหมายเรื่องการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญคนไร้สัญชาติและคนไร้รัฐด้วยหรือไม่ หรือคุ้มครองเฉพาะเฉพาะคนไทยเท่านั้น ผลวิจัยพบว่าคนไร้สัญชาติและคนไร้รัฐยังถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างไร้เหตุผล ถูกกดขี่เอาเปรียบ และไม่สามารถเข้าถึงสิทธิพื้นฐานต่างๆ เพราะยังมีปัญหาเชิงนโยบายของรัฐ การมีอคติความเป็นชาติพันธุ์ต่อคนไร้สัญชาติและคนไร้รัฐจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงขาดการร่วมมืออย่างจริงจังจางแนวทางระหว่างประเทศ

2.6 แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network and Facebook)

Social Network หรือในภาษาไทย คือเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยีเว็บในระยยะที่ 2 (WEB 2.0⁵) ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มคนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมตัวกันโดยมีโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมตามทฤษฎีเครือข่าย (Network Theory) ประกอบด้วยจุด และส่วนของความสัมพันธ์ ทั้งนี้ จุด เปรียบเหมือนมนุษย์คนหนึ่งที่อยู่ในเครือข่าย อาจมีความสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบกับคนอื่นๆ ที่อยู่ในเครือข่ายเหมือนกัน ความสัมพันธ์ในเครือข่ายออนไลน์ คืออุปกรณ์ที่เข้าไปเชื่อมต่อหรือการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทั้งระบบเว็บและระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นเทคโนโลยีของ Web 2.0 เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ กูเกิล เป็นต้น (จารุวัจน์ สองเมือง, 2554 : ออนไลน์)

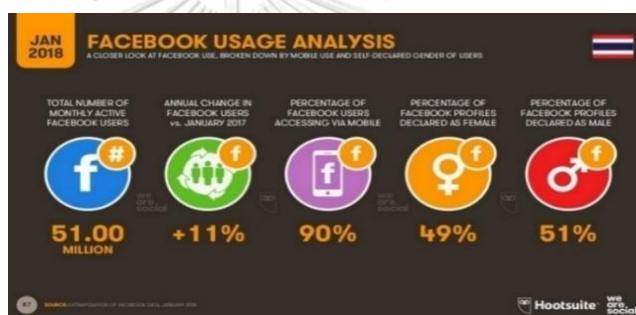
ความหมายและประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คือสื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อที่แพร่กระจายด้วยปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม ทั้งนี้ Social Media อาจอยู่ในรูปของเนื้อหา รูปภาพ เสียง หรือวิดีโอ ซึ่งสอดคล้องกับ กานดา รุณนะพงศา (2557) ที่ว่าโซเชียล หมายถึงการแบ่งปันในสังคม ซึ่งอาจจะเป็นการแบ่งปันเนื้อหาไฟล์สื่อนิยมความเห็นหรือการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (การรวมกันเป็นกลุ่ม) ส่วนมีเดียหมายถึง สื่อหรือเครื่องมือที่ใช้เพื่อการสื่อสาร ในปัจจุบันการแพร่กระจายของสื่อก็ทำได้ง่ายขึ้น โดยเกิดจากการแบ่งปันเนื้อหาจากใครก็ได้ นอกจากนี้สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นสื่อที่เปลี่ยนแปลงสื่อเดิมที่แพร่กระจายข่าวสารแบบทางเดียว เป็นแบบการสนทนาที่สามารถมีผู้เข้าร่วมได้หลายคน เมื่อมีสภาพของการเป็นสื่อสังคม สิ่งสำคัญก็คือการสนทนาที่เกิดขึ้นอาจจะเป็นการร่วมกลุ่มคุยในเรื่องที่สนใจร่วมกันหรือการวิพากษ์วิจารณ์สินค้าหรือ บริการต่างๆ โดยที่ไม่มีใครเขามาควบคุมเนื้อหาของการสนทนาแม้กระทั่งตัวผู้ผลิตเนื้อหาเองเพราะผู้ที่ได้รับสารมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในรูปแบบของการเพิ่มเติมความคิดเห็น หรือแม้กระทั่งเข้าไปแก้ไขเนื้อหานั้นได้ด้วยตัวเอง ทั้งยังเป็นสื่อที่เปลี่ยนผู้ค้าจากผู้บริโภคเนื้อหาเป็นผู้ผลิตเนื้อหา และกระจายไปยังผู้รับสารคนอื่นๆ ได้อย่างเสรีหากใครผลิตเนื้อหาที่โดนใจก็จะเป็นผู้ทรงอิทธิพล

2.6.1 แอปพลิเคชันเฟซบุ๊ก (Facebook : FB) เฟซบุ๊ก (Facebook) คือเว็บไซต์

เครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 โดยในช่วงที่ก่อตั้งนั้นใช้ชื่อว่า The Facebook มีกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการ คือนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ถัดมาเพียงหนึ่งปีหลังจากประสบความสำเร็จใน

⁵ WEB 2.0 คือแพลตฟอร์มหนึ่งที่อยู่เหนือการใช้งานของซอฟต์แวร์ไม่ยึดติดกับตัวซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ โดยมีข้อมูลที่เกิดจากผู้ใช้งานหลายคน เช่น บล็อก เครือข่ายสังคมออนไลน์ โปรแกรมประยุกต์บนเว็บ เป็นต้น

มหาวิทยาลัย เฟซบุ๊กได้ขยายฐานการให้บริการสู่นักเรียนระดับมัธยมปลาย และในปีค.ศ. 2006 ได้เปิดให้ผู้ใช้งานทั่วไปสามารถเข้าถึงและใช้งานได้โดยลดทอนชื่อเว็บไซต์เหลือเพียงเฟซบุ๊กอย่างที่เห็นในปัจจุบัน แม้ว่าเฟซบุ๊กไม่ใช่เว็บไซต์สังคมออนไลน์แรกของโลก ไม่ใช่ต้นตำรับแนวคิดในการสร้างโครงการสื่อสารลักษณะนี้ แต่หากวัดกันในเชิงปริมาณเฟซบุ๊ก คือเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดในโลก เดือนตุลาคม ปีค.ศ. 2012 มีผู้ใช้บริการทั่วโลกถึง 1,000 ล้านคน เป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนถึงความกว้างขวาง และความเป็นที่นิยมของเว็บไซต์แห่งนี้สำหรับประเทศไทย เฟซบุ๊กได้รับความนิยมสูงกว่าประเทศอื่นทั่วโลก เพราะแม้ว่าเฟซบุ๊กจะเปิดให้บริการสำหรับผู้ใช้งานทั่วตั้งแต่ปีค.ศ. 2006 แต่กว่าที่จะเป็นได้รับความสนใจในประเทศไทยนั้นต้องรอจนถึงประมาณปีค.ศ. 2009 แต่อย่างไรก็ดีเมื่อคนไทยคุ้นเคยกับการใช้งานเว็บไซต์สังคมออนไลน์แห่งนี้แล้ว ไม่นานเกินรอ ผู้ใช้บริการ เฟซบุ๊กในประเทศไทยได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 1 แสดงยอดผู้ใช้งานเฟซบุ๊ก

ที่มา : (<https://www.brandbuffet.in.th/2018/02/global-and-thailand-digital-report-2018/>)

สถิติเดือนมกราคม ปีค.ศ. 2018 พบว่า ประเทศไทยมียอดผู้ใช้งาน Facebook อยู่ที่ 51 ล้านคน แบ่งเป็น 49% ผู้หญิง และ 51% ผู้ชาย

JAN 2018 **FACEBOOK'S TOP COUNTRIES AND CITIES**
COUNTRIES AND CITIES WITH THE LARGEST ACTIVE FACEBOOK USER BASES

COUNTRIES WITH THE LARGEST NUMBER OF ACTIVE FACEBOOK USERS			CITIES WITH THE LARGEST NUMBER OF ACTIVE FACEBOOK USERS				
#	TOP COUNTRIES	USERS	% TOTAL*	#	TOP CITIES	USERS	% TOTAL*
01	INDIA	250,000,000	12%	01	BANGKOK	22,000,000	1.0%
02	UNITED STATES	230,000,000	11%	02	DHAKA	20,000,000	0.9%
03	BRAZIL	130,000,000	6%	03	BEKASI	18,000,000	0.8%
04	INDONESIA	130,000,000	6%	04	JAKARTA	16,000,000	0.7%
05	MEXICO	83,000,000	4%	05	MEXICO CITY	7,000,000	0.6%
06	PHILIPPINES	67,000,000	3%	06	QUEZON CITY	7,000,000	0.6%
07	VIETNAM	65,000,000	3%	07	ISTANBUL	7,000,000	0.6%
08	THAILAND	51,000,000	2%	08	SÃO PAULO	13,000,000	0.6%
09	TURKEY	51,000,000	2%	09	CAIRO	13,000,000	0.6%
10	UNITED KINGDOM	44,000,000	2%	10	HO CHI MINH	13,000,000	0.6%

*BASED ON PROPORTION OF FACEBOOK'S TOTAL ACTIVE USERS. **BASED ON THE PROPORTION OF TOTAL ACTIVE FACEBOOK USERS IN THE AREA.

Hootsuite we social

ภาพที่ 2 แสดงอันดับยอดจำนวนยอดผู้ใช้เฟซบุ๊ก

ที่มา : (<https://www.brandbuffet.in.th/2018/02/global-and-thailand-digital-report-2018/>)

และกรุงเทพฯเป็นเมืองที่มีผู้ใช้เฟซบุ๊กมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก

(ภิเชก ชัยนิรันดร์ 2553, อ่างใน จิราภรณ์ ศรีนาค, 2556)

2.6.2 อัลกอริทึมเฟซบุ๊ก (Facebook Algorithm) นั้นได้เปลี่ยนแปลงไปมากโดยเฉพาะในช่วงปี 2017 ที่ผ่านมามาซึ่งเราคงได้ยินข่าวกันบ่อยๆว่ามีการปรับลดการเข้าถึงลงสำหรับโพสต์ที่มาจากเพจ และเพิ่มให้เห็นโพสต์จากเพื่อน และครอบครัวมากยิ่งขึ้น แต่เราจะรู้ได้อย่างไรว่ามีปัจจัยอื่นที่จะทำให้เห็นโพสต์มากขึ้น ก็ขึ้นอยู่กับอัลกอริทึมของเฟซบุ๊กในช่วงเวลาขณะนั้น

2.6.3 อัลกอริทึมเฟซบุ๊กที่มีผลต่อโพสต์ต่างๆ มี 3 ปัจจัยด้วยกัน

1) เนื้อหาในคลัง Inventory (Content Available) คือมีที่สำหรับให้คอนเทนต์นั้นเผยแพร่มากแค่ไหน ปัจจัยนี้ขึ้นอยู่กับหลายอย่างด้วยกัน ซึ่งโดยเฉพาะในปัจจุบันในหน้านิวฟีดแต่ละคนมีจำกัด การที่โพสต์ของเราจะไปแทรกได้ขึ้นอยู่กับการคัดเลือกเห็นโพสต์ก่อน หรือคนที่มีเพื่อนน้อยหรือติดตามเพจไม่มากก็จะมีโอกาสเห็นโพสต์ได้มากขึ้น

2) ลักษณะเนื้อหา Signals (Considerations About Content) เป็นลักษณะของคอนเทนต์ที่เราได้ส่งออกไป ซึ่งนักการตลาดสามารถควบคุมปัจจัยในส่วนของ Signal ได้เท่านั้น

3) การคาดการณ์ Predictions (Considerations About Person) การตัดสินใจของแต่ละบุคคล ซึ่งบางคนชอบกดไลค์ กดแชร์เป็นทุนเดิม หรือบางคนอาจจะชอบคลิก หรือแค่กดอ่านข้อความเฉยๆ

แนวคิดหลักของเฟซบุ๊ก คือแสดงโพสต์ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนให้มากที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องยากในทางปฏิบัติ เพราะเฟซบุ๊กก็ไม่ทราบว่าคุณคิดอย่างไรกับโพสต์ที่ถูกดึงมาแสดงผล การให้คะแนนโพสต์จึงเป็นแค่การคาดเดาที่อาจถูกหรือผิดก็ได้ วิธีการประเมินผลขั้นต้นที่เฟซบุ๊กใช้งาน คือการนับคลิก/ ไลค์/ แชร์ /คอมเมนต์ หรือปฏิสัมพันธ์กับโพสต์นั้นๆ ซึ่งถือเป็นการ

ประเมินอย่างหนึ่งแต่ก็ยังไม่แม่นยำ วิธีการอีกอย่างที่เฟซบุ๊กนำมาใช้ คือเปิดให้ผู้ใช้ส่งข้อสงสัยได้ ซึ่งระบบจะมองว่าเป็นปฏิกริยาตอบสนองที่มีน้ำหนักเยอะที่สุดต่อโพสต์ที่ถูกซ่อน อย่างไรก็ตามหลังระบบซ่อนถูกนำมาใช้งานก็พบว่ามีคนจำนวนน้อยกดซ่อนทุกโพสต์ที่อ่านคนเหล่านี้ไม่ได้ไม่ชอบโพสต์นั้นแต่มองว่าปุ่ม “ซ่อน” เปรียบเสมือนปุ่ม “อ่านแล้ว” แทน โดยสรุปแล้วอัลกอริทึมของเฟซบุ๊กต้องคำนวณจากปัจจัยจำนวนมากๆ ไม่มีปัจจัยใดมีน้ำหนักมากเป็นพิเศษ

อีกหนึ่งประโยชน์ของเฟซบุ๊ก คือได้มีการสร้างพื้นที่ส่วนหนึ่งที่ทำให้เราได้มีโอกาสนำเสนอสิ่งที่เราต้องการจะนำเสนอให้แก่คนทั่วไป ซึ่งทางเฟซบุ๊กเรียกมันว่า เพจหรือแฟนเพจ สรุปร่างๆ ก็คือ เพจเป็นคุณสมบัติหนึ่งของเฟซบุ๊กที่มีไว้เพื่อช่วยให้คุณได้สร้างพื้นที่ๆ หนึ่งไว้สำหรับการแสดงความคิดเห็นหรือรวบรวมคนที่ชอบอะไรเหมือนกัน หรือไว้เป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์อะไรสักอย่างหนึ่งให้แก่คนทั่วไปได้รับทราบ โดยแยกตัวออกจากโปรไฟล์ปกติหลายคนไม่เข้าใจว่า “เฟซบุ๊กแฟนเพจ” แตกต่างกันอย่างไรรกับ “เฟซบุ๊กโปรไฟล์” ที่เราใช้งานตามปกติเฟซบุ๊กแฟนเพจจะสร้างเป็นหน้าเพจใหม่ ซึ่งในหน้าเพจนี้อะไรก็ตามที่คุณโพสต์ และมีคนเข้ามาที่หน้าเพจของคุณก็สามารถเห็นข้อความนั้นได้เลยทันที โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มคุณเป็นเพื่อนเรียกง่ายๆ ก็คือมันเหมือนกันกับหน้าเว็บที่ได้ทั่วไป อีกทั้งในหน้าเพจสามารถเพิ่มเพื่อนได้ตลอดไม่จำกัดจำนวนแบบหน้าโปรไฟล์ เพจ หรือแฟนเพจด้วยความที่มันเป็นพื้นที่ไว้สำหรับรวบรวมคนที่คิดหรือทำอะไรเหมือนกัน ทำให้แฟนเพจเป็นช่องทางชั้นเยี่ยมในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้คนจำนวนมากได้รู้ได้เห็นสิ่งที่เจ้าของแฟนเพจได้แสดงออกมา และเมื่อจำนวนของผู้ใช้งานค่อยๆ เพิ่มขึ้นมันจะกลายเป็นแรงดึงดูดที่ทำให้คนอีกมากมายเข้ามาเจอกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนที่ 2.4 แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์ อย่างเฟซบุ๊กที่มีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นตัวกลางในการสื่อสารกับผู้คนในกลุ่มสังคมออนไลน์ (Social Community) จากคุณลักษณะของสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำแนวคิดสื่อสังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊กมาเป็นกรอบในการค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการล่าแม่มดที่เกิดขึ้นจากเพจในเฟซบุ๊กได้ใช้พื้นที่ตรงนี้ในการสร้างรูปแบบเนื้อหา หรือโพสต์ที่เป็นปัจจัยสามารถสร้างผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่กล่าวหาว่าเป็นแม่มด

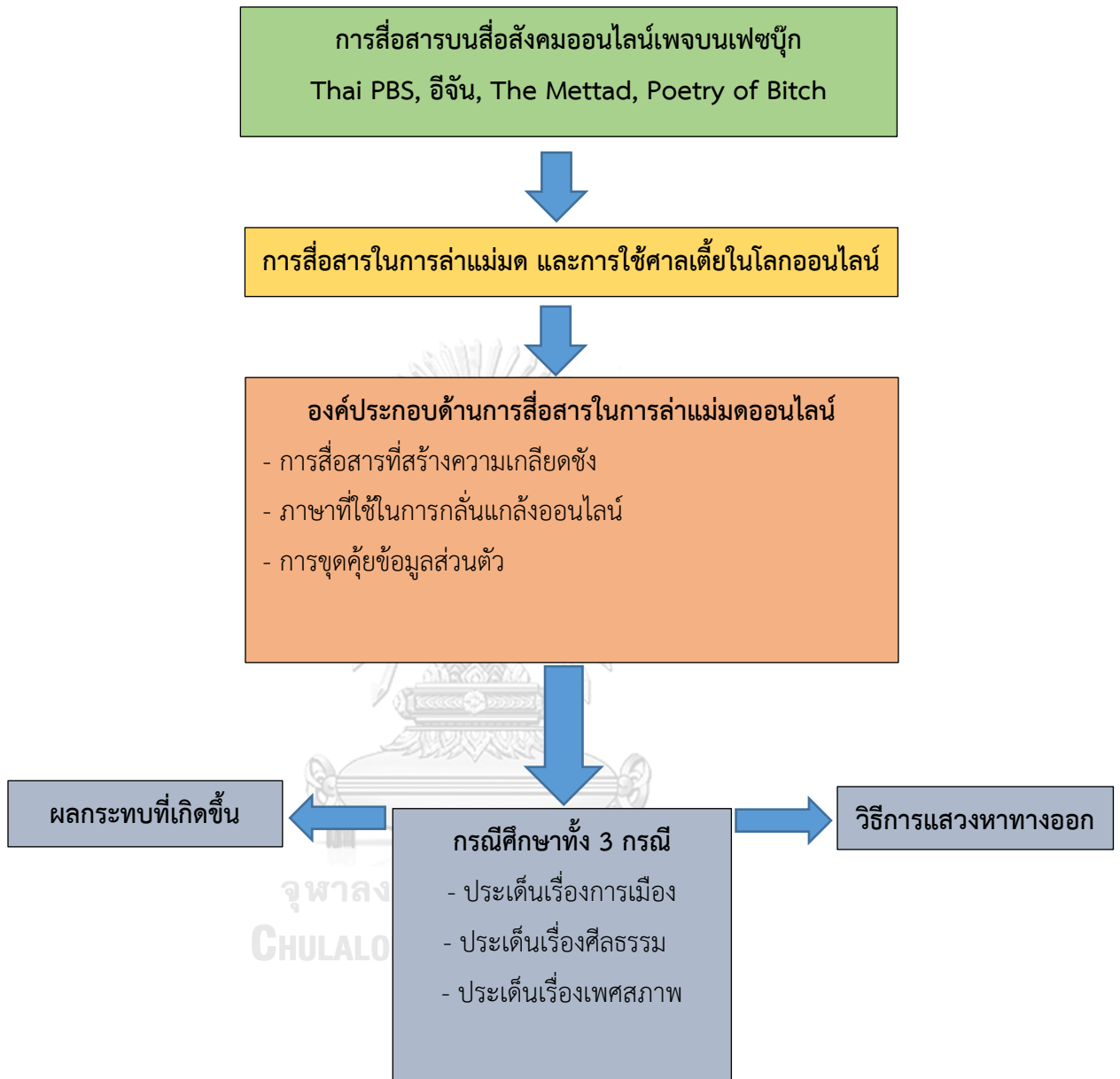
2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกวรรณ ดุษฎีพานิชย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การนำเสนอเนื้อหาทางเฟสบุ๊คแฟนเพจในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปและเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่มีการนำเสนอทาง เฟสบุ๊คแฟนเพจในประเทศไทย และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่มีการนำเสนอทางเฟสบุ๊คแฟนเพจในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

เฟสบุ๊กแฟนเพจในประเทศไทยที่มีปริมาณกด Like มากที่สุด 15 อันดับแรก แบบวิจัยที่ใช้คือ การศึกษาเนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้เครื่องมือเป็นตารางลงรหัส (Coding Sheet) เก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2555-ธันวาคม 2555 เป็นระยะเวลา 2 เดือน สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติที่แสดงเป็นค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพแบบวิธีการอุปนัย (Induction) โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้กับได้เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

Linchi Kwok and Bei Yu (2013) ศึกษาว่าข้อความทางโซเชียลมีเดียประเภทใดมีผลกับบริษัทที่มีธุรกิจบริการมากที่สุดโดยวัดจากประเภทข้อความที่ได้รับการกดไลค์และจำนวนความเห็นในเฟสบุ๊กมากที่สุด นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยดังกล่าวยังได้ทำการศึกษาคำยอดนิยม (Keyword) และคำที่ปรากฏขึ้นน้อยครั้งจากข้อความจำนวน 982 ข้อความ ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทข้อความ ออกเป็น 4 ชนิด คือ ข้อความปกติ, link, วิดีโอ และรูป ซึ่งผลปรากฏว่ารูปและข้อความได้รับความนิยมมากกว่าอีกสองประเภท นอกจากนี้แล้วข้อความทางโซเชียลมีเดียยังถูกแบ่งตามจุดประสงค์ของ การโพสต์ได้เป็นสองประเภทคือ เพื่อการขายและการตลาดเป็นปริมาณถึงสองในสามของข้อความทั้งหมด และข้อความโต้ตอบทั่วไป โดยหากดูในเชิงความนิยมจากการกดไลค์ข้อความทั่วไปมีแนวโน้มจะได้รับความนิยมมาก

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์” (Communicating Online Witch-hunt) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้ 1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดและศาลเตี้ยออนไลน์ 2) กรณีศึกษา (Case study) กรณีการล่าแม่มดบนเฟซบุ๊กจำนวน 3 กรณีศึกษาใน 4 เพจ รวมถึงสัมภาษณ์เจ้าของเพจและ 3) ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มด และตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นดังนี้

1) ประเด็นเรื่องการเมือง ได้แก่ กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วานิช อดีตโฆษก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อพรรคอนาคตใหม่ที่ถูกโจมตีจากภาพถ่ายรับปริญญา เมื่อปี 2553 ว่าเป็นการกระทำที่มิบังควรต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2) ประเด็นเรื่องศีลธรรม ได้แก่ กรณีศึกษาของคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ดารานักร้อง ที่ภาพลับและแชทไลน์ส่วนตัวของพระเอกชื่อดังหลุดออกมาพร้อมกับคำถามจากผู้คนในโลกออนไลน์เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับพระเอกคนดังกล่าวและเป็นฝีมือของใคร

3) ประเด็นเรื่องเพศสภาพ ได้แก่ กรณีศึกษาของคุณพินิจ งามพริ้ง อดีตประธานเชียร์ไทย เพาเวอร์ และผู้สมัครชิงตำแหน่งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย และสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ที่ออกมาเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศพร้อมเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น พาลินี งามพริ้ง ภายหลังได้เข้าสู่การทำงานด้านการเมืองเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศจนเกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยกัน 2 วิธี คือการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยแบ่งตามปัญหาคำวิจัย 2 ข้อมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ปัญหาวิจัยข้อที่ 1

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เนื้อหาในเรื่ององค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ โดยศึกษากรณีศึกษา (Case study) ที่ปรากฏอยู่บนเฟซบุ๊กจำนวน 3 กรณี จากการนำเสนอของเพจรวมถึงสัมภาษณ์แอดมินเพจทั้ง 4 เพจ โดยที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลใช้เครื่องมือตารางรหัส (Coding Sheet) ช่วยในการเก็บข้อมูลจำนวนโพสต์และคอมเมนต์ของแต่ละเพจ จากนั้นจึงนำ

ข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์พร้อมทั้งสัมภาษณ์แอดมินเพจ โดยมีแนวคำถามสัมภาษณ์ที่เป็นเครื่องมือช่วยในการเก็บข้อมูล

3.1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลจากโพสต์ และคอมเมนต์ของการศึกษาระณีศึกษาทั้ง 3 กรณี จากเพจที่นำเสนอจำนวน 4 เพจ ได้แก่ เพจThai PBS เพจอีจัน เพจThe Mettad และเพจPoetry of Bitch

2) เจ้าของเพจ หรือแอดมินเพจทั้ง 4 เพจ

เกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ข้อมูลจากโพสต์และคอมเมนต์ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์เลือกดังต่อไปนี้

เกณฑ์การเลือกเพจ

- 1) เพจที่มีจำนวนผู้ติดตามอย่างน้อย 100,000 คนขึ้นไป
- 2) เพจที่นำเสนอเกี่ยวกับกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี
- 3) เพจที่มีการเปิดเป็นสาธารณะ มีการเคลื่อนไหว มีการโพสต์เนื้อหาที่สามารถให้ผู้ใช้ทั่วไปแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

เกณฑ์การเลือกโพสต์

ผู้วิจัยจะใช้วิธีเลือกโพสต์แบบเจาะจงโดยมีเงื่อนไขดังนี้

- 1) ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะโพสต์ที่มีการนำเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาโดยจะเก็บข้อมูลจำนวนโพสต์ทั้งหมด
- 2) โพสต์ที่เลือกแต่ละเพจต้องนำเสนอประเด็นใกล้เคียงกัน หรือมีเนื้อหาที่ผู้วิจัยสามารถนำไปวิเคราะห์ได้อาจจะแตกต่างกันตามการนำเสนอของแต่ละเพจ

เกณฑ์การเลือกคอมเมนต์

- 1) ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะ 5 คอมเมนต์แรกของแต่ละโพสต์ โดยจะไม่เลือก Reply ของคอมเมนต์ เพราะต้องการเลือกคอมเมนต์ที่ตอบโพสต์
- 2) คอมเมนต์ที่เลือกจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่เพจนำเสนอ และสามารถนำไปวิเคราะห์ได้

เจ้าของเพจ หรือแอดมินเพจ

ผู้วิจัยได้ติดต่อแอดมินทั้ง 4 เพจ ได้รับการตอบรับ 3 เพจ ดังนี้

- 1) แอดมินเพจThai PBS คือ คุณอุ้ย
- 2) แอดมินเพจอีจัน คือ บทสัมภาษณ์ทางเว็บไซต์ของคุณพิชิต สุขไผ่ตา
- 3) แอดมินเพจThe Mettad คือ แอดมินไม่ขอระบุนาม
- 4) แอดมินเพจPoetry of Bitch คือ คุณวันวันนัท

การสร้างตารางลรทเพื่อวิเคราะห์โพสต์ และคอมเมนต์

แผ่นลรทสำหรับการวิเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ (Content Analysis) แบ่งมิติที่ต้องการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วนคือ

1) ประทษวจา

ประทษวจาแบ่งเป็น 4 ระดับคือ การแบ่งแยกแบบไม่ตั้งใจ การตั้งใจแบ่งแยก การย่วยให้เกิดความเกลียดชัง และการย่วยให้มีการใช้ความรุนแรง

2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์

ประกอบไปด้วย การโจมตีบุคคล/กลุ่มคน การอ้างความรู้สึกคนส่วนมาก การอ้างการใช้กำลังการมองข้ามกฎ การใช้ประโยคคลุมเครือ การเน้นเพียงบางส่วน และการใช้ทางลวง

3) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

ประกอบไปด้วย การขุดคุ้ยเพื่อเปิดเผยตัวตน การขุดคุ้ยเพื่อตกเป็นเป้าหมายและการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย

แนวคำถามที่ใช้สัมภาษณ์เจ้าของเพจหรือแอดมินเพจ

- วัตถุประสงค์หลักในการเปิดเพจขึ้นมา
- เพจมีการตั้งกฎกติกาไว้อย่างไร หากมีการทำผิดกฎกติกาเพจมีวิธีการจัดการอย่างไร
- เพจมีการได้มาซึ่งข้อมูลที่นำมาเผยแพร่อย่างไรบ้าง มีเกณฑ์อะไรในการเลือกข้อมูล
- เมื่อเพจเจอข้อมูลหรือคอมเมนต์ที่มีความขัดแย้งกับแนวทางของเพจมีวิธีการจัดการอย่างไร

3.2 วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ปัญหาวิจัยข้อที่ 2

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์ โดยมีแนวคำถามสัมภาษณ์เป็นเครื่องช่วยในการเก็บข้อมูล

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้เลือกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์เพื่อเป็นกรณีศึกษา จำนวน 3 กรณีดังนี้

- 1) คุณพรธนิการ์ วานิช
- 2) คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล
- 3) คุณพินิจ งามพริ้ง

เกณฑ์การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือกรณีศึกษา

1) ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดในประเด็นเรื่องของ การเมือง ศีลธรรมและ เพศสภาพ เป็นหลัก

2) ผู้วิจัยเลือกผู้ที่ตกเป็นกระแสสังคมได้รับความสนใจจากสังคม และสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยได้

แนวคำถามที่ใช้สัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มด และตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์ โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นหลักดังนี้

1) ผลกระทบต่อชีวิต

- คุณมีความรู้สึกใหม่ที่กำลังถูกล่าแม่มด หรือถูกตัดสินโดยกลุ่มคนในโลกออนไลน์ ทำไม หรือเพราะเหตุใดจึงมีความรู้สึกเช่นนั้น

- คุณคิดว่ามีความชอบธรรมหรือเปล่ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การตัดสินคุณของกลุ่มคนในโลกออนไลน์ ทำไมหรือเพราะเหตุใดที่คิดเช่นนั้น

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อด้านไหนบ้างอย่างไร

2) วิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหา

- คุณมีการจัดการ หรือวางแผนลำดับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง

- คุณมีการสื่อสารต่อสาธารณะเรียกร้องความเป็นธรรมอย่างไร หรือมีการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้เรื่องนี้อย่างไร

ในการติดต่อสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนัดสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีแบบนัดคุยเป็นการส่วนตัว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัยจากนั้นจึงสรุป และอภิปรายผล

1) วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่ได้จากการศึกษากรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี (Case study) ในจำนวน 4 เพจที่ปรากฏอยู่บนเฟซบุ๊ก รวมทั้งสัมภาษณ์แอดมินเพจเพื่อศึกษาในแง่ของลักษณะการมีส่วนร่วมในการล่าแม่มดออนไลน์

2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีในด้านของผลกระทบต่อชีวิต และวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาของการถูกล่าแม่มด

ตารางที่ 3 สรุประเบียบวิธีวิจัย

ปัญหานำวิจัย	แนวคิด	วิธีการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
1. องค์กรประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มด และศาลเตี้ยออนไลน์เป็นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - การล่าแม่มด - การสื่อสารที่เป็นอันตรายประกอบไปด้วย ประชวาทจาการกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว - การลงโทษทางสังคม - ห้องแห่งเสียงสะท้อน - เครือข่ายสังคมออนไลน์ 	- การวิเคราะห์เนื้อหา	- เพจจำนวน 4 เพจ
		- ข้อมูลโพสต์ และข้อมูลคอมเมนต์ของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี	
		- การสัมภาษณ์	- แอดมินเพจ 4 คน
2. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - การล่าแม่มด - ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 	- การสัมภาษณ์เชิงลึก	- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 3 กรณีศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ มีคำถามวิจัย 2 ข้อดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มด และศาลเตี้ยออนไลน์เป็นอย่างไร
2. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร

ผู้วิจัยหาคำตอบโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยศึกษาตามกรณีศึกษา (Case study) ปรากฏอยู่บนเฟซบุ๊กจำนวน 3 กรณี โดยผู้วิจัยเลือกกรณีศึกษาที่กำหนดในประเด็นของการเมือง ศีลธรรม และเพศสภาพ ใน 4 เพจ ได้แก่ เพจ Thai PBS เพจ อีจัน เพจ The mettad และ เพจ Poetry of Bitch รวมถึงสัมภาษณ์เจ้าของเพจ จากนั้นใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดและตัดสินโดยศาลเตี้ยออนไลน์จำนวน 3 กรณี แบ่งผลวิจัยออกเป็น 2 ส่วน แต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

4.1 องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดและศาลเตี้ยออนไลน์บนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก

ผลการวิจัยส่วนนี้ประกอบไปด้วย

- 4.1.1 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี
- 4.1.2 ที่มา ลักษณะเนื้อหา กรณีศึกษาที่แต่ละเพจนำเสนอ
- 4.1.3 ภาพรวมการนำเสนอประเด็น และการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา
- 4.1.4 องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มด

4.2 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้น

ผลการวิจัยส่วนนี้ประกอบไปด้วย

- 4.2.1 ผลกระทบต่อชีวิตของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มด
- 4.2.2 วิธีการจัดการกับปัญหาของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มด

- 4.1.1 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี

ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี โดยกำหนดเป็นประเด็นเรื่องการเมือง ศีลธรรม เพศสภาพตามลำดับดังนี้

1) คุณพรณิการ์ วานิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อพรรคอนาคตใหม่ โดยมีการขุดภาพรั่วปริญญาที่มีการโยงเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ว่าเป็นการกระทำที่มิบังควร

2) คุณพัชมน ธาณิวรรกุล นักร้องจากรายการ Academy fantasia⁶ หรือ AF11 ที่มีภาพและแซทหลุดกับพระเอกชื่อดังปล่อยออกมาในเชิงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง

3) คุณพินิจ งามพริ้ง อดีตประธานเชียร์ไทยเพาเวอร์ ที่ได้ออกมาเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศ และภายหลังก็ได้เข้าสู่การทำงานด้านการเมืองเพื่อที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ จนเกิดเป็นกระแสสังคมปรากฏอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์สรุปได้ดังตารางนี้

ตารางที่ 4 สรุปข้อเท็จจริงเรื่องคุณพรณิการ์ วานิช ที่นำไปสู่การล่าแมมดออนไลน์

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องการเมือง	ลำดับเหตุการณ์
<p>ระยะเวลาการเก็บข้อมูล 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน-31 สิงหาคม 2562</p>	 <p>คุณพรณิการ์ วานิช อดีตโฆษก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคอนาคตใหม่</p>	<p>โพสต์จากเพจThe Mettad เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2562 ทั้งนี้เพจนำเสนอพร้อมเขียนข้อความว่า “ภาพนี้ไม่ควรมียาคำบรรยาย”</p> <p>ซึ่งภาพดังกล่าวคุณพรณิการ์ วานิชกับเพื่อนๆ ช่วงที่รับปริญญาเมื่อปี 2553 โดยภาพถ่ายดังกล่าวมีพระบรมฉายาลักษณ์ของใน</p>

⁶ Academy fantasia เป็นรายการเรียลลิตีโชว์เพื่อค้นหานักล่าฝันที่ได้รับความนิยมสูงสุด บริษัททรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ชื่อลิขสิทธิ์ และรูปแบบของรายการจากประเทศเม็กซิโก

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องการเมือง	ลำดับเหตุการณ์
	 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>หลวงรัชกาลที่ 9 และเพื่อนของคุณพระณิการ์มีการชื่อนี้ไปที่รูป เพื่อนบางคนก็จ้องไปที่รูปพร้อมมีการเขียนแคปชั่นว่า “ภาพนี้ไม่ควรมีค่าบรรยาย= __=” จนถูกโจมตีอย่างรุนแรงในโลกออนไลน์ว่าเป็นการกระทำที่มีบังควร</p> <p>โดยพยายามเชื่อมโยงกับเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>ไม่เพียงเท่านั้นยังมีภาพที่คุณพระณิการ์ชื่อนี้ไปยังป้ายที่มีพระนามโดยใส่แคปชั่นว่า “ชื่อารายยยย” โพสต์จากเพจThe Mettad วันที่ 9 มิถุนายน 2562</p>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องการเมือง	ลำดับเหตุการณ์
	<p>โดยคุณพระณิการได้ให้ชื่อภาพนี้ว่า เวียดนามยุค “พรีโฮจินห์”</p>	 <p>หลังจากนั้นโลกออนไลน์มีการขุดภาพคุณพระณิการอย่างต่อเนื่องโดยภาพนี้คุณช่อถิอตรา สัญญาลักษณ์ ภปร. โดยเพจ The Mettad มีการแชร์โพสต์จากบุคคลอื่น เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2561</p>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องการเมือง	ลำดับเหตุการณ์
	 <p data-bbox="539 1355 997 1467">จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p> <div data-bbox="536 1503 917 1861" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>คุณพระณิการได้โพสต์ภาพ หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มติ ชนพร้อมเขียนข้อความว่า “มติชนวันแม่ เค้าวางเลย์เอาต์ เด็ดจริงๆ รักนะ แต่ก็เป็นห่วง ระวีงโดนเรียกนะจ๊ะ”</p> </div>	<div data-bbox="965 360 1492 571"> <p>5 ธ.ค. 2010 เวลา 18:39 น. · 🌐</p> <p>วันเกิด...แล้วไง???</p> <p>👍 5 ความคิดเห็น 6 รายการ</p> </div> <p data-bbox="1189 593 1268 627">➦ แชร์</p> <p data-bbox="949 645 1501 795">โพสต์ของคุณพระณิการเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งตรงกับวันคล้ายพระราชสมภพในหลวงรัชกาล ที่ 9</p> <div data-bbox="957 817 1492 1041"> <p>June 24, 2015 · 🌐</p> <p>ใครจะไวใจอะไรไวใจเกิด แต่อย่าเกิดไวใจในสิ่งทำ หนึ่งอย่าไวใจทะเลทุกเวลา สองสัตว์เขียวเลนงายอย่าไวใจ สามผู้ถืออาวุธสุดจกร้าย สี่ผู้หญิงทั้งหลายอย่ากราบใกล้ ห้ามหากษัตริย์ทรงจัดรัชย์ ถ้าแม่ใครประมาทอาจเหมือนคนระชาษฎร</p> <p>👍 236 18 Comments 7 Shares</p> <p>👍 Like ➦ Share</p> </div> <p data-bbox="949 1048 1501 1142">โพสต์ของคุณพระณิการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p data-bbox="949 1153 1501 1377">โดยเพจThe Mettad มีการโพสต์เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2562 พร้อมเขียนข้อความว่า “ฉ้อ เผด็จศึก IO ด้วยการปิด Private ไม่ให้ใครไปส่อง อดีต”</p> <div data-bbox="997 1388 1452 1859"> <p>Pannika Chor Wanich August 12, 2014 · Nonthaburi · 🌐</p> <p>มติชนวันแม่ เค้าวางเลย์เอาต์เด็ดจริงๆ รักนะ แต่ก็เป็นห่วง ระวีงโดนเรียกนะจ๊ะ</p> <p>👍 239 13 Comments 2 Shares</p> <p>👍 Like ➦ Share</p> </div> <p data-bbox="949 1870 1501 2016">โพสต์เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม ซึ่งตรงกับวัน คล้ายพระราชสมภพของสมเด็จพระราชินีในหลวง รัชกาลที่ 9</p>

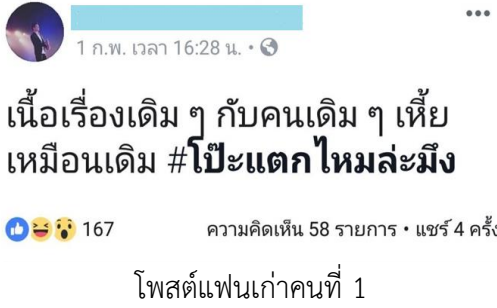
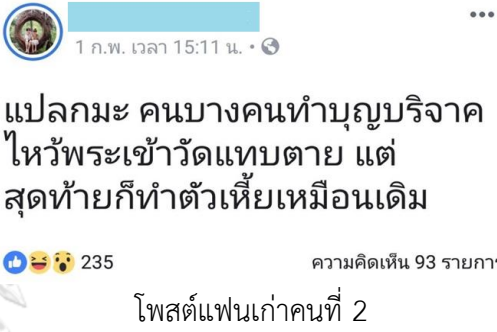
ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องการเมือง	ลำดับเหตุการณ์
	<p data-bbox="528 454 922 775">คุณพระณิการ์ได้แชร์โพสต์จากบุคคลอื่น พร้อมเขียนข้อความประกอบว่า “จะหาเวลาทำตามพระราชนิยาม ฝากเงินที่ออมสิน ช่วยชานาา จจริงๆ”</p> <p data-bbox="528 1391 922 1765">โดยโพสต์ทั้งหมดเหล่านี้มีการแชร์ต่อกัน พร้อมเขียนข้อความว่า ฝากอัลบั้มน้องช่อไว้ในอ้อมใจด้วย ทำให้สังคมตั้งคำถามว่าคุณพระณิการ์มีเจตนาหรือมุ่งจุดประสงค์อะไร จนเกิดเป็นกระแสโจมตีในโลกออนไลน์</p>	<div data-bbox="1002 344 1449 837"> <p data-bbox="1018 846 1497 994">โพสต์ที่คุณพระณิการ์แชร์มาจากบุคคลอื่น พร้อมเขียนข้อความประกอบเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพ</p> </div> <div data-bbox="954 1016 1501 1335"> <p data-bbox="954 1344 1501 1442">โพสต์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการการปกครองของประเทศไทย</p> </div> <div data-bbox="954 1458 1501 1733"> <p data-bbox="954 1742 1501 1839">โพสต์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการยื่นเคารพเพลงสรรเสริญพระบารมีในโรงภาพยนตร์</p> </div>

ตารางที่ 5 สรุปข้อเท็จจริงเรื่องคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ที่นำไปสู่การล่าแมมดออนไลน์

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องศีลธรรม	ลำดับเหตุการณ์
<p>ระยะเวลาที่เก็บข้อมูล 1 เดือน ตั้งแต่ 1-28 กุมภาพันธ์ 2562</p>	<div data-bbox="571 483 874 965" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="558 974 917 1176"> คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล นักแสดง/นักร้องจากรายการ Academy Fantasia รุ่นที่ 11 (AF11) </p> <div data-bbox="523 1220 954 1921" data-label="Text"> <p>แชทไลน์ที่ 1 ส่วนตัวของคุณพัชมน ในลักษณะคุยกับพระเอกคนดังกล่าวโดยมีข้อความสนทนาว่า</p> <p>คุณพัชมน : พอดีเมื่อเข้าที่สตูดิโอไฟดับ แอคซิเดนติดหน่อยค่ะ</p> <p>พระเอก : สงสัยคืนนี้ต้องเจอ</p> <p>แชทไลน์ที่ 2</p> <p>พระเอก : ออกยัง</p> <p>คุณพัชมน : ออกแล้วค่ะ</p> <p>พระเอก : ทิดชูหมัด ทั้งแบบกลมๆ ใส่ห้องน้ำ และแบบโดยส่งรูปให้ดูเป็นตัวอย่าง</p> </div>	

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องศีลธรรม	ลำดับเหตุการณ์
	 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	 <p>โอนเงินสำเร็จ</p> <p>นาย รัชชชณณวิ ว ร.ภสิกรไทย</p> <p>↓</p> <p>ร.ภสิกรไทย</p> <p>เลขที่รายการ:</p> <p>จำนวน: 10,000.00 บาท</p> <p>ค่าธรรมเนียม: 0.00 บาท</p> <p>สลิปการโอนเงินจำนวน 10,000 บาท</p> <p>ภาพหลุดพระเอกคนดังกล่าว</p> <p>ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 คุณ พ็ชมนเองก็ได้เข้าแจ้งความหลังถูกแฮ็กไลน์ โดย โพสต์ภาพขณะไปที่ สน.ลุมพินี และโซวีไบแจ้ง ความพร้อมแคปชั่นด้วยว่า “แจ้งความแล้วนะ”</p>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องศีลธรรม	ลำดับเหตุการณ์
	<p>อดีตคนที่เคยรู้จักกับคุณพัชมนก็ได้ ออกมาโพสต์ข้อความส่วนตัวลงเฟซบุ๊กส่วนตัว พร้อมแท็กหาคุณพัชมน โดยมีการบอกถึงการเอาเรื่องของตนไปพูดแบบผิดๆหรือทำให้คนอื่นฯเข้าใจผิด ว่าไม่เป็นจริง และไม่มีอะไรจริงจากคนคนหนึ่งที่งั้นๆ พร้อมมีการติด #หมวยสี่ปีะแตก สู้ๆนะ ครับ สู้กับกรรมที่ตนเองก่อขึ้นนะ</p>	<p>กระทั่งวันที่ 5 ธันวาคม 2562 ทางคุณพัชมน ถี้อโอกาสออกมาชี้แจงข้อเท็จจริงทั้งหมดครั้งแรกในรายการ Her Day ว่าความสัมพันธ์กับพระเอกหนุ่มเกิดขึ้นได้ประมาณ 5 เดือนแล้ว ส่วนเรื่องการโอนเงิน 10,000 บาทเป็นแค่เงินฝากชื่อของเท่านั้น ไม่ใช่ค่าตัวอย่างที่โลกออนไลน์โจมตี พร้อมทั้งยืนยันว่าไม่ได้เป็นคนปล่อยภาพและไลน์หลุดดังกล่าว แต่โดนแฮกไลน์</p> <p>งานนี้โลกออนไลน์ไม่อยู่นิ่งไปสืบเสาะเรื่องราวจนได้ความว่าเหตุการณ์ทำนองเดียวกันนี้ไม่ได้เกิดกับพระเอกคนดังกล่าวคนเดียวบรรดาชายหนุ่มในวงการทั้งอดีตคนเคยรู้จัก และแฟนเก่าทั้งสองคนออกมาแฉพฤติกรรมดังกล่าว</p> <p>--- เพื่อนคนที่ตามที่ได้ยินเรื่องอะไรก็ตามเกี่ยวกับผมจากบุคคลคนนี้ Patchamon Thaneewatcharakul ให้รู้ไว้เลยนะครับ ว่าไม่จริง และไม่มีอะไรจริงจากคนคนหนึ่งที่งั้นๆแหละ ที่เอาเรื่องผมไปพูดแบบผิดๆ แรงแงๆ กับใครต่อใคร ผมทราบหมดแล้วนะครับ หรือยังไม่หมดก็ไม่ทราบ แต่คุณเอาไปเล่าเยอะมากเลย ถ้ามีมากกว่านี้ผมก็เก็บถือคุณมากเลยนะ ใจคุณได้มากที่กล้าเสียนิตาน หลอกเด็ก กับคนมากมายหลายกลุ่มได้ราวกับว่าผมเป็นเรื่องจริง โดยไม่รู้สึกผิดอะไรเลย กับคนที่ผมไม่น่าเชื่อว่าจะได้ยิน ยังบอกว่าได้ยินเรื่องราวที่คุณเล่าเลย เพิ่งรู้เลยนะครับว่าคุณพูดอะไรแบบนั้นถึงผม รับไม่ได้มากมายครับ นี่ถ้าไม่มีข่าวแบบนี้ออกมา ผมก็คงยังไม่รู้แน่ชัดรับเนี่ย5555 ตอนแรกก็สงสารนะ สงสารที่คุณทำตัวเองต่างๆชาๆไปไม่รู้สึกที่ แต่พอรู้แบบนี้ คุณทำกับผมด้วย ผมขอเตือนสักว่าถ้าใครคิดจะไปเชื่อเออ คนนี้ไม่ว่าเรื่องอะไร ให้คิดให้มากๆ และขอเตือนว่า ใครจะไปวางใจไปรู้จักกับคนคนนี้ ห่วงตัวเองเยอะๆนะครับ ปล.ไม่ต้องห่วงนะครับ ผมนะสบายๆ แค่เตือนนิดหน่อย แต่ไม่ได้เจ็บอะไร ที่ต้องบอกให้ "สู้ๆ" นะ คือมีงั้นครับ #หมวยสี่ปีะแตก สู้ๆนะ ครับ สู้กับกรรม ที่ตัวเองก่อขึ้นนะ</p> <p>867 ความคิดเห็น 158 รายการ แชร์ 87 ครั้ง</p> <p>โพสต์ของอดีตคนเคยรู้จัก</p>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องศีลธรรม	ลำดับเหตุการณ์
		 <p>1 ก.พ. เวลา 16:28 น. • 🌐</p> <p>เนื้อเรื่องเดิม ๆ กับคนเดิม ๆ เห็นเหมือนเดิม #โป๊ะแตกใหม่ละมั้ง</p> <p>👍 😬 🤔 167 ความคิดเห็น 58 รายการ • แชร์ 4 ครั้ง</p> <p>โพสต์แฟนเก่าคนที่ 1</p> <p>1 ก.พ. เวลา 15:11 น. • 🌐</p> <p>แปลกมะ คนบางคนทำบุญบริจาคให้พระเข้าวัดแทบตาย แต่สุดท้ายก็ทำตัวเหมือนเดิม</p> <p>👍 😬 🤔 235 ความคิดเห็น 93 รายการ</p> <p>โพสต์แฟนเก่าคนที่ 2</p>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องศีลธรรม	ลำดับเหตุการณ์
	<p>ไม่เพียงแต่ในเฟซบุ๊กเท่านั้น ในทวิตเตอร์ก็ออกมาแฉพฤติกรรมของเธอด้วยโดยมีข้อความว่า “ขอบคุณอดีตแฟนเก่าทั้งสองคนและเพื่อนๆ ร่วมรุ่น AF11 ทุกคน นะ ที่ช่วยกระชากหน้ากากปีศาจตัวนี้ออกมา อย่าให้มันมีที่ยืนในสังคมเลย ขนาดคนหวังดีเตือนแล้วยังเดินหน้าต่อหน้าอีก นี่เพศแม่เหมือนกัน กูก็ไม่เคยคิดทำระยำแบบเมิงเลยนะ อหอยเซอร์.....อึปลวกจักรวาล” พร้อมทั้งแชทข้อความสนทนาส่วนตัวของบุคคลปริศนา</p>	 <p>Twitter⁷ บุคคลนิรนาม ทั้งนี้ยังทำให้โลกออนไลน์ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับเหตุการณ์และพฤติกรรมดังกล่าว มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมากมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแนวต่อว่าด้วยถ้อยคำรุนแรงแท้จริงจริงแล้วเธอทำเพื่ออะไร</p>

⁷ Twitter คือเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เน้นความเรียบง่าย และรวดเร็วมาก ซึ่งต่างจาก Facebook ที่ต้องผ่านอัลกอริทึมกรองข้อมูลต่างๆ ทำให้ข้อมูลซ้ำกว่า

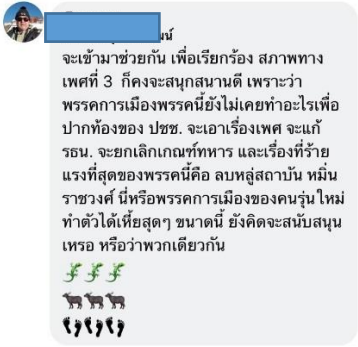
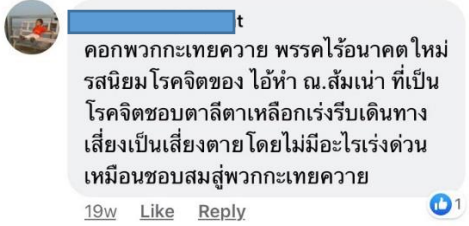
ตารางที่ 6 สรุปข้อเท็จจริงเรื่องคุณพินิจ งามพริ้ง ที่นำไปสู่การล่าแม่มดออนไลน์

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องเพศสภาพ	ลำดับเหตุการณ์
<p>ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2562</p>	<div style="text-align: center;"> <p>คุณพินิจ หรือพาลีณี งามพริ้ง อดีตประธานเชียร์ไทยเพาเวอร์ และผู้สมัครชิงตำแหน่งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2561 คุณพินิจได้โพสต์เฟซบุ๊กส่วนตัว โดยสรุปข้อความเป็นการเปรียบเทียบตนเองเป็นพินิจ และพอลลีน มีความแตกต่างกัน และจะไม่ได้กลับไปเป็นเหมือนเดิมแล้วเพราะสูญเสียความเป็นตัวเองทุกครั้งที่พยายามกลับไป</p> </div>	<p>เกิดกระแสสังคมไม่น้อยหลังจาก คุณพินิจ งามพริ้ง ที่บรรดาคณีกีฬาโดยเฉพาะคอฟุตบอลรู้จักเป็นอย่างดีในฐานะอดีตประธานเชียร์ไทยเพาเวอร์ ได้ออกมาประกาศเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศ พร้อมเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “พาลีณี งามพริ้ง หรือพอลลีน”</p> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> <p>คุณพินิจ งามพริ้งหลังจากเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นคุณพอลลีน งามพริ้ง</p> </div> <div style="margin-top: 10px;"> </div>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องเพศสภาพ	ลำดับเหตุการณ์
	 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	 <p>รักเสมอ พอลลีน</p> <p>Like Comment Share</p> <p>Pauline Ngarmpring and 6.5K others</p> <p>1,292 shares</p> <p>ข้อความในเฟซบุ๊กส่วนตัวของคุณพินิจ</p> <p>เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 คุณพินิจ งามพริ้ง⁸ ตัดสินใจได้เข้าสู่การทำงานทางด้านการเมือง และสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคมหาชน เพื่อที่จะเป็นตัวแทนกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเข้าทำงานด้านการเมือง ยังเคยเป็นผู้ถูกเสนอให้เป็นแคนดิเดตนายกรัฐมนตรีของพรรคมหาชน</p>

⁸ คุณพินิจ งามพริ้ง หรือคุณพอลลีน เคยลงสมัครตำแหน่งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย แต่ต่อมาก็ถอนตัว และยังเป็นผู้ก่อตั้งชมรมเชียร์ไทย หลังจากนั้นก็หายตัวไปกระทั่งตกเป็นข่าวถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศ โดยเปลี่ยนชื่อเป็นพาลินี งามพริ้ง หรือพอลลีน เข้าสู่การทำงานด้านการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2562

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องเพศสภาพ	ลำดับเหตุการณ์
	<p>คุณพินิจได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “การตัดสินใจครั้งนี้ไม่ได้เกิด เพราะคนในพรรคอนาคตใหม่ เป็นคนชักชวนหรือเชิญมาให้ สมัคร แต่เป็นการตัดสินใจด้วยตนเอง”</p>	 <p>ต่อมาเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2562 คุณพินิจได้โพสต์ผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวอีกครั้ง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจะสมัครเข้าพรรคอนาคตใหม่ ขณะเดียวกันคุณพินิจได้เปิดเผยว่า ตนได้ลาออกจากพรรคมหาชนแล้ว</p> <p>วันที่ 28 สิงหาคม 2562 คุณพินิจก็ได้สมัครเข้าพรรคอนาคตใหม่เพื่อสารพัดงาน LGBTQ ทำงานเพื่อกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ</p>

ช่วงเวลา	ประเด็นเรื่องเพศสภาพ	ลำดับเหตุการณ์
	<p>ส่วนหนึ่งของการแสดงความ คิดเห็นผู้คนในโลกออนไลน์กรณี คุณพอลลีนสมัครเข้าสมาชิกพรรค อนาคตใหม่เพื่อทำงานให้กับกลุ่มที่ มีความหลากหลายทางเพศ</p> <p>โดยมีการกล่าวตำหนิเข้ามา เพื่อช่วยกันเรียกร้องให้กับเพศ ที่ 3 เป็นพรรคที่ไม่ทำอะไรเพื่อ ประชาชนเลยจะเอาแต่เรื่องเพศ</p>	<p>จึงทำให้โลกออนไลน์ต่างวิพากษ์วิจารณ์มี ทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่มองว่าเป็นการเรียกร้องที่มาก เกินไป บวกกับสมาชิกของพรรคอนาคตใหม่ที่มี สส.หลากหลายเพศอยู่เยอะ</p> <div data-bbox="1043 748 1401 1093"> <p>หม จะเข้ามาช่วยกัน เพื่อเรียกร้อง สภาพทาง เพศที่ 3 ก็คงจะสนุกสนานดี เพราะว่า พรรคการเมืองพรรคนี้อย่างไม่เคยทำอะไรเพื่อ ปากท้องของ ปชช. จะเอาเรื่องเพศ จะแก้ รธน. จะยกเลิกเกณฑ์ทหาร และเรื่องที่ร้าย แรงที่สุดของพรรคนี้อคือ ลบหลักสูตรบ้าน หมิ่น ราชวงศ์ นี่หรือพรรคการเมืองของคนรุ่นใหม่ ทำตัวได้เหี้ยมสุดๆ ขนาดนี้ ยังคิดจะสนับสนุน หรือ หรือว่าพวกเดียวกัน 👍👍👍 👎👎👎 👉👉👉</p> </div> <div data-bbox="979 1169 1449 1393"> <p>t คอกพวกกะเทยควาย พรรคไร้อนาคตใหม่ รสนิยม โรคจิตของ ไอ้ห้า ณ.สัมเนา ที่เป็น โรคจิตชอบตาสีตาเหลืองเร่งรีบเดินทาง เสี่ยงเป็นเสี่ยงตาย โดยไม่มีอะไรเร่งด่วน เหมือนชอบสมสู่พวกกะเทยควาย 19w Like Reply 1</p> </div> <p>โพสต์แสดงความคิดเห็นของคนในโลก ออนไลน์ต่อการสมัครเข้าสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ ของคุณพินิจ งามพริ้ง</p>

ตารางที่ 7 สรุปเหตุการณ์ของกรณีศึกษาที่นำไปสู่การล่าแม่มดออนไลน์

กรณีศึกษา	ประเด็น/เหตุการณ์
<p>คุณพรณิการ์ วานิช</p>	<p>คุณพรณิการ์ วานิช อดีตโฆษก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อ พรรคอนาคตใหม่ ถูกโจมตีเรื่องภาพถ่ายช่วงรับปริญญาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2553 กับเพื่อนๆ โดยในภาพถ่ายมีพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่ด้วย ซึ่งเพื่อนของคุณพรณิการ์มีการชี้นิ้วไปที่รูปดังกล่าว เพื่อนบางคนก็ออกไปที่รูปพร้อมมีการเขียนแคปชั่นว่า “ภาพนี้ไม่ควรมีคำบรรยาย” จนถูกขุดคุ้ยจากเพจในเฟซบุ๊กนำมาเผยแพร่กันในโลกออนไลน์ พร้อมกับการแสดงความคิดเห็นจำนวนมากที่มองว่าเป็นการกระทำมิบังควรต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อมาก็มีการขุดคุ้ยโพสต์ส่วนตัวพร้อมรูปภาพต่างๆ ออกมาอย่างต่อเนื่องจนเกิด ทำให้สังคมตั้งคำถามถึงคุณพรณิการ์ วานิชมีจุดประสงค์อะไรกันแน่ จนเกิดเป็นกระแสโจมตีกันอย่างกว้างขวางในโลกออนไลน์</p>
<p>คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล</p>	<p>คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล นักร้องจากรายการ Academy Fantasia รุ่นที่11 หรือ AF11 ถูกโจมตีเรื่องความสัมพันธ์กับพระเอกชื่อดัง เกี่ยวกับภาพหลุดที่มีการปล่อยออกมาทั้ง แชนทไลน์ส่วนตัวในลักษณะการคุยอย่างสนิทสนมกับพระเอกคนดัง สลิปการโอนเงิน รวมถึงภาพส่วนตัวของพระเอกคนดังเผยแพร่กันในโลกออนไลน์ นำไปสู่การค้นหาความจริงของผู้คนในโลกออนไลน์ โดยมีเพจนำเสนอประเด็นดังกล่าว โดยมีการขุดคุ้ยเรื่องราวต่างๆ มากมายที่เคยเกิดขึ้นในอดีตกับคนใกล้ตัว หรือแม้กระทั่งแฟนเก่าที่เคยเจอเหตุการณ์ลักษณะดังกล่าว ทำให้สังคมตั้งคำถามว่าเป็นฝีมือของคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลเองที่ต้องการสร้างกระแสให้กับตนเอง หรือเปล่า</p>

กรณีศึกษา	ประเด็น/เหตุการณ์
<p style="text-align: center;">คุณพินิจ งามพริ้ง</p>	<p>คุณพินิจ งามพริ้ง อดีตประธานเชียร์ไทยเพาเวอร์ และผู้สมัครชิงตำแหน่งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย เกิดเป็นกระแสสังคมเมื่อคุณพินิจออกมาประกาศ และเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศพร้อมเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นพาลีณี งามพริ้งหรือพอลลีน สังคมจึงตั้งคำถามถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองครั้งนี้ ซึ่งต่อคุณพินิจได้เข้าสู่การทำงานด้านการเมืองเข้าเป็นสมาชิกพรรคมหาชนเพื่อต้องเป็นตัวแทนของกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศเข้าทำงานด้านการเมือง และก็ได้ลาออกจากพรรคมหาชนเพื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ โดยมองว่าพรรคอนาคตใหม่สามารถตอบโจทย์ของตนเอง และสามารถสานฝันการทำงานเพื่อกลุ่มคนหลากหลายทางเพศได้มากขึ้น จึงทำให้โลกออนไลน์ต่างพากันวิพากษ์วิจารณ์มากมายบวกกับส.ส.ของพรรคที่มีกลุ่มคนหลากหลายทางเพศส่งผลให้มีการโจมตีขุดคุ้ยข้อมูลกันของเพจ ผู้คนในโลกออนไลน์ที่ไม่เห็นด้วย และมองว่าเป็นการเรียกร้องที่มากเกินไป</p>

4.1.2 ที่มา ลักษณะเนื้อหา กรณีศึกษาที่แต่ละเพลงนำเสนอ

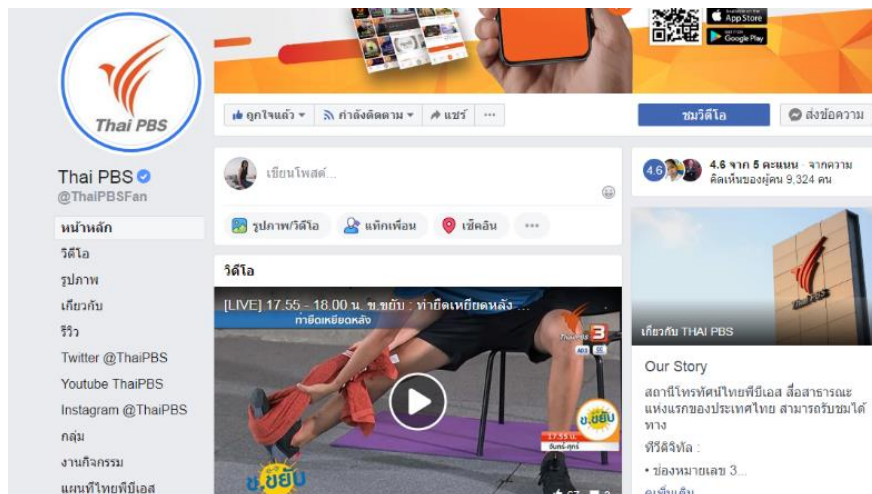
จากการศึกษาผู้วิจัยเลือกเพลงที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลง Thai PBS เพลง อีจัน เพลง The Mettad และ เพลง Poetry of Bitch โดยเลือกเพลงที่มีนำเสนอกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี มีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาสรุปดังตารางนี้

ตารางที่ 8 สรุปแนวคิดและเนื้อหาของเพลงที่เลือกมาศึกษา

ชื่อเพลง	จำนวนผู้ติดตาม	แนวทางการนำเสนอโดยภาพรวม
Thai PBS	4,917,210 คน	นำเสนอข่าวสารข้อเท็จจริงตามสถานการณ์ ยึดโยงกับจรรยาบรรณของสื่อสาธารณะ
อีจัน	7,878,247 คน	นำเสนอข่าวสารตามแนวทางของเพลง โดยมีการสรุปเนื้อหาที่กระชับ เข้าใจง่าย เข้าถึงอารมณ์
The Mettad	112,118 คน	สนับสนุนพลเอกประยุทธ์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ นำเสนอข่าวสารทางการเมืองวิพากษ์วิจารณ์และโจมตีฝ่ายการเมืองตรงข้าม
Poetry of Bitch	553,729 คน	นำเสนอตามแนวทางของเพลง โดยมีการสรุปข่าวเป็นลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์เพื่อให้เข้าใจง่าย

ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่ 22 สิงหาคม 2562 จำนวนผู้ติดตามเพลงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอด

เพจ Thai PBS

ภาพที่ 4 หน้าเพจ Thai PBS

1. ที่มาของเพจ

Thai PBS⁹ ให้บริการด้านข่าวสาร ความรู้ สารประโยชน์ สารบันเทิง ที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานบนพื้นฐานข้อบังคับด้านจริยธรรม และกรอบจรรยาบรรณขององค์กรเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อทุกแขนง โดยยึดประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ จากการสัมภาษณ์คุณอุ้ย¹⁰ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งเพจขึ้นว่า “เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึง และตอบรับกับการในชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันที่หันมาใช้สื่อออนไลน์กันมากขึ้น เฟซบุ๊ก คือช่องทางหนึ่งในการเข้าถึงของผู้คน เราต้องการที่จะกระจายข้อมูลข่าวสารให้กับทุกคน” คุณอุ้ยได้กล่าวในส่วนของกฎกติกาเพจที่กำหนดไว้มีดังนี้

1. ห้ามมีการฝากร้านขายของ โฆษณาแฝง
2. ห้ามใช้เพจเป็นช่องทางการชักจูงผู้คน หรือหาผลประโยชน์ให้ตัวเอง
3. ห้ามแสดงความคิดเห็นเกลียดชัง หรือกล่าวหาว่าร้ายโจมตีบุคคลคนอื่น
4. การแสดงความคิดเห็นควรอยู่บนพื้นฐานที่สุภาพ

⁹ ที่มาของเพจ Thai PBS ผู้วิจัยได้ข้อมูลส่วนนี้มาจากเพจ Thai PBS ที่ได้มีการให้ข้อมูลไว้หน้าเพจของเฟซบุ๊ก

¹⁰ สัมภาษณ์คุณอุ้ย, พนักงานขององค์กร Thai PBS ที่ได้รับมอบหมายในการให้ข้อมูลครั้งนี้, สัมภาษณ์โดย จักรพันธ์ ชูสง, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์, 16 ธันวาคม 2562.

2. ลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจ

แอดมินได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาของเพจว่า “ถ้าเป็นข้อมูลข่าวรายการจะมีผู้ผลิตเนื้อหาเหล่านี้อยู่แล้วเราจะมีผู้สื่อข่าวลงพื้นที่ทำข่าว ในส่วนของรายการก็มีทีมผลิตมีกระบวนการขั้นตอน อีกส่วนหนึ่งจะเป็นคอนเทนต์ทาง new media ที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจและตรงตามความต้องการของผู้ในโลกออนไลน์ จะเป็นเนื้อหาที่เราจะผลิตขึ้นเอง” โดยมีการนำเสนอในรูปแบบดังนี้

1. ข้อความ เป็นข้อความที่เพจเขียนขึ้นเองซึ่งมักเป็นข้อเท็จจริง รวมถึงข้อความแฮชแท็ก (Hashtag) เพื่อเน้นประโยคหรือวลีสำคัญๆปะปนอยู่กับเนื้อหา เช่น #ไทยบีบีเอสพื้นที่แห่งการเรียนรู้ #มหาอำนาจบ้านนา #ชีวิตจริงยิ่งกว่าละคร เป็นต้น
2. ภาพนิ่ง/วิดีโอ ภาพและวิดีโอเพจจัดทำขึ้นเอง พร้อมประกอบการเขียนข้อความกราฟิก บรรยายภาพและวิดีโอดังกล่าว
3. การเชื่อมโยงแหล่งเนื้อหา มีการเชื่อมโยงช่องทางอื่นของเพจ เช่น Youtube เว็บไซต์ของเพจ

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 5 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจ Thai PBS

3. การนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับกรณีศึกษา

เพจ Thai PBS พบการนำเสนอกรณีศึกษาที่คัดเลือกมาในการวิจัยนี้ 2 กรณี คือกรณีศึกษา คุณพรณิการ์ วาณิช จำนวน 9 โพสต์ ลักษณะการนำเสนอเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์ โดยทั้งหมดเป็นการให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จำนวนคอมเมนต์ 6,873 คอมเมนต์ ในส่วนของคอมเมนต์ส่วนมากจะเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อการกระทำผิดต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และกรณีศึกษา คุณ พิณิจ งามพริ้ง จำนวน 14 โพสต์ ลักษณะการนำเสนอเป็นการให้ข้อเท็จจริงช่วงที่เกิดเหตุการณ์ จำนวน 192 คอมเมนต์ การแสดงความคิดเห็นมีเรื่องของการแบ่งแยก อคติทางเพศ รวมไปถึงการดูถูกเหยียดหยาม

เพจอีจัน

ภาพที่ 6 หน้าเพจอีจัน

1. ที่มาของเพจ

เพจอีจัน¹¹ เกิดขึ้นจากการรวมตัวของนักข่าวอาชญากรรมที่มีประสบการณ์ทำข่าวยาวนานกว่า 20 ปี และเห็นความอยุติธรรมที่มีในสังคมอย่างมากมาในทุกระดับ และทุกชนชั้น อีจันจึงเชื่อว่าการทำข่าวเผยแพร่ดีแต่ความจริงและยืนข้างความเป็นธรรม โดยปราศจากผลประโยชน์มืด คือความจำเป็นที่ยิ่งใหญ่ที่สังคมต้องการ ดังนั้นอีจันจึงเป็นเพจที่ประกาศแต่เรื่องจริง และมุ่งมั่นในการสร้างความรู้ทันต่อทุกกลไก และความไม่เป็นธรรมในทุกรูปแบบของสังคม

จากการสัมภาษณ์คุณพิชิต สุขไผ่ตา¹² วัตถุประสงค์หลักในการเปิดเพจเป็นการตัดสินใจเปลี่ยนวิธีการนำเสนอข่าวของ “จัน” จากโทรทัศน์มาเป็นออนไลน์ แต่ยังคงยึดถือแนวทางที่ตนเองเชี่ยวชาญที่สุด นั่นคือข่าวอาชญากรรม และการร่วมมือกับมิตรสหายในสายโปรดักชั่น ผลิตเนื้อหาข่าวอาชญากรรมใหม่ที่ไม่ใช่แค่การรายงานข่าวธรรมดา ในส่วนของกฎกติกาของเพจคุณพิชิตกล่าวว่า สมัยที่มีการก่อตั้งเพจใหม่ๆ เจอพวกเกรียน หรือคอมเมนต์ที่รุนแรง หรือสร้างความเกลียดชังทำให้ถึงกับจิตตกทำอะไรไม่ถูก คุณพิชิตกล่าวต่ออีกว่าคอมเมนต์ในโลกออนไลน์มันมีอยู่ 3 ประเภท คอม

¹¹ ที่มาของเพจอีจัน ผู้วิจัยได้ข้อมูลส่วนนี้มาจากเพจอีจันที่ได้มีการให้ข้อมูลไว้หน้าเพจของเพจบุ๊ก

¹² สัมภาษณ์คุณพิชิต สุขไผ่ตา, CEO ของอีจัน, บทสัมภาษณ์ทาง

<https://www.sanook.com/news/7800462/>, 12 มิถุนายน 2562.

เมนต์ที่มีคุณภาพ พวกเขาเขียน คอมเมนต์ที่เป็นทัศนคติเชิงลบตอนแรกพยายามเข้าไปชี้แจงหรืออธิบาย แต่ภายหลังก็ปล่อยเพราะคิดว่า “สู้กันไป พู้งี้ก็ลืมแล้ว”

2. ลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจ

ลักษณะน่าสนใจอีกอัน คือ สั้น กระชับ ดึงอารมณ์ของผู้เสพ ถ้าเป็นวิดีโอตัดต่อเหมือนหนัง ทำให้ข่าวมีน่าสนใจ โดยมีการนำเสนอในรูปแบบดังนี้

1. ข้อความ เป็นข้อความที่เพจสร้างขึ้นเองซึ่งเป็นข้อเท็จจริง รวมถึงข้อความแฮชแท็ก (Hashtag) เพื่อใช้เน้นประโยคหรือวลีสำคัญปะปนอยู่กับเนื้อหาของข้อความ เช่น #รักครูพี่บอล #ไฟรั้วช็อตหนุ่มนักบาสดับ #มีการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ #มอบตัวแล้วมือฆ่าโหดคนงานบ้านแจ๊ส เป็นต้น พร้อมทั้งมีการเพิ่มเติมในส่วนของเว็บไซต์ของเพจเพื่อติดตามข่าวสารเพิ่มเติมได้

2. ภาพนิ่ง/วิดีโอ ภาพนิ่งและวิดีโอเป็นของเพจที่มีการจัดทำขึ้นมาเอง ประกอบกับการเขียนข้อความกราฟิก (Graphic) ข้อความบรรยายภาพและวิดีโอ

3. การเชื่อมโยงแหล่งเนื้อหา ไม่มีการเชื่อมโยงจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ

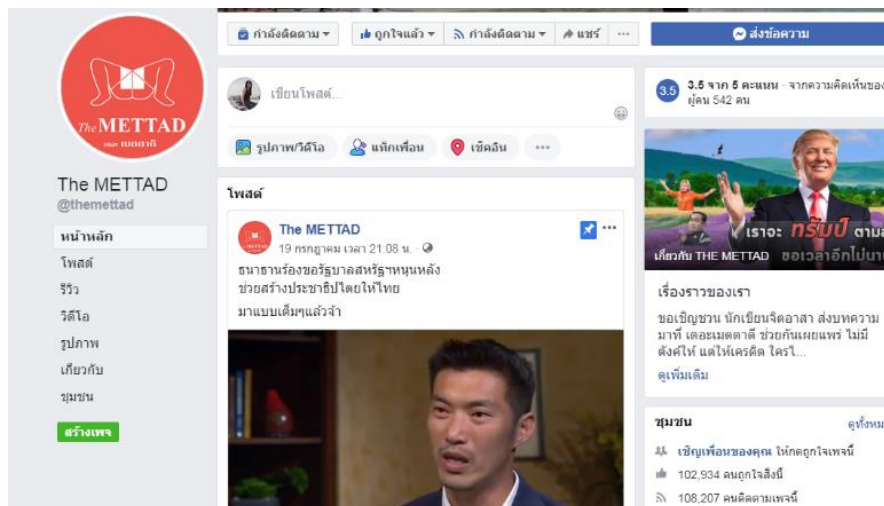

ภาพที่ 7 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจอีจัน

3. การนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

เพจอีจันพบการนำเสนอกรณีศึกษาคุณ พิณิจ งามพริ้ง จำนวน 1 โพสต์รวม โดยเพจมีการนำเสนอลักษณะข้อความที่มีการสร้างขึ้นเองบรรยายข้อเท็จจริง จำนวน 48 คอมเมนต์ ลักษณะแสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่จะตั้งคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คุณพิณิจเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศ

เพจThe mettad

ภาพที่ 8 หน้าเพจThe Mettad

1. ที่มาของเพจ

เพจThe mettad¹³ เป็นเพจที่เข้าใจกันว่าเป็นเพจมุกล้อเลียนหรือ Parody และอันที่จริงแล้วก็ดำเนินแนวทางเดียวกันในการนำเสนอเนื้อหาบางชิ้นอย่างสม่าเสมอ เป็นเพจที่เสียดสีล้อเลียนข่าวทั้งในและนอกประเทศ ภายหลังเริ่มนำเสนอข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์แอดมินเพจ¹⁴ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลักในการเปิดเพจว่า “เริ่มเปิดเพจและนำเสนอประเด็นการเมืองมากขึ้นตอนมีเรื่องของนาย อาทิวราห์ คงมาลัย หรือตูน นักร้องนำวงบอดี้สแลมโดนกระแสวิจารณ์ตีค่าทอจากโครงการก้าวคนละก้าว เลยรู้สึกว้ากไม่ไหวแล้ว เลยต้องทำเพจมาด่ากลับ” ในส่วนของกฎกติกาของเพจนั้นแอดมินเพจได้ให้ข้อมูลว่า “การแสดงความคิดเห็นต่างหรือการถกเถียงในประเด็นที่เพจนำเสนอ นั้นไม่ได้ปิดกั้นอะไร แต่ถ้ามีการจบบางถึงสถาบันพระมหากษัตริย์จะแบบหมด ยิ่งกล่าวต่ออีกว่าถ้าด่าลุงตุ๋หรือพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เชิญด่าตามสบาย แต่ถ้าเข้ามาป่วนเกรียนทุกโพสต์ก็แบบทิ้งหมด”

¹³ ที่มาของเพจThe Mettad อ้างอิงข้อมูลจากกองบรรณาธิการของเพจ

<https://m.facebook.com/themettad/posts/987336424748332>, 19 เมษายน 2561.

¹⁴ สัมภาษณ์แอดมินเพจThe Mettad, สัมภาษณ์โดย จักรพันธ์ ชูสง, สัมภาษณ์ทางช่อง Messenger เพชบุรี, 14 ธันวาคม 2562.

2. ลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจ

แอดมินได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่มาจาก “ข้อมูลได้จากสื่อในประเทศและต่างประเทศ จะพยายามหาข้อมูลที่มีแหล่งอ้างอิง การเลือกข้อมูลเราก็จะดูว่าอันนี้ตลกก็จะเอามาเล่น อันนี้คนไทยควรรู้ก็เอามาทำคอนเทนต์” โดยมีการนำเสนอในรูปแบบดังนี้

1. ข้อความ มักเป็นข้อความที่เขียนขึ้นมาใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความคิดเห็น รวมถึงข้อความแฮชแท็ก (Hashtag) เพื่อนำเสนอประโยคสำคัญหรือวลีสำคัญ เช่น #ฟ้าเดียวกันรักพ่อธนาธร #แพะบุชายัญที่แท้ทรู #เลื่อนแม่มีงสิ #องค์กรประหยัดช่อ เป็นต้น

2. ภาพนิ่ง เป็นตัวอักษรกราฟิก (Graphic) ที่เพจทำขึ้นมาเอง โดยมีการผสมกับรูปภาพที่มาจากเพจอื่นหรือเว็บไซต์อื่น พร้อมประกอบคำอธิบาย

3. การเชื่อมโยงแหล่งเนื้อหา มีการเผยแพร่ วิดีโอ ข้อความข่าว ข้อความแสดงความคิดเห็น และภาพนิ่งจากแหล่งอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นโพสต์ของเพจอื่นหรือเว็บไซต์อื่น

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 9 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจThe Mettad

3. การนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

เพจThe Mettad พบการนำเสนอกรณีศึกษาคุณ พรรณิการ์ วาณิช จำนวน 10 โพสต์ โดยมีการเขียนข้อความเพิ่มเติมเพื่อแสดงให้เห็นถึงการกระทำความผิดร้ายแรงต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ในลักษณะลบหลู่หรือดูหมิ่น จำนวน 12,892 คอมเมนต์ ในส่วนของคอมเมนต์ทั้งหมดมีลักษณะการแสดงความความคิดเห็นตำหนิการกระทำของคุณพรรณิการ์ วาณิช รวมถึงการดูถูกดูหมิ่น กล่าวหาว่าร้ายบนพื้นฐานอคติรุนแรง รวมทั้งมีการยุยงปลุกปั่นทำลายคนที่มีความเชื่ออุดมการณ์ที่แตกต่าง

เพจ Poetry of Bitch

ภาพที่ 10 หน้าเพจPoetry of Bitch

1. ที่มาของเพจ

เพจPoetry of Bitch¹⁵ ชาวบ้านเทิงในประเทศและต่างประเทศ ชาวรอบโลก สรุปรูปร่าง มีการสรุปรูปร่างที่ตรามาให้เข้าใจง่ายมากขึ้น จากการสัมภาษณ์คุณวันวรรณ¹⁶ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลักในการเปิดเพจว่า ต้องเพื่อแชร์สิ่งที่ตัวเองอ่านในแต่ละวัน โดยจัดรูปแบบการเล่าเรื่องใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้น ด้วยการเรียงลำดับตามทอล์คไลน์ของเหตุการณ์ข่าวสารเป็นข้อๆ ในส่วนของกฎกติกาของเพจที่ตั้งไว้คุณวันวรรณได้กล่าวว่า ไม่มีกติกากันอะไร แต่ต่อมาเมื่อมีผู้ติดตามมากขึ้น เริ่มมีคนคอมเมนต์ขยี้ของวิธีจัดการก็คือบอกตรงๆ “ว่าไม่อนุญาตให้ขยี้ของ เพราะต้องการให้ผู้ติดตามได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันจริงๆ” และปกติไม่ค่อยได้ตรวจสอบคอมเมนต์เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาค่อนข้างเปิดกว้างเรื่องการแสดงความคิดเห็น ยกเว้นว่าเป็นความคิดเห็นที่ส่อเสียดเกินไป ถ้ามีคนแจ้งมาว่ามีคนคอมเมนต์ไม่เหมาะสม ก็จะตามไปลบทิ้ง

¹⁵ ที่มาของเพจPoetry of Bitch ผู้วิจัยได้ข้อมูลส่วนนี้มาจากเพจPoetry of Bitch ที่ได้มีการให้ข้อมูลไว้หน้าเพจของเฟซบุ๊ก

¹⁶ สัมภาษณ์คุณวันวรรณ, แอดมินเพจPoetry of Bitch, สัมภาษณ์โดย จักรพันธ์ ชูสง, สัมภาษณ์ทางช่อง Messenger เฟซบุ๊ก, 8 ธันวาคม 2562.

2. ลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจ

คุณวันวัณท์ ได้กล่าวว่าเนื้อหาที่น่าสนใจในเพจส่วนใหญ่ได้จากการอ่านประจำวัน ถ้าเจอข่าวไหนที่น่าสนใจ อยากรู้ต่อก็จะหาข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่อต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศจะไม่โพสต์คลิปหรือภาพอะไรก็ตามแบบไม่รู้ที่มาที่ไป “แต่มีความตั้งใจประการหนึ่งว่า ในแต่ละวันจะมี 1 โปสต์ที่เป็นเรื่องราวดีๆ เพื่อให้ผู้อ่านมีกำลังใจ หรือเกิดแรงบันดาลใจที่จะเป็นผู้ให้หรือทำสิ่งดีๆ ให้แก่กัน “อีกอย่างเวลาเขียนเนื้อหา แอดมินพยายามอย่างเต็มที่ที่จะไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไป เล่าตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ และมีหลักฐานอ้างอิง” โดยมีการนำเสนอในรูปแบบดังนี้

1. ข้อความ เป็นข้อความที่เพจเขียนขึ้นมาเอง โดยมีเขียนการสรุปลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด
2. ภาพนิ่ง/วิดีโอ มีการคัดลอกจากแหล่งอื่นๆ จากเพจหรือเว็บไซต์อื่น และมีการเขียนข้อความกราฟิก (Graphic) ที่เพจทำขึ้นเองประกอบคำอธิบายรูปภาพพร้อมใส่ชื่อของเพจ “Poetry of Bitch ลำนำเดอะบิทช์”
3. การเชื่อมโยงแหล่งเนื้อหา มีการเชื่อมโยงจากแหล่งเนื้อหาอื่นจากเพจหรือเว็บไซต์อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพหรือวิดีโอ

รูปที่ 4.8 ตัวอย่างแสดงลักษณะเนื้อหาของเพจPoetry of bitch

3. การนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

เพจPoetry of Bitch พบการนำเสนอกรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล จำนวน 5 โปสต์ ส่วนมากมีลักษณะจับผิด ประจาน พฤติกรรมดังกล่าว โดยมีการเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์จำนวน 80 คอมเมนต์ ในส่วนของคอมเมนต์ทั้งหมดมีลักษณะการแสดงความคิดเห็นที่ดูถูก เหยียดหยาม กล่าวหาว่าร้ายทำให้ดูด้วยคำความเป็นผู้หญิง

4.1.3 ภาพรวมการนำเสนอประเด็น และการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

ตารางที่ 9 สรุปจำนวนโพสต์ในแต่ละเพจที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

ชื่อเพจ และจำนวน โพสต์/ประเด็น	คุณพรรณนิการ์ วานิช	คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล	คุณพินิจ งามพริ้ง
Thai PBS	9	-	14
อีจัน	-	-	1
The Mettad	10	-	-
Poetry of Bitch	-	5	-
รวม	19	5	15

ตารางที่ 10 สรุปจำนวนคอมเมนต์ในแต่ละเพจที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

ชื่อเพจ และจำนวนคอมเมนต์	คุณพรรณนิการ์ วานิช	คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล	คุณพินิจ งามพริ้ง
Thai PBS	6,873	-	192
อีจัน	-	-	48
The Mettad	12,892	-	-
Poetry of Bitch	-	80	-
รวม	21,195	80	240
คอมเมนต์ที่เลือกศึกษา	95	20	26

จากตารางคอมเมนต์ด้านบน แสดงให้เห็นว่าแต่ละเพจมีจำนวนคอมเมนต์ที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทั้งหมด โดยที่โพสต์ผู้วิจัยจะนำมาศึกษาทั้งหมด แต่ในส่วนของคอมเมนต์ที่มากเกินไปที่จะนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงมีเกณฑ์การกำหนดเลือกคอมเมนต์แบบเจาะจงกำหนดเงื่อนไขไว้ดังนี้

- 1) คอมเมนต์ที่เลือกแต่ละโพสต์จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่พจนนำเสนอ
- 2) แต่ละโพสต์เลือกไม่เกิน 5 คอมเมนต์ โดยจะเลือก 5 คอมเมนต์แรก ในกรณีที่มี 5 คอมเมนต์แรกไม่เข้าข่ายที่จะนำมาศึกษาได้จะเลือกคอมเมนต์ถัดไปจนครบตามกำหนด

3) ในกรณีที่โพสต์ไม่มีคอมเมนต์ หรือไม่มีคอมเมนต์ที่เข้าข่ายเลย ผู้วิจัยจะไม่นำมาศึกษา จึงทำให้บางโพสต์ได้จำนวนคอมเมนต์ไม่ครบตามกำหนด

คุณพรณิการ์ วาณิช มีการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจ The Mettad รวมทั้งหมด 19 โพสต์ และการแสดงความคิดเห็นจำนวน 95 คอมเมนต์ ที่สามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์มีประเด็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 สรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช

ชื่อเพจ	วันที่โพสต์	โพสต์/ประเด็น
Thai PBS	10 มิ.ย. 62	1. ตร.ตรวจสอบ น.ส.พรณิการ์ วาณิช โพสต์ภาพที่ถูกริวิจารณ์ว่าไม่เหมาะสม 2. ตร.สั่งตรวจสอบข้อ โพสต์ภาพไม่เหมาะสม ผิดพ.ร.บ.คอมหรือไม่
	11 มิ.ย. 62	3. ศรีสุวรรณเตรียมร้อง ปชช. น.ส.พรณิการ์ วาณิช โพสต์ภาพไม่เหมาะสมเข้าข่ายความผิดมาตรฐานจริยธรรม
	13 มิ.ย. 62	4. ปอท.ตั้งทีมตรวจสอบประวัติข้อ พรณิการ์ วาณิช ย้อนหลัง 5. กองปราบปรามเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตั้งทีมตรวจสอบประวัติข้อ พรณิการ์ 6. ปอท. ตรวจสอบประวัติพรณิการ์ วาณิช
	19 มิ.ย. 62	7. ข้อ เสียใจโพสต์ภาพสร้างความเกลียดชัง
	20 มิ.ย. 62	8. ข้อ พรณิการ์ ชี้แจงดโพสต์ภาพกริยาไม่เหมาะสม
	30 มิ.ย. 62	9. เราอยากจบเรื่องนี้ให้เร็วที่สุดทำให้สังคมโฟกัสในสิ่งที่ควรสนใจให้พรรคการเมืองหันมาทำในสิ่งที่ควรทำ
The Mettad	8 มิ.ย. 62	10. ภาพถ่ายตอนรับปริญญาข้อ พรณิการ์ วาณิช ที่มีรูปในหลวงร.9 พร้อมทำหน้าเหย และแคปชั่น “ภาพนี้ไม่ควรมีค่าบรรยาย”
	9 มิ.ย. 62	11. ภาพข้อในช่วงรับปริญญาพร้อมเพื่อน ซึ่งมีพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงร.9
	10 มิ.ย. 62	12. การตั้ง Private เพชบุ๊กส่วนตัวหลังโดนชุดภาพมาเผยแพร่ 13. ภาพข้อถือตราสัญลักษณ์ ภปร.และให้ชื่อภาพว่า

ชื่อเพจ	วันที่โพสต์	โพสต์/ประเด็น
		“เวียดนามยุคพรีโฮจิมินห์”
	12 มิ.ย. 62	14. พรรคอนาคตใหม่มองไม่เห็นความผิดของช่อ อ่างโดนโจมตีคดีก็ว่ากันไป “พรรคเขาว่าอย่างงี้จะครับ” 15. ภาพถ่ายของช่อ พรรณิการ์ มีการเชื่อมโยงกับสถาบันพระมหากษัตริย์ พร้อมคำอธิบายของช่อ
	14 มิ.ย. 62	16. ระเบิดความมันส์บนท้องถนนของเอลิเซส เร็วๆนี้
	15 มิ.ย. 62	17. อ.เจษฎาให้กำลังใจช่อ ระบุไม่มีใครหรอกที่ไม่เคยทำผิดพลาดในอดีต
	19 ก.ค. 62	18. ก็เยอะอยู่นะ #องค์กรประหยัดช่อ
	26 ก.ค. 62	19. เรียกคนสวยจะไม่หัน เรียกชื่อนี้น้ำเดินเท่านั้น จะรีบหันหัวไปหาผี

ตารางที่ 12 สรุปประเด็นการแสดงความคิดเห็นที่เลือกมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพรรณิการ์ วานิช

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
Thai PBS	30 เม.ย. 62	1. อยากให้จบเหมือนกันจะได้เข้าคุกไปซะที เบื่อขึ้นหน้า 2. หน้าคุณ...อมทุกซ์คุณช่อ 3. คงไม่จบง่ายหรอกครับ เพราะแนวคิดมึงแอบแฝงเกี่ยวกับทั้ง 3 สถาบัน
	10 มิ.ย. 62	4. วันนี้มีพวกสลักมาหมิ่นมาหลอหลอนหัวของเรา ผมคนหนึ่งที่ไม่ยอมขอสาปแช่งลากไส้ดำมันทุกวันขอเป็นศัตรูกับแม่งทุกชาติ 5. เก่งแต่กัดเขา ขอให้พวกมึงโดนกันเร็วๆเถอะกูจะคอยดู 10. พรรคนีมันเป็นศูนย์รวมอ้ายอิชั่วเนรคุณสถาบันพระมหากษัตริย์จริงๆ 11. พรรคนีทั้ง 3 ตัวข้างมีความคิดชั่วต่อแผ่นดินจัดให้หนักอย่าให้คิดชั่วต่อสถาบันมีที่ยืนในประเทศไทย 12. ไปดูที่เธอโพสต์ช่วงงานศพด้วยครับอันนี้สุดๆ #อิช่อนักแผ่นดิน 13. สส.ที่กินเงินเดือนมาจากภาษีคนไทยมีความคิดที่ศนคติต่อสถาบันเลวร้ายมาก คือพอมึงกับพวกคนรุ่นใหม่ของพวกมึง เขาไม่ได้ล่าแม่มด

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
		<p>เขาล่ามิ่งและพรรคพวก #ลูกไม้หล่นใต้ต้น #อีช่อนักแผ่นดิน #อีฉ้อฉล</p> <p>14. อวตารเยอะจริงๆ #อีช่อนักแผ่นดิน</p>
	11 มิ.ย. 62	<p>15. เอาให้ขาดนะครั้บ อีเลวนี้ไม่ควรอยู่บนแผ่นดินไทย</p> <p>16. มิ่งศรีทธาลัทธิอุบาทว์คิดบ้งอาจจะเปลี่ยนไทยเสียใหม่ องค์กรกษัตริย์กูคือฉัตรชัยจะทำลายต้องข้ามศพพวกกู</p> <p>17. ไอพวกที่บอกว่าภาพเก่าตั้งนานแล้วเอาผิดทำไม ถ้าเป็นคดีข่มขืนนานแล้วไม่ต้องจับหรือครั้บ</p> <p>18. หลายภาพหลายข้อความที่แสดงถึงตัวตนจริงๆ และจิตใจถึงดีเอ็นเอ</p> <p>19. จัดไปให้หนักอีช่อ</p>
	13 มิ.ย. 62	<p>20. ตอนล้อก็สนุกได้ทำทนายพอดอนก็บอกว่าล่าคนคิดต่าง สังคมแยะไปทุกวันไม่รู้จักให้เกรียติ เอาแต่ยึดอัตตาของตัวเอง (รูปภาพเฟซบุ๊กส่วนตัวของช่อ)</p> <p>21. รอบนี้ปล่อยๆไปบ้าง แต่ถ้ายังม่สำนึกรอบหน้าเล่นให้หัวขาดจะได้แก้ตัวรู้เท่าไม่ถึงการณ์ไม่ได้ 555</p> <p>22. วันนี้มีคนจะเข้าไปแจ้งความที่ปอท.ไม่ต้องกลัวเสียดายติดงานไม่งั้นจะไปร่วมด้วย</p> <p>23. เด็กบ้าอะไรจบมหาลัยดี ความรู้ดี ครอบครัวยดี แบบนี้แสดงว่าเป็นที่พ่อแม่มั่นคงสั่งสอนลูกมันมาชิ #อีช่อ</p> <p>24. เฟซก็เฟซช่อ โปสต์ช่อก็โปสต์เองกฎหมายเรื่องนี้ก็มีก่อนอนาคตใหม่เกิดทำอะไรไว้ก็ยอมรับผิดไป</p> <p>25. นอกจากพ่อน้องฟ้าจะได้พักผ่อนแล้ว แม่น้องฟ้าก็จะได้พักผ่อนด้วย</p> <p>26. อีช่อนักแผ่นดิน (ภาพ+ข้อความ)</p> <p>27. พ่อเป็นคอมมิวนิสต์</p> <p>28. ล้อเลียนพ่อแม่คนอื่นไม่ผิดก็ล้อเลียนพ่อแม่คนที่ว่าไม่ผิดนั้นและดูชิ</p> <p>29. #อีช่อคกทง ถ้าถึงชั้นเขียนหมิ่นร.9 พระเทพได้ขนาดนี้มิ่งมันก็เห็นเกิน</p> <p>30. โปสต์ที่มีภาพช่อถือสัญญาลักษณร์.9 พร้อมข้อความเกี่ยวกับการทำลายกษัตริย์เวียดนามก็มากเกินพอเข้าข่ายเกลียดชัง</p> <p>31. ไปแจ้งความ 112 แล้วนะครั้บโชคดีครั้บคุณช่อ</p>

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
		<p>33. ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องมีคนมาแจ้งก็เห็นอยู่ทงโทในสาธารณะ</p> <p>34. ใครว่าไม่ผิดเอารูปตัวเองมาให้คนอื่นถ่ายรูปล้อเลียนแก้เหงาก็ได้นะ</p> <p>35. ทำไมต้องรอกคนแจ้งอ่านหนังสือไม่ออกกันหรือไงคะ</p>
	19 มิ.ย. 62	<p>36. จงรับผลจากการกระทำของตนเองเถอะ</p> <p>37. กรมสมเด็จพระท่านทำงานด้านการศึกษา สังคม ไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง นางยังตามมาแะตั้งหลายปีทำเพื่ออะไรโรคจิต</p> <p>38. มันน่าจะเป็นสันดาน เพราะฉะนั้นไม่มาจะอดีตหรือปัจจุบัน ถ้าสันดานเหี้ยมันก็คงแก้ยากแล้วแหละ</p> <p>39. ทำผิดแล้วโยนบาปให้คนอื่นเลิกมโนเรียก IO สำนักการกระทำต่ำทรามเหอะ ย้ายศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ</p>
	20 มิ.ย. 62	<p>40. แม่งโคตรช่อ</p> <p>41. หลายวันนี้พยายามจะไม่ดูข่าว ข่าวอีดอกทองสีส้ม ไม่เคยพบเห็นคนต่อแหล่แถ่ได้ถึงขนาดนี้ คิดเพียงว่า โคตรเง่ามันตายจะชวนเพื่อนๆ ไปจัดปาร์ตี้และเซลฟีหน้าโลงอีดอกทองสีส้ม มันคงมีความสุขมากๆ (รูปภาพ)</p> <p>42. คติภาพช่อลามปามเล่นเบื่องสูงตืดๆกัน ทำเป็นส้ม...กรรมมีจริงอีช่อไม่มีวันเจริญ</p> <p>43. อ้าวอีนี่หย่าฉานี่ มึงกับไอธรรที่ไปใส่ร้ายประเทศเตรียมตัวเถอะ อีนี่เลวได้ใจเลย</p> <p>44. อีสารเลว มึงจะถ่ายรูปอะไรของมึงก็ถ่ายไปเถอะ แต่ทำไมถึงต้องเอารูปในหลวงร.9 มาถ่ายล้อเล่นอะไรของมึง ในหลวงร.9เป็นเพื่อนเล่นมึงหรือ อีสันดาน และมึงก็ไม่ต้องไปว่าใครมากลั่นแกล้งมึงหรือก ไม่มีใครกลั่นแกล้งมึงเลย มึงถ่ายกันเองโพสต์เอง กูรอดูตำรวจเขาแจ้งข้อหา มึงวันไหนแค่นั้น</p> <p>45. ทำผิดกฎหมายม.112 ชัดเจน แล้วดินแถ่ให้เกิดความแตกแยกในสังคม ด้วยวาหะกรรมอย่าตั้งสถาบันมาเกี่ยวข้อง ทั้งชั่วทั้งสามานย์สองเต็งสามเต็ง ผิดแล้วผิดอีก #ขอชัวชัวชังชาติ #ขอ112</p>
	8 มิ.ย. 62	46. King of King ที่ทั่วโลกยอมรับ และนับถือความรู้ที่ศึกษาไม่ได้ขีด

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
The Mettad		<p>เกลาสำนึกและปัญญาได้เลย อนาคตใจ</p> <p>47. แต่ก่อนเรียกช่อพอกภาพนี้เรียกอีช่อ เกียรติมีไว้ให้กับคนที่ให้เกียรติกับคนที่เรารักเท่านั้น แต่ต้องขอโทษอีช่อ</p> <p>48. อาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทยแท้ๆ ทำกริยาแบบนี้เรียกว่าเหยี้ยย</p>
	9 มิ.ย 62	<p>49. มันบอกว่ามันเชื่อมั่นไม่ได้บอกว่ามันเถิดทูน เก็งนี้มันไม่เคยเถิดทูน พระมหากษัตริย์เลย</p> <p>50. ของแบบนี้มันอยู่ที่จิตใจและการกระทำที่แสดงออกมา จะโกหกหลวกลวงยังไงก็ได้ แต่โกหกการกระทำไม่ได้แสดงว่า ต่อแหล</p> <p>51. ไม่เคยเมนต์ตำใครเลยอ่านเจียบๆมาตลอด #อีเหยี้ยช่ออีต่อแหล</p> <p>ต่อแหลไม่เนียนไปเรียนไปเรียนมาใหม่คะ จะทำอะไรก็ทำให้สุดลือช่อ</p> <p>52. ชื่อภาพแล้วคนที่ชี้ภาพ คนที่อยู่ได้ภาพแสดงอาการเช่นนั้นจะอธิบายอย่างไร สีหน้ากริยาบงบอกอยู่แล้วนะ #อีช่อ</p>
	10 มิ.ย. 62	<p>53. เมื่อก่อนมีแต่ฉ้อฉล เตี้ยวันนี้มีอีช่อชาติชั่ว</p> <p>54. Hash tag #อีช่อเหมาะกับคูก 555</p> <p>55. พร็องดิช่อ สส.โรวะสร้างปัญหาุ่นวายได้ทุกวัน</p> <p>56. อีเหยี้ยคางทุม</p> <p>57. ลูกคอมมิวนิสต์แต่เรียกประชาธิปไตย ถ้ามันล้มได้มันคงสถาปนา การปกครองประชาธิปไตยประชาชน แต่จริงๆแล้วเป็นการปกครองแบบคอมมิวนิสต์เหมือนประเทศในอาเซียนที่มันล้มได้สำเร็จ</p> <p>58. คนการศึกษาน้อยเขาคำกั้นปกติอ่านแล้วระลึกถึงพระองค์ท่าน แต่อีสัตว์นรกนี้เรียนจบสูงต้องเขียนให้มันไม่เหมือนชาวบ้าน</p> <p>59. เราคนไทยมีชาติศาสตักษัตริย์ด้วยยืนหยัดศรัทธาใครอย่าหยาม เจ้าตำซำในชุดอันสุดงาม ไร่นิยายไร่รากากาสตรี ไยต้องซ้อปรีจัญไร</p> <p>60. ใครคิดไม่ดีต่อให้มาจากสถานศึกษาที่ดี ถ้าจิตใจคิดมั่งร้ายต่อสถาบันชาติและพระมหากษัตริย์จะลงเอยทรมาณอย่างที่สุด</p>
	12 มิ.ย. 62	<p>61. แยกติกับชั่วไม่ออกเกิดมาบนแผ่นดินผืนนี้ ขอให้โชคดี</p> <p>62. ที่เห็นอยู่ไม่ใช่แม่่มด แต่เป็นอีจัญไรที่เสมอต้นเสมอปลายมาเป็นสิบปี</p> <p>63. แม่่มด (ภาพคุณช่อ)</p>

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
		<p>64. ผากอัลบั้มน้องช่อไว้ในอ้อมใจด้วยจ๊ะ ท่านใดมีหลักฐานใหม่ๆก็คอมเมนต์ไว้นะครับนำมาร่วมไว้ที่นี่ #อีช่อนักแผ่นดิน (รูปภาพคุณช่อ)</p> <p>65. ฝันไปเถอะอีช่อ เมื่อใดมีพระสยามเทวาธิราช</p> <p>67. กูล่าเหี้ยนะคะไม่ได้ล่าแม่มด #อีช่อนักแผ่นดิน</p> <p>68. กระแนะกระแหน ประชดประชันเสียดสีให้เกิดการตีความสถาบันให้พวกคุณโจมตีเพื่อหาทางล้มล้าง 112 มาโดยตลอด</p> <p>69. คุณช่อไม่น่าจะโดนใส่ร้ายนะเป็นแม่มดตัวจริง ๆ ที่แปลงร่างเป็นคนธรรมดา แต่เพอญูโป๊ะแตก</p> <p>70. อ้าวอินี่แม่มดหรือนีกว้าวรณูช</p> <p>71. ล่าแม่มดเหี้ยอะไร ถ่ายเอง โปสต์เอง เหี้ยเอง</p>
	14 มิ.ย. 62	<p>72. สร้างข่าวว่าเลื่อนกำหนดกลับ แต่แอบกลับมาแล้วแถมยังหายหัว เก็บตัวมุดหัวมีรีจ๊ะออกมาพูดแบบนี้ 555</p> <p>73. ทำดีได้ดี ทำช่อได้ชั่ว</p> <p>74. รางวัลนักแสดงนำหญิงแห่งปีในงาน “ดอกไม้ทองคำ”</p> <p>75. แม่งโหนอีแล้ว #อยู่อย่างไรไม่ให้ช่อ อีอิ</p> <p>76. น่าจะถ่ายทำต่างประเทศทั้งเรื่องนักแสดงหลักอยู่นอกกันหมด</p>
	15 มิ.ย. 62	<p>77. อย่าไปว่าแจสซีมากเดียน้อยใจหนีไปแตกผักตบหมดประเทศ</p> <p>78. คนจัญไรไม่เคยทำดีอะไรเลยชั่วโมงนี้ม่แต่ทำบ้านเมืองวุ่นวาย ฎัยยย</p> <p>79. ปวิน+สัมพะเวสี =ประเวสี</p> <p>80. ความผิดพลาดอย่างต่อเนื่องที่เกินจะให้อภัย เพราะมันเป็นความตั้งใจที่จะทำอย่างนั้นตลอดมา และตลอดไปเข้าใจตรงกันนะ</p> <p>81. กรณีนี้คุณช่อผิดแน่นอน</p>
	19 มิ.ย. 62	<p>82. แถมให้อีกทีนี้ (รูปทัศนสถานหญิง)</p> <p>83. อย่าลืมน่าช่อเป็นติวาสีนะคะ (รูปเฟซบุ๊กส่วนตัว)</p> <p>84. ขอเพิ่มสมาคมนักเรียนเก๋อังกฤษไปด้วยเห็นเสวนาปลอมขวัญช่อ</p> <p>85. หมดคำพูด สิ้นความสงสัยไม่มีอะไรชัดกว่านี้แล้วละ หรือคุณช่อจะลองอธิบายมาหน่อยก็ได้ว่าหมายถึงวันเกิดใคร (รูปภาพ)</p> <p>86. อยู่ไม่ได้แล้วออกเทปดีกว่ารายได้ดี (รูปคุณช่อตัดต่อข้อความประกอบ)</p>

ชื่อเพลง	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
	26 ก.ค. 62	87. เจ้แก่คงแก่เงินกูเห็นนั่งอมยิ้มอยู่ต่อนายกเรียกคนสวย 88. รู้สึกผิดหวังกับพลเองประยุทธ์ที่ชมว่าคุณช่อสวย พุดโกหกกลางสภา 89. ทำเป็นผู้ดี ชะนิน้ำเดิน 90. ต่อไปเรียกป่าช่อละกัน 91. สนับสนุนไฟฟืองลุงตุโดยให้ข้อมูลเท็จว่าคุณช่อสวย 92. นางช่อจิบปากจิบคอกพุดหมั่นไส้ 93. เพื่อแมวโหดนะ น้องช่อไหวหรอ ฮีฮีฮี 94. ปากดีอีกแล้ว (คอสั้นกร้ามหนา) 95. โอ้วटनाว่าไง อีช่อปากจัดจ้านแบบนี้จัดการแบบเดียวกับน้องโบว์ เลย

คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล มีการนำเสนอของเพลงPoetry of Bitch ทั้งหมด 5 โปสต์ และการแสดงความคิดเห็นจำนวน 20 คอมเมนต์ ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์มีประเด็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 สรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล

ชื่อเพลง	วันที่โปสต์	โปสต์/ประเด็น
Poetry of Bitch	1 ก.พ. 62	1. หมายลี้แจ้งความที่สน.ลุมพินี ว่าถูกแฮ็คไลน์หลังแชทไลน์ส่วนตัวของเธอกับพระเอกดังถูกปล่อย
	3 ก.พ. 62	2. อึ้งยังงั้แฟนเก่าหมายลี้ทั้งสองคนทั้งปุน และคิวพร้อมใจกันโปสต์ดำใครก็ไม่รู้ แถมแฟนเก่าทั้งสองมาเมนต์ผสมโรงในเฟชแฟนเก่าของคนแกด้วยยกกำลังสอง 3. #หมายลี้คือใคร พร้อมประวัติส่วนตัว
	5 ก.พ. 62	4. เปิดใจหมายลี้ 10 ประเด็นร้อน
	6 ก.พ. 62	5. โปะแตกมัย หมายลี้กรณีข้อใจบอกว่าคบกับโป๊ปคนเดียว แต่ไปลงประกาศหาคุ้ในเพจ

ตารางที่ 14 สรุปประเด็นการแสดงความคิดเห็นที่เลือกมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพ่ขมน
ธานีวัชรกุล

ชื่อเพลง	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
Poetry of Bitch	1 ก.พ. 62	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้ตั้งค้หมื่นนึ่งด้วยอะ อิจจจ 2. แคเขาเอากี้บุญที่แล้มัย 3. แรงปะ 5555555 4. ได้อีกแระ 5. ใจบุญอะ 555
	3 ก.พ. 62	<ol style="list-style-type: none"> 6. ยับเย็นมากมาก ชาวโผล่เพลงไหนก็มีคู่กรณีมาแฉ 7. หายคั้นเลย 8. เหงาหลี 9. คั้นหลี 10. แฉตัวเองเห็นๆ จะไม่ให้ใครดำได้เง 11. การศึกษาไม่ได้ช่วยในเรื่องกระบวนการความคิดได้เลยใช้มัยคะ
	5 ก.พ. 62	<ol style="list-style-type: none"> 12. สงสัยคนแสกอยากทำลายชีวิตนางมากถึงได้ทำให้ดูเหมือนใจเรียงผสมกันแก้วขนาดนี้ วู้ว 13. ก็ไม่รู้จะแสดงความคิดเห็นอย่างไร นอกจาก “มีปากนี้คิดอะไรได้ก็พูดไปเถอะ” 14. อ่านแล้วรู้สึกแบบ “อ้อเหออออ” บ้างมะ 15. อ่านมาก่อนละ ชอบสุดบอกว่าพีหมื่นโอนเงินให้เค้าฝากไปซื้อของ รั้วห้วเต้อออ 555
	6 ก.พ. 62	<ol style="list-style-type: none"> 16. ทำไมรูปตอนนั้นกะตอนนี้เหมือนคนละคนละคะ งงใจ (รูปภาพ) 17. หน้าแก้ง 18. อีหมวยลี้!!! 19. ตรรกะเดียวกับผู้หญิงที่อายุ 25 แล้ว เรียนจบตรีแล้ว โทแล้ว แต่ก็ไปลงตรรกอีกใบ เพื่อให้ตัวเองได้ใส่ชุดนักศึกษาเพื่อเรียกราคาอีกรอบ 20. ไม่ชั่วเลยที่คั้นหลี แต่ตรงที่กินเอง แอบถ่ายเอง แคบเอง อ้างว่า โดน แสกอีก #มองจากดาวอังคารก็รู้คะว่าตอตุแสะ (ตอแหล)

คุณพินิจ งามพริ้ง มีการนำเสนอของเพจThai PBS และเพจอีจันรวมทั้งหมด 15 โพสต์ และการแสดงความคิดเห็นจำนวน 26 คอมเมนต์ที่สามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์มีประเด็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 สรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์กรณีศึกษาพินิจ งามพริ้ง

ชื่อเพจ	วันที่โพสต์	โพสต์/ประเด็น
Thai PBS	22 ส.ค. 60	1. ประสพการณ์คนข้ามเพศจากพินิจสู่พอลลีน กว่าจะก้าวข้ามข้อจำกัดได้นั้น ต้องอาศัยความกล้าหาญความเข้มแข็ง และเริ่มต้นจากการเอาชนะใจตนเอง 2. ประสพการณ์ตรงคนข้ามเพศจากพินิจสู่พอลลีน งามพริ้ง 3. ไหล่สัด กับ พอลลีน งามพริ้ง
	23. ส.ค. 60	4. พอลลีนหลังจากเปิดตัวเป็นคนข้ามเพศ
	24. ส.ค. 60	5. เปิดเผยสิ่งที่อยู่ในใจก่อนที่จะกล้าก้าวออกจากความลับที่ปิดบังมานานของพอลลีน งามพริ้ง
	27. ส.ค. 60	6. อย่าเอาเรื่องเพศมาเป็นตัวในการตัดสินคน ถ้าเอาเรื่องนี้มาตัดสินมันก็เกิดความไม่เท่าเทียม
	28 ส.ค. 60	7. เปิดใจคนข้ามเพศว่าจะกล้าเลือกทางเดินชีวิต
	30 ม.ค. 61	8. พอลลีน งามพริ้ง ทศนคติของผู้หญิงข้ามเพศที่มีต่อการคุกคามทางเพศ
	3 มี.ค. 61	9. ต้องเป็นคนดีถึงจะเป็นเพศทางเลือกได้ แท้จริงแล้วสังคมไทยเปิดรับเพศทางเลือกแค่ไหน คุยกับพอลลีน งามพริ้ง
	2 ต.ค. 61	10. อยากให้ยอมรับเพศทางเลือกทั้งวิถีชีวิต ความเป็นตัวเอง และรสนิยมความรัก 11. LGBT ไทยยอมรับได้จริงหรือแค่มายาคติ 12. ตั้งวงเสวนา LGBTQ เมืองไทยวันนี้ และวันข้างหน้า
	28 ส.ค. 62	13. พอลลีน งามพริ้ง สมัครสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ 14. พอลลีน งามพริ้งร่วมอนาคตใหม่สานฝัน LGBTQ
อีจัน	18 ม.ค. 62	15. ความใส่ใจของผู้หญิงข้ามเพศที่อ่านแล้วน้ำตาไหล หัวใจ ก้อนเนื้อขนาดเท่ากำปั้น แต่ทำไมซบซ้อนัก

จากตารางข้างต้นของการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับกรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง เพจ Thai PBS นั้นจะเห็นได้ว่ามีลักษณะการนำเสนอข้อเท็จจริงตามสถานการณ์ ทั้งนี้ที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ เพราะการแสดงความคิดเห็นของโพสต์ดังกล่าวเข้าข่ายองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์

ตารางที่ 16 สรุปประเด็นการแสดงความคิดเห็นที่เลือกมาวิเคราะห์กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
Thai PBS	22 ส.ค. 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นแล้วแต่งงานทำไม สงสารผู้หญิง 2. โจรเต็มบ้านเต็มเมืองหมดแล้วก็เพราะมั่วเป็นตุ๊ด เป็นแต่ตัว โจรมันถึงเยอะขึ้นๆ 3. อย่าไปส่งเสริมคนพวกจิตเปลี่ยนเลยบ้านเมืองอ่อนแอ 4. เกี่ยวกันตรงไหน 5. อยากถามว่าตอนนี้ยังเชียร์บอลไทยอยู่มั้ยครับ
	23 ส.ค. 60	<ol style="list-style-type: none"> 6. เขาคือใครทำไมถึงให้ความสำคัญ ขนาดThaiPBSจะต้องเอาเรื่องแบบนี้มาออกอากาศสาระอยู่ตรงไหน
	27 ส.ค. 60	<ol style="list-style-type: none"> 7. นิ้วมือเราห้านิ้วยังไม่เท่ากัน จะเรียกร้องความเท่าเทียม? 8. แล้วมนุษย์มีเพศเพื่อ...? 9. ความเท่าเทียมมีจริงหรือ 10. บุคคลเพศภาพมีความเท่าเทียมเป็นความเห็นผิดนะครับ เรียกร้องความเท่าเทียม สมัยใดสมัยนั้นความเห็นแก่ตัวครอบงำใจนะครับ
	3 มี.ค. 61	<ol style="list-style-type: none"> 11. กูว่าตุ๊ดที่เดียวของขึ้นเลยอ่า ตุ๊ดนี่คือเหยียดเธอ งง
	2 ต.ค. 61	<ol style="list-style-type: none"> 12. ฮีเพศทางเลือกประเดี๋ยวกี้มีเพศที่ 345 ตามมาให้ยอมรับแถมเพศมั่วอีกต่างหาก 13. มันต้องมืองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ธรรมเนียม ประเพณี สังคม ศาสนา ไทยเราก็ให้เสรีเยอะจนเยอะไปหมดแล้ว
	28 ส.ค. 62	<ol style="list-style-type: none"> 14. ถ้าคนพวกนี้เกิดมาแล้วผิดเพศจะไม่ว่าเลย แต่ดันเกิดมาแล้วไม่พอใจในเพศของตัวเองเนี่ยนะเขาเรียกสมเพศ 15. รวมพลคนประหลาด 16. สื่อเลือกข้างอนาคตนี้มีแต่ตัวประหลาด

ชื่อเพจ	วันที่	ประเด็นการแสดงความคิดเห็น
		<p>17. ถ้าจะเข้ามาช่วยกันเรียกร้องสภาพทางเพศที่สามก็คงสนุกดี เพราะพรรคนี้อย่างไม่เคยทำอะไรเพื่อปากท้องปชช. จะเอาแต่เรื่องเพศ จะแก้รธน. จะยกเลิกเกณฑ์ทหาร เลวร้ายสุดคือหลบหลู่สถาบันทำตัวเหี้ยสุดๆขนาดนี้</p> <p>18. มีราคาพอที่ ThaiPBS ต้องให้เวลาสำหรับบุคคลดังกล่าวหรือ</p> <p>19. ไม่มีราคา</p>
	2 ต.ค. 62	<p>20. หากให้ยอมรับไม่ควรฉกชายที่มีเจ้าของให้ปั่นป่วนร้าวฉานกัน</p> <p>21. คอกพวกกะเทยควาย พรรคไร้นาคตใหม่รสนิยมโรคจิตของไอ้ทำ ฌ.สัมเนาที่เป็นโรคจิตชอบตาสีตาเหลืองเร่งรีบเดินทางเสี่ยงเป็นเสี่ยงตาย โดยไม่มีอะไรเร่งด่วนเหมือนชอบสมสู่พวกกะเทยควาย</p>
อีจัน	18 ม.ค. 62	<p>22. คุณเป็นคนที่มึนหลากหลายบุคลิกในร่างเดียว</p> <p>23. ชับซ้อนลี ตอนกระโดดเชียร์บอลตะโกนเชียร์บอลกันโคตรจะแมนพอเปิดตัวเท่านั้นแหละผมสตันไปหลายนาทีเหมือนกันนะ คือไม่เข้าใจปิดมาได้ยังไงตั้งนานไม่ได้รังเกียจเพศนี้ด้วยนะ เพราะเพื่อนเป็นแบบนี้กันหลายคนแต่ผมก็รักใคร่กันตั้งแต่เด็กไป ปิดมาได้นานขนาดนี้สุดจริงๆ</p> <p>24. เหมือนคนกำลังชิมเสิร์ฟสับสน และไม่มีความสุข</p> <p>25. อาจจะกลายเป็นคนหลายบุคลิก</p> <p>26. เขาหมายถึงตัวเขา ก่อนและหลังแปลงเพศเปล่าคับไม่รู้จริงๆ</p>

4.1.4 องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์

หมายถึง เพจมีการสื่อสารเนื้อหาที่มีรูปแบบ และลักษณะการนำเสนอการสื่อ การแสดงความคิดเห็นที่เข้าข่ายการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์ที่ประกอบไปด้วย ประทศวาจา ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นสร้างเครื่องมือลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นที่เพจนำเสนอกับการแสดงความคิดเห็นของกรณีศึกษาทั้ง 3 คนได้ดังนี้

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วานิช มีการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจ The Mettad จำนวน 19 โพสต์ การแสดงความคิดเห็นจำนวน 95 คอมเมนต์ พบการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์ โดยสามารถแบ่งตามมิติของการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์ดังนี้ (1) ประทศวาจาพบ 172 ครั้ง โดยแบ่งเป็นระดับความร้ายแรงพบมากที่สุด คือการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง 88 ครั้ง การตั้งใจแบ่งแยก 45 ครั้ง และการยั่วยุให้มีการใช้ความรุนแรง 37 ครั้ง ตามลำดับ (2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบ 185 ครั้ง โดยแบ่งเป็นประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบมากที่สุด คือการเน้นเพียงบางส่วน 66 ครั้ง การใช้ประโยคคลุมเครือ 64 ครั้ง และการใช้ทางลวง 55 ครั้ง (3) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวพบ 25 ครั้ง โดยแบ่งเป็นประเภทของการขุดคุ้ยข้อมูลตามลำดับพบมากที่สุด คือการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย 15 ครั้ง การขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย 10 ครั้ง

ตารางที่ 17 สรุปองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์ในกรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วานิช

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วานิช								
องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์								
ประทศวาจา	จำนวน	%	ภาษาที่ใช้ในการ กลั่นแกล้ง ออนไลน์	จำนวน	%	การขุดคุ้ย ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	%
1. การยั่วยุให้เกิด ความเกลียดชัง	88	51.16	1. การเน้นเพียง บางส่วน	66	35.67	1. การขุดคุ้ย เพื่อทำลาย	15	60.0
2. การตั้งใจ แบ่งแยก	46	26.74	2. การใช้ประโยค คลุมเครือ	64	34.59	2. การขุดคุ้ย เพื่อให้ตกเป็น เป้าหมาย	10	40.0
3. การยั่วยุให้มี การใช้ความรุนแรง	38	22.09	3. การใช้ทางลวง	55	29.72			
รวม	172	100%		185	100%		25	100%

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS และเพจThe Mettad เพื่อนำมาวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ของกรณีศึกษาคุณพรรณนิการ์ วานิช พบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ 3 องค์ประกอบดังนี้ (1) ประทศวาจาพบมากที่สุด คือการยั่วให้เกิดความเกลียดชัง การตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วให้มีการใช้ความรุนแรง (2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบมากที่สุด คือการเน้นเพียงบางส่วน การใช้ประโยคคลุมเครือ และการใช้ทางลวง (3) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวพบมากที่สุด คือการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย และการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย

กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล มีการนำเสนอของเพจPoetry of Bitch จำนวน 5 โพสต์ การแสดงความคิดเห็นจำนวน 20 คอมเมนต์ พบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ โดยสามารถแบ่งตามมิติของการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ดังนี้ (1) ไม่พบประทศวาจา (2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบ 38 ครั้ง โดยแบ่งเป็นประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ 16 ครั้ง การเน้นเพียงบางส่วน 15 ครั้ง และการใช้ทางลวง 7 ครั้ง (3) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวพบ 4 ครั้ง โดยพบในรูปแบบการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย

ตารางที่ 18 สรุปองค์ประกอบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ในกรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล

กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล						
องค์ประกอบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์						
ประทศวาจา	ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์	จำนวน	%	การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	%
ไม่พบลักษณะดังกล่าว	1. การใช้ประโยคคลุมเครือ	16	42.10	1. การขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย	4	100.0
	2. การเน้นเพียงบางส่วน	15	39.47			
	3. การใช้ทางลวง	7	18.42			
รวม		38	100%		4	100%

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ Poetry of Bitch เพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ของกรณีศึกษาคุณพินิจ ธานีวิชกรกุล พบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ 2 องค์ประกอบดังนี้ (1) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ การเน้นเพียงบางส่วน และการใช้ทางลวง (2) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวพบมากที่สุด คือการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง มีการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจอีจันจำนวน 15 โพสต์ การแสดงความคิดเห็นจำนวน 26 คอมเมนต์ พบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ โดยสามารถแบ่งตามมิติของการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ดังนี้ (1) พบประทุษวาจา 14 ครั้ง โดยแบ่งเป็นระดับความร้ายแรงพบมากที่สุด คือการตั้งใจแบ่งแยก 10 ครั้ง การยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง 4 ครั้ง ตามลำดับ (2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบ 40 ครั้ง โดยแบ่งเป็นประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ 15 ครั้ง การใช้ทางลวง 13 ครั้ง และการเน้นเพียงบางส่วน 12 ครั้ง (3) ไม่พบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

ตารางที่ 19 สรุปองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ในกรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง						
องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์						
ประทุษวาจา	จำนวน	%	ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์	จำนวน	%	การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว
1. การตั้งใจแบ่งแยก	10	71.42	1. การใช้ประโยคคลุมเครือ	15	37.5	ไม่พบลักษณะดังกล่าว
2. การยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง	4	28.57	2. การใช้ทางลวง	13	32.5	
			3. การเน้นเพียงบางส่วน	12	30.0	
รวม	14	100%		40	100%	

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ Thai PBS และเพจอีจันเพื่อนำมาวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ของกรณีศึกษาพินิจ งามพริ้ง พบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ 2 องค์ประกอบดังนี้ (1) ประชวาทาพบมากที่สุด คือการตั้งใจแบ่งแยกและการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง (2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ การใช้ทางลวง และการเน้นเพียงบางส่วน

4.1.5 สรุปภาพรวมในการพบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์

จากการเก็บข้อมูลการนำเสนอของเพจ รวมถึงการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจของกรณีศึกษาทั้ง 3 คน พบการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันไปดังนี้

(1) ประชวาทา

กรณีศึกษาคุณพรรณนิการ์ วานิช โดยการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจ The Mettad พบประชวาทาในการนำเสนอของเพจ The Mettad รวมทั้งในส่วนของ การแสดงความคิดเห็น โดยที่ไม่พบการนำเสนอของเพจ Thai PBS แต่พบในส่วนของ การแสดงความคิดเห็น สามารถสรุประดับความรุนแรงของประชวาทาที่พบมากที่สุด คือการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง รองลงมาการตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วยุให้มีการใช้ความรุนแรง ทั้งนี้ระดับความรุนแรงของประชวาทาสามารถพบความเกี่ยวข้องกันมากกว่าหนึ่งระดับขึ้นไป

The METTAD

การที่ข้อล้อเลียนพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงร.9 จึงไม่ใช่ปัญหาเดียว แต่รวมไปถึงการทำให้เห็นว่าแท้จริงแล้วข้อเป็นคนอย่างไร ข้อทำงานให้ใคร และทำไม

ตั้งเช่นคนส่วนใหญ่ที่เผชิญกับมาตรา 112 มันไม่ใช่แค่เพียงความคิด "ลัษเฐียร" แต่หากเป็นเรื่องของการข้องเกี่ยวกับขบวนการที่มีจุดมุ่งหมายในการลัษเฐียรสถาบันต่างๆของชาติด้วยการปลุกระดม และยังเป็นเรื่องของการเข้าร่วมกับกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงอย่างมหันต์และกว้างขวางในพยายามจะบรรลุเป้าหมายนี้

อนาคตใหม่และกองทัพไซเบอร์สี่สี่ได้ประสบความสำเร็จอีกครั้ง ในการนำแฮชแท็ก #SavePannika ขึ้นสู่แท่นอันดับหนึ่งของทวิตเตอร์

ตัวข้อเองคงไม่ต้องการ "save" หรือสิ่งที่ต้องการ "save" น่าจะเป็นคำธอร์แลร์ของหล่อน และวาทกรรมที่บอกว่าการปลุกระดมเพื่อลัษเฐียรระบอบการปกครองโดยใช้ความรุนแรงถูกนั้นสามารถทำได้โดยเสรีภาพทางการแสดงออก ไม่มีประเทศไหนในโลกนี้ที่ทักกัน ไม่ว่าจะหัวก้าวหน้าเพียงใด และที่แน่ๆ ไม่ใช่ที่ประเทศไทย

มันไม่ใช่แค่เพียงความคิด "ลัษเฐียร" แต่หากเป็นเรื่องของการข้องเกี่ยวกับขบวนการที่มีจุดมุ่งหมายในการลัษเฐียรสถาบันต่างๆของชาติด้วยการปลุกระดม และยังเป็นเรื่องของการเข้าร่วมกับกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงอย่างมหันต์และกว้างขวางในพยายามจะบรรลุเป้าหมายนี้

ภาพที่ 11 โปสต์ของเพจ

เพจThe Mettad มีการนำเสนอประเด็นของคุณพระณิการ์ วาณิช โดยมีการกล่าวถึงแนวคิด การกระทำของคุณพระณิการ์ วาณิช ว่าไม่ใช่แค่เพียงความคิด “ลัทธิเจ้า” แต่หากเป็นเรื่องของการข้องเกี่ยวกับขบวนการที่มีจุดมุ่งหมายในการล้มล้างสถาบันต่างๆ ของชาติด้วยการปลุกระดม และยังเป็นเรื่องของการเข้าร่วมกับกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงอย่างมหันต์และกว้างขวางในพยายามจะบรรลุเป้าหมายนี้

เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า แอดมินมีการนำเสนอเข้าข่ายลักษณะของประทุษวาจาสามารถแบ่งได้ 2 ระดับ คือการตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง แอดมินมีการเขียนข้อความในลักษณะกล่าวหาว่าร้าย หรือประณามเกี่ยวกับการกระทำของคุณพระณิการ์ ที่ไม่ใช่แค่ความคิดลัทธิเจ้า แต่ยังเกี่ยวข้องกับขบวนการล้มล้างสถาบันของชาติทำให้คนที่มีความคิดหรืออุดมการณ์ต่างเกิดความไม่พอใจ เกิดความเกลียดชังในตัวคุณพระณิการ์ในพรรคอนาคตใหม่ แอดมินยังมีการกล่าวถึงพรรคที่คุณพระณิการ์สังกัดอยู่ด้วย เช่น ประโยคที่ว่า “อนาคตใหม่และกองทัพไซเบอร์สี่สี่สี่ได้ประสบความสำเร็จอีกครั้งในการนำแฮชแท็ก #SavePannika ขึ้นสู่แท่นอันดับหนึ่งของทวิตเตอร์” หรือประโยคที่ว่า “ไม่ว่าจะหัวก้าวหน้าเพียงใด และที่แน่ๆ ไม่ใช่ประเทศไทย” ซึ่งมีลักษณะการแบ่งแยกกลุ่มคนเหล่านี้ พรรคนี้อีกก็ดันออกจากสังคมโดยชัดเจน

The METTAD

ข้อ พรรณิการ์ อดีตลูกจ้างของ VoiceTV สื่อของทักษิณ ขณะนี้เป็นโฆษกพรรคอนาคตใหม่ซึ่งเป็นพรรคที่ทำงานควบคู่ไปกับพรรคเพื่อไทยของทักษิณ พรรคเพื่อไทยเองถึงกับเสนอชื่อหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ ธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้ชิงตำแหน่งนายก แม้จะมีเสียงคัดค้านจากสส.พรรคเพื่อไทยเองก็ตาม

การดูหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ของข้อไม่ใช่เป็นแค่ "อดีต" ของเธอ แต่เป็นเหตุผลโดยเฉพาะเจาะจงที่ VoiceTV ได้รับเธอเข้าทำงาน และหลังจากนั้นได้เข้าสู่พรรคคนอมินีเพื่อไทย อนาคตใหม่ ที่ซึ่งชุกชุมไปด้วยความคิด "ซังเจ้า"

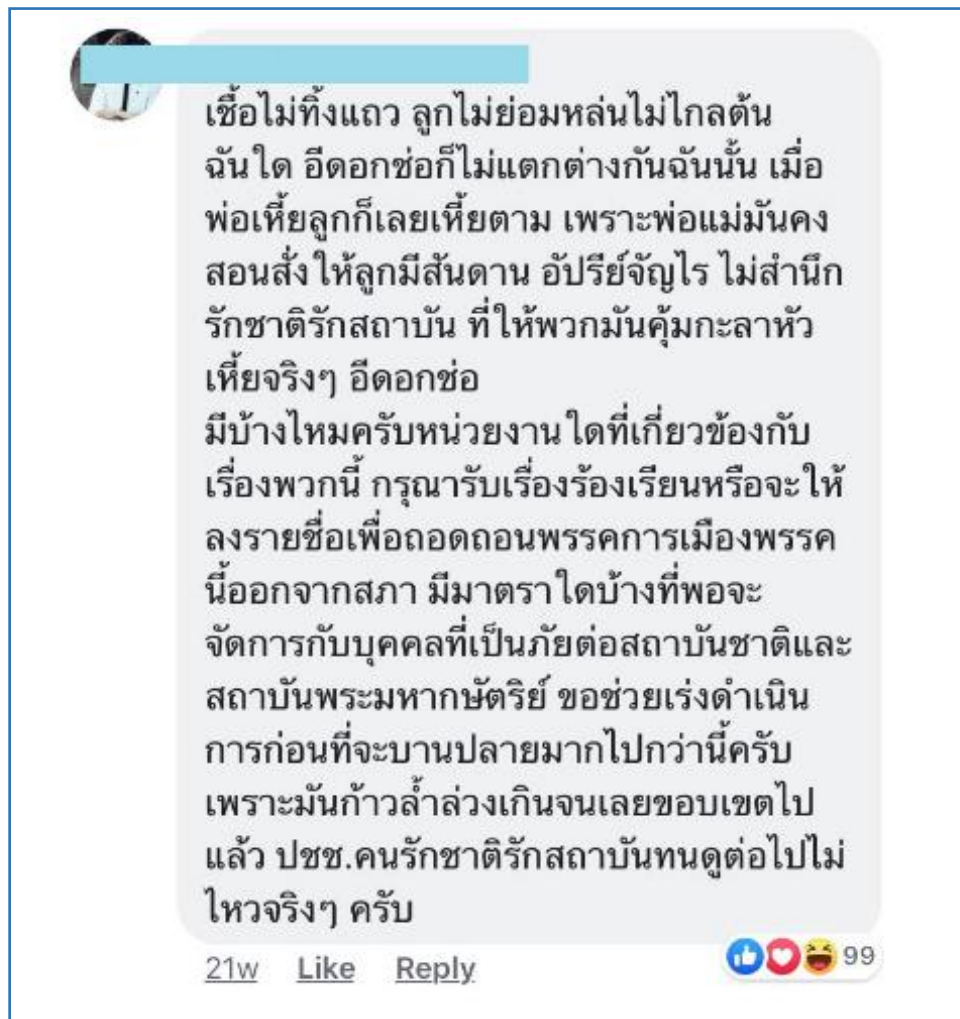

ข้อ พรรณิการ์ อดีตลูกจ้างของ VoiceTV สื่อของทักษิณ ขณะนี้เป็นโฆษกพรรคอนาคตใหม่ซึ่งเป็นพรรคที่ทำงานควบคู่ไปกับพรรคเพื่อไทยของทักษิณ พรรคเพื่อไทยเองถึงกับเสนอชื่อหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ ธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้ชิงตำแหน่งนายก แม้จะมีเสียงคัดค้านจากสส.พรรคเพื่อไทยเองก็ตาม การดูหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ของข้อไม่ใช่เป็นแค่ "อดีต" ของเธอ แต่เป็นเหตุผลโดยเฉพาะเจาะจงที่ VoiceTV ได้รับเธอเข้าทำงาน และหลังจากนั้นได้เข้าสู่พรรคคนอมินีเพื่อไทย อนาคตใหม่ ที่ซึ่งชุกชุมไปด้วยความคิด "ซังเจ้า"

CHULALONGKORN UNIVERSITY
ภาพที่ 12 โพสต์ของเพจThe Mettad

เพจThe Mettad นำเสนอประเด็นของคุณพรรณิการ์ วาณิช โดยมีการกล่าวถึงคุณพรรณิการ์ที่เคยเป็นพนักงานของ Voice TV ซึ่งเป็นสื่อของคุณทักษิณ ได้ลาออกมาเป็นนักการเมืองโฆษกพรรคอนาคตใหม่ และทำงานควบคู่ไปกับพรรคเพื่อไทยของคุณทักษิณ แอดมินยังกล่าวถึงการกระทำของคุณพรรณิการ์ที่เป็นประเด็นอยู่ว่าไม่ใช่แค่อดีตแต่เป็นเหตุผลที่ทำให้ไม่ต้องทำงาน Voice TV เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า แอดมินมีการนำเสนอเข้าข่ายลักษณะของประทุษวาจาการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง คือมีการกล่าวโทษ ประณาม การกระทำของคุณพรรณิการ์รวมถึงพรรคอนาคตใหม่ และพรรคเพื่อไทยที่มีความคิดอุดมการณ์เดียวกัน เช่นประโยคที่ว่า “การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ของข้อไม่ใช่แค่อดีตของเธอ แต่เป็นเหตุผลโดยเฉพาะเจาะจงที่

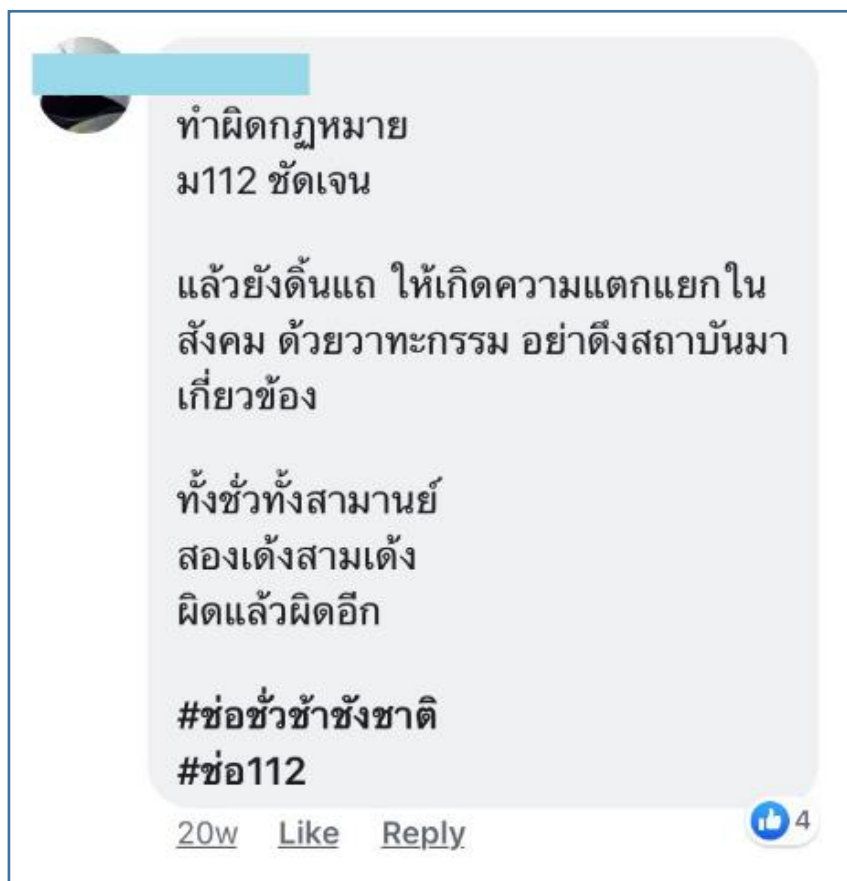
Voice TV ได้รับเธอเข้าทำงาน และหลังจากนั้นได้เข้าสู่พรรคนอมินีเพื่อไทย อนาคตใหม่ที่ซึ่งชุกชุนไปด้วยความคิดซังเจ้า” เป็นการแสดงความคิดเห็นเกลียดชัง ชักชวน อยู่บนพื้นฐานอคติความเชื่อ อุดมการณ์ที่แตกต่างจากกลุ่มของตนเอง

ภาพที่ 13 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad

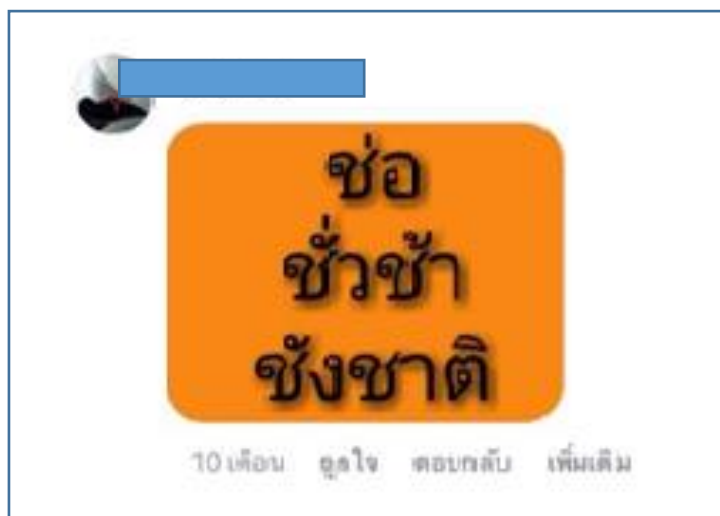
ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad ถึงคุณพรรณีการ์ วานิชมีการเขียนข้อความถึง การกระทำของคุณพรรณีการ์ในลักษณะมีแนวคิดที่เป็นภัยสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่สำนึกรัก ประเทศ และสถาบันพระมหากษัตริย์มีการกล่าวถึงผู้เป็นพ่อการอบรมสั่งสอนกันมาให้มีแนวคิดเช่นนี้ รวมถึงพรรคการเมืองที่คุณพรรณีการ์สังกัดอยู่ พร้อมทั้งเรียกร้องให้มีการจัดการกับเรื่องดังกล่าว เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่าย ลักษณะของประทุษวาจาสามารถแบ่งได้ 3 ระดับ คือการตั้งใจแบ่งแยก การยั่วยุให้เกิดความเกลียด

ซึ่ง และการช่วยยู่ให้มีการใช้ความรุนแรง โดยการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเป็นการแสดงความเกลียดชังบนฐานอคติที่รุนแรง กล่าวโทษถึงการกระทำดังกล่าว ชักชวนให้ทำลายคนที่มีความเชื่ออุดมการณ์ที่แตกต่างจากกลุ่มตนเอง รวมถึงการกีดกันทางสังคม

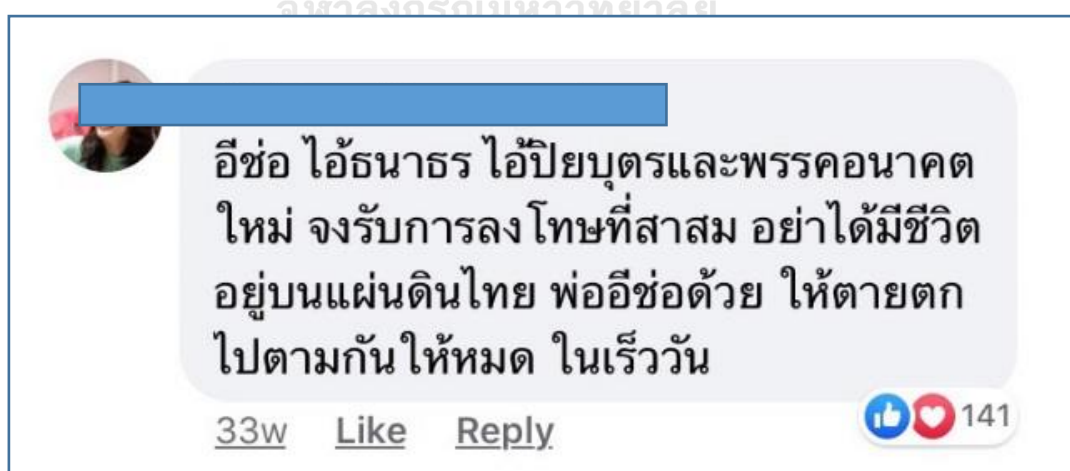
ภาพที่ 14 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad ถึงคุณพระณิการ์ วานิชมีการเขียนข้อความถึงการกระทำของคุณพระณิการ์ที่ออกมาชี้แจงเกี่ยวกับภาพถ่ายรับปริญญาเป็นการแสดงความคิดเห็นประณามเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว โดยบอกว่าเป็นการทำผิดกฎหมายมาตรา 112 แล้วยังแก้ตัวอีกสร้างความแตกแยกให้สังคมโดยอ้างเรื่องที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะของประทุษวาจาการช่วยยู่ให้เกิดความเกลียดชัง คือมีการกล่าวโทษที่รุนแรง เช่นประโยคที่ว่า “ทั้งชั่วทั้งสามานย์ สองเต็งสามเต็ง ผิดแล้วผิดอีก” ลักษณะของประโยคดังกล่าวเป็นการประณามการกระทำของคุณพระณิการ์ว่าเลวทรามต่ำช้า ไม่ว่าจะออกมาแก้ตัวอย่างไรก็มีความผิด และยังสร้างความแตกแยกให้สังคมอีกด้วย

ภาพที่ 15 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS ถึงคุณพระณิการ์ วานิชมีการเขียนข้อความกรรฟักสีดำพื้นหลังเป็นสีส้มว่า “ชื่อ ชั่วช้า ชังชาติ” เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะของประทุษวาจาสามารถแบ่งได้ 2 ระดับ คือการตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง โดยมีการกล่าวถึงการกระทำคุณพระณิการ์ วานิชที่เกิดขึ้นจากประเด็นเรื่องภาพถ่ายรับปริญญาที่มีพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงรัชกาลที่ 9 อยู่ด้วย การแสดงความคิดเห็นคิดบนอคติที่รุนแรงเป็นการกระทำที่เลวร้าย มองว่าลักษณะการกระทำดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มคนชังชาติ คือมีความไม่พอใจดูถูกในชาติของตนเอง

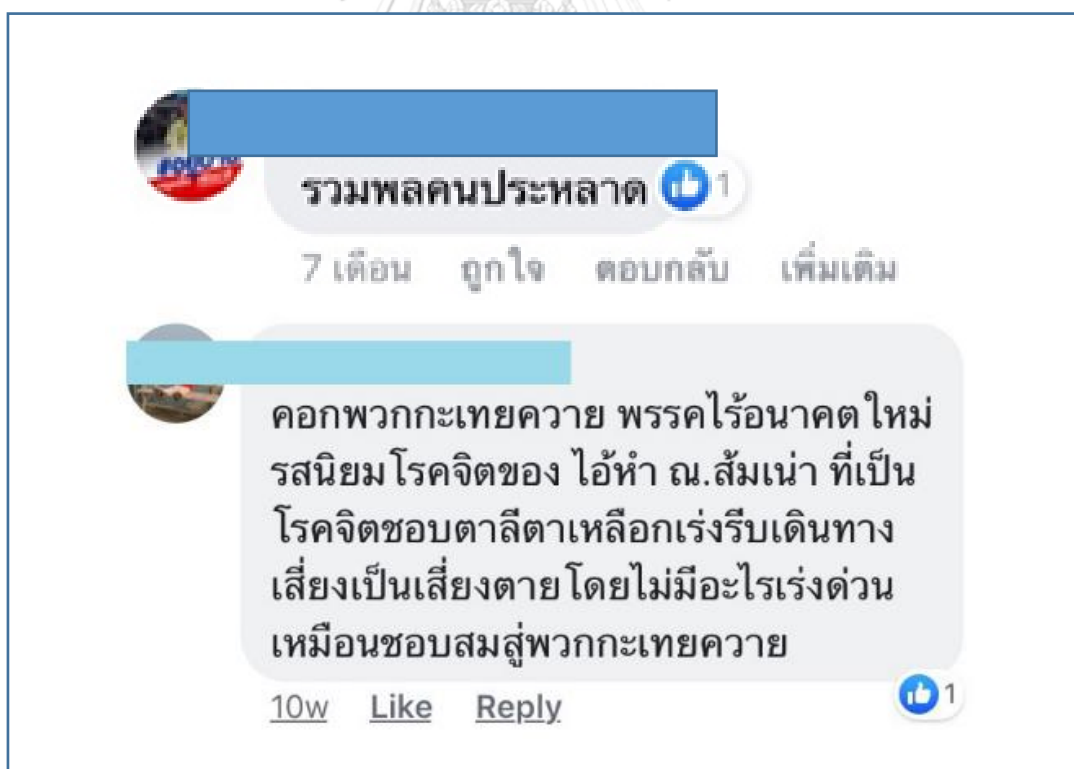

ภาพที่ 16 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS ถึงคุณพระณิการ์ วานิช โดยมีการเขียนข้อความว่า “อีซ้อ ไอ้ธนาธร ไอ้ปิยบุตรและพรรคอนาคตใหม่จงรับการลงโทษที่สาสม อย่าได้มีชีวิตอยู่บนแผ่นดินไทย พ่ออีซ้อด้วยให้ตายตกไปตามกันให้หมกในเร็ววัน” เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะของประทุษวาจาที่มีความรุนแรง 2 ระดับ คือการตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง โดยการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเป็นการแสดงความคิดเห็นบนฐานคติที่รุนแรง การหาว่าร้ายให้ได้รับโทษ รวมทั้งกีดกันกลุ่มคนดังกล่าวออกจากสังคม

กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล โดยการนำเสนอของเพจ Poetry of Bitch ไม่พบประทุษวาจาในการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็นของเพจ

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการนำเสนอของเพจThai PBS และเพจจัน ไม่พบประทุษวาจาในการนำเสนอของเพจThai PBS และเพจจัน แต่จะพบในส่วนของ การแสดงความคิดเห็นของเพจThai PBS สามารถสรุประดับความรุนแรงของประทุษวาจาที่พบมากที่สุด คือการตั้งใจแบ่งแยก รongลงมาการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง ทั้งนี้ระดับความรุนแรงของประทุษวาจาสามารถพบความเกี่ยวข้องกันมากกว่าหนึ่งระดับขึ้นไป

ภาพที่ 17 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ Thai PBS ถึงคุณพินิจ งามพริ้งในเชิงเกียดชัง ถูกเหยียดหยาม เหยียดเพศเกิดขึ้น เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะของประทุษวาจา 2 ระดับ คือการตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง เช่นประโยคที่ว่า “รวมพลคนประหลาด” “คอกพวกกะเทยควาย พรรคไร้ออนาคตใหม่ รสนิยมโรคจิตชอบตาลีลาเหลือกรังเรียดเดินทางเสี่ยงเป็นเสี่ยงตาย โดยไม่มีอะไรแรงดวนเหมือนชอบสมสู่พวกกะเทยควาย” ประโยคเหล่านี้ล้วนเป็นการแสดงความคิดเห็นเกลียดชังมีอคติต่อกลุ่มคนหลากหลายทางเพศ มีการใช้คำพูดเหยียดเพศ มีการแบ่งแยกอย่างชัดเจน หรือลักษณะการเปรียบเทียบที่แตกต่างไปจากคนทั่วไป ซึ่งอาจด้วยเรื่องของอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกัน

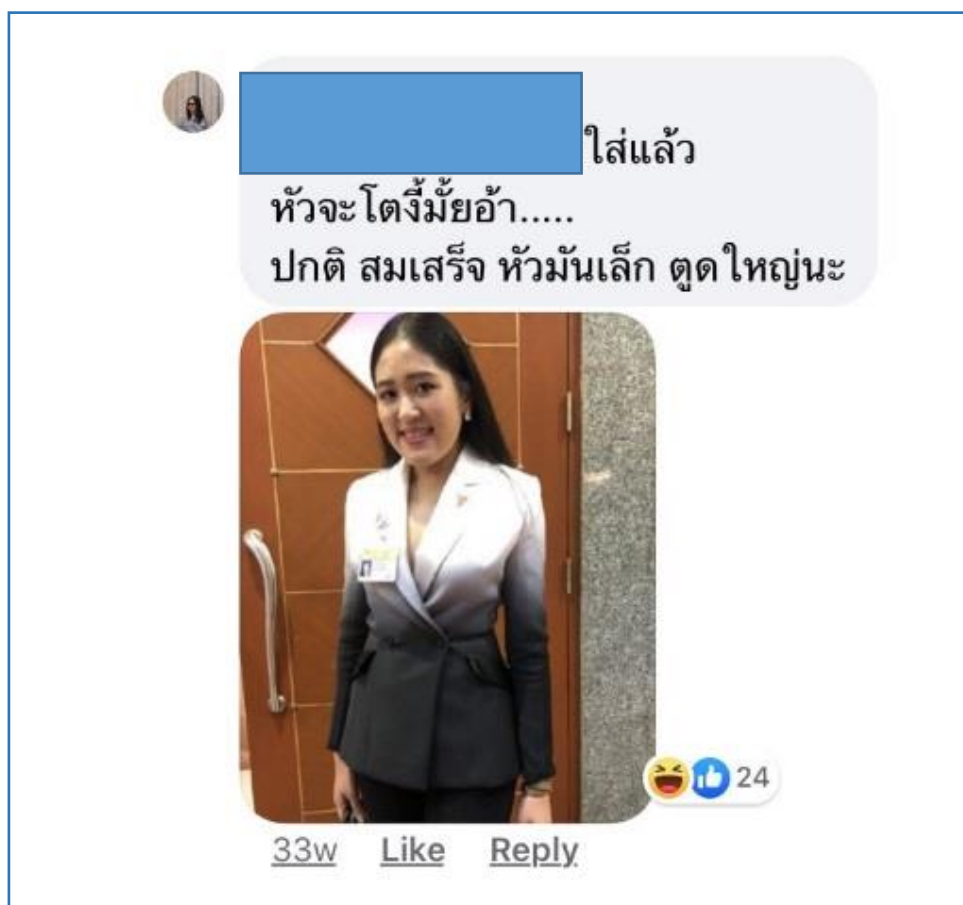
(2) ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช โดยการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจ The Mettad พบภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ในการนำเสนอของเพจ The Mettad รวมทั้งในส่วนของ การแสดงความคิดเห็น โดยที่ไม่พบการนำเสนอของเพจ Thai PBS แต่พบในส่วนของ การแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งและโจมตีกันทางออนไลน์ที่พบมากที่สุด คือการเน้นเพียงบางส่วนรองลงมาการใช้ประโยคคลุมเครือ และการใช้ทางลวง ทั้งนี้ประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์สามารถพบความเกี่ยวข้องกันมากกว่าหนึ่งประเภทขึ้นไป

ภาพที่ 18 โปสเตอร์ของเพลง The Mettad

แอดมินนำเสนอประเด็นของคุณพรณิการ์ วานิช มีการนำรูปภาพของคุณพรณิการ์มาตัดต่อล้อเลียนภาพยนตร์เรื่องหนึ่งเปรียบเทียบการกระทำของคุณพรณิการ์ โดยตั้งชื่อเรื่องว่า “ชื่อช่อ ขวนขวายเรื่อง” พร้อมข้อความกราฟิก “อยากโดนต่อย อยากปากฉีก ใครไม่หลีกมีเรื่อง” เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า แอดมินมีการนำเสนอเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือ และการเน้นเพียงบางส่วน แอดมินมีการเขียนข้อความในลักษณะคลุมเครือ เป็นการให้เหตุผลโดยอาจมีการตัดข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งมาวิพากษ์ ซึ่งทำให้เกิดการสรุปความแบบผิดๆได้ หรือลักษณะการให้เหตุผลชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับประเด็นของตน

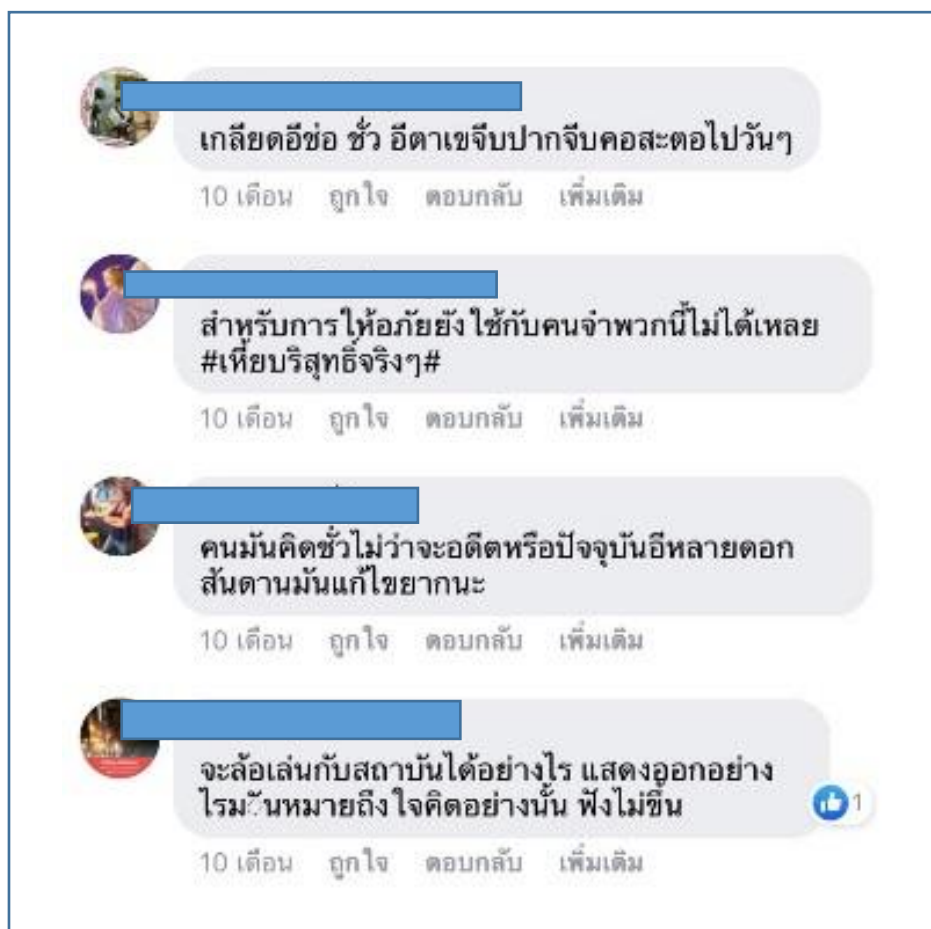
ภาพที่ 19 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad ถึงคุณพรณิการ์ วานิช โดยมีการนำรูปภาพของคุณพรณิการ์ พร้อมแท็กเพื่อนลักษณะการตั้งคำถามเขียนข้อความว่า “ใส่แล้วหัวจะโตงี่ม้าย้อ..... ปกติ สมเสร็จ หัวมันเล็ก ตูดใหญ่ นะ” ซึ่งเปรียบการแต่งการของคุณพรณิการ์กับบุคลิกส่วนตัว เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือ และการใช้ทางลวง คือในลักษณะเป็นการให้เหตุผลโดยชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับประเด็นของตนเอง โดยเปรียบเทียบชุดที่คุณพรณิการ์สวมใส่กับลักษณะของสัตว์ชนิดหนึ่ง

ภาพที่ 20 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ Thai PBS

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ Thai PBS ถึงคุณพระณิการ์ วานิช โดยมีการแสดงความคิดเห็นถึงภาพถ่ายช่วงรับปริญญาที่มีพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ในลักษณะล้อเลียนว่าการกระทำที่ร้ายแรงมาจากนิสัยส่วนตัวที่ไม่แยกแยะดีชั่วกระทำการด้วยตนเองอย่าไปโทษคนอื่น พร้อมให้มีการดำเนินคดี เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการอ้างความรู้สึกคนส่วนมากและการใช้ทางลวง ในลักษณะการให้เหตุผลเกี่ยวกับการกระทำของคุณพระณิการ์เป็นการกระทำคนส่วนมากไม่ทำกัน เป็นลักษณะการให้เหตุผลเพื่อให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับตนเอง

ภาพที่ 21 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

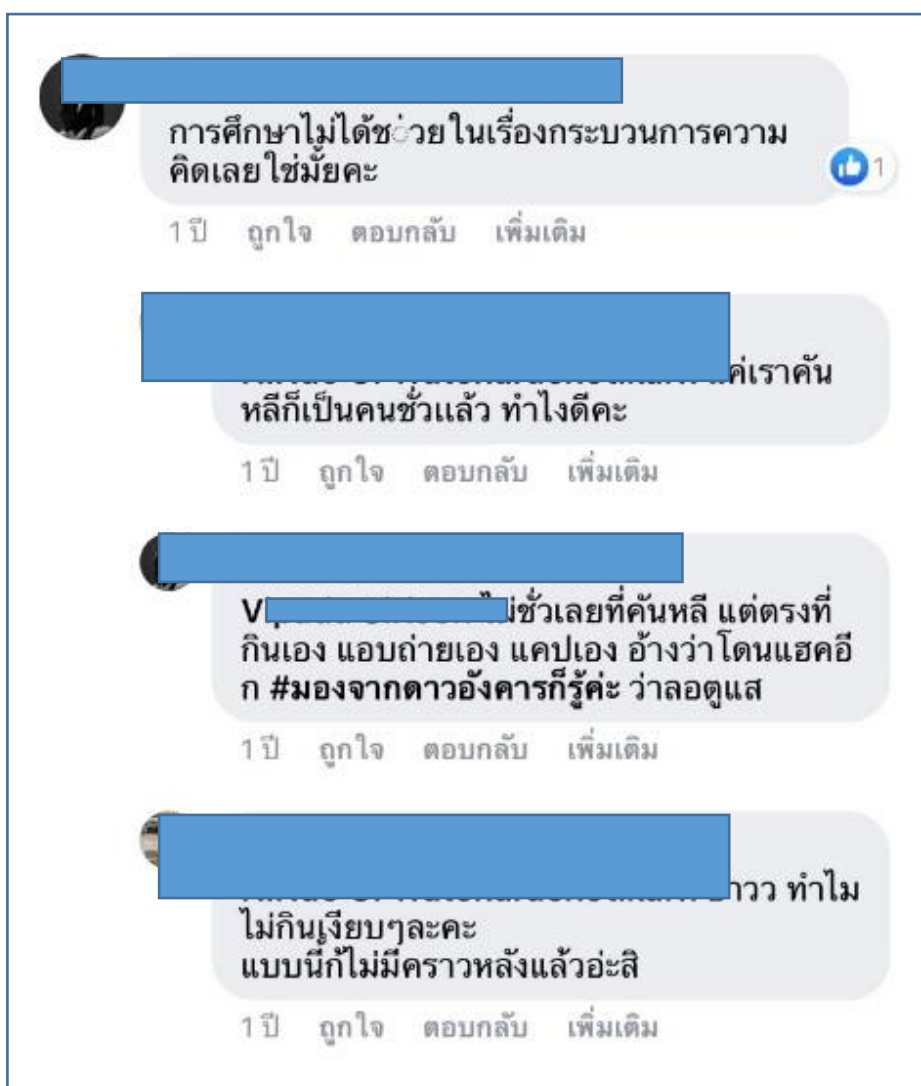
ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS ถึงคุณพระณิการ์ วานิชมีการแสดงความคิดเห็นถึงการกระทำของคุณพระณิการ์ ซึ่งเกี่ยวภาพช่วงรับปริญญาที่มีพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงรัชกาลที่ 9 การแสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะตำหนิตัวด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย หรือเปรียบเทียบลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออกทางด้านการกระทำหรือบุคลิกส่วนตัว เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือ และการเน้นเพียงบางส่วน โดยมีลักษณะของประโยคเช่น “เก๋เลียตอีซ้อ ชั่ว อีตาเซจิบปากจิบคอสะตอไปวันๆ” “สำหรับการให้อภัยยังใช้สำหรับคนพวกนี้ไม่ได้เลย #เหี้ยบริสุทธ์จริงๆ” เป็นลักษณะประโยคคลุมเครือหรือตัดมาเฉพาะส่วนที่ตนเองต้องการ เพื่อใช้เป็นเหตุผลที่ตนเองต้องการ หรือ “คนคิดชั่วไม่ว่าอดีตหรือปัจจุบันอีหลายดอก สันดานมันแก้ไยยากนะ” “จะล้อเล่นกับสถาบันได้อย่างไร แสดงออกอย่างไร มันหมายถึงใจคิดอย่างนั้นฟังไม่ชิน” เป็นลักษณะการให้เหตุผล โดยอาจโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับข้อคิดเห็นของตนเอง

กรณีศึกษาคุณพชมน ธาณีวัชรกุล โดยการนำเสนอของเพจ Poetry of Bitch พบภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ในการนำเสนอ รวมทั้งในส่วนของ การแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งและโจมตีกันทางออนไลน์ที่พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ รองลงมาการเน้นเพียงบางส่วน และการใช้ทางลวง ทั้งนี้ประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์สามารถพบความเกี่ยวข้องกันมากกว่าหนึ่งประเภทขึ้นไป

ภาพที่ 22 โพสต์ของเพจPoetry of Bitch

แอดมินนำเสนอประเด็นของคุณพชมน ธาณีวัชรกุล โดยมีการโพสต์ข้อความลักษณะตั้งคำถามถึงพฤติกรรมของคุณพชมนที่ออกมาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับพระเอกชื่อดังว่าเป็นเรื่องโกหก โดยมีการนำข้อมูลดังกล่าวอ้างอิงจากเพจหนึ่งมาลงไว้ เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือและการเน้นเพียงบางส่วน เช่นประโยคที่ว่า “โปะแตกมัย?? คนตาดี #หมายลี เพิ่งลงประกาศหาคู่ในเพจ #แม่สื่อแม่ชัก ไปเมื่อ 19 พ.ย. 61 ซ่องใจแล้วจะบอกว่าคุณ โปะไป 5 เดือนและคุยกับโป้คนเดียวได้ไง” เป็นการเน้นข้อความโดยไม่พิจารณาจากข้อเท็จจริงมีความคลุมเครือ ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไปพร้อมข้อมูลที่ได้มาจากเพจดังกล่าว เพื่อให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับประเด็นของตนเอง

ภาพที่ 23 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch

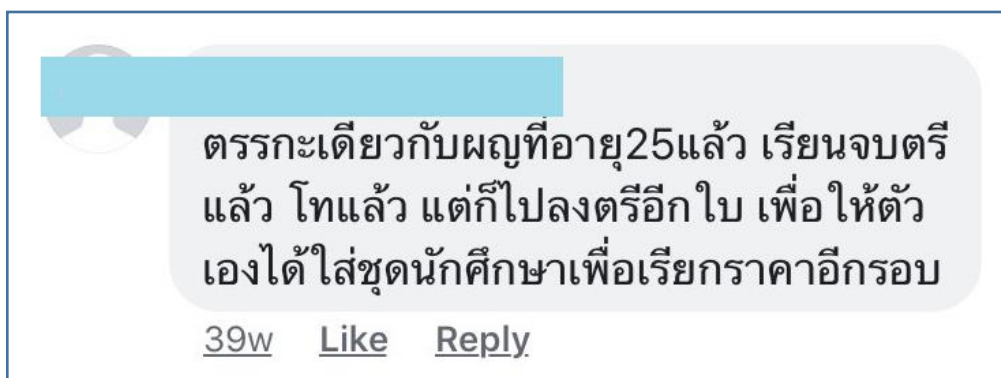
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch ถึงคุณพัชฌัน ธาณีวัชรกุล ในลักษณะดูถูกดูหมิ่น เหยียดหยาม ลดคุณค่าความเป็นผู้หญิง เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 3 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือ การเน้นเพียงบางส่วน และการใช้ทางลวง เช่นประโยคที่ว่า “การศึกษาไม่ได้ช่วยในเรื่องกระบวนการความคิดเลยใช้มัคคะ” เป็นการกล่าวถึงคุณพัชฌันเป็นบุคคลมีการศึกษา แต่ไม่ได้ช่วยอะไรเลยซึ่งเป็นการให้เหตุผลเพื่อชักจูงให้คนอื่นเห็นด้วยกับตนเองเท่านั้น หรือประโยคที่ว่า “แค่เราค้นหาก็เป็นคนชั่วแล้ว ทำไงดีคะ” ไม่ชั่วเลยที่ค้นหาก็แต่ตรงที่กินเอง แอบถ่ายเอง แคปเอง อ้างว่าโดนแฮคอีก #มองจากดาวอังคารก็รู้คะ ว่าล่อตุแสบ” ประโยคเหล่านี้ล้วนเป็นการตั้งใจใช้ประโยคในการแสดงความคิดเห็นอย่างคลุมเครือมีความตั้งใจ หรือการเน้นข้อความเพียงบางส่วนซึ่งทำให้เกิดการเข้าใจผิดได้ง่ายๆ

ภาพที่ 24 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch

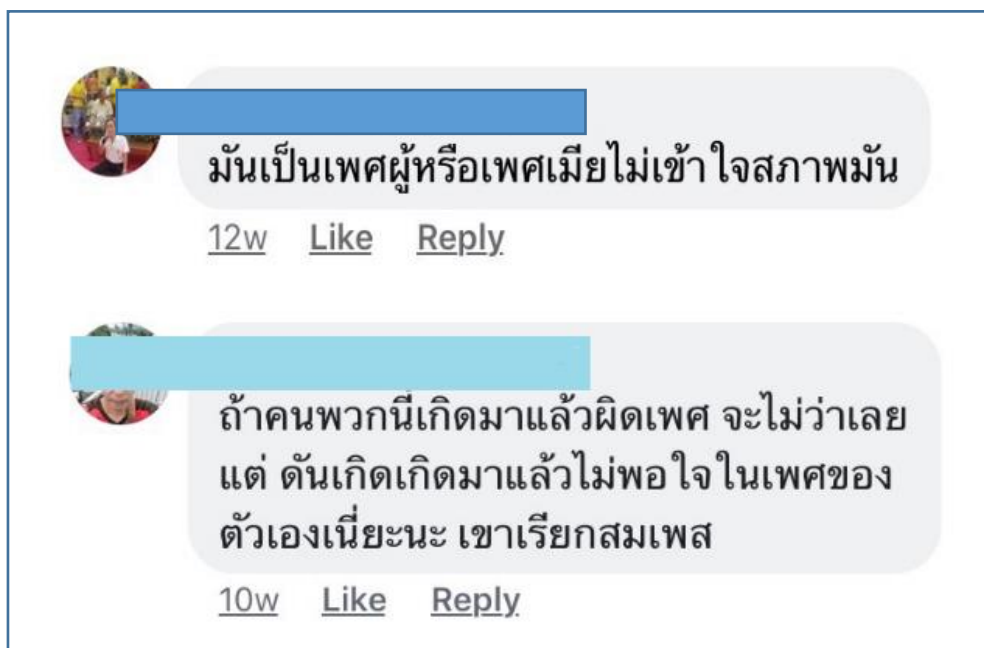
ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch ถึงคุณพัชฌนา ธานีวัชรกุล ในลักษณะดูถูกดูหมิ่น เหยียดหยาม ลดคุณค่าความเป็นผู้หญิง เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือและการเน้นเพียงบางส่วน โดยลักษณะของประโยคเช่น “เค้าเอาก็บุญหิแล้วมัย” “เหงาหลี” “หายคันเลย” มันเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างคลุมเครือ ยกมาเฉพาะเหตุผลที่ตนเองต้องการแสดงความคิดเห็น โดยไม่พิจารณาข้อเท็จจริงซึ่งอาจทำให้เกิดการเข้าใจผิด

ภาพที่ 25 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch

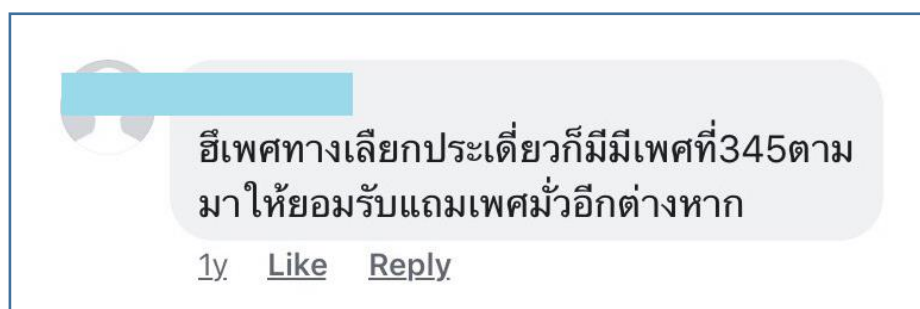
ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch ถึงคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ในลักษณะตั้งคำถาม พุดสບประมาณ และลดคุณค่าความเป็นผู้หญิง เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ รูปแบบการเลือกทางลวง คือเป็นการใช้เหตุผลชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับตนเอง โดยตั้งคำถามเรื่องการเรียนต่อของคุณพัชมนที่ต้องการใส่ชุดนักศึกษาด้วยเหตุผลอะไร

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการนำเสนอของเพจThai PBS และอีจัน ไม่พบภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ในการนำเสนอของทั้ง 2 เพจ แต่จะพบในส่วนของการแสดงความคิดเห็นทั้ง 2 เพจ สามารถสรุปประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งและโจมตีกันทางออนไลน์ที่พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ รองลงมาการใช้ทางลวง และการเน้นเพียงบางส่วน ทั้งนี้ประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์สามารถพบความเกี่ยวข้องกันมากกว่าหนึ่งประเภทขึ้นไป

ภาพที่ 26 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS ถึงคุณพินิจ งามพริ้ง ในลักษณะการเหยียดเพศ โดยใช้คำพูดสบประมาท เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ 2 รูปแบบ คือการใช้ประโยคคลุมเครือ และการเน้นเพียงบางส่วน เช่น ประโยคที่ว่า “มันเป็นเพศผู้หรือเพศเมียไม่เข้าใจสภาพของมัน” “ถ้าคนพวกนี้เกิดมาแล้วผิดเพศ จะไม่ว่าเลย ดันเกิดมาแล้วไม่พอใจในเพศของตัวเองเนี่ยนะ เขาเรียกว่าสมเพศ” ประโยคเหล่านี้ล้วนเป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะการเหยียดเพศ สบประมาท แบ่งแยก ไม่เข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศ

ภาพที่ 27 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

(3) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช โดยการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจ The Mettad พบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวในการนำเสนอของเพจ The Mettad รวมทั้งในส่วนของ การแสดงความ คิดเห็น โดยที่ไม่พบการนำเสนอของเพจ Thai PBS แต่พบในส่วนของ การแสดงความ คิดเห็น สามารถ สรุปรูปแบบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวที่พบมากที่สุด คือขุดคุ้ยเพื่อทำลาย ร่องลงมาขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็น เป้าหมาย ทั้งนี้การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวสามารถพบความเกี่ยวข้องกันมากกว่าหนึ่งรูปแบบขึ้นไป

The METTAD

10 มิถุนายน · 🌐

⋮

หลังจากมีการปล่อยภาพคุณแจ๋และเพื่อน แสดงกิริยาไม่สมควรต่อ พระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทางคุณแจ๋ ก็ได้ออกมาชี้แจงว่า มีเพจ IO ของ คสช. (เพจไหนหว่า) ได้ใส่ร้ายโยงสถาบันเบื้องสูง ซึ่งคุณแจ๋ก็ ยืนยันว่า คุณแจ๋เชื่อในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข และขอให้ #อย่าขุดคุ้ย ให้คนอื่นเดือดร้อน

วันนี้ ชาวโซเชียลเลยพากันขุดคุ้ยตามคำขอ และก็ขุดมาได้เพียบ สุดท้าย กลางดึกที่ผ่านมา คุณแจ๋เลยจัดการ ตั้ง Private เนื้อหาบนหน้าปิดทั้งหมด ให้เหลือเฉพาะ #เราคือเพื่อนกัน เท่านั้นที่สามารถดูได้ ส่วนบุคคลภายนอก ทั่วไปอดดู แต่นักแคปก็ได้ขุดมามากเพียงพอจนเข้าใจได้ว่า

เพจเฟซบุ๊กที่ทำงานปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารทางจิตวิทยา ที่ปล่อยข่าวเรื่อง ทัศนคติเชิงลบต่อสถาบันของคุณแจ๋

นั่นก็คือ เฟซบุ๊ก @Pannika Chor Wanich ผู้นี้เอง

ที่มา : <https://www.dailynews.co.th/politics/713823>

#digitalfootprint #อดีตที่ไล่ล่าคุณ

The METTAD

ภาพที่ 29 โพสต์ของเพจThe Mettad

เพจThe Mettad มีการนำเสนอประเด็นของคุณพรณิการ์ วานิช ภาพพร้อมข้อความ กราฟิกที่สร้างขึ้นมาเองว่า “ฉ้อ” เผด็จศึก IO ด้วยการปิด Private ไม่ให้ใครเข้าไปส่องอดีต! หลังจากมีการปล่อยภาพชื่อและเพื่อนแสดงกริยาไม่เหมาะสมต่อพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงรัชการที่ 9 ทางช่องเองได้มีการออกมาชี้แจงพร้อมตั้งเฟซบุ๊กส่วนตัวเป็นไพรเวทเพื่อจำกัดการเห็นของบุคคลที่เป็นเพื่อน และตั้งปิดให้คนทั่วไปไม่สามารถมองเห็นรูปภาพในอัลบั้ม ตามเนื้อข่าวที่เพจมีการอ้างอิงข้อมูลจากเว็บไซต์เดลินิวมาประกอบ พร้อมเขียนข้อความในลักษณะคำแก้ตัวประชดประชันว่าเป็น IO ของคสช.ใส่ร้ายโยงสถาบันเบื้องสูงพร้อมติด และมีข้อความแฮชแท็ก เช่น #อย่าขุดคุ้ย #เราคือเพื่อนกัน #digitalfootprint #อดีตที่ไร้ค่าคุณ แอดมินยังได้มีการนำชื่อเฟซบุ๊กส่วนตัว และรูปภาพของคุณพรณิการ์ วานิช มาเผยแพร่พร้อมเขียนชื่อเฟซบุ๊ก @Pannaika Cho Wanich ผู้นี้เอง

เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า แอดมินมีการนำเสนอเข้าข่ายลักษณะการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว 2 รูปแบบ คือการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย และการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย โดยมีการนำ เฟซบุ๊ก และรูปภาพส่วนตัวของคุณพรณิการ์ วานิชที่เป็นข้อมูลส่วนตัวมาปิด

เผยต่อสาธารณะ เพื่อเป็นเป้าหมายให้บุคคลอื่นสามารถเข้าถึงตัวได้ ซึ่งอาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล กับการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย ด้วยการนำข้อมูลหรือเหตุการณ์ต่างๆ สิ่งที่ได้กระทำไปจากบรรทัดฐานของสังคมมาเผยแพร่ให้คนในสังคมรับรู้ เพื่อต้องสร้างความอับอายต่อชื่อเสียงเกียรติยศของคุณพรณิการ์ วานิช

ภาพที่ 30 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThe Mettad ที่มีลักษณะการตั้งคำถามถึงคุณพรณิการ์ วานิช มีข้อความว่า “คุณช่จะลองอธิบายมาหน่อยได้ไหมหมายถึงวันเกิดใคร???” ต่อการโพสต์ของคุณ

พรณิการ์ที่มีข้อความว่า “วันเกิดแล้วไง” ซึ่งตรงกับวันที่ 5 ธันวาคมเป็นวันคล้ายพระราชสมภพในหลวงรัชกาลที่9 พร้อมแปะลิงค์ที่สามารถกดเข้าไปดูทั้ง รูปภาพ เฟซบุ๊กส่วนตัวทั้งคุณพรณิการ์ และคุณพ่อในอดีต เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว 2 รูปแบบ คือการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมายกับการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย โดยมีการนำเฟซบุ๊ก และรูปภาพส่วนตัวทั้งของคุณพรณิการ์ วานิชและคุณพ่อของเธอมาเผยแพร่ต่อสาธารณะทำให้ตกเป็นเป้าหมายต่อบุคคลอื่นๆ ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูล สร้างความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงยังเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัวอีกด้วย

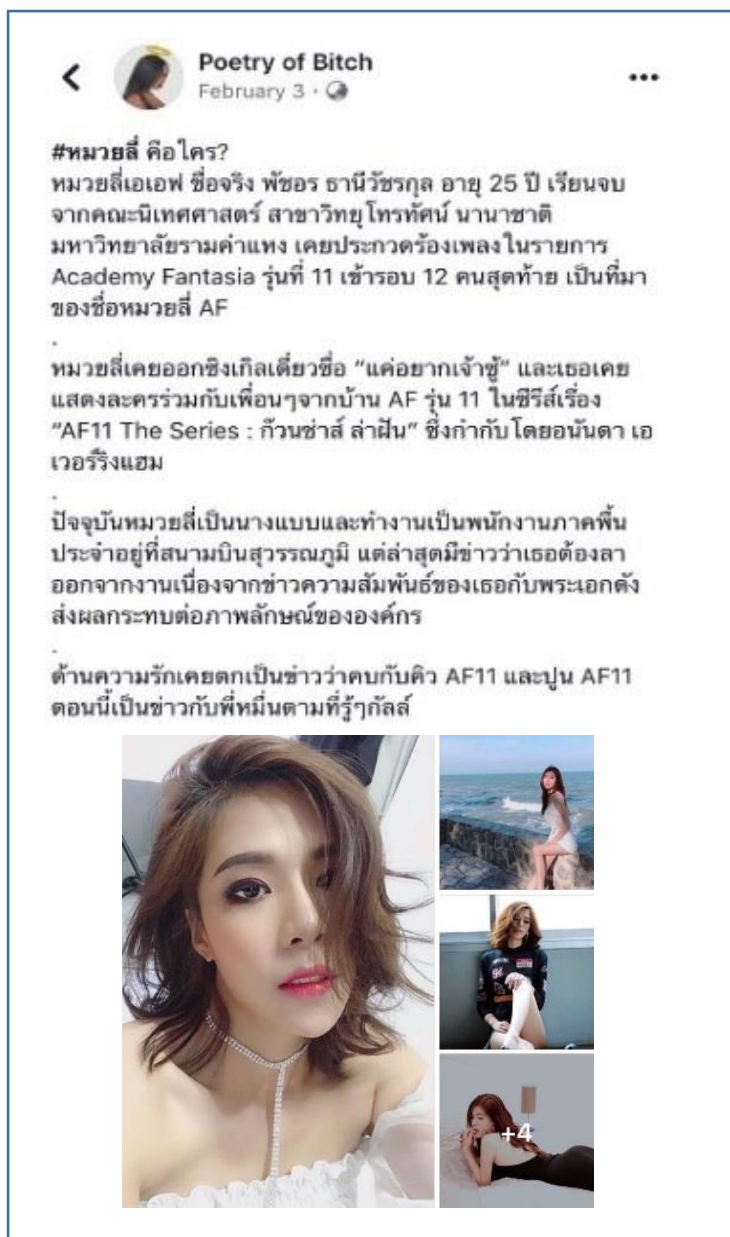

ภาพที่ 31 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจThai PBS

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ Thai PBS ถึงคุณพระณิการ์ วานิช โดยมีข้อความว่า “ฝากอัลบั้มน้องช่อไว้ในอ้อมใจด้วยจ๊ะ” พร้อมทั้งแปะลิงค์อัลบั้มดังกล่าว เมื่อกดเข้าไปดูจะพบว่าผู้แสดงความคิดเห็นได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 22 รูป มีทั้ง โปสต์ รูปภาพ ส่วนตัวของคุณพระณิการ์ไว้ พร้อมมีการเขียนข้อความในลักษณะเชิญชวน “ท่านใดมีหลักฐานใหม่ๆ ก็คอมเมนต์ไว้ นะครับ จะนำมารวบรวมอัลบั้มไว้ ณ ที่นี้ พร้อมติด #อิช่อหนักแผ่นดิน” เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว 2 รูปแบบ คือการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมายกับการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย มีทั้งการขุดคุ้ยเฟซบุ๊ก รูปภาพส่วนตัวต่างๆ มากมาย ซึ่งสร้างความอับอายให้แก่คุณพระณิการ์นำข้อมูลมาเปิดเผยต่อสาธารณะให้รับรู้

กรณีศึกษาคุณพ่ขมน ธาณีวัชกุล โดยการนำเสนอของเพจ Poetry of Bitch พบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวในการนำเสนอของเพจ รวมทั้งในส่วนของ การแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปรูปแบบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวที่พบมากที่สุด คือการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย

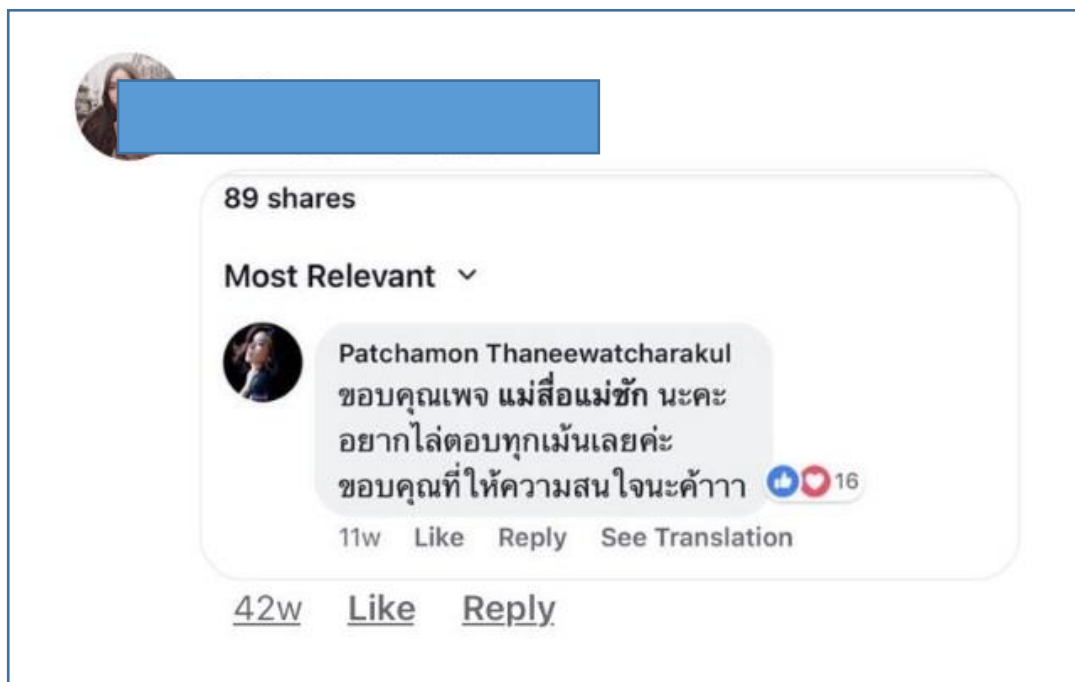

ภาพที่ 32 โพสต์ของเพจPoetry of Bitch

เพจ Poetry of Bitch มีการนำเสนอประเด็นของคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล โดยมีการโพสต์ข้อความลักษณะตั้งคำถามว่า “หมวยลี่ คือใคร?” จากนั้นมีการเขียนเล่าถึงประวัติส่วนตัว ชื่อ-นามสกุล การศึกษา ประวัติการทำงาน ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเธอ ทั้งนี้ยังเปิดเผยถึงไปถึงเรื่องส่วนตัวความสัมพันธ์กับอดีตแฟนเก่าทั้ง 2 คนนำมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์พบว่า แอดมินมีการนำเสนอเข้าข่ายลักษณะการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวคือขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว ทั้งประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน

รวมถึงเรื่องความสัมพันธ์ส่วนตัวของคุณPatchmon ธาณีวัชรกุลอีกด้วย ซึ่งอาจเป็นการสร้างความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัว และยังทำให้ผู้อื่นเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวได้อีกด้วย

ภาพที่ 33 คอมเมนต์แสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch

ความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจPoetry of Bitch ถึงคุณPatchmon ธาณีวัชรกุล โดยมีการนำการตอบคอมเมนต์ของคุณPatchmon จากเพจหนึ่งมาเผยแพร่เพื่อใช้เป็นหลักฐานว่าสิ่งที่เธอพูดนั้นโกหก ทั้งนี้ยังเปิดเผยชื่อ เพชบุรีส่วนตัวโดยไม่เซ็นเซอร์ เมื่อนำมาวิเคราะห์การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ พบว่าการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเข้าข่ายลักษณะการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวในรูปแบบขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย คือมีการเปิดเผยเพชบุรีส่วนตัว หรือการนำเรื่องราวส่วนตัวมาเผยแพร่อาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัว และทำให้บุคคลอื่นๆ สามารถเข้าถึงตัวได้

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการนำเสนอของเพจThai PBS และอีจันไม่พบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวทั้งในส่วนของการนำเสนอและการแสดงความคิดเห็น

4.2 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออก จากปัญหาที่เกิดขึ้น

ผลวิจัยส่วนนี้ประกอบไปด้วย

4.2.1 ผลกระทบต่อชีวิตของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มด

4.2.2 วิธีการจัดการกับปัญหาของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มด

4.2.1 กรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิต

ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิต จากการ สัมภาษณ์เชิงลึกออกเป็น 5 หัวข้อดังนี้

4.2.1.1 กรณีศึกษากับการถูกล่าแม่มด

4.2.1.2 ผลกระทบด้านสิทธิเสรีภาพ

4.2.1.3 ผลกระทบต่อครอบครัวและคนรอบข้าง

4.2.1.4 ผลกระทบต่อหน้าที่การงาน

4.2.1.5 ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น

4.2.1.1 กรณีศึกษาจากการถูกล่าแม่มด

หมายถึงกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกโจมตีจากกลุ่มคนในโลกออนไลน์ เพราะเชื่อว่าเป็นการ กระทำความผิดบรรทัดฐานของสังคม หรือสร้างความไม่พอใจให้กับคนส่วนใหญ่ โดยอาจมีการแสดง ความคิดเห็นด้วยการด่าทอถ้อยคำหยาบคาย รวมไปถึงการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวเผยแพร่ในโลก ออนไลน์ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแม่มด และตัดสินใจโดยศาลเตี้ยของกลุ่ม คนในโลกออนไลน์สามารถแบ่งเป็นประเด็นที่ถูกโจมตีนำไปสู่ผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

ภาพที่ 34 คุณพรณิการ์ วานิช

คุณพรณิการ์ วานิช อดีตโฆษก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อพรรคอนาคตใหม่

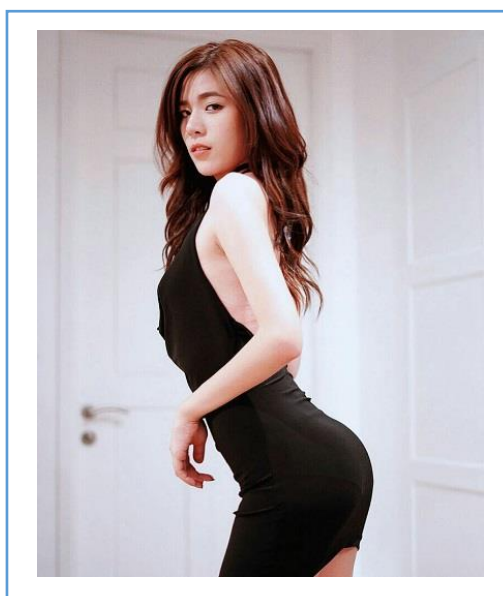
1) ประเด็นเรื่องการเมือง คุณพรณิการ์ วานิช มีการขุดภาพของช่วงรับปริญญาเมื่อปี 2553 และโพสต์อื่นๆ ที่เคยมีการโพสต์นำมาเผยแพร่ในโลกออนไลน์ว่าเป็นการกระทำที่มีบังครต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งต่อมามีเพจในเฟซบุ๊กนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเพจที่นำมาศึกษาได้แก่ เพจ Thai PBS และเพจ The Mettad จะเห็นได้ว่าเพจทั้ง 2 มีการนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยที่เพจ Thai PBS มีการนำเสนอในลักษณะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ด้านเพจ The Mettad นำเสนอไปตามแนวทางของเพจ คือลักษณะการโจมตีเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว แต่การแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจทั้ง 2 เพจเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือมีการด่าทอด้วยถ้อยคำรุนแรง รวมถึงขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว เช่น เฟซบุ๊กส่วนตัวของกรณีศึกษา รูปภาพส่วนตัวนำมาเผยแพร่โจมตีกันในโลกออนไลน์

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณพรณิการ์ วานิช เกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น คุณพรณิการ์ วานิช ได้ให้ข้อมูลดังนี้ การที่ตนเองเป็นนักการเมือง แต่ก่อนมาเป็นนักการเมืองเคยทำงานด้านสื่อมวลชนมาก่อนการที่เป็นบุคคลสาธารณะจึงชินกับการถูกวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในด้านบวกและลบ แต่สำหรับกรณีที่เกิดขึ้นมันชัดเจน และเป็นครั้งแรกที่โดนล่าแม่มดซึ่งผลที่ตามมา คือมีการไปขุดคุ้ยเฟซบุ๊กคนในครอบครัว เฟซบุ๊กเพื่อน อีเมลเพื่อนๆ ที่เคยมีการใช้สมัยมัธยมก็มีการขุดขึ้นมา โดยเฉพาะคุณพ่อคุณ

แม้ก็ยังถูกตามไปคอมเมนต์ในเฟซบุ๊กส่วนตัวจนสุดท้ายต้องให้ปิดไปเพื่อให้ท่านมีสุขภาพจิตที่ดี เพราะท่านอายุค่อนข้างเยอะไม่ถนัดการรับมือ สิ่งสำคัญที่สุดและไม่คิดว่าจะเกิดขึ้นคือ

“การที่เราไปไหนมาไหน แล้วจะมีคนถ่ายรูปนำไปโพสต์ว่านี่ไงมันอยู่ที่นี้ ซึ่งเราไม่เคยเจอมาก่อนที่ผ่านมามันก็จะไปคอมเมนต์ที่เป็นการด่าทอ แต่พอถึงขั้นนี้เรารู้สึกว่าโดนล่าจริงๆ และละเมิดความเป็นส่วนตัวของเรา”

(พรรณนิการ์ วานิช, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2563)

ภาพที่ 35 คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล

คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ดาราและนักร้องจากรายการ AF11 (Academy fantasia)

2) ประเด็นเรื่องศีลธรรม โดยมีภาพลับพร้อมแชทไลน์ส่วนตัวของคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลกับพระเอกชื่อดังปล่อยออกมา จากนั้นได้มีเพจในเฟซบุ๊กนำเสนอเรื่องราวดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเลือกเพจ Poetry of Bitch เพราะเพจมีการนำเสนอเรื่องราว และเกิดความสงสัยเรื่องความสัมพันธ์ของคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลกับพระเอกคนดังกล่าวข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร แท้ที่จริงแล้วเป็นฝีมือของตัวเองหรือเปล่าที่เป็นคนปล่อยเพื่อสร้างกระแสให้กับตนเองจนนำไปสู่การสืบหาความจริงของเพจและผู้คนในโลกออนไลน์ ซึ่งการนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นจะเป็นไปตามแนวทางของเพจ คือเพจจะนำเสนอที่มีลักษณะการตั้งคำถาม เสียดสี ประชดประชัน ขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวสืบสวนหาความจริงของเหตุการณ์ ในส่วนของการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ เป็นไปในแนวทางการด่าทอด้วยถ้อยคำรุนแรง ถูกเหยียดหยามโจมตีกันในโลกออนไลน์

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล เกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ได้ให้ข้อมูลดังนี้ ในปัจจุบันสังคมไทยชาวที่ถูกลำเสนอโดยเฉพาะเรื่องที่เกิดขึ้นผู้หญิงมักจะเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบ แต่ได้ทำความเข้าใจตรงส่วนนี้เลยไม่ได้รู้สึกว่าจะโดนล่าแม่มดขนาดนั้น แค่คิดว่าทำไมกลุ่มคนเหล่านั้นจึงตัดสินใจผิดจากข่าวที่มันไม่ใช่ความจริง แล้วกลุ่มคนเหล่านั้นเป็นใครก็ไม่รู้

“เราอาจเคยเป็นดาราบ้างหรือเป็นบุคคลสาธารณะแต่เขามีสิทธิ์จริงหรือ เขาเป็นใครก็ไม่รู้ มามาตำเรา แต่เราเองมีการจัดการกับความรู้สึกตรงนี้ได้ค่อนข้างดีอยู่แล้วพุดง่าย ๆ คือเราไม่ค่อยแคร์เท่าไร”

(พัชมน ธาณีวัชรกุล, สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2563)

ภาพที่ 36 คุณพินิจ งามพริ้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณพินิจ งามพริ้ง อดีตประธานเชียร์ไทยเฟาเวอร์ และผู้สมัครชิงตำแหน่งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย และสมาชิกพรรคอนาคตใหม่

3) ประเด็นเรื่องเพศสภาพ คุณพินิจ งามพริ้ง ที่ได้ออกมาประกาศเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศพร้อมเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “พาลีณี งามพริ้ง” ภายหลังก็ได้เข้าสู่การทำงานด้านการเมือง เพื่อที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ จนเกิดเป็นกระแสเสียงวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ มากมายถึงความไม่เหมาะสม ไม่เห็นด้วย ซึ่งต่อมาก็ได้มีเพจในเฟซบุ๊กนำเสนอเรื่องราวดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกเพจ Thai PBS และเพจอีจัน ทั้ง 2 เพจมีการนำเสนอเรื่องดังกล่าว โดยที่เพจ Thai PBS มีการนำเสนอในลักษณะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ด้านเพจอีจันมีการนำเสนอตามแนวทางของเพจ แต่ในส่วนของการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจทั้ง 2 เพจ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตัวเองครั้งนี้ รวมถึงมีการตำหนิด้วยถ้อยคำรุนแรง และลักษณะการใช้คำพูดเหยียดเพศเกิดขึ้นโจมตีกันในโลกออนไลน์

จากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณพินิจ งามพริ้ง เกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นคุณพินิจ งามพริ้งได้ให้ข้อมูลดังนี้ Reaction ของคนที่ตกเป็นเหยื่อการถูกบูลลี่ ด่าทอ หรือแม้กระทั่งโดนล่าแม่มดไม่เหมือนกัน หลักคิดง่าย ๆ คือเราไม่ได้มีหน้าที่ไปตัดสินคนอื่น เพราะถ้าเราไปตัดสินคนอื่นว่าคนนั้นไม่ควรทำอย่างนั้น ไม่สมควรทำแบบนี้ เป็นคนไม่ดีความคิดที่คับแคบ ถ้าเราไปตัดสินคนอื่นเราเองก็ไม่ต่างกัน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือเราต้องมีภูมิคุ้มกัน ที่แข็งแรงก่อนที่จะทำอะไรขึ้นมา และเป็นที่น่าสนใจต่อสาธารณะต่อคนทั่วไป ถ้ามั่นใจว่าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และทำให้ตนเองมีความสุขก็ไม่ใช้หน้าที่ของเราที่จะไปมองคนอื่นในเชิงลบ ทำไม่ต้องไปห่วงไหวกับคำพูดคนอื่นซึ่งเป็นใครก็ไม่รู้ ส่วนใหญ่คนที่วิพากษ์วิจารณ์ด่าทอหรือล่าแม่มดในโลกออนไลน์ ซึ่งไม่ได้รู้สึกโดนล่าแม่มดขนาดนั้น แต่จะเป็นการพูดจาถูกเหยียดหยามมากกว่า

“เราเชื่อว่าสิ่งที่เขาทำมันเป็นไปตามสติปัญญาของตัวเองที่มี วิพากษ์วิจารณ์ไปตามความรู้ อันน้อยนิดของเขาความเข้าใจในเพศสภาพอันน้อยนิด ความเข้าใจในรูปธรรม นามธรรม หลายเรื่อง เป็นเรื่องที่ลึกซึ้งมาก แต่เราจะไปโทษเขาอย่างเดียวก็ไม่ได้ต้องโทษครอบครัว โทษสังคมแวดล้อมของเขาด้วย”

(พินิจ งามพริ้ง, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์)

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการถูกล่าแม่มดของกรณีศึกษาทั้ง 3 คน ซึ่งมีประเด็นที่ถูกโจมตี และตัดสินโดยศาลเตี้ยแตกต่างกันไปที่มองว่าเป็นการกระทำความผิดต่อบรรทัดฐานของสังคม หรือสร้างความไม่พอใจให้กับคนบางกลุ่มในสังคม ซึ่งมากผู้คนในโลกออนไลน์ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตัดสินกล่าวหาด้วยความรู้สึกหรืออารมณ์มากกว่าเหตุผลหรือข้อเท็จจริง ผลกระทบที่ตามมาย่อมส่งผลกระทบต่อกรณีศึกษาโดยตรงไม่ว่าจะเป็นทางด้านสุขภาพทางกาย ด้านจิตใจ และยังส่งผลกระทบต่อไปยังด้านอื่นๆ อีกด้วย จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 คน ผู้วิจัยสามารถแบ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาได้ดังนี้

4.2.1.2 ผลกระทบด้านสิทธิเสรีภาพ

หมายถึงความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คนที่ถูกตัดสินรวมถึงการแสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำรุนแรงต่างๆ หรือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มคนในโลกออนไลน์ จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 คน ผู้วิจัยสามารถแบ่งผลกระทบด้านสิทธิเสรีภาพได้ดังนี้

1) ด้านเสรีภาพในการแสดงออก (Freedom of Expression) หมายถึงสิทธิที่เราสามารถที่จะแสดงออกหรือสื่อสารความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ทั้งด้วยการพูด การแสดงท่าทาง ตลอดจนการสื่อสารด้วยตัวหนังสือไม่ว่าจะเป็นบนหน้ากระดาษหรือโลกออนไลน์ จากการสัมภาษณ์คุณพรณิการ์ วานิช ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมที่ได้รับจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า เส้นแบ่งระหว่างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นกับการเอาเสรีภาพที่ตนเองมีสิทธิไปละเมิดเสรีภาพของ

บุคคลอื่นผ่านการแสดงความแสดงออกด้วยความเกลียดชัง (Hate speech) หรือการแสดงความแสดงออกด้วยการล่วงละเมิดทางออนไลน์ (Harassment) เส้นแบ่งคืออะไร แต่เมื่อไรก็ตามที่เริ่มไม่ได้ใช้เหตุผลในการแสดงออก และนำไปสู่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น เช่น คนรอบตัวเขา ทุกกิจกรรมของเขา มันไม่ใช่การใช้เสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ใช่เสรีภาพในการแสดงออก

“เมื่อไรก็ตามที่ไม่ได้มีการชั่งน้ำหนักของข้อเท็จจริงอีกต่อไป แต่เป็นการตามล่าด้วยความเกลียดชังอย่างเดียวเรามองว่าเป็นการล่าเส้นและไม่ยุติธรรม ไม่ชอบธรรม”

(พรณิการ์ วานิช, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2563)

2) ด้านความเสมอภาคทางเพศ (Gender Equality) หมายถึงการที่เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิ และ เสรีภาพในการแสดงบทบาทของตนเองต่อสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน แต่ต้องอยู่ภายในกรอบที่เหมาะสมของวัฒนธรรมที่ดำรงของสังคมไทย จากการสัมภาษณ์คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมที่ได้รับจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า เรื่องที่เกิดขึ้นมันไม่มีความชอบธรรมไม่ยุติธรรมกับผู้หญิง เพราะในสังคมไทยที่ยังมีเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่ เรื่องของศีลธรรม ผู้หญิงมักถูกมองว่าไม่ดีสำหรับเรื่องที่เกิดขึ้น และด้วยความที่ไม่ได้มีพื้นที่สามารถออกไปพูดได้ขนาดนั้น หรือคำพูดไม่ได้มีน้ำหนักมากพอเมื่อเทียบกับอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นประเด็นด้วยกันเลยรู้สึกว่ามันค่อนข้างกดดันในช่วงเวลานั้น ส่วนกลุ่มคนเข้ามาคอมเมนต์ด่าทอด้วยถ้อยคำหยาบคายทั้งในใจ ทั้งเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ช่วงแรกก็ไม่สามารถควบคุมสติได้ โดยเฉพาะคอมเมนต์ที่เอ่ยถึงบุพการีก็จะมีกรตอบโต้ไปบ้าง แต่ก็ไม่ได้ไปด่ากลับจะเป็นการอธิบายในมุมมองของตนเองมากกว่า และช่วงหลังจากนั้นไปสักระยะก็รู้สึกว่าคุณกลุ่มคนพวกนั้นเป็นใครก็ไม่รู้จักเลยไม่ได้ไปใส่ใจมากปล่อยให้ อยากด่าก็ด่าไป

“ส่วนเพจที่น่าเสนอข่าวเรารู้สึกไม่โอเคเขาเป็นใครก็ไม่รู้ เขาไปได้ข้อมูลมาจากไหนก็ไม่รู้ เหมือนเป็นการเล่าต่อกัน เพจนี้ก็ก๊อปอันนี้ไปจนมันกระจายไปทั่ว แล้วเราถามว่าข้อเท็จจริงอยู่ที่ไหน แล้วจะเรียกว่าชอบธรรมหรือ”

(พัชมน ธาณีวัชรกุล, สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2563)

3) ด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) หมายถึงสิทธิที่มนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเพศชาย เพศหญิง หรือเพศทางเลือก มีสิทธิเสรีภาพบทบาทในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน จากการสัมภาษณ์คุณพินิจ งามพริ้งได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมที่ได้รับจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า ตนเองไม่สามารถที่ตัดสินได้ว่ากลุ่มคนที่เข้ามาคอมเมนต์ด่าทอเหล่านั้นมีความชอบธรรมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เพราะเมื่อไรที่ยังไม่ได้ทำผิดกฎหมาย ไม่ได้เป็นการละเมิดสิทธิ์ เข้าข่ายหมิ่นประมาท แต่ถ้าเข้าข่ายจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร เพราะมันผิดกฎหมาย การเป็นบุคคลสาธารณะ เพราะเคยลงสมัครนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยเลยเป็นที่สนใจ จริงๆ ก็ไม่ได้อยากเป็นบุคคลสาธารณะอยากอยู่เงียบๆ ที่อเมริกา แต่สื่อมวลชนที่

ชุดคู่ยี่สิบหาถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองเปลี่ยนเพศสภาพ ช่วงแรกๆ ก็มีความคิดที่ว่าสื่อมวลชนมีสิทธิ์ หรือที่จะมาลงข่าวหรือกลุ่มคนที่เข้ามาคอมเมนต์ แต่ข่าวนำเสนอประเด็นอดีตผู้สมัครนายกสมาคมฟุตบอลจึงเป็นบุคคลสาธารณะก็ไม่ได้คิดฟ้องร้องอะไร ส่วนคอมเมนต์มีทั้งดี และไม่ตีพยายามคิดว่ามีที่คอมเมนต์ดีมากกว่าไม่ดี ส่วนคนที่พูดไม่ดีหมิ่นประมาท หรือด่าทอด้วยถ้อยคำหยาบคายไม่ได้คิดจะไปตอบกลับ โดยเลือกที่จะทำตัวเองให้มีความสุขดีกว่ากลุ่มคนพวกนั้นเขาไม่มีความสุขในชีวิตเขา เขาจึงต้องจับผิดคนอื่นเขาจึงต้องว่าคนอื่น เพราะตัวเขาไม่มีความสุข

“ความชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรมมันอยู่ที่ว่าเราเป็นคนสาธารณะหรือเปล่า ถ้าเราเป็นคนสาธารณะเขาก็มีความชอบธรรมที่จะวิพากษ์วิจารณ์ได้ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย ถ้าหมิ่นประมาทก็ไม่ชอบธรรมแต่ Reaction ของเรามันอยู่ที่ตัวเรา”

ทั้งนี้ประเด็นการเป็นบุคคลสาธารณะ ในตัวบทกฎหมายไม่ได้บังคับรับรองไว้ แต่เป็นความเข้าใจโดยส่วนตัวของคุณพินิจ งามพริ้ง

(พินิจ งามพริ้ง, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2563)

4.2.1.3 ผลกระทบต่อครอบครัวและคนรอบข้าง

หมายถึงการที่กรณีศึกษาทั้ง 3 คนที่โดนโจมตีจากกลุ่มคนในโลกออนไลน์ส่งผลกระทบต่อตนเองแล้วยังส่งผลไปถึงคนในครอบครัว พ่อ-แม่ ญาติพี่น้อง รวมถึงคนรอบข้างเพื่อนฝูงได้รับผลกระทบไปด้วย จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 คน ได้ให้ข้อมูลที่ตรงกันว่าสำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบเยอะสุดจะเป็นในส่วนของครอบครัว และคนรอบข้างซึ่งต่างก็มีความเป็นห่วงปัญหาตรงนี้

คุณพรพรรณิการ์ วานิชได้ให้ข้อมูลว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อครอบครัวมากที่สุด โดยเฉพาะคุณพ่อกับคุณแม่ที่โดนชุดคู่ยี่สิบบุกส่วนตัว รวมถึงการถูกตามไปแสดงความคิดเห็นของกลุ่มคนในโลกออนไลน์ จนสุดท้ายต้องให้คุณพ่อกับคุณแม่ปิดเฟซบุ๊ก เพราะคิดว่าคุณพ่อกับคุณแม่ไม่ได้ถนัดรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเพื่อให้ท่านมีสุขภาพจิตที่ดี อีกอย่างครอบครัวไม่ได้มีส่วนในการตัดสินใจให้มาทำงานด้านการเมือง และเรื่องที่เกิดขึ้นก็เป็นการโจมตีทางการเมือง ถ้าไม่เข้ามาทำงานด้านการเมืองคงไม่เกิดเรื่องแบบนี้ขึ้น คนในครอบครัวก็เข้าใจ แต่ความเสียหายผลกระทบตรงนี้ไม่ควรที่จะเกิดขึ้นกับคนในครอบครัว ในส่วนของคนรอบข้างเพื่อนๆ ก็โดนชุดคู่ยี่สิบข้อมูลส่วนตัวเหมือนกันเช่น อีเมลส่วนตัวที่ใช้ตั้งแต่มัธยมก็ถูกชุดคู่ยี่สิบขึ้นมา แต่เพื่อนก็ไม่ได้มีปัญหาอะไรเขาเข้าใจในตัวตนของเราอยู่แล้ว อีกอย่างเรื่องที่เกิดขึ้นผ่านมามาก 10 ปี ถ้าทำงานเป็นสื่อมวลชนไปเรื่อยๆ เรื่องนี้คงไม่เกิดขึ้น

“ในส่วนของครอบครัวน่าจะเป็นสิ่งที่หนักที่สุด แต่ก็ดีที่ครอบครัวเพื่อนทุกคนเข้าใจไม่มีเพื่อนคนไหนเลยที่จะมาบอกว่าเป็นเพราะแกฉันเลยโดนขูดคู้ โดนด่า ทุกคนเข้าใจและเป็นกำลังใจให้”

(พรรณนิการ์ วานิช, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2563)

คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลได้ให้ข้อมูลว่าเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้น ส่งผลผลกระทบมากที่สุด โดยเฉพาะสภาพจิตใจของคุณแม่ ต้องอธิบายว่าที่บ้านคุณแม่เปิดร้านของชำจะมีลูกค้าแวะเวียนเข้ามาบ่อยครั้ง พอเกิดเรื่องดังกล่าวก็จะมีคนมาถามคุณแม่ว่าในข่าวใช้ลูกกรีปเล่า บางคนพูดกระทั่งลูกเธอขายตัวหรือก็เลยมีความรู้สึกว่ามันเกินไป ส่วนอีกคนคือคุณน้าเขาภูมิใจมากตอนที่เราเป็น AF (Academy Fantasia) และสามารถเข้าไปทำงานในวงการบันเทิง คุณน้าชอบนำเรื่องของเราไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟังเสมอ แต่พอเกิดเรื่องเป็นข่าวขึ้นมาทำให้คุณน้ารู้สึกผิดหวังมากเลยรู้สึกสร้างว่าความอับอายให้กลับครอบครัว

“คือตาเราได้นะ จะด่าแรงแค่ไหน แต่อย่าไปยุ่งกับคนในครอบครัวเรา”

(พัชมน ธาณีวัชรกุล, สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2563)

คุณพินิจ งามพริ้งได้ให้ข้อมูลว่า เรื่องที่เกิดขึ้นส่งผลต่อครอบครัวมากที่สุด เพราะคนในครอบครัวบางคนยังไม่ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองของตนอย่างเช่น ลูกสาวที่กำลังเล็กยังไม่ได้รับรู้เมื่อมีการนำเสนอข่าวออกมาเลยเลือกที่จะบอกอดีตภรรยากับลูกชายคนโต ช่วงแรกๆ พวกเขาที่มีความเครียด แต่ปัญหาอีกอย่างคือพวกเขาต้องไปอธิบายให้คนอื่นฟังอธิบายให้คนอื่นเข้าใจ จึงมองว่ามันเป็นการละเมิดเรื่องส่วนตัวที่คนในครอบครัวต้องคอยตอบคำถามเลยเป็นห่วงความรู้สึกตรงส่วนนี้มากที่สุด

(พินิจ งามพริ้ง, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2563)

4.2.1.4 ผลกระทบต่อหน้าที่การงาน

หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่ออาชีพ หรือหน้าที่การงานที่กรณีศึกษาประกอบอยู่ หรืออาจส่งผลไปยังอนาคต จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 คน ให้ข้อมูลที่แตกต่างกันไปถึงผลกระทบต่อหน้าที่การงานของตนเองดังนี้

คุณพรรณนิการ์ วานิชได้ให้ข้อมูลว่า ในส่วนของการทำงานไม่ได้เกิดผลกระทบอะไร อาจมีการร้องเรียนต่างๆ บ้างตามปกติซึ่งไม่ได้กังวลตรงนี้ เพราะการร้องเรียนเป็นไปตามกระบวนการที่สามารถทำได้ อีกอย่างตนเองทำงานด้านนี้ไม่ได้ทำตัวอยู่เหนือกฎหมายมีช่องทางไหนที่ประชาชนอยากร้องเรียนก็สามารถทำได้

คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลได้ให้ข้อมูลว่า อาชีพแอร์โฮสเตสเป็นอาชีพที่ตนเองอยากทำ แต่ไม่กล้าไปสมัคร เพราะเคยไปสมัครแล้วแต่บริษัทไม่โอเค โดยมีการถามถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น เลยรู้สึกว่ามันเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ได้เกี่ยวกับการทำงานจากนั้นมาก็ไม่ไปสมัครบริษัทอื่นๆ อีกเลย

คุณพินิจ งามพริ้งได้ให้ข้อมูลว่า หลังจากเลือกที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองแล้วก็ได้ลาออกจากบริษัท มาประกอบอาชีพอิสระ ระยะเวลาๆ เลยทำให้คนที่เขาอยากชวนไปทำงานด้วยไม่กล้าชวน เพราะเขายังจำภาพเดิม ส่วนการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ไม่ได้รู้สึกที่เกิดผลกระทบอะไรมากมาย มองว่าเป็นเรื่องปกติที่คนจะวิพากษ์วิจารณ์ เพราะคนเรามีความคิดอุดมการณ์ทางการเมืองที่ไม่ตรงกันอย่างเช่น เกลียดพรรคอนาคตใหม่ก็มาตำเรา บางคนเกลียดกะเทยก็จะไปตำพรรคอนาคตใหม่ อีกอย่างหนึ่ง คือคนเหล่านั้นยังจำภาพเดิมของเราในฐานะ พินิจ งามพริ้ง แล้วมันก็สร้างความรำคาญให้กับเรามากเลย

4.2.1.5 ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น

หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์คุณพัชมนเป็นกรณีศึกษาคนเดียวที่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นนี้ว่า สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นไม่ใช่แค่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว หน้าที่การงาน แต่ยังส่งผลไปถึงเรื่องของความสัมพันธ์ คือการที่เราจะไปมีความสัมพันธ์ใหม่กับใครสักคน แม้กระทั่งคนที่เราคบหาอยู่ในปัจจุบันก็เหมือนกัน คนในครอบครัวของเขาจะมีอคติทันทีพอทราบว่าตนเอง คือคนในข่าวมันถึงเป็นตราบาปในชีวิตโดยที่ตนเองไม่ได้สร้าง และยังส่งผลกับชีวิตในอนาคต ติดตัวไปตลอด จนทำให้ตนเองไม่สามารถกล้าที่จะมีความสัมพันธ์กับใครได้เลย จนบางครั้งเคยคิดว่าอยากย้ายไปอยู่ที่อื่นประเทศอื่นที่ไม่มีใครรู้จัก และอยากเริ่มต้นชีวิตใหม่

ทั้งนี้คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลยังให้ข้อมูลเพิ่มเติม ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอของเพจหรือสำนักข่าวที่นำเสนอประเด็นของตนเองว่า การที่คุณมีอาชีพเป็นนักข่าวหรือต้องการสร้างเนื้อหาให้กับเพจของตนเอง ข่าวที่นำเสนอออกไปนั้นสร้างผลประโยชน์หรือรายได้ให้ก็ตาม แต่มันอยู่บนความทุกข์ของคนอื่นก็อยากให้มีการไตร่ตรองวิเคราะห์ข้อเท็จจริงมากกว่านี้ บางครั้งคนที่ส่งข่าวให้คุณเขาอาจเป็นคนที่ไม่ชอบเราเป็นการส่วนตัว อาจเป็นคนที่ไม่ได้หวังดีกับเรา ผลกระทบที่จะเกิดตามมาคุณไม่รู้หรือว่าคุณฟังชีวิต พังจิตใจของคนๆ หนึ่งที่คุณนำเสนอข่าวไปขนาดไหน

4.2.2 วิธีการจัดการกับปัญหาของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแมมด

หมายถึงวิธีการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับตนเอง หรือเพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องดังกล่าวให้สังคมได้รับรู้ สามารถลดผลกระทบหรือให้หลุดพ้นออกจากปัญหา โดยผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการจัดการทางออกจาก ปัญหาของกรณีศึกษา ทั้ง 3 กรณีที่ถูกล่าแมมดจากการสัมภาษณ์เชิงลึกออกเป็น 3 หัวข้อดังนี้

4.2.2.1 ชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านเฟซบุ๊ก

4.2.2.2 ชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อมวลชน

4.2.2.3 ดำเนินคดีทางกฎหมาย

4.2.2.1 ชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านเฟซบุ๊ก

หมายถึงการที่กรณีศึกษาเลือกที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นผ่านการโพสต์เฟซบุ๊กส่วนตัว เพื่อเป็นแนวทางในการลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการโดนล่าแมมด จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มี 2 กรณีศึกษาที่เลือกวิธีการดังกล่าว

คุณพรรณนิการ์ วานิช ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นว่า สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสัปดาห์แรกเลือกที่จะเงียบ เพราะเป็นช่วงเวลาที่กระแสสังคมแรง ไม่ว่าจะพยายามพูดความจริงแค่ไหนก็สู้กับอารมณ์ผู้คนไม่ได้ ต่อให้พูดอย่างไรก็ไม่รับฟังเลยเลือกที่จะไม่พูดไม่โพสต์ชี้แจงอะไรเป็นความตั้งใจส่วนตัว แต่การเงียบก็ไม่ใช้สิ่งที่ถูกต้อง และเชื่ออยู่เสมอว่าการสู้กับข่าวปลอมก็ต้องสู้ด้วยความจริงนี่คือตรงไปตรงมาที่สุด เพราะฉะนั้นการชี้แจงข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีเลยเลือกชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวก่อน และก็หวังว่าคนที่เข้าใจเขา จะช่วยเผยแพร่ข้อเท็จจริง ในส่วนคอมเมนต์ที่เข้ามาด่าทออะไรก็ตามเลือกที่จะปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ เพราะการถกเถียงสนทนากันอยู่ในคอมเมนต์ของโพสต์ ถ้าเกิดมีคอมเมนต์ที่เห็นต่างก็จะมีการช่วยแก้ช่วยถกเถียงกันไปมา แต่ต้องการให้มันมีคำหยาบคาย Hate speed ที่ใส่อารมณ์น้อยกว่านี้หน่อย แต่คิดว่ามัน ก็เป็นกลไกธรรมชาติ และคนในโลกออนไลน์ก็จะค่อยๆ เรียนรู้กันว่าข้อเท็จจริงคืออะไร

“จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาเราก็ดีใจที่มันได้ผลคนที่ไม่ชอบวิธีการแบบนี้ก็พร้อมที่จะใช้เหตุผลพร้อมที่จะช่วยเราเผยแพร่ข้อเท็จจริงมันมีอยู่ไม่น้อยแล้วสุดท้ายก็ได้พิสูจน์ว่า ฝ่ายหลังเป็นฝ่ายที่ชนะ”

(พรรณนิการ์ วานิช, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2563)

Pannika Chor Wanich
23 ชม. · 🇹🇵

...

ทำไมภาพนั้น “ไม่ควรมีคำบรรยาย” ?

เมื่อวานมีเพจเฟซบุ๊กที่ทำงานปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารทางจิตวิทยา (หรือที่เรียกกันว่า เพจ IO) ให้แก่ คสช. กับสื่อมวลชนจำนวนหนึ่ง นำภาพที่ข่อยถ่ายเล่นๆ กับเพื่อนในช่วงรับปริญญาที่จุฬาเมื่อปี 2553 มาโจมตีข่อยอย่างรุนแรง โดยพยายามเชื่อมโยงกับเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์

ข่อยขออธิบายดังนี้ว่า ตอนนั้นเป็นยุคหลังรัฐประหาร 2549 และมีกระแสการกล่าวหาผู้คนที่ไม่จงรักภักดีเกิดขึ้นไปทั่วทั้งในโลกอินเทอร์เน็ตและในโลกแห่งความเป็นจริง ข่อยกับเพื่อนๆ เติบโตมาในบรรยากาศความขัดแย้งทางการเมืองเช่นนี้

พวกเราในฐานะนักเรียนรัฐศาสตร์ก็เฝ้าติดตามปรากฏการณ์เหล่านี้ด้วยความกังวลอย่างมาก บ่อยครั้งการนำเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์มาใช้โจมตีทางการเมือง แบ่งฝักฝ่ายในหมู่ประชาชนให้เกลียดชังกัน หรือบานปลายไปถึงขั้นล่าแมมดกัน ก็กลายเป็นความขึ้นขึ้นดลกร้าย

หลังรัฐประหาร 2549 เป็นเรื่องง่ายมากที่คนที่ไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหารจะถูกกล่าวหาว่าไม่จงรักภักดี และเป็นเรื่องง่ายมากที่จะจัดการใครให้ติดคุกเพียงมีคนชี้หน้าเขาว่าไม่จงรักภักดี

การสร้างวาทกรรมเกลียดชังแบบนี้ก่อให้เกิดคำถามมากมายในหัวของคนหนุ่มสาวจำนวนมากที่เติบโตมาในยุคหลังรัฐประหาร กระทั่งบางครั้งกลายเป็นสิ่งที่เรานำมาคุยล้อกันเพื่อสะท้อนความขึ้นขึ้นในโศกนาฏกรรมทางการเมืองของไทย

นี่คือ “ข้างหลังภาพ” ที่บอกว่า “ไม่ควรมีคำบรรยาย”

เราจะบรรยายอย่างไรได้บ้างในยุคสมัยที่วันหนึ่งอาจมีคนมาชี้หน้ากล่าวหาว่าคุณไม่จงรักภักดี และดังนั้น คุณต้องติดคุกหรือออกจากประเทศนี้ไป

ข่อยยอมรับว่าภาพการประชดล้อเลียนกระแสความเกลียดชังจากการล่าแมมดของนิสิตนักศึกษาจำนวนมาก รวมถึงภาพๆ นี้ ดูไม่เหมาะสม และต้องขอยกอย่างสูงต่อประชาชนที่เห็นภาพนี้แล้วเกิดความไม่สบายใจ แต่สิ่งที่ข่อยอยากให้ทุกท่านตระหนักเช่นกัน คือสังคมการเมืองไทยกำลังทำให้คนหนุ่มสาวในรอบสิบกว่าปีมานี้เติบโตมาพร้อมคำถามมากมายกับการใช้สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเครื่องมือทางการเมืองทำลายล้างกัน

ข่อยและเพื่อนๆ เชื่อในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พวกเราอยากเห็นระบบรัฐสภาที่ยึดโยงกับเสียงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และมีสถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงอยู่กับระบอบประชาธิปไตยอย่างมั่นคง ไม่ใช่การเมืองที่แอบอ้างสถาบันพระมหากษัตริย์มาใช้รัฐประหารและทำลายล้างคู่แข่งทางการเมืองกันบ่อยครั้ง

วันนี้ข่อยไม่ใช่บัณฑิตแล้ว แต่เป็นนักการเมือง เวลาผ่านไปเกือบทศวรรษ ทว่าสภาพการเมืองไทยก็แทบไม่เปลี่ยนแปลงเลย

ขอร้องเถอะค่ะ ว่าอย่านำประเด็นสถาบันพระมหากษัตริย์มาใช้โจมตีกันทางการเมืองอีกเลย รวมถึงขอร้องให้ผู้ติดตามขุดคุ้ยเพื่อนของข่อยทุกคนในรูป ยุติการกระทำดังกล่าว อย่าให้พวกเขาเดือดร้อนเพียงเพราะเป็นเพื่อนของนักการเมืองคนหนึ่ง

คำขอร้องนี้ไม่ใช่เพื่อตัวข่อยเอง แต่เพื่ออนาคตที่มั่นคงยั่งยืนของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งหลายคนมักนำสถานะของสถาบันฯ มารับใช้ตัวเอง เพียงเพื่อหวังทำลายล้างศัตรูทางการเมืองของตน โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนทางการเมืองที่ต้องสูญเสียไป

1.1 หมื่น

ความคิดเห็น 1.6 พัน รายการ แชร์ 1.8 พัน ครั้ง

ภาพที่ 37 โพสต์ชี้แจงเฟซบุ๊กส่วนตัวของคุณพรณิการ์ วานิช

หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2562 ได้ออกมาชี้แจงผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัว เป็นการอธิบายว่าทำไมภาพนั้นไม่ควรมีการบรรยาย โดยชี้แจงว่าเป็นการโจมตีทางการเมืองที่พยายามเชื่อมโยงกับเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ คุณพรรณีการ์ วานิชยังอธิบายเพิ่มเติมว่าในช่วงที่ตนเองเป็น นิสิตรัฐศาสตร์ ขณะนั้นการเมืองไทยอยู่ในช่วงเข้มข้น และเกิดคำถามมากมาย จึงมองว่าไม่ใช่ ความคิดสุดโต่ง และตอนนี้ความคิดตนเองก็ได้เปลี่ยนไปมาก ซึ่งส่วนตัวมีความสนใจการเมืองอย่างมาก ในส่วนที่ถูกโยงกับสถาบันพระมหากษัตริย์นั้นขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน แต่ยอมรับว่าภาพดังกล่าวไม่เหมาะสมและทำให้ไม่สบายใจ พร้อมขอโทษที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด และยอมรับในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คุณพินิจ งามพริ้ง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นว่า เลือกว่าจะโพสต์เฟซบุ๊กส่วนตัวไปในแนวทางให้ความรู้กับคนที่เข้าใจ การตำหนิ การบูลลี่กันเกิดจากสังคมไม่มีความรู้เรื่องความหลากหลายทางเพศที่มากพอก็เลยวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานความรู้ไม่รู้ จึงควรอธิบายตรงส่วนนี้ แต่ไม่ใช่เป็นการเรียกร้องให้มาเข้าใจในตัวตนสิ่งสำคัญที่สุด คืออธิบายว่าตนเองเป็นใคร ทำอะไร ความจริงเป็นอย่างไร กลุ่มคนหลายหลายทางเพศ หรือควรจะเรียกคำแบบนี้หรือไม่ เช่น สาวสอง กะเทย กะเทยควาย เวลาเจอหน้ากันควรจะทักทายกันแบบไหน ในของส่วนคนที่เขาคอมเมนต์ด่าทอด้วยถ้อยคำหยาบคายก็คิดว่ากลุ่มคนพวกนั้นวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานความรู้ที่มี การจะไปโต้ตอบคอมเมนต์พวกนั้นมันไม่ใช่ทางออก เดี่ยวจะไปกันใหญ่จะไปสนใจทำไมเลือกที่จะปล่อยไปดีกว่า

“การเรียกร้องของเราไม่ใช่แค่สื่ออย่างเดียว การกระทำเราก็ต้องอธิบายกับเขาด้วยซึ่งเราจะเรียกร้องในลักษณะของการอธิบายมากกว่า”

(พินิจ งามพริ้ง, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2563)

<

Pauline Ngarmpring
January 17, 2561 • 🌐

...

พินิจที่รัก

นี่เป็นครั้งที่ 2 ที่ฉันตัดสินใจเขียนถึงเธอ โดยตรง โดยครั้งนี้ไม่ได้มีการร้องขอจากนิตยสารฉบับไหน แต่เป็นเพราะฉันอยากเขียนถึงเธอจริงๆ มันไม่ใช่แค่คนที่เคยรู้จักเธอหรือคนที่คิดถึงเธอ แม้แต่ตัวฉันเองฉันคิดถึงเธอ มันเป็นความรู้สึกแปลกๆ ที่ใครๆ จะไม่ได้เจอเธออีกแล้ว

คิดถึงเรื่องราวที่ผ่านมา นับตั้งแต่ที่ฉันพาเธอเดินทาง เราผ่านอะไรมาร่วมกันเยอะจริงๆ นั่งเครื่องบินไม่รู้กี่รอบ นอนบนเตียงนอนที่ไม่คุ้นเคยหลายที่หลายแห่ง ผิกฝนตัวเอง หางานทำ เปลี่ยนสลับร่างไปมาบนท้องถนนที่ล้นสายตามผู้คน ในห้องน้ำในโรงแรม...เรามาไกลมากจริงๆ จนมาถึงจุดนี้ จุดที่ฉันอยู่ได้ด้วยความมั่นใจ และโดยไม่มีเธอ

ในบางอารมณ์ ฉันขอสารภาพว่าฉันคิดถึงเธอ ความรู้สึกของฉันที่มีต่อเธอมันแปลกมากๆ ไม่รู้ว่าบุคคลข้ามเพศคนอื่นเขาเป็นเหมือนเราหรือเปล่า

ฉันไม่ได้รู้สึกเป็นคนเดียวกับเธอ เท่ากับที่เธอไม่รู้สึกว่าฉันเป็นคนเดียวกับฉัน ฉันเข้าใจแล้วว่าที่ผ่านมาทำไมเธอถึงไม่ยอมรับว่ามีฉันอยู่ ...เหมือนจิตวิญญาณของฉันแยกเป็นอิสระจากเธอ เพียงแต่ที่ผ่านมามีเราอาศัยอยู่ในร่างเดียวกัน ร่างที่ใครๆ ก็รู้จักในนามว่า พินิจ งามพริ้ง

พินิจ ทุกครั้งที่ฉันมองรูปเธอ ฉันไม่รู้สึกเลยว่าเราเป็นคนๆ เดียวกัน ความรู้สึกของฉัน... เอาจริงๆ นะ เธอเป็นผู้ชายที่อบอุ่นและอ่อนโยน เข้มแข็งและเป็นผู้นำ ใจดีแต่ก็เด็ดขาด มีคนสารภาพว่าเคยแอบชอบเธอมากมาย ... สารภาพว่าฉันเองก็เป็นหนึ่งในนั้น

รู้มั้ยพินิจ ฉันบอกกับคนอื่นว่าฉันจะรักษาความเป็นเธอ ให้มากที่สุด แต่มาตอนนี้ ฉันว่าฉันคงเป็นเหมือนเธอไม่ได้หรอก มันยาก ... และฉันก็สูญเสียความเป็นตัวเองทุกครั้งที่พยายามจะเป็นเหมือนเธอ ฉันอยากเป็นผู้ตาม ฉันอยากอ่อนแอ ตัดจรีด และเป็นคนร้ายกาจในบางเวลา

มันน่าจะดีนะถ้าเธอมีตัวตนอีกคน ในอีกร่างกาย เราจะได้อยู่พร้อมๆ กันในโลกใบนี้ ฉันจะขอจับเธอเป็นแฟน เราจะเป็นคู่ที่เหมาะสมและมีความสุข ไม่ต้องผลัดกันใช้ชีวิตอยู่อย่างนี้ ... เมื่อฉันเขียนมาถึงตอนนี้ น้ำตาฉันไหล

เพราะมันคงเป็นไปไม่ได้ ในชาตินี้

เธอมันโคตรจะแมนเลย ที่ยอมฉันถึงขนาดนี้ ฉันไม่รู้จะขอบคุณเธอยังไงดีกับความเสียสละแม้กระทั่งจิตวิญญาณของเธอ

ถ้าฉันมีโอกาส...ไม่รู้ว่าเมื่อไหร่ โอกาสที่เราได้อยู่พร้อมกันจริงๆ ฉันจะเส้าให้เธอฟังให้หมด ว่าเราผ่านอะไรมามากหนทางที่เราเดินมันยากลำบากและยาวไกลขนาดไหน ฉันจะเส้าให้เธอฟังให้หมด...

...เมื่อเราได้เจอกันอีกครั้ง

ภาพที่ 38 โพสต์ชี้แจงเฟซบุ๊กส่วนตัวของคุณพินิจ งามพริ้ง

หลังจากการเปลี่ยนแปลงตัวเอง และมีการนำเสนอข่าวออกมา เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2561 คุณพินิจ งามพริ้ง ได้ออกมาชี้แจงผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวเป็นการอธิบายถึงเหตุผลที่เลือกเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศ โดยเป็นการอธิบายให้สังคมเข้าใจ และยังบอกว่าการอธิบายครั้งนี้ไม่ได้มีการเรียกร้องจากสื่อฉบับไหน แต่เลือกที่จะเขียนขึ้นเองใจความสำคัญอธิบายถึงการเป็นพินิจ งามพริ้ง กับ พอลลีน งามพริ้ง ที่มีความแตกต่างกันอย่างไร อารมณ์ ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และไม่ขอเลือกกลับไปเป็นเหมือนเดิมแล้ว เพราะสูญเสียความเป็นตัวเองทุกครั้งที่พยายามกลับไปเป็นคนเดิม

4.2.2.2 ชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อมวลชน

หมายถึงการที่กรณีศึกษาเลือกที่จะชี้แจงผ่านสื่อมวลชนเป็นการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยหวังว่าจะช่วยสื่อจะช่วยเผยแพร่ข้อเท็จจริงให้สังคมได้รับรู้ และสามารถช่วยให้ปัญหาที่เกิดขึ้นคลี่คลายลงได้บ้าง จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมี 2 กรณีศึกษาที่เลือกวิธีการดังกล่าว ดังนี้

คุณพรณิการ์ วานิชให้ข้อมูลว่า หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเลือกโพสต์ชี้แจงในเฟซบุ๊กส่วนตัวแล้ว ต่อมาเลือกที่จะชี้แจงต่อสื่อมวลชน โดยที่ทั้งสองอย่างทำครั้งเดียวจบ แต่ต้องเชื่อมั่นในสิ่งที่ได้ชี้แจงออกไปและดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ จากนั้นก็ปล่อยให้สังคมไปช่วยกันตกผลึกเอง

"ช่อ" เสียใจโพสต์ภาพ อ่าง สร้างความเกลียดชัง

🕒 13:39 | 📅 19 มิถุนายน 2562 | 👁 24,034

ภาพที่ 39 คุณพรณิการ์ วานิชชี้แจงต่อสื่อมวลชน

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 คุณพระณิการ์ วานิช ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนช่องต่างๆ ชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า ตนเองยอมรับว่าเสียใจและไม่สบายใจ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อถึงคนในครอบครัว และเพื่อน โดยกล่าวเพิ่มเติมว่าขอภัยอีกครั้งหนึ่งหากภาพนี้ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ตนเองก็ไม่สบายใจอย่างยิ่งที่ภาพนี้ทำให้เกิดบทสนทนาไม่สร้างสรรค์ โดยเฉพาะในโซเชียลมีเดียที่มีการใช้วาจากรรมสร้างความเกลียดชัง จนนำไปสู่การสนทนาที่ไม่เป็นผลดีกับฝ่ายไหน ในยุคที่บ้านเมืองต้องเดินไปข้างหน้า ส่วนของกรณีที่ถูกยื่นฟ้องความผิดมาตรา 112 นั้นขอให้เป็นไปตามกระบวนการของกฎหมาย และตนเองพร้อม เข้าชี้แจง

คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลให้ว่า หลังจากเกิดเรื่องที่ถูกชี้แจงผ่านสื่อมวลชน แต่ก็ไม่ได้เรียกร้องอะไร สำนักข่าวหลายๆ ที่ติดต่อเข้ามามากกว่า จากนั้นก็เลยปรึกษากับที่บ้านว่าควรพูดบ้าง เพราะมีคนด่าเยอะมากเรียกว่าคนไทยเกือบทั้งประเทศที่รู้ข่าวเลยเลือกไปให้สัมภาษณ์กับสำนักข่าว ตอนนั้นรู้สึกว่ามันเหมือนกับแถลงข่าวเลยใช้พื้นที่ตรงนี้ชี้แจงผ่านสื่อไปว่าเท็จจริงมันเป็นอย่างไร โดยหวังว่าสื่อมวลชนจะช่วยนำเสนอข้อเท็จจริงให้กลุ่มคนที่เขามาด่ามีความเข้าใจในมากขึ้น แต่จะมีบางเรื่องที่ไม่สามารถพูดออกไปได้ทั้งหมด เพราะคิดว่าเป็นเรื่องส่วนตัวพูดเท่าที่จะพูดได้ ส่วนพูดออกไปแล้วจะมีคนเชื่อไม่เชื่อก็แล้วแต่วิจารณ์ญาณ

ภาพที่ 40 คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลชี้แจงต่อสื่อมวลชน

เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนช่องต่างๆ ชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า ในเรื่องของความสัมพันธ์กับพระเอกคนดังกล่าวยอมรับว่า รู้จักกันจริงมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ไม่ได้ระบุสถานะ ส่วนเรื่องภาพหลุดหรือหลักฐานการโอนเงินจำนวน 10,000 บาทนั้นเป็นการฝากชื่อของ และยืนยันว่าตนเองไม่ได้เป็นคนปล่อยภาพ โดยมีกรกล่าวเพิ่มเติมว่าตนเองเป็นห่วงสภาพจิตใจคนในครอบครัว หลังถูกกระแสวิจารณ์และถูกกล่าวหาว่า

ชายตัวที่ออกมาพูดไม่ได้หวังเกาะกระแสดัง เพราะหลังจากนี้ขอไม่ทำงานในวงการบันเทิงอีก พร้อมระบุถึงทายาทหากพระเอกหนุ่มเชื่อในสิ่งที่ตนเองพูดครั้งนี้อนาคตคงมีโอกาสดำเนินชีวิตได้ปรับความเข้าใจกัน

4.2.2.3 ดำเนินคดีทางกฎหมาย

หมายถึงการที่กรณีศึกษาเลือกที่จะดำเนินคดีทางกฎหมายกับผู้ที่ถูกกล่าวหา หมิ่นประมาท หรือสร้างความเสียหายให้กับตนเองเพื่อที่จะหยุดหยั่งปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาได้ให้ข้อมูลดังนี้

คุณพรณิการ์ วานิชให้ข้อมูลว่า ในส่วนการดำเนินคดีทางกฎหมายนั้นไม่ได้มีการฟ้องร้องกับบุคคลที่ด่าว่าเสียหายๆหรือขุดคุ้ยข้อมูล เพราะสุดท้ายแล้วตนเองคิดว่าถึงแม้รัฐจะดำเนินการแบบนี้กับประชาชนมาโดยตลอดในการใช้กฎหมายปิดปาก แต่ตนเองคงไม่ยอมดำเนินรอยตามนั้น ยกเว้นเป็นกรณีที่เสียหายร้ายแรงจริงๆ แต่ถ้าจะดำเนินคดีทางกฎหมายเกิดขึ้นก็ในกรณีที่มีการกล่าวหาว่าพรรค ว่าตนเอง ว่าหัวหน้าพรรคเกี่ยวข้องกับกรอการร้าย และผู้ก่อการร้ายส่วนนี้ส่งผลเสียหายร้ายแรงจำเป็นจะต้องมีการ ฟ้องร้องเกิดขึ้น

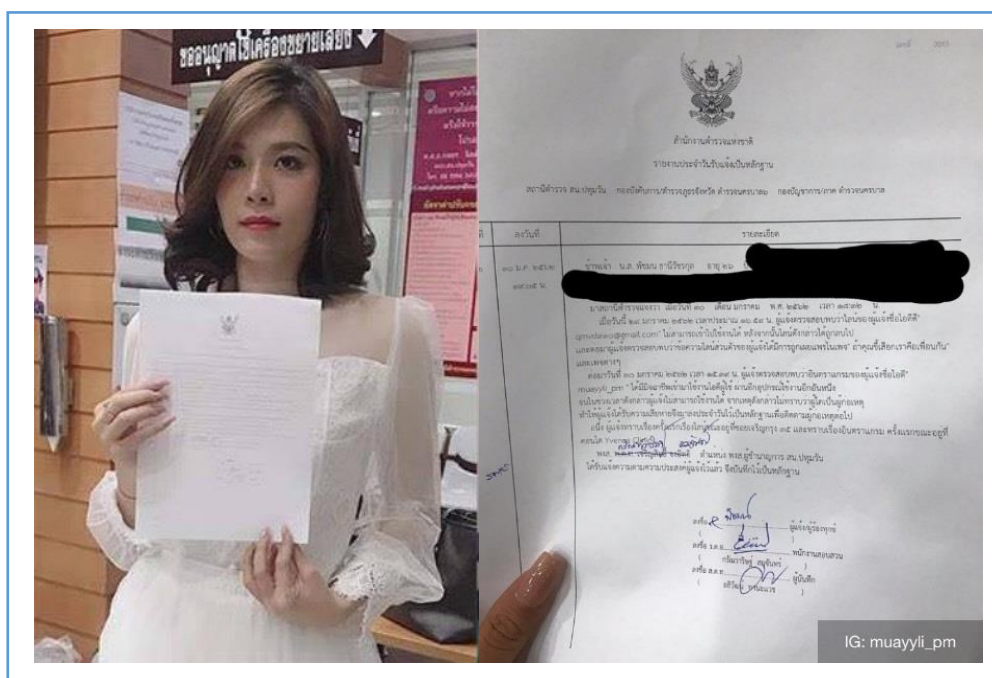
ภาพที่ 41 คุณพรณิการ์ วานิชยื่นฟ้องดำเนินคดีทางกฎหมาย

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 คุณพระณิการ์ วานิช เดินทางมายังศาลอาญารัชดา เพื่อดำเนินการยื่นฟ้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองหนึ่งในข้อหาหมิ่นประมาท กรณีที่มีการโพสต์ภาพและข้อความลงโซเชียลมีเดียเกี่ยวเหตุการณ์ระเบิดในกรุงเทพมหานครหลายจุด รวมถึงเหตุก่อความไม่สงบในภาคใต้ พยายามเชื่อมโยงกับพรรคคอนาคติใหม่ หัวหน้าพรรคคอนาคติใหม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าว สร้างความเสียหายให้กับตนเองและพรรคคอนาคติใหม่ ซึ่งจะทำให้สังคมเข้าใจผิด โดยคุณพระณิการ์ วานิชยังกล่าวเพิ่มเติมว่าที่ผ่านมาแม้จะถูกพาดพิง แต่ถือว่าไม่ร้ายแรงเท่าเรื่องนี้ การฟ้องร้องต่อศาลก็เพื่อต้องการให้สังคมเห็นว่าไม่ควรเป็นแบบอย่างในการสร้างความแตกแยกในสังคม

คุณพิชมน ธาณีวัชรกุลให้ข้อมูลว่า หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเลือกที่จะไปแจ้งความดำเนินคดี เพราะโดนแฮ็กไลน์ส่วนตัวมีการนำรูปภาพในไลน์ ข้อความส่วนตัวไปใช้ อินสตาแกรมก็โดนแฮ็กเลยตัดสินใจไปแจ้งความ เพราะมีการใช้อินสตาแกรมที่โดนแฮ็กทักไปหาเพื่อนของตนเองมีการยืมเงินเลยรู้สึกอึดใจไม่ไหว มันคุกคามความเป็นส่วนตัวเกินไป เลยไปแจ้งความเอาไว้เพื่อเป็นหลักฐานคนที่กระทำความผิดเขาจะให้เห็นจะได้หยุดแล้วก็มีการหยุดจริงๆ ในส่วนของการคอมเมนต์ที่มีคนมาด่า บูลลี่ เสียๆหายๆ หรือมีการนำเสนอข่าวบิดเบือนข้อเท็จจริงไม่เลือกที่จะแจ้งความ

“เพราะถ้าจะแจ้งความคนที่ด่าเราคงต้องแจ้งคนทั่วประเทศ เลยเลือกที่จะปล่อยไปมากกว่า”

(พิชมน ธาณีวัชรกุล, สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2563)

ภาพที่ 42 คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลเข้าแจ้งความดำเนินคดี

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ได้เข้าไปแจ้งความที่สถานีตำรวจเขตปทุมวันให้ดำเนินคดีทางกฎหมายหลังจากโดนแฮ็กไลน์ แฮ็กอินสตาแกรมส่วนตัวนำข้อมูลมาเผยแพร่ในโลกออนไลน์ เพื่อปกป้องสิทธิ์อันชอบธรรมของตนเอง โดยต่อมาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลได้โพสต์อินสตาแกรมภาพข้อความที่ไปแจ้งความระบุว่าแจ้งความแล้วนะคะ

ทั้งนี้คุณพินิจ งามพริ้งเลือกที่จะไม่ดำเนินคดีทางกฎหมายโดยให้เหตุผลว่า กลุ่มคนในเฟซบุ๊กที่เข้ามาด่าทอตนเองส่วนหนึ่งก็ไม่ได้มีตัวตนจะไปสนใจทำไม อีกอย่างเวลาจะฟ้องเราจะฟ้องเพื่ออะไรเพื่อความชอบธรรมหรือเพื่อเรียกเงิน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ ศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ ผ่านเพจที่มีแนวโน้มจะเกิดปรากฏการณ์ล่าแม่มดออนไลน์จำนวน 4 เพจ ตลอดจนผลกระทบต่อชีวิต และวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาของกรณีศึกษาทั้ง 3 คนที่ถูกล่าแม่มดตัดสินของผู้คนในโลกออนไลน์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย รวมถึงให้ข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ตามวัตถุประสงค์การศึกษาดังนี้

5.1.1 องค์ประกอบด้านการสื่อสารของการล่าแม่มดและศาลเตี้ยบนสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก

5.1.2 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกล่าแม่มดเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้น

5.1.1 องค์ประกอบด้านการสื่อสารของการล่าแม่มดออนไลน์

จากการวิเคราะห์ข้อมูล (content analysis) การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ของกรณีศึกษาทั้ง 4 เพจที่เลือกมาศึกษา ได้แก่ เพจ Thai PBS เพจ อีจัน เพจ The Mettad และ เพจ Poetry of Bitch ที่นำเสนอประเด็นของกรณีศึกษาทั้ง 3 คน ได้แก่ คุณพรณิการ์ วานิช คุณพัชฌนา ธาณีวัชรกุล และคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการเก็บข้อมูลโพสต์ และการแสดงความคิดเห็นที่เพจนำเสนอ มาวิเคราะห์ด้วยตารางลงรหัส ซึ่งผู้วิจัยสร้างเป็นเครื่องมือเพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลประเด็นที่เพจนำเสนอกับการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจที่เข้าข่ายองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่ประกอบไปด้วย ประชุชวาจา ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว สามารถสรุปผลวิจัยได้ดังนี้

(1) การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech)

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วานิช โดยการนำเสนอของเพจ Thai PBS และเพจ The Mettad พบประชุชวาจาหรือการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังในการนำเสนอของเพจ The Mettad แต่ไม่พบการนำเสนอของเพจ Thai PBS โดยในส่วนของ การแสดงความคิดเห็นพบการสื่อสารที่สร้างความ

เกลียดชังทั้ง 2 เพลง ซึ่งระดับความรุนแรงของการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังพบมากที่สุด คือการยั่ว
ยุให้เกิดความเกลียดชัง รองลงมาการตั้งใจแบ่งแยก และการยั่วยุให้มีการใช้ความรุนแรง

กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล โดยการนำเสนอของเพลงPoetry of Bitch ไม่พบ
ประทุษวาจาหรือการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังทั้งในส่วนของการนำเสนอ และการแสดงความคิด
ความเห็น

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการนำเสนอของเพลงThai PBS และเพลงอีจัน พบประทุษ
วาจาหรือการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังเฉพาะในส่วนของการแสดงความคิดเห็นของเพลงThai PBS
เท่านั้น ซึ่งระดับความรุนแรงของการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังพบมากที่สุด คือการตั้งใจแบ่งแยก
รองลงมาการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง

(2) การกลั่นแกล้งออนไลน์ (Cyberbullying)

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช โดยการนำเสนอของเพลงThai PBS และเพลงThe Mettad
พบรูปแบบภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ในการนำเสนอของเพลงThe Mettad แต่ไม่พบการ
นำเสนอของเพลงThai PBS โดยในส่วนของการแสดงความคิดเห็นพบรูปแบบภาษาที่ใช้ในการกลั่น
แกล้งออนไลน์ทั้ง 2 เพลง ซึ่งประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งและโจมตีกันทางออนไลน์พบ
มากที่สุด คือการเน้นเพียงบางส่วน รองลงมาการใช้ประโยคคลุมเครือ และการใช้ทางลวง

กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล โดยการนำเสนอของเพลงPoetry of Bitch พบรูปแบบ
ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ทั้งในส่วนของการนำเสนอและการแสดงความคิดเห็น ซึ่งประเภท
ของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งและโจมตีกันทางออนไลน์พบมากที่สุด คือการใช้ประโยคคลุมเครือ
รองลงมาการเน้นเพียงบางส่วน และการใช้ทางลวง

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการนำเสนอของเพลงThai PBS และเพลงอีจัน พบรูปแบบ
ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์เฉพาะในส่วนของการแสดงความคิดเห็นของทั้ง 2 เพลง ซึ่ง
ประเภทของเหตุผลที่ใช้ในการกลั่นแกล้งและโจมตีกันทางออนไลน์พบมากที่สุด คือการใช้ประโยค
คลุมเครือ รองลงมาการใช้ทางลวง และการเน้นเพียงบางส่วน

(3) การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว (Doxxing)

กรณีศึกษาคุณพรณิการ์ วาณิช โดยการนำเสนอของเพลงThai PBS และเพลงThe Mettad
พบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวในการนำเสนอของเพลงThe Mettad แต่ไม่พบการนำเสนอของเพลงThai
PBS โดยในส่วนของการแสดงความคิดเห็นพบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวทั้ง 2 เพลง ซึ่งรูปแบบการขุดคุ้ย
ข้อมูลส่วนตัวที่พบมากที่สุด คือการขุดคุ้ยเพื่อทำลาย รองลงมาขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย

กรณีศึกษาคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล โดยการนำเสนอของเพลงPoetry of Bitch พบการขุดคุ้ย
ข้อมูลส่วนตัวทั้งในส่วนของการนำเสนอและการแสดงความคิดเห็น ซึ่งรูปแบบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว
ที่พบมากที่สุด คือการขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย

กรณีศึกษาคุณพินิจ งามพริ้ง โดยการนำเสนอของเพจThai PBS และเพจอีจัน ไม่พบการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวทั้งในส่วนของการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น

สรุปภาพรวมการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ของกรณีศึกษาทั้ง 3 คนที่ถูกล่าแม่มด รวมถึงการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่พบในแต่ละเพจจากการนำเสนอและการแสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 20 สรุปการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่พบมากที่สุดในแต่ละกรณีศึกษา

กรณีศึกษา	ประเด็น	การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง	การกลั่นแกล้งออนไลน์	การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว
คุณพรณิการ์ วานิช	การเมือง	1. การยั่วให้เกิดความเกลียดชัง 2. การตั้งใจแบ่งแยก 3. การยั่วให้มีการใช้ความรุนแรง	1. การเน้นเพียงบางส่วน 2. การใช้ประโยคคลุมเครือ 3. การใช้ทางลวง	1. การขุดคุ้ยเพื่อทำลาย 2. การขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย
คุณพัชมน ธานีวัชกุล	ศีลธรรม	ไม่พบ	1. การใช้ประโยคคลุมเครือ 2. การเน้นเพียงบางส่วน 3. การใช้ทางลวง	1. การขุดคุ้ยเพื่อให้ตกเป็นเป้าหมาย
คุณพินิจ งามพริ้ง	เพศสภาพ	1. การตั้งใจแบ่งแยก 2. การยั่วให้เกิดความเกลียดชัง	1. การใช้ประโยคคลุมเครือ 2. การใช้ทางลวง 3. การเน้นเพียงบางส่วน	ไม่พบ

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่พบในแต่ละกรณีศึกษา มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเด็นที่ถูกโจมตี ซึ่งอาจเป็นเรื่องของบรรทัดฐานหรือค่านิยมที่สังคมยึดถือปฏิบัติ ความเชื่อ แนวคิด อุดมการณ์ เมื่อมีการกระทำความผิดเรื่องดังกล่าวขึ้นก็จะถูกลงโทษ

จากคนบางกลุ่มในสังคม กรณีคุณพรณิการ์ วานิชประเด็นเรื่องของการเมืองที่ถูกโจมตีเกี่ยวกับภาพถ่ายช่วงรับปริญญา เมื่อปี2553 กับเพื่อนๆ ว่าเป็นการกระทำมิบังควรต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลประเด็นเรื่องศีลธรรมที่ถูกโจมตีเกี่ยวกับความสัมพันธ์พร้อมภาพหลุดกับพระเอกชื่อดัง และกรณีคุณพินิจ งามพริ้งประเด็นเรื่องเพศสภาพถูกโจมตีการเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศรวมไปถึงการการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคอนาคตใหม่เพื่อเป็นตัวแทนการทำงานให้กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

ตารางที่ 21 สรุปการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่พบในการนำเสนอ และการแสดงความคิดเห็น

กรณีศึกษา	เพจที่ศึกษา	การสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์	
		ประเด็นที่นำเสนอ	การแสดงความคิดเห็น
คุณพรณิการ์ วานิช	Thai PBS		✓
	The Mettad	✓	✓
คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล	Poetry of Bitch	✓	✓
คุณพินิจ งามพริ้ง	Thai PBS		✓
	อีจัน		✓

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลประเด็นที่เพจนำเสนอรวมถึงการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คนเพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่ประกอบไปด้วย ประทศวาจา ภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ และการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว พบว่าการนำเสนอของเพจThai PBS และเพจอีจันไม่พบการนำเสนอที่เข้าข่ายการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ แต่จะพบในส่วนของการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เพจนำเสนอที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษา

5.1.1.2 การสัมภาษณ์แอดมินเพจที่ศึกษา

ผลวิจัยพบว่าจากการสัมภาษณ์แอดมินเพจทั้ง 4 เพจ วัตถุประสงค์หลักในการเปิดเพจขึ้นมาเพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับผู้คนในโลกออนไลน์ ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอลักษณะที่แตกต่างกันไปในแต่ละแนวทาง และอุดมการณ์ของเพจ เช่น นำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นำเสนอเรื่องราวที่เป็นกระแสในสังคม รวมไปถึงเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง ในส่วนของการแสดงความคิดเห็นทุกเพจเปิดกว้างให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี แต่ย่อมมีกฎกติกาข้อบังคับของแต่ละเพจ เช่น ห้ามใช้เป็นพื้นที่แสดงความคิดเห็นเกลียดชัง กล่าวหาว่าร้ายผู้อื่นหรือใช้เป็นช่องทางหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง รวมถึงการแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทางที่ไม่ดี โดยจะมีมาตรการป้องกันเป็นลำดับขั้นตอน เริ่มตั้งแต่กล่าวตักเตือน ตามลบคอมเมนต์ที่ไม่เหมาะสม จนถึงการบล็อกบุคคลที่ละเมิดกฎดังกล่าว ทั้งนี้แอดมินยังให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าบางครั้งก็ไม่สามารถตรวจสอบได้ทั้งหมด เนื่องจากมีการแสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมากหรือบางเพจเลือกที่จะปล่อย เพราะบางครั้งก็เป็นคอมเมนต์จากพวกเกรียนคีย์บอร์ดทั่วไป

5.1.2 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกกล่าวแหม่มตเกิดผลกระทบต่อชีวิตตลอดจนวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กรณีศึกษาทั้ง 3 คนที่ถูกกล่าวแหม่มต และตัดสินของผู้คนในโลกออนไลน์ โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นที่ถูกโจมตีได้ดังนี้ ประเด็นเรื่องการเมือง คุณพรณิการ์ วานิช ประเด็นเรื่องศีลธรรม คุณพัชมน ธาณีวัชรกุล และประเด็นเรื่องเพศสภาพ คุณพินิจ งามพริ้ง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 คนเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการโดนกล่าวแหม่มตพร้อมทั้งวิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาดังกล่าวสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

(1) ผลกระทบต่อชีวิตของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กรณีศึกษาทั้ง 3 คนถึงการถูกกล่าวแหม่มต และตัดสินโดยกลุ่มคนในโลกออนไลน์กับความไม่เป็นธรรมที่ได้รับ รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าว ผลวิจัยพบว่า กรณีคุณพรณิการ์ วานิช โดนกล่าวแหม่มตอย่างชัดเจน เพราะไม่เพียงแต่การแสดงความคิดเห็นเกลียดชังคำทอด้วยถ้อยคำหยาบคาย แต่ยังรวมถึงการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวของคุณพรณิการ์ คนในครอบครัวคุณพ่อคุณแม่รวมถึงของเพื่อนๆ นำมาเผยแพร่โจมตีกันในโลกออนไลน์ รวมไปถึงมีการติดตามคุณพรณิการ์ ไปในสถานที่ต่างๆ แล้วนำโพสต์เพื่อชี้ให้ตกเป็นเป้าหมาย ในส่วนของคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลกับคุณพินิจ งามพริ้ง มีเพียงการแสดงความคิดเห็นเกลียดชัง คำทอด้วยถ้อยคำหยาบคาย อาจมีบ้างที่มีการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว เช่น รูปภาพ

ส่วนตัว เฟซบุ๊กส่วนตัว มาเผยแพร่และโจมตีกันในโลกออนไลน์ ซึ่งไม่ได้โดนไล่ล่าแหม่มดเหมือนกรณี คุณพรรณีการ

ในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คนมีดังนี้ 1) ผลกระทบด้านสิทธิ เสรีภาพ ซึ่งการถูกตัดสินจากผู้คนในโลกออนไลน์ที่ใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก สามารถแบ่งได้ เป็น 3 ด้าน คือด้านเสรีภาพในการแสดงออก กรณีคุณพรรณีการ วานิช มองว่าเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นที่ทุกคนมีสิทธิ แต่ถ้าไปละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นผ่านการแสดงความคิดเห็นเชิงเกลียดชัง ไม่ใช่เหตุผล มันไม่ใช่เสรีภาพในการแสดงออก ด้านความเสมอภาคทางเพศ กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชร กุล มองว่าไม่ยุติธรรมสำหรับผู้หญิง เพราะสังคมไทยยังมีเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่ โดยเฉพาะเรื่อง ศีลธรรมผู้หญิงมักเสียเปรียบ และถูกมองว่าไม่ดีสำหรับเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเอง ด้านศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ กรณีคุณพินิจ งามพริ้ง มองว่าความชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรมในการวิพากษ์วิจารณ์รวมถึง เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นขึ้นอยู่กับที่เราเป็นบุคคลสาธารณะหรือเปล่า ถ้าเราเป็นบุคคล สาธารณะก็สามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ทั้งนี้ประเด็นการเป็นบุคคล สาธารณะเป็นความเข้าใจส่วนตัวของคุณพินิจ งามพริ้งในตัวกฎหมายไม่ได้รับรองไว้

2) ผลกระทบต่อครอบครัว และคนรอบข้างโดยที่กรณีศึกษาทั้ง 3 คนให้ข้อมูลตรงกันว่า สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อครอบครัว เยอะสุด คือต่อครอบครัวและคนรอบข้าง เพราะเป็นห่วง ความรู้สึกสภาพจิตใจของคนในครอบครัว และคนรอบข้างที่ต้องรับผลกระทบไปด้วย 3) ผลกระทบ ต่อหน้าที่การงาน กรณีคุณพรรณีการ วานิช ไม่ได้ส่งผลกระทบอะไร แต่กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ส่งผลกระทบจนต้องลาออกจากงาน และไม่กล้าที่จะไปสมัครงานที่ไหน ส่วนกรณีคุณพินิจ งามพริ้ง ส่งผลกระทบหน้าที่การงานในอนาคต เพราะยังจำภาพเดิมๆ เลยไม่กล้าชวนไปทำงานด้วย 4) ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งนี้กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ให้ข้อมูลว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ยังส่งผลกระทบในเรื่องของความสัมพันธ์กับผู้อื่น คือการที่เราจะเริ่มไปมีความสัมพันธ์ใหม่กับใครสัก คนหรือแม้กระทั่งคนที่คบหาอยู่ในปัจจุบัน คนในครอบครัวของเขาจะมีอคติทันที เมื่อรู้ว่าเราคือคนใน ขาวและติดตัวไปในอนาคต

(2) วิธีการแสวงหาทางออกจากปัญหาของกรณีศึกษาทั้ง 3 กรณี

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาทั้ง 3 คนถึงวิธีการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการโดนล่า แหม่มดของผู้คนในโลกออนไลน์ ผลวิจัยพบว่าวิธีที่กรณีศึกษาเลือกใช้ในการแก้ไขปัญหาก็หรือหาทาง ออกปัญหาหลังจากเกิดเหตุการณ์มีด้วยกัน 3 วิธี คือ 1) การชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านเฟซบุ๊ก โดยที่กรณี คุณพรรณีการ วานิช เลือกชี้แจงผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวเป็นลำดับแรกให้เหตุผลว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับการ ที่จะสู้กับกระแสสังคมตอนนั้น กรณีคุณพินิจ งามพริ้ง ก็เลือกที่จะชี้แจงผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวให้ เหตุผลว่าต้องการใช้เป็นช่องทางที่ให้ความรู้ อธิบายตัวเองให้กับกลุ่มคนกับสังคมที่ไม่เข้าใจในเรื่อง ความหลากหลายทางเพศที่นำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น 2) การชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อมวลชน โดย

หลังจากกรณีคุณพรณิการ์ วานิช ชี้แจงผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวแล้ว จากนั้นก็เลือกที่จะชี้แจงผ่านสื่อมวลชนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ โดยที่การชี้แจงทั้งสองอย่างเป็นการทำครั้งเดียวจบ กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ก็เลือกที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อมวลชน ให้เหตุผลว่าต้องการใช้พื้นที่สื่ออธิบายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และหวังว่าสื่อจะเป็นตัวช่วยในการทำความเข้าใจให้กับคนในสังคมได้ 3) การดำเนินคดีทางกฎหมาย กรณีคุณพรณิการ์ วานิชไม่ได้มีการฟ้องร้องกับคนที่มีการกล่าวหาตนเอง แต่ฟ้องร้องกับคนที่มีการกล่าวหาว่าพรรค ว่าตนเอง ว่าหัวหน้าพรรคเกี่ยวข้องกับกรก่อการร้าย และผู้ก่อการร้ายส่วนนี้ส่งผลเสียหายร้ายแรงจำเป็นจะต้องมีการฟ้องร้องเกิดขึ้น กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ก็เลือกวิธีการดำเนินคดีทางกฎหมาย เพราะมีการแฮ็กไลน์ แฮ็กอินสตรีทแกรมส่วนตัว ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับตนเองเพื่อเป็นการป้องกันสิทธิ์ และหยุดการกระทำของบุคคลดังกล่าว

5.2 อภิปรายผล

เมื่อโลกก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ความก้าวหน้าของอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีเครือข่าย โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้ปรากฏการณ์ล่าแม่มดในประวัติศาสตร์ที่แฝงไปด้วยความรุนแรง และการลงโทษอย่างโหดร้ายกับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มด ได้มีการปรับเปลี่ยนมาในรูปแบบตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป นั่นคือการล่าแม่มดในยุคสมัยนี้เป็นการล่าผู้กระทำความผิด ซึ่งจะถูกลบข้อมูลนำมาเผยแพร่กันในโลกออนไลน์ การล่าแม่มดยุคสมัยนี้ไม่ได้จับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นแม่มดมาลงโทษอย่างโหดร้าย แต่จะเป็นการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) ที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อให้คนในสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่วางไว้ เมื่อมีการกระทำความผิดบรรทัดฐานของสังคมหรือสร้างความไม่พอใจก็就会被สังคมลงโทษ และเมื่อเกิดกลุ่มคนที่ไม่พอใจในเรื่องเดียวกันเป็นจำนวนมากๆ สิ่งที่มาคือจะเกิดการร่วมตัวของของกลุ่ม องค์กร เพจในเฟซบุ๊กเพื่อใช้ลงโทษบุคคลที่ทำผิดจนกลายเป็นปรากฏการณ์ล่าแม่มดในโลกออนไลน์

นอกจากปรากฏการณ์ล่าแม่มดในโลกออนไลน์มีการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัว (Doxxing) มาเผยแพร่ในโลกออนไลน์แล้วยังนำมาซึ่งปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกันอย่างเช่น การแสดงออกที่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech) การกลั่นแกล้งออนไลน์ (Cyberbullying) จากผลการวิจัยการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ในยุคที่อินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสูงในการเผยแพร่และค้นหาข้อมูลข่าวสาร สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) กลายเป็นพื้นที่สาธารณะที่ใหญ่ที่สุด และเปิดกว้างสำหรับการแสดงออก แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทุกรูปแบบได้อย่างเสรี ในขณะที่การปิดบังอำพรางตัวตน (Anonymous) ก็ยังมีความสำคัญและต้องคงไว้ตามหลักความอิสระของการสื่อสาร ผู้ส่งสารทำได้ง่ายไม่ต้องมารับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง สื่อสังคมออนไลน์เองก็สามารถแพร่กระจายข้อมูลได้ง่าย และรวดเร็วยากต่อการควบคุม ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา (ปิยนุช โคตรสาร, 2562) ให้ข้อมูลว่าพื้นที่

ออนไลน์เปิดพื้นที่ผู้คนแสดงออกด้วยความรุนแรงและรังแกกันได้ง่าย เพราะไม่ต้องเจอหน้ากัน โลกออนไลน์จึงเป็นพื้นที่ในการเผยแพร่รวมถึงการผลิตซ้ำความเกลียดชัง หรือปลุกปั่นสนับสนุนความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การล่าแม่มดในโลกออนไลน์ (Witch Hunting Online) เป็นแนวคิดหลักในการวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษาการล่าแม่มดที่เกิดขึ้นในโลกออนไลน์มีลักษณะเนื้อหาโจมตีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เชื่อว่าการทำความผิดสิ่งที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมหรือสร้างความไม่พอใจให้กับคนบางกลุ่มในสังคม ซึ่งมีนำข้อมูลส่วนตัวมาเผยแพร่ส่งต่อกันในโลกออนไลน์รวมถึงการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจที่รวมกันตัดสินการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยมีเพจ กลุ่ม องค์กรในเฟซบุ๊กทำหน้าที่นำเสนอประเด็นดังกล่าว เพื่อลงโทษบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นให้เกิดความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกคุกคามและละเมิดสิทธิส่วนตัว โดยที่การสื่อสารข้อมูลดังกล่าวกระทำอย่างเปิดเผยต่อสาธารณะ

จุดเริ่มต้นการล่าแม่มดของสังคมไทยนั้น เริ่มต้นจากความขัดแย้งทางการเมืองเป็นหลัก ปรากฏชัดในสมัยรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จนถึงรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจรที่มีการกวาดล้างจับกุมประชาชนผู้มีความเห็นต่างทางการเมืองข้อหาส่งเสริมให้เกิดความนิยมในลัทธิคอมมิวนิสต์ ข้อกล่าวหาที่ยังถูกนำมาใช้กับนักศึกษาในเหตุการณ์ 6 ตุลาคมองว่าเป็นพวกฝักใฝ่คอมมิวนิสต์ และต้องการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ (ธงชัย วินิจจะกุล, 2551) จนกระทั่งมาถึงในยุคของกลุ่มคนเสื้อแดงที่มีความขัดแย้งกับรัฐบาลในปี 2553 มีสื่อออนไลน์ใช้ชื่อกลุ่มในเฟซบุ๊กว่า “ยุทธการลงทัณฑ์ทางสังคม” ร่วมกับผู้ที่เห็นด้วยตั้งขึ้นมาเพื่อไล่ล่ากลุ่มคนเสื้อแดงที่ชุมนุมประท้วงรัฐบาล และด้วยข้อหาล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ การล่าแม่มดในโลกออนไลน์มักจะรุนแรงในช่วงเกิดความขัดแย้งทางการเมือง จนกระทั่งช่วงการเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 การล่าแม่มดในโลกออนไลน์เกิดขึ้นกับการใช้ความรุนแรงทั้งในพื้นที่ออนไลน์ และพื้นที่ออฟไลน์ (เอกพล บันลือ, 2559) ความรุนแรงไม่ได้เกิดขึ้นจากการกระทำเท่านั้น แต่การแสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำที่เกลียดชัง โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ก็สร้างความรุนแรงให้เกิดขึ้นในสังคมได้เหมือนกันเป็นพื้นที่ไม่ว่าใครก็สามารถเข้าถึง แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และสาเหตุของการเกิดการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังจนนำไปสู่การกลั่นแกล้งทางออนไลน์ คือการถูกตีตรา (Labelling) ซึ่งเกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ ความเชื่อ ศีลธรรม หรือสิ่งที่สังคมยึดถือปฏิบัติมาใช้ตัดสินบุคคลที่ได้เชื่อว่าการทำความผิด สื่อเองก็เข้ามามีบทบาทในการนำเสนอรวมทั้งผลิตซ้ำจนกลายเป็นบรรทัดฐานทางสังคม (Social Norm)

ผู้วิจัยศึกษาการล่าแม่มดออนไลน์ที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คน โดยศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ที่ประกอบไปด้วย การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง รูปแบบภาษาที่ใช้ในการกลั่นแกล้งออนไลน์ รวมถึงการขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คน กรณีคุณพรณิการ์ วานิช ประเด็นเรื่องของการเมืองที่ถูกโจมตีเกี่ยวกับภาพถ่ายช่วงรับปริญญา เมื่อปี 2553 กับเพื่อนๆ ว่าเป็นการกระทำมิบังควรต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 มีการเชื่อมโยงเรื่องดังกล่าวเข้ากับ

สถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นสถาบันหลักในสังคมไทย เมื่อเกิดการกระทำมิบังควรหรือลบลู่สถาบันพระมหากษัตริย์ทำให้เกิดความไม่พอใจกับคนส่วนหนึ่งที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ทำให้การล่าแม่มดกรณีคุณพรณีการ์ วานิช มีความรุนแรงเต็มไปด้วยการแสดงออกที่สร้างความเกลียดชังอย่างมาก กล่าวหาว่าเป็นการกระทำที่ร้ายแรงต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งอาจมีปัจจัยมาจากการแบ่งขั้วทางการเมืองหรือความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงมีความรุนแรงและเป็นเครื่องมือที่ใช้โจมตีกับคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยในการสัมภาษณ์คุณพรณีการ์ วานิชเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น การเข้ามาทำงานด้านการเมืองเป็นปกติที่โดนโจมตีอันเป็นผลจากการเมืองที่มีอุดมการณ์แตกต่างกัน สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นรู้สึกว้าโดนล่าแม่มดและค่อนข้างรุนแรง เพราะมีการติดตามความเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวันแล้วมีการแอบถ่ายรูปนำไปโพสต์โลกออนไลน์หรือแม้แต่การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวของตนเองและคนในครอบครัวนำมาเผยแพร่กันในโลกออนไลน์ผ่านการแสดงออกด้วยความเกลียดชัง

กรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล ประเด็นเรื่องศีลธรรมที่ถูกโจมตีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ และภาพหลุดกับพระเอกชื่อดังเมื่อเกิดการกระทำผิดต่อศีลธรรม การโกหก การมีความสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่คู่ครองของตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามหลักศาสนา และมักส่งผลกระทบต่อผู้หญิงเสมอ เพราะเรื่องศีลธรรมของสังคมไทยเป็นสิ่งที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อทางศาสนายังเกี่ยวข้องกับค่านิยมเรื่องเพศในสังคม และวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะผู้หญิงที่ถูกสอนให้เรียบร้อยรักนวลสงวนตัว เมื่อเกิดการทำผิดศีลธรรมก็จะถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี ซึ่งยังคงเป็นปัญหาที่ถกเถียงกันในสังคมไทยเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมดังกล่าว ทำให้การล่าแม่มดกรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลเต็มไปด้วยการแสดงความคิดเห็นที่เหยียดหยาม คุณถูกเหยียดหยามลดคุณค่าความเป็นผู้หญิง ทั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยในการการสัมภาษณ์คุณพัชมน ธาณีวัชรกุลเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น ปัจจุบันสังคมไทยไม่ว่าชายจะออกมาอย่างไรด้วยความผู้หญิงมักเป็นฝ่ายเสียหายและถูกมองว่าเป็นการกระทำที่ไม่ดีมีคนเข้ามาด่าเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นเยอะมาก ทั้งนี้เมื่อเทียบกับอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นคู่กรณีและเป็นคนในสื่อ ค่อนข้างได้รับความนิยมสูงพื้นที่ในการชี้แจงข้อเท็จจริงไม่เท่ากันคำพูดก็ไม่ได้มีน้ำหนักพอเมื่อเทียบกันและมองว่ามันไม่มีความเท่าเทียมในสังคมไทยระหว่างเพศหญิงและเพศชาย

กรณีคุณพินิจ งามพริ้ง ประเด็นเรื่องเพศสภาพถูกโจมตีการเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นผู้หญิงข้ามเพศรวมไปถึงการเข้ามาทำงานด้านการเมือง และการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคอนาคตใหม่เพื่อเป็นตัวแทนทำงานให้กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ แม้ว่าปัจจุบันสังคมไทยยอมรับเรื่องความหลากหลายทางเพศมากขึ้นกว่าในอดีต แต่ในความเป็นจริงแล้วสังคมไทยยังมีพื้นที่ที่ปิดกั้นยอมรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศหรือถ้ามีการยอมรับก็จะมีเงื่อนไข ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องของค่านิยมของสังคมที่ปลูกฝังมาเฉพาะเพศชายและเพศหญิงตามสภาพที่มีมาแต่กำเนิด และเมื่อเกิดกลุ่ม

คนที่มีความหลากหลายทางเพศต้องการที่แสดงออกหรือต้องการพื้นที่ในการอธิบายความเป็นตัวเอง ให้สังคมรับรู้ รวมถึงการเรียกร้องสิทธิต่างๆ เพื่อความเท่าเทียมทำให้กลุ่มคนที่ยังไม่ให้การยอมรับ เรื่องเพศที่หลากหลาย และยังมียึดติดกับค่านิยมดังกล่าวนั้นทำให้กลุ่มคนที่ไม่ให้การยอมรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเกิดการต่อต้านขึ้น การล่าแม่มดกรณีคุณพินิจ งามพริ้งจึงเต็มไปด้วยการ แสดงความความคิดเห็นในเชิงเกลียดชัง ลักษณะการเหยียดเพศต้องการแบ่งแยกคนกลุ่มนี้ออกจาก สังคม ทั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยในการสัมภาษณ์คุณพินิจ งามพริ้งเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้น กลุ่มคนที่เข้ามา แสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำที่เหยียดหยามหรือการแสดงความคิดเห็นในเชิงเหยียดเพศเป็นเพราะ คนกลุ่มนั้นไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นแค่คนกลุ่มหนึ่งในสังคม เท่านั้นที่ยังไม่ให้การยอมรับหรือแม้แต่การที่เข้ามาทำงานด้านการเมืองก็เป็นเรื่องปกติที่จะมีการ วิพากษ์วิจารณ์สำหรับคนที่มีความคิดเห็นอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างแล้วนำเรื่องเพศมาโจมตี กัน

ทั้งนี้สรุปได้ว่าการล่าแม่มดในโลกออนไลน์ที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คน การสื่อสารที่ สร้างความเกลียดชัง การกลั่นแกล้งออนไลน์ การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวมีความรุนแรงมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเด็นที่ถูกโจมตี เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันทั้ง 3 กรณีพบว่ากรณีคุณพริ้งคุณพินิจ งามพริ้ง มีความรุนแรงมากที่สุดเมื่อเทียบกับกรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุล และกรณีคุณพินิจ งามพริ้ง เพราะ เป็นเรื่องเป็นเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานผูกพันเป็นศูนย์กลางทาง จิตใจของสังคมไทย และคุณพริ้งคุณพินิจ งามพริ้งก็เป็นบุคคลสาธารณะเป็นนักการเมือง และยังคงอยู่ใน พรรคที่เป็นขั้วตรงข้ามกับกลุ่มอนุรักษนิยม (Conservatism) มักถูกกล่าวหาว่าไม่จงรักภักดีมีภาพใน การล้มล้างระบอบสถาบันพระมหากษัตริย์ ในส่วนของกรณีคุณพัชมน ธาณีวัชรกุลและกรณีคุณพินิจ งามพริ้งนั้นการล่าแม่มดอาจไม่ได้รุนแรงเท่ากรณีคุณพริ้งคุณพินิจ งามพริ้ง แต่ก็เต็มไปด้วยการแสดงความคิดเห็นถ้อยคำที่เหยียดหยามดูหมิ่น เหยียดหยาม อาจมีบ้างที่นำข้อมูลส่วนตัวมาเผยแพร่กันในโลก ออนไลน์ ดังนั้นการล่าแม่มดมีความรุนแรงมากน้อยเพียงใดขึ้นกับบริบทของสังคม หากบริบททาง สังคมอยู่ในภาวะอ่อนไหวเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง การล่าแม่มดมีโอกาสสูงที่จะเกิดความรุนแรง ตามลำดับ ในสังคมไทยความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเรื่องของอุดมการณ์หลัก เมื่อ เกิดการลบลู่หรือการกระทำมิบังควรเกิดขึ้นสังคมย่อมเกิดการอ่อนไหวได้ง่ายกว่าปกติ แต่อีกสองคน ไม่ใช่บุคคลสาธารณะ

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการล่าแม่มดในโลกออนไลน์เกิดขึ้นได้ง่าย คือ ลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์ที่ผู้ใช้งานไม่ต้องเปิดเผยตัวตน อีกทั้งรูปแบบของเพจที่เลือกมาศึกษามี ลักษณะเป็นสาธารณะไม่มีการปิดกั้น ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี แม้ไม่ได้กดติดตาม เพจก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้ จึงทำให้พื้นที่ดังกล่าวถูกใช้โจมตีตัดสินลงโทษใครก็ได้โดยไม่ต้อง รับผิดชอบกับการกระทำของตนเอง (สุภชาติ เล็บนาค, 2558) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกร

ลงโทษทางสังคมบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เริ่มตั้งแต่การขุดชื่อ ประวัติส่วนตัว ไปจนถึงเพชบุรี อินสตาแกรมส่วนตัวของผู้ที่กระทำความผิด ข้อมูลส่วนตัวของเพื่อน คนรอบข้าง คนในครอบครัว การลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือที่อาจใช้เรียกร้องความเป็นธรรม แต่ในอีกมุมหนึ่ง การลงโทษทางสังคมในลักษณะนี้ก็เหมือนการใช้ศาลเตี้ยในโลกออนไลน์ (Kangaroo court online) ที่มองว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้กระทำความผิด ซึ่งการลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์บางครั้ง อาจผิดหรือไม่ผิดก็ได้

ทั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบด้านการสื่อสารในการล่าแมมดออนไลน์ของเพจทั้ง 4 เพจที่นำมาศึกษาผลจากการวิเคราะห์รูปแบบลักษณะการนำเสนอเนื้อหา และจากการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจ พบว่าการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คน รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจมีความสอดคล้องกับแนวคิดการลงโทษทางสังคม คือ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์กับกรณีศึกษาทั้ง 3 คน โดยเพจมีการนำเสนอลักษณะของเนื้อหารวมถึงการแสดงความคิดเห็นของผู้ติดตามเพจในลักษณะการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง การกลั่นแกล้งออนไลน์มีการตำหนิตัวด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย รวมไปถึงขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวทั้ง รูปภาพ ประวัติส่วนตัว เพชบุรีส่วนตัวของกรณีศึกษาบุคคลรอบข้างมาเผยแพร่กันในโลกออนไลน์ จากการศึกษาพบว่า การลงโทษทางสังคมในโลกออนไลน์ของกรณีศึกษาทั้ง 3 คน เป็นการลงโทษเพื่อต้องการสร้างให้เกิดความอับอายให้แก่กรณีศึกษาเท่านั้น เพราะการถูกทำให้อับอายขายขี้หน้าอยู่บนพื้นฐานของการถูกบีบคั้นออกจากกลุ่มทางสังคมไม่ได้มีการเหตุการณ์ที่รุนแรงเกิดขึ้น ซึ่งตรงกับแนวคิดของ (Gaskill, 2016) ที่ได้ระบุว่า การล่าแมมดออนไลน์ในปัจจุบัน คือการโจมตีหรือรังแกทางไซเบอร์ต่อคนที่ถูกโดดเดี่ยวทางสังคมเป็นปรากฏการณ์ที่ความกลัวและความโกรธถูกปลดปล่อยจากกลุ่มคนส่วนใหญ่มีการแพร่กระจายคำนิพนทนาว่าร้ายข่าวลือต่างๆ อีกทั้งความสำเร็จจากการลงโทษทางสังคมจะเกิดประสิทธิภาพมากเมื่อเกิดขึ้นในสังคมที่มีการรวมตัวกันของคนในสังคม อย่างเพจในเฟซบุ๊กที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนมีความเป็นชุมชน ความคิดเห็นของผู้คนส่วนใหญ่จึงมีอิทธิพลชี้นำสังคม รวมกันตัดสินลงโทษการบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดบรรทัดฐานของสังคม โดยอยู่บนพื้นฐานแนวคิดของกลุ่มคนที่ติดตามเพจในเฟซบุ๊ก

ในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คนจากการถูกล่าแมมด การใช้เสรีภาพ ความชอบธรรมของผู้คนในโลกออนไลน์รวมถึงเพจต่างๆ ที่นำเสนอประเด็นของตนเองให้ผู้คนในโลกออนไลน์รวมกันตัดสินการกระทำดังกล่าวนั้น กรณีคุณพรณิการ์ วาณิช ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นว่า เส้นแบ่งระหว่างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นกับการเอาเสรีภาพที่ตนเองมีสิทธิไปละเมิดเสรีภาพของบุคคลอื่น ผ่านการแสดงออกด้วยความเกลียดชังหรือการแสดงออกละเมิดกันทางออนไลน์มันไม่ใช่เสรีภาพในการแสดงออก ส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นสามารถรับมือได้ แต่เรื่องที่เกิดขึ้นยังส่งผลกระทบไปถึงคนในครอบครัว คนรอบข้าง ซึ่งไม่สามารถรับมือได้คุณพ่อคุณ

แม่โดนขุดคุ้ยเฟซบุ๊กส่วนตัวรวมถึงการถูกตามไปแสดงความคิดเห็นของกลุ่มคนในโลกออนไลน์จนสุดท้ายต้องให้ปิดเฟซบุ๊ก กรณีคุณพ่อกุศล ธาณีวัชรกุล ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นว่า มันไม่มีความชอบธรรมและยุติธรรมกับตนเอง เพราะคนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นเสียๆหายๆ รวมถึงเพจที่มีการนำเสนอเรื่องของตนเองมันไม่มีข้อเท็จจริงเลย ผลกระทบที่ตามมานั้นเกิดขึ้นกับคนในครอบครัว โดยเฉพาะคุณแม่ที่ต้องคอยตอบคำถาม และยังส่งผลต่อหน้าที่การงานจนต้องลาออก เพราะมีการถามถึงเรื่องดังกล่าว สุดท้ายกรณีพินิจ งามพริ้ง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นว่า ถ้าเราเป็นบุคคลสาธารณะก็สามารถวิพากษ์วิจารณ์ได้ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย ในส่วนประเด็นการเป็นบุคคลสาธารณะไม่ได้มีตัวกฎหมายรับรองไว้เป็นความเข้าใจส่วนตัวของคุณพินิจเอง ส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นห่วงความรู้สึกของคนในครอบครัวมากที่สุด โดยเฉพาะลูกที่ต้องไปอธิบายให้คนอื่นเข้าใจ จึงมองว่าเป็นการละเมิดเรื่องส่วนตัวมากเกินไป

จะเห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คนจากการถูกล่าแม่ต และตัดสินโดยผู้คนในโลกออนไลน์ไม่ใช่แค่สร้างความเสียหายให้แก่การศึกษาเท่านั้น แต่ยังส่งผลไปถึงคนในครอบครัวรวมถึงบุคคลรอบข้างอีกด้วย ซึ่งการล่าแม่ตในโลกออนไลน์ที่เต็มไปด้วย การสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง การกลั่นแกล้งออนไลน์ การขุดคุ้ยข้อมูลส่วนตัวของกรณีศึกษาและบุคคลรอบข้างมาเผยแพร่ส่งต่อรวมกันแสดงความคิดเห็นถ้อยคำที่หยาบคาย ดูถูก ดูหมิ่น เหยียดหยามทำให้อับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงกันในโลกออนไลน์นั้น เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยกันถึงแม้แนวคิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ว่าด้วยปัญญาสากลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้บัญญัติในมาตราที่ 19 กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพทางความคิด และการแสดงออกสิทธิดังกล่าวรวมถึงเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง และสิทธิในการแสวงหา รับ ส่งต่อข้อมูลและแนวคิดผ่านสื่อใดๆ โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน เสรีภาพดังกล่าวควบคุมถึงการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการเข้าถึงและเผยแพร่ข้อมูลความคิดเห็นของผู้อื่นบนโลกออนไลน์ได้อย่างเสรี แต่นั่นไม่ใช่ความเป็นเหตุเป็นผล และค่อนข้างมีความขัดแย้งกับแนวคิดข้างต้น เพราะการปล่อยให้มีการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังอย่างเสรีต่างหากที่ทำให้เสรีภาพถูกทำลายลง เนื่องจากเป้าหมายหลักของการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชัง คือการทำให้ความคิดเห็นของผู้ที่ถูกกระทำนั้นไร้ความหมาย ซึ่งแท้จริงแล้วคือการสนับสนุนความไม่เท่าเทียม จึงไม่สามารถนำสิทธิเสรีภาพดังกล่าวมาใช้กับบุคคลที่ถูกกระทำได้ เพราะความหมายของการสื่อสารที่สร้างความเกลียดชังวางอยู่บนสิ่งที่ขัดกับแนวคิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในเรื่องของเสรีภาพในการแสดงออกรวมทั้งในเรื่องของความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันตั้งแต่แรก

การกลั่นแกล้งกันทางออนไลน์ การด่าทอด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย หรือการนำข้อมูลส่วนตัวมาเผยแพร่และส่งต่อกันในโลกออนไลน์นั้นก็เป็นลักษณะของการหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือละเมิดสิทธิของผู้ถูกกระทำมีความผิด เพราะเกิดจากพฤติกรรมการแสดงออกที่มุ่งทำให้ชื่อเสียงของผู้ถูกกระทำ

นั้นเสียหาย ทั้งนี้ความผิดที่เกิดจากการกระทำดังกล่าวค่อนข้างมีปัญหา เพราะด้วยในเรื่องของการตีความที่ยังขาดความชัดเจนมีลักษณะของความเป็นอัตวิสัย คือแล้วแต่จะเห็นว่ามี ความหมายไปในทิศทางใด ดูหมิ่นเหยียดหยามหรือเป็นแค่การใส่ความ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้ถูกระทำจริงหรือไม่ ซึ่งลักษณะดังกล่าวขึ้นอยู่กับบริบทของสังคมไทยสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน ตรงกับงานวิจัยของ (เทียนเงิน อุตรชะชัย, 2557) ที่ระบุว่าปัญหาของการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสื่อมีสาเหตุหลายปัจจัยด้วยกัน ทั้งความไม่ชัดเจนของความหมายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การไม่ตระหนักถึงปัญหาที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มาตรการควบคุมของภาครัฐและภาควิชาชีพที่มีต่อการนำเสนอข่าวไม่มีประสิทธิภาพมากพอ แม้ว่าปรากฏการณ์ล่าแม่มดที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาทั้ง 3 คนนั้นไม่ได้ส่งผลที่รุนแรงไปถึงการทำร้ายร่างกายก็ตาม แต่การกระทำดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อทางด้านสภาพทางกาย สภาพจิตใจ รวมไปถึงคนรอบข้างและคนในครอบครัวของผู้ถูกกล่าวหาอีกด้วย

ทั้งนี้หากเปรียบเทียบความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการล่าแม่มดในอดีตที่แฝงไปด้วยความรุนแรงไร้ซึ่งเหตุผลเหยื่อส่วนมากเป็นผู้หญิงกับการล่าแม่มดในโลกออนไลน์ความรุนแรงมากขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ถึงแม้ในปัจจุบันการล่าแม่มดได้เปลี่ยนรูปแบบและไม่ได้รุนแรงเหมือนในอดีต แต่เป็นที่น่าสังเกตความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการล่าแม่มดเพศหญิงมักตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงมากกว่าเพศชายไม่ว่าอดีตหรือปัจจุบัน การล่าแม่มดในโลกออนไลน์ที่เกิดขึ้นกับกรณีศึกษาก็แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่มีประเด็นเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เกิดจากความไม่เท่าเทียมในสังคมไทย ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางเพศ คือกรอบคิดและวัฒนธรรมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ยังคงอยู่จากอดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าปัจจุบันสังคมไทยได้พัฒนาขึ้นมากกว่าในอดีต แต่กรอบคิดและวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ก็ยังคงดำรงอยู่ นั่นอาจเป็นเหตุผลทำให้ผู้หญิงมักตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงมากกว่า

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีแนวทางให้แก่ภาคส่วนในการป้องกันเกี่ยวกับปรากฏการณ์ล่าแม่มดหรือยุติกระบวนการดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ดังนี้

(1) การป้องกัน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ล่าแม่มด

การป้องกัน การแก้ไขปัญหา หรือการยุติกระบวนการล่าแม่มดไม่ให้เกิดขึ้นนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายดังนี้

1.1) มาตรการทางสังคมที่ชัดเจน

ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องมีวิธีการจัดการที่ชัดเจน โดยเฉพาะรัฐควรมีมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจน ตรวจสอบดูแลเว็บไซต์ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ดูแลการกำกับ

เนื้อหาที่รัดกุมมากขึ้น เองเองก็ควรมีกฎหรือมาตรการบังคับใช้อย่างชัดเจนป้องกันมิให้ถูกใช้เป็นพื้นที่กระทำความผิด

1.2) สื่อ

บางครั้งสื่อเองก็มีบทบาทในการเปิดเผยข้อมูลของผู้เสียหาย ซึ่งทำให้การล่าแม่มดเกิดผลกระทบที่รุนแรงมากขึ้น ฉะนั้นสื่อควรการนำเสนอข้อเท็จจริงตามสถานการณ์ และคำนึงถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนเองเป็นที่ตั้งมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ควรสร้างความตระหนักรู้ให้กับสังคม การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ไปในทางที่ถูกต้อง และให้เกิดประโยชน์ระดมความเห็นถึงโทษผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้สื่อไปในทางที่ผิด

1.3) เสรีภาพกับความรับผิดชอบ

เมื่อทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการการแสดงออก สิทธิเสรีภาพดังกล่าวก็ควรมาควบคู่กับความรับผิดชอบต่อหรือการตระหนักรู้ เพราะการแสดงความคิดเห็นด้วยความเกลียดชัง การด่าทอด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย หรือนำข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่นมาเผยแพร่ในโลกออนไลน์ที่นำไปสู่ปรากฏการณ์ล่าแม่มดมันเป็นการใช้เสรีภาพในทางที่ผิด ซึ่งอาจสร้างผลกระทบหรือความเดือดร้อนต่อบุคคลดังกล่าว ฉะนั้นการเคารพต่อเสรีภาพของผู้อื่น การมีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีศีลธรรม คุณธรรมสิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นสิ่งที่ยังคงต้องการ โดยเฉพาะในโลกออนไลน์เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสังคมออนไลน์ที่ดี

(2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์

การศึกษาการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นแนวทางพัฒนาหัวข้อวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารในการล่าแม่มดเพื่อการศึกษาในอนาคตดังนี้

2.1) สามารถศึกษาพฤติกรรม หรือเครื่องหมายแอสแท็กที่เกิดจากการสื่อในการล่าแม่มดออนไลน์ เช่น อิเหนกแผ่นดิน อีตอแหล ชั่วช้าชังชาติ #โป๊ะแตกไหมละมึง #เหยียบบริสุทธ์ #แถแถง สมารถเห็นความแตกต่างได้มากขึ้น

2.2) สามารถศึกษาการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์กับบุคคล หรือกลุ่มคนต่างๆ ไปที่ไม่ใช่บุคคลที่มีชื่อเสียงอย่างที่งานวิจัยชิ้นนี้นำมาเป็นกรณีศึกษา เพราะอาจจะเห็นความแตกต่างของการสื่อสารในการล่าแม่มด หรือการถูกโจมตีเกิดผลกระทบความรุนแรงที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไป

2.3) งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาการสื่อสารในการล่าแม่มดออนไลน์บนเพจของเฟซบุ๊กเป็นหลัก แต่ยังไม่ได้ศึกษาไปยังสื่อออนไลน์อื่นๆ เช่น อินสตราแกรม หรือทวิตเตอร์ ที่มีรูปแบบเฉพาะแตกต่างกันไป เพื่อที่จะสามารถเห็นการสื่อสารในการล่าแม่มดที่แตกต่าง และกว้างมากยิ่งขึ้นไปอีก

5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย

1) ข้อจำกัดด้านการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แอดมินเพจทุกคน ยกเว้นเพจอีจัน เพราะเพจอีจันมีแอดมินเพจหลายคนแต่ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากต้องได้รับอนุญาตจากผู้ก่อตั้งเพจก่อนจึงจะสามารถให้ข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลบทสัมภาษณ์ตามเว็บไซต์ข่าวสารทั่วไปแทน เพราะผู้ก่อตั้งเพจอีจันไม่สะดวกที่จะให้ข้อมูลได้เนื่องจากไม่สะดวกเรื่องเป็นเวลา ทำให้ขาดข้อมูลเกี่ยวกับเพจอีจันไปบ้างบางส่วน

2) ข้อจำกัดด้านข้อมูล ยังมีเพจอื่นๆ ที่น่าสนใจแต่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ เพราะด้วยงานวิจัยเป็นกรณีศึกษา (Case study) เพจที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาต้องนำเสนอประเด็นเกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาเท่านั้น ซึ่งอาจได้ข้อมูลที่จำกัดเฉพาะ

3) ข้อจำกัดด้านการเลือกกรณีศึกษา (Case study) เนื่องจากผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการกำหนดเลือกกรณีศึกษาในเรื่องของ การเมือง ศิลธรรม เพศสภาพ เพราะต้องการดูความแตกต่างของการล่าแม่มดทำให้ต้องหาข้อมูลที่ตรงกับประเด็นที่กำหนดมาเป็นกรณีศึกษา งานวิจัยชิ้นนี้จึงมีแต่บุคคลที่มีชื่อเสียงที่เคยถูกนำเสนอผ่านสื่อไม่ใช่บุคคลทั่วไป ซึ่งอาจได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กอบกิจ ประดิษฐ์ผลพานิช. (2558). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดทางเลือกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับแบรนด์ กรณีศึกษาศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซารัตนาธิเบศร์ และศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า แจ้งวัฒนะ. สุธสิปริทัศน์ 29(90) คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- กิงกาญจน์ ทิพย์สุขุม. (2016). การเปิดรับสื่อใหม่ การรับรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครสงขลาต่อโครงการพัฒนาเมืองเก่าสงขลาสู่เมืองมรดกโลก. สาขาวิชาการบริหารการสื่อสาร มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- กุสุมา ภูใหญ่. (2556). Media and Society พื้นที่สาธารณะ. สืบค้นจาก <http://kusumakooyai.blogspot.com/2013/05/blog-post.html>
- ชนิษฐา จิตแสง. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและกลุ่มบุคคลกับทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. Information 21(1), สำนักบริหารการวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จินตนา ต้นสุวรรณนนท์. (2559). สร้างการรู้เท่าทันสื่อคือ การพัฒนาคุณภาพสื่อและผู้บริโภคสื่อในสังคมไทยอย่างยั่งยืน. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์เชิงประยุกต์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ชล บุนนาค. (2554). Social Sanction : ข้อดี ข้อเสีย ข้อเสนอแนะ. (online) <https://cholbunnag.wordpress.com/2011/01/03/social-sanction/>. [25/12/2018].
- ณพล ผลากรกุล. (2016). ผลกระทบจากโฆษณาบนเฟซบุ๊กและแนวทางการรู้เท่าทันสื่อโฆษณาบนเฟซบุ๊ก. วารสารการสื่อสารและการจัดการ นิต้า 2(1).
- เทียนเงิน อุตระชัย (2557). ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์กับขอบเขตการใช้เสรีภาพในการนำเสนอภาพข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไทยรัฐออนไลน์. (2554). “สังคมได้โปรดฟังเราบ้าง” เปิดห้วงแม่ “ลัดดาวัลย์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา” (แม่สาวซีวีก). (online). [http://www.thairath.co.th/\[25/12/2018](http://www.thairath.co.th/[25/12/2018)
- ธงชัย วินิจจะกุล, เขียน; ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, ธารงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์, บรรณาธิการ. (2551). จาก 14 ถึง 6 ตุลา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการดาราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ชาติรี ใต้ฟ้าพล. (2559). กลยุทธ์การสื่อสารในงานประชาสัมพันธ์. คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. https://www.tgia.org/upload/file_group/37/download_939.pdf
- ธีรวัช เจนวัชรวิทย์. (2561). การล่าแม่มด ทางโซเชียลมีเดีย คือ ภัยร้ายแห่งยุคสมัย. คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- นภนันทน์ หอมสุด. (2560). อิทธิพลสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวในกลุ่ม

- ประชากรพื้นที่สยาม กรุงเทพฯ. นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 12: วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนา
ประเทศมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤมล พัฒนนิล. (2554). การศึกษาและการกำหนดกลยุทธ์เพื่อสื่อสารโครงการ Whistle Blower ของ
บริษัท AS จำกัด. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2553). การเมืองของเสื้อแดง: กรุงเทพฯ: openbooks, 2553.
- นิพัทธ์ ผึ้งไผ่งาม. (2557). การใช้เหตุผลวิบัติในการโต้แย้งบนเว็บไซต์. สาขาวิชาภาษาศาสตร์
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นิภาพร ทับหุ่น. (2555). ศาลเตี้ยออนไลน์ ไล่ล่าแม่เมด. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2561, จาก
<http://daily.bangkokbiznews.com/detail/82367>.
- บุญชววรรณ วจิวน. (2557). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อรถยนต์ส่วนบุคคลของผู้บริโภค จังหวัดลำปาง. วารสารวิทยาการจัดการ 9(2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย.
- ปรีดี สุวรรณบุรณ์. (2561). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. สถาบันการพลศึกษา, วิทยาเขตสุพรรณบุรี.
<http://www.ipesp.ac.th/learning/thai/chapter1-2.html>.
- ปวรานุกฤตย์. (2558). รูปแบบและกลยุทธ์การสื่อสารความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจที่
ปรากฏอยู่ในนิตยสารแบรนด์เอย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรชนก ดาวประดับ. (2560). รูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการกลั่นแกล้งบนพื้นที่สาธารณะ
ออนไลน์. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระบาท นามเมือง (2559). ผู้ถูกเกลียดชังทั้งประเทศ สืบค้นจาก
<https://mgronline.com/columnist/detail/9590000060359>
- พล เนื่องจำนงค์. (2018). คุณลักษณะและประเภทของผู้บริโภคสมัยใหม่แบบโพรซูเมอร์ในยุค
ประเทศไทย 4.0. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.
- พรณิการ์ วานิช. 15 กุมภาพันธ์ 2563. สัมภาษณ์
- พัชมน ธานิวัชกรกุล. 12 กุมภาพันธ์ 2563. สัมภาษณ์
- พิชิต สุขไผ่ตา CEO อีจัน. 12 มิถุนายน 2562. บทสัมภาษณ์ สืบค้นจาก
<https://www.sanook.com/news/7800462/>
- พินิจ งามพริ้ง. 6 กุมภาพันธ์ 2563. สัมภาษณ์
- พนิดาอ่อนลออ. (2559). ยุทธศาสตร์สื่อสารการตลาดออนไลน์ที่ทำให้ลาซาด้า (Lazada) ประสบ
ความสำเร็จ. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิพัฒน์ อัมพฤษ. (2017). ผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก วิชาการออกแบบและผลิต
สื่อกราฟิกคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี. วารสารศึกษาศาสตร์ 19(2)

มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พิรงรอง รามสูต. (2556). *พิศลือ พินิจสังคม*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

พิรงรอง รามสูต. (2558). *"ประทุษวาจา" กับโลกออนไลน์*: กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา.

ไพโรจน์ ทิพมาตร์. (2559). *พฤติกรรมการใช้สื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการซื้อสินค้าและบริการของผู้หญิงวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านบริหารธุรกิจราช มงคลพระนคร และการนำเสนอผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์.

ภรณ์ แก้วบรร. (2559). *งานวิชาการนอกกระดาด : สื่อใหม่และอำนาจ*. วารสารภาษาและวัฒนธรรม 35 (ฉบับพิเศษ). มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

ภิมลพรรณ อุ้นแก้ว. (2558) *การเปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องและจิตสำนึกแห่งความคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมและภาพยนตร์เรื่อง สโนว์ไวท์*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภีรกาญจน์ ไคนุ่นนา. (2559) *การล่าแม่มดในยุคดิจิทัล. รู้เท่าทันสื่อคือภารกิจพลเมือง*, (online) <http://phirakan.blogspot.com/2016/02/blog-post.html> (25/12/2018).

รติธนาธิภักษ์. (2558). *การรู้เท่าทันสื่อ : ประโยชน์และการนำไปใช้* ทัศนศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

วรวิมล อ่อนน่วม. (2555). *ปรากฏการณ์ทางการสื่อสารยุคดิจิทัล*. คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

วรางคนาง อุ้ยนอก. (2560). *การสื่อสารแบบห้องเสียงสะท้อนในเฟซบุ๊ก*. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันวานท์ แอดมินเพจ Poetry of Bitch 8 ธันวาคม 2562. สัมภาษณ์

วีรวัดน์ อิศรานูวรรธ. (2557). *ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนไร้สัญชาติและคนไร้รัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศรัญญา พิลามา. (2557). *การสื่อสารเพื่อบริหารความสัมพันธ์กับกลุ่ม แฟนคลับสโมสรฟุตบอลเอสซีจี เมืองทอง ยูไนเต็ด*. คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2537). *การบริหารทราดโฆษณาและการส่งเสริมการขาย*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

สายพิน หมื่นวิเศษ. (2560). *การใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่กับการเพิ่มการรับชมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก*. ประจำสำนักงานเลขานุการกองทัพบกวิทยาลัยการทัพบก.

สาวตรี สุขศรี. (2553). *จะอย่างไรกับลัทธิล่าแม่มด ค.ศ. 2010*. สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2561, จาก <http://prachatai.com/journal /2010/05/29258>.

สิริวุฒิ ไร่ไชยวัฒน์. (2555). *"ล่าแม่มด"บนโลกออนไลน์ ใคร...คือเหยื่อสังคม?*. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2561, จาก

- <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9550000139846>.
- สุธชาติ เล็บนาค (2558). *สังคมนิยมประจาวน* สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/social/think/365310>
- สุภิศุทธราช์ชุติมันต์. (2561). *กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)*. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรณพ ดวงมณี. (2560). *พฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ และทัศนคติที่มีต่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. นิตยสารสยามปริทัศน์ 17(22), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แอดมินเพจ The Mettad. 14 ธันวาคม 2562. สัมภาษณ์
- อัคนี มูลเมฆ. (2561). แม่มด: *ประวัติศาสตร์แห่งไสยเวท Witchcraft History*. กรุงเทพฯ: ยิปซี กรุ๊ป.
- อนุสรณ์ ติปยานนท์ และธเนศ วงศ์ยานนาวา: *คำนำเสนอมด*. (2558). *ล่าแม่มด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- อีจัน (22 สิงหาคม 2562). *หน้าเพจ*. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/ejan2016/>
- อยู่ พนักงานขององค์กร Thai PBS. 16 ธันวาคม 2562. สัมภาษณ์
- เอกพล บันลือ. (18 ตุลาคม 2559). *ประเทศไทยเมืองแม่มด? ล่าทำไม ใครคือผู้ถูกล่า และทางออกคืออะไร*. [รายงานข่าว]. สืบค้นจาก <http://themomentum.co/momentum-feature-witch-hunt>
- Charles E. Osgood. (1974). *Nature of Communication Between Humans. The Process and Effects of Mass Communication*. Wilbur Schramm and Donald F. Roberts (eds.) Urbana, Ill : University of Illinois Press.
- Eveleth, R. (2015). *How to deter doxxing: newsroom strategies to prevent the harassment that can follow public posting of personal information*.
- Fortey, I. (2009). *8 Awesome Cases of Internet Vigilantism*. (online) http://www.cracked.com/article_17170_8-awesome-cases-internetvigilantism.html. [25/12/2018].
- Gaskill, M. (2016, October 31). *Witch-Hunting in the Digital Age*. [Article]. Retrieved from http://www.huffingtonpost.co.uk/malcolm-gaskill/witchhunting-digital-age_b_12728802.html
- Kelley and Robert. (1977). *Communication*. New York : Crowell Company. Kelly, J.
- Kwok, Linchi; Yu, Bei. (2013). *Spreading Social Media Messages on Facebook: An Analysis of Restaurant Business-to-Consumer Communications*. Cornell

Hospitality Quarterly.

Lambert, T. (2015). *A History of Witch Trails in Europe*. Retrieved 05 February, 2019, from, <http://www.localhistories.org/witchtrials.html>.

Linder, D. (2005). *A Brief History of Witchcraft Persecutions before Salem*. Retrieved 05 February From, <http://law2.umkc.edu/faculty/projects/ftrials/salem/witchhistory.html>.

MonoshFiz. (2018) ประวัติการล่าแม่มด : ยุคที่การล่าผู้อ้าง-ตนพิเศษ-เหนือธรรมชาติ-ทรงเจ้า ถูกกฎหมาย! สืบค้นจาก. [http://www.flagfrog.com/witch-hunter-history/\(25/12/2018\)](http://www.flagfrog.com/witch-hunter-history/(25/12/2018))

Pace and Faules. (1993). *Management a Global Perspective*. 10 th ed. New York: McGraw-Hill.

Peters, Thomas J. & Waterman, Robert H. Jr. (2004). *In Search of Excellence* (2 nded). London: Profile Book.

Poetry of Bitch (22 สิงหาคม 2562). หน้าเพจ. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/poetryofwanwanat/>

Szilagyi Jr., A.D. and Wallace Jr., M.J. (1990). *Organizational Behavior and Performance*. Scott, Foresman, and Company, Glenview.

Sunstein, C. R. (2009). *Republic.com 2.0*: Princeton: Princeton University Press, 2009.

Thai PBS (22 สิงหาคม 2562). หน้าเพจ. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/ThaiPBSFan/>

The Mettad (22 สิงหาคม 2562). หน้าเพจ. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/themettad/>

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายจักรพันธ์ ชูสง
วัน เดือน ปี เกิด	10 เมษายน 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2556 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาออกแบบเครื่องแต่งกาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY